

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ

การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่
บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

The Development of research management system for Area Based Development,
Nakhonchaisi River Basin Nakhon pathom Province.

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร.อุดมวิทย์

อาจารย์ ดร.สันติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักราวุธ

ไชยสกุลเกียรติ

ไทยยีนวงษ์

ตันสกุล

หัวหน้าโครงการ

นักวิจัยร่วมโครงการ

นักวิจัยร่วมโครงการ

ชุดโครงการการพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่
บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

สิงหาคม 2563

สัญญาเลขที่ : RDG61A0029 - 01

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ

การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่
บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

The Development of research management system for Area Based Development,
Nakhonchaisi River Basin Nakhon pathom Province.

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร.อุดมวิทย์

อาจารย์ ดร.สันติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรารุณ

ไชยสกุลเกียรติ

ไทยยีนวงษ์

ตันสกุล

หัวหน้าโครงการ

นักวิจัยร่วมโครงการ

นักวิจัยร่วมโครงการ

สนับสนุนโดย

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) และ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

คำนำ

การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ระยะ ๑๖ เดือน (๑๗ กันยายน ๒๕๖๑ - ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓) มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ๑) เพื่อพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่หนุนเสริมการพัฒนาพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ๒) เพื่อวิจัยและสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาในมิติเศรษฐกิจและอาชีพ เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม มีอาชีพ มีการกระจายรายได้ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม และ ๓) เพื่อสร้างกลไกในการขับเคลื่อน การเข้ามามีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ ในชุมชนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

โดยการนำเสนอผลการศึกษานี้ เป็นการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย โดยแบ่งเป็น ๕ บท ดังนี้

บทที่ ๑ บทนำ เป็นการนำเสนอความเป็นมา หลักการ และเหตุผล วัตถุประสงค์ของโครงการ กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน วิธีดำเนินการ และผลที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้

บทที่ ๒ ทบทวนวรรณกรรม เป็นการทบทวนเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นศึกษาวิจัย ทั้งในด้านการบริหารจัดการการวิจัย และด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่

บทที่ ๓ การดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย เป็นการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย ในรอบระยะ ๑๒ เดือน ด้านการพัฒนาทักษะของทีมบริหารจัดการการวิจัย การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ ด้านเครื่องมือการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ ด้านกิจกรรม การปรับปรุงนโยบาย/กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง กลไกเชื่อมโยงกับจังหวัด และกลไกเชื่อมโยงกับผู้ใช้ประโยชน์งานวิจัย

บทที่ ๔ การดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่และผลลัพธ์ เป็นการนำเสนอการดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่และผลลัพธ์ ซึ่งประกอบด้วย กรอบวิจัยและประกาศทุน (กระบวนการที่ได้มา บริบทพื้นที่ ปัญหาและความต้องการ การวิเคราะห์กรอบการวิจัย) จำนวนโครงการวิจัย (จำแนกตามสาขาวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์-เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์) จำนวนนักวิจัย (จำแนกหญิง-ชาย/จำแนกนักวิจัย นักวิจัยใหม่ ประสบการณ์ ๐-๓ ปี, นักวิจัยรุ่นกลาง ประสบการณ์ ๓.๑-๖ ปี, นักวิจัยอาวุโส ๗ ปีขึ้นไป) ผลงานที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ (นวัตกรรม-ผลงาน และลักษณะการใช้ประโยชน์/ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับพื้นที่) และการดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่และผลลัพธ์ (บริบทพื้นที่/ต้นทุนเดิมของพื้นที่/การต่อยอดงานวิจัย/การวิเคราะห์กรอบการวิจัย/ความสอดคล้อง/การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น)

บทที่ ๕ สรุปและอภิปรายผลการวิจัย เป็นการสรุปภาพผลการดำเนินการจากการทำงาน ทั้ง ๒ มิติ ด้านการบริหารจัดการการวิจัยและด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่ การวิเคราะห์ปัจจัยเงื่อนไขของความก้าวหน้า และการวิเคราะห์จุดเด่น และจุดอ่อน ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาระบบจัดการงานวิจัย

หน่วยจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มุ่งหวังให้โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม และโครงการวิจัย ภายใต้โครงการวิจัย จำนวน ๑๒ โครงการ ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้ง ๒ มิติ ทั้งด้านการบริหารจัดการการวิจัยและด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่

รองศาสตราจารย์ ดร.อุดมวิทย์ ไชยสกุลเกียรติ และคณะ

สิงหาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมา หลักการ และเหตุผล	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของโครงการ	๗
๑.๓ กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน	๘
๑.๔ วิธีดำเนินการ	๑๑
๑.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๑๓
บทที่ ๒ ทบทวนวรรณกรรม	
๒.๑ บริบทของพื้นที่จังหวัดนครปฐม	๑๕
๒.๒ แนวคิดการวิจัยและสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาในมิติเศรษฐกิจและอาชีพ ด้านการบริหารจัดการการวิจัย	๑๗
ด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่	๒๑
๒.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นศึกษาวิจัย	๒๘
บทที่ ๓ การดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย	
๓.๑ การพัฒนาทักษะของทีมบริหารจัดการการวิจัย	๓๐
๓.๒ การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ ด้านเครื่องมือ	๓๒
๓.๓ การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ ด้านกิจกรรม	๓๕
๓.๔ การปรับปรุงนโยบาย/กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๔๖
๓.๕ กลไกเชื่อมโยงกับจังหวัด	๔๗
๓.๖ กลไกเชื่อมโยงกับผู้ใช้ประโยชน์งานวิจัย	๔๘
บทที่ ๔ การดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่และผลลัพธ์	
๔.๑ กรอบวิจัยและประกาศทุน (กระบวนการที่ได้มา บริบทพื้นที่ ปัญหาและความต้องการ การวิเคราะห์กรอบการวิจัย)	๔๙
๔.๒ จำนวนโครงการวิจัย (จำแนกตามสาขาวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์-เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์)	๗๕
๔.๓ จำนวนนักวิจัย (จำแนกหญิง-ชาย/จำแนกนักวิจัย นักวิจัยใหม่ ประสบการณ์ ๐-๓ ปี, นักวิจัยรุ่นกลาง ประสบการณ์ ๓.๑-๖ ปี, นักวิจัยอาวุโส ๗ ปีขึ้นไป)	๗๕
๔.๔ ผลงานที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ (นวัตกรรม-ผลงาน และลักษณะการใช้ประโยชน์/ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับพื้นที่)	๗๖
๔.๕ การดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่และผลลัพธ์ (บริบทพื้นที่/ต้นทุนเดิม ของพื้นที่/การต่อยอดงานวิจัย/การวิเคราะห์กรอบการวิจัย/ความสอดคล้อง/การเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้น)	๗๗

	หน้า
บทที่ ๕ สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	
๕.๑ สรุปภาพผลการดำเนินการจากการทำงาน (ทั้ง ๒ มิติ ด้านการบริหารจัดการการวิจัยและด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่)	๑๐๐
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๑๐๓
๕.๓ ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาในระยะต่อไป	๑๐๕
ภาคผนวก	
๑. บทความสำหรับการเผยแพร่	๑๐๖
๒. กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์	๑๐๖
๓. รายชื่อโครงการวิจัยที่ให้การสนับสนุน	๑๐๗
๔. บทคัดย่อผลงานวิจัยที่แล้วเสร็จ	๑๐๙
๕. ประกาศต่าง ๆ	๑๑๙
๖. เอกสารประกอบที่เป็นผลงานโครงการย่อย	๑๒๔
๗. ผลงานอื่น ๆ	๑๕๓
๘. บรรณานุกรม	๑๕๗

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แผนที่บริบทพื้นที่จังหวัดนครปฐม	๔
ภาพที่ ๒ กรอบแนวคิดการทำงานเชิงพื้นที่	๙
ภาพที่ ๓ กรอบแนวคิดการการจัดการจัดการภายในมหาวิทยาลัย	๑๐
ภาพที่ ๔ การลงพื้นที่ปรึกษาหารือกับชุมชน	๑๑
ภาพที่ ๕ การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า	๑๖
ภาพที่ ๖ แนวคิดการวิจัยและสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาในมิติเศรษฐกิจและอาชีพ	๑๙
ภาพที่ ๗ โครงสร้างทีมการงานวิจัยเชิงพื้นที่	๓๑
ภาพที่ ๘ การวิเคราะห์ผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholder analysis)	๓๓
ภาพที่ ๙ กราฟการประเมินตนเอง (Self Assessment)	๓๔
ภาพที่ ๑๐ การจัดเวทีระดมความคิด	๓๖
ภาพที่ ๑๑ เวทีการพิจารณาเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper)	๓๗
ภาพที่ ๑๒ เวทีการพิจารณาข้อเสนอโครงการ (Full Proposal)	๓๗
ภาพที่ ๑๓ กิจกรรมการลงนามในสัญญา	๓๘
ภาพที่ ๑๔ กิจกรรมประชุมเพื่อจัดตั้งชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวอำเภอพุทธมณฑล	๓๘
ภาพที่ ๑๕ กิจกรรมรายงานความก้าวหน้าระยะ ๓ เดือน	๓๙
ภาพที่ ๑๖ กิจกรรมเตรียมความพร้อมในการนำเสนอความก้าวหน้า ระยะ ๖ เดือน	๓๙
ภาพที่ ๑๗ กิจกรรมการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการวิจัย ระยะ ๖ เดือน	๔๐
ภาพที่ ๑๘ กิจกรรมการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการวิจัย ระยะ ๙ เดือน	๔๐
ภาพที่ ๑๙ กิจกรรมโครงการอบรมการเขียนงานวิจัย การเขียนรายงานวิจัย และการเขียนบทความวิจัย	๔๑
ภาพที่ ๒๐ กิจกรรมการติดตามความก้าวหน้ารายโครงการ	๔๑
ภาพที่ ๒๑ การติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการวิจัย ระยะ ๑๑ เดือน	๔๒
ภาพที่ ๒๒ เวทีการนำเสนอผลงานวิจัย ผลผลิต ผลลัพธ์จากผลงานวิจัย (ปิดเวทีในชุมชน)	๔๔
ภาพที่ ๒๓ การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ครั้งที่ ๔ และการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ครั้งที่ ๑	๔๓
ภาพที่ ๒๔ การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ ๑๑ และการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ ๑๐	๔๔
ภาพที่ ๒๕ กิจกรรมติดตามความก้าวหน้าและร่วมสังเกตการณ์ในการลงพื้นที่ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒	๔๔

	หน้า
ภาพที่ ๒๗ กิจกรรมติดตามความก้าวหน้าและร่วมสังเกตการณ์ในการลงพื้นที่ วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๒	๔๕
ภาพที่ ๒๘ กิจกรรมติดตามความก้าวหน้าและร่วมสังเกตการณ์ในการลงพื้นที่ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒	๔๕
ภาพที่ ๒๙ กิจกรรมติดตามความก้าวหน้าและร่วมสังเกตการณ์ในการลงพื้นที่ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒	๔๖
ภาพที่ ๓๐ เวทีระดมความคิด	๔๔
ภาพที่ ๓๐ จัดการได้ดำเนินการในขั้นตอนการพิจารณาเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper)	๕๓
ภาพที่ ๓๑ หน่วยจัดการได้ดำเนินการในขั้นตอนการพิจารณาข้อเสนอโครงการ (Full Proposal)	๗๖
ภาพที่ ๓๒ คลองมหาสวัสดิ์ ซึ่งเป็นเส้นทางเดินทางทางน้ำของคนในชุมชน	๘๑
ภาพที่ ๓๓ ร้อยละของนักวิจัยที่ทำงานด้านวิจัยเชิงพื้นที่ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลรัตนโกสินทร์	๘๘
ภาพที่ ๓๔ ร้อยละของนักวิจัยที่มีของแนวคิดอยากให้มหาวิทยาลัยจัดตั้งหน่วยจัดการงานวิจัย เชิงพื้นที่เป็นโครงสร้างหลักเพื่อทำหน้าที่ในการบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่ โดยเฉพาะ	๙๐
ภาพที่ ๓๕ การมีส่วนร่วมในการวิจัยระหว่างนักวิจัยและชุมชน	๙๑
ภาพที่ ๓๖ การมีส่วนร่วมในการวิจัยกับชาวบ้านในพื้นที่เพื่อยกระดับคุณภาพของชาเกษตรบัว	๙๒

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ เป้าหมายของผลผลิต (output) และตัวชี้วัด	๑๓
ตารางที่ ๒ เป้าหมายของผลลัพธ์ (outcome) และตัวชี้วัด	๑๔
ตารางที่ ๓ สรุปผลการนำเสนอความก้าวหน้าการวิจัย	๖๓
ตารางที่ ๔ ประเภทโครงการวิจัย	๗๕
ตารางที่ ๕ เพศ	๗๕
ตารางที่ ๖ เปรียบเทียบเป้าหมายของผลผลิต (Output)	๗๖
ตารางที่ ๗ แสดงบริบทพื้นที่ของตำบลศาลาและตำบลมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม	๗๘
ตารางที่ ๘ แสดงจุดท่องเที่ยวของบ้านศาลาเดิมทั้ง ๕ จุด	๘๒
ตารางที่ ๙ ความสอดคล้องของข้อเสนอโครงการวิจัยที่ได้รับทุนกับกรอบการวิจัย	๘๕
ตารางที่ ๑๐ ความสอดคล้องของข้อเสนอโครงการวิจัยที่ได้รับทุนกับกรอบการวิจัย	๘๖
ตารางที่ ๑๑ แสดงกิจกรรมความต้องการที่นักวิจัยสนใจและอยากให้มีการจัดอบรม	๘๙
ตารางที่ ๑๒ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ปัญหา (ถ้ามี) ในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่	๘๙
ตารางที่ ๑๓ ข้อเสนอโครงการวิจัย ที่ระบุนวัตกรรม-ผลงาน และลักษณะการใช้ประโยชน์/ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับพื้นที่ ระยะ ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน	๙๓

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: RDG61A0029
โครงการวิจัย: การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
คณะผู้วิจัย: รองศาสตราจารย์ ดร.อุดมวิทย์ ไชยสกุลเกียรติ และคณะ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ (๑) เพื่อพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่หนุนเสริมการพัฒนาพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม (๒) เพื่อวิจัยและสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาในมิติเศรษฐกิจและอาชีพ เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม มีอาชีพ มีการกระจายรายได้ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม และ (๓) เพื่อสร้างกลไกในการขับเคลื่อน การเข้ามามีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ ในชุมชนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหาร นักวิจัย และผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholder) โดยกระบวนการวิจัยนั้นได้ดำเนินการทั้งกระบวนการต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยกระบวนการต้นน้ำได้ดำเนินการตั้งแต่การวิเคราะห์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder) การจัดเวทีระดมความคิด การจัดสรรทุนวิจัย กระบวนการกลางน้ำได้ดำเนินการวางแผนสร้างกระบวนการติดตามทุนวิจัย รวมถึงการส่งเสริมการเขียนรายงานวิจัย การเขียนบทความวิจัย และกระบวนการปลายน้ำได้มีการติดตามผลลัพธ์ ผลผลิตงานวิจัย และส่งเสริมการนำผลงานวิจัยไปตีพิมพ์ในวารสาร

ผลจากการดำเนินงาน พบว่า มหาวิทยาลัย ได้ดำเนินการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยที่หนุนเสริมการพัฒนาพื้นที่ โดยมีกระบวนการเปลี่ยนแปลงการเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย เปิดรับข้อเสนอโครงการในประเภททุนชุดโครงการวิจัยเชิงพื้นที่ ที่มีการกำหนดผู้ใช้ประโยชน์ (User) และผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholders) อย่างชัดเจน ในส่วนของการวิจัยและสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาในมิติเศรษฐกิจและอาชีพ ได้ดำเนินการจัดเวทีเพื่อระดมความคิดให้ได้มาซึ่งโจทย์วิจัยจากปัญหาและความต้องการของคนในชุมชน ใน ๕ กรอบ ได้แก่ ๑) ภูมิสถาปัตยกรรมที่ตอบสนองความต้องการของพื้นที่ของผู้อาศัยและนักท่องเที่ยว ๒) อัตลักษณ์ชุมชน ๓) นวัตกรรมสิ่งแวดล้อม ๔) ผลิตภัณฑ์ชุมชน และ ๕) การท่องเที่ยว เพื่กระตุ้นการท่องเที่ยวให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม มีอาชีพ มีการกระจายรายได้ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม และในส่วนของสร้างกลไกในการขับเคลื่อน การเข้ามามีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ ในชุมชนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน การกระตุ้นการให้ความสำคัญกับชุมชน โดยการนำ Outcome ที่เกิดจากกระบวนการวิจัยมาขยายผล นำไปใช้ในกิจกรรมและการท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชน ภาคี และผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholders) เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม

คำสำคัญ : การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัย การพัฒนาเชิงพื้นที่ ลุ่มน้ำนครชัยศรี

E-mail Address: jukkrawut.tun@rmutr.ac.th

Abstract

Project code: RDG61A0029
Research project: The Development of research management system for Area Based Development, Nakhonchaisi River Basin Nakhon pathom Province
Research team: Associate Professor Dr. Udomwit Chaisakulkiat and others

Objectives of this study are: 1) To develop a system and mechanism of research management of the Rajamangala University of Technology Rattanakosin that supports the area development of Klong Mahasawat Community, Phutthamonthon District, Nakhon Pathom Province. 2) To research and create the innovation that meets economical and professional aspects to promote tourism leading to development in economy, society, occupation, and distribution of income. This will eventually elevate the life quality of people in the Klong Mahasawat Community, Phutthamonthon District, Nakhon Pathom Province. 3) To establish the mechanism that drives participation of organizations in the community for sustainable development.

This research is a participatory action research and studied population and samples are administrators, researchers, and stakeholders. The research process was implemented in upstream, midstream, and downstream processes. The stakeholder analysis, brainstorming, and research fund allocation were performed in the upstream process while the midstream process included planning to build a process to monitor research fund as well as promoting to write research reports and articles. In the downstream process, the research results had been followed and encouraged to be published in a journal.

The results have found that the university has developed the system and mechanism in research management of the university to support development in the area. The process to accept research proposals of university income has been changed. The research proposal in the area-based research project funding category is also accepted when users and stakes are clearly determined. For the research and innovation that meet the economical and professional development, five frameworks were obtained from the brainstorm stage carried out to identify the research topics based on problems and needs of people in the community. The five frameworks: 1) Landscape architecture that meets the needs of people in area and tourists, 2) Community identity, 3) Environmental innovation, 4) Products in community, and 5) Tourism are concluded to stimulate tourism leading to economic and social development, occupation, and distribution of income. Moreover, they will finally raise life quality of people in the Klong Mahasawat Community, Phutthamonthon District, Nakhon Pathom Province. For the driving mechanism, participation of several organizations enables sustainable development and stimulates importance of the community by expanding research outcome and applying to activities and tourism in the area where communities, parties, and stakeholders are involved.

Keywords: Development of Research Management system, Area Based Development in Nakhonchaisi River Basin
E-mail Address: jukkrawut.tun@rmutr.ac.th

บทนำ

สัญญาเลขที่ RDG61A0029

ชื่อโครงการ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี
จังหวัดนครปฐม

The Development of research management system for Area Based Development,
Nakhonchaisi River Basin Nakhon pathom Province.

หัวหน้าโครงการ : รองศาสตราจารย์ ดร.อุดมวิทย์ ไชยสกุลเกียรติ

หน่วยงานต้นสังกัด : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

หน่วยงานร่วมโครงการ : ๑. สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม
๒. องค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม
๓. องค์การบริหารส่วนตำบลมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม
๔. เทศบาลตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม
๕. สำนักงานเกษตรอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

ระยะเวลาดำเนินการ : ๑ ปี ๔ เดือน (ตั้งแต่วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๒)

๑.๑ ความเป็นมา หลักการและเหตุผล

การพัฒนาประเทศให้มีประสิทธิภาพต้องอาศัยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน การขับเคลื่อนที่ผ่านมาในระดับนโยบายยังไม่เห็นผลที่ชัดเจนมากนัก ดังนั้นการมุ่งเน้นการขับเคลื่อนเชิงพื้นที่เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม จึงเป็นอีกมุมมองหนึ่งที่น่าสนใจ เพราะการปฏิรูปการศึกษาโดยใช้พื้นที่หรือจังหวัดเป็นตัวตั้ง นอกจากจะทำให้เกิดการมองภาพของปัญหาได้อย่างถูกต้อง และเกิดแนวทางการแก้ปัญหาเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นแล้ว ยังก่อให้เกิดพลังความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในจังหวัด (สกว. ๒๕๖๒. สืบค้นจาก <https://www.trf.or.th>)

รูปแบบในการขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มีหลายรูปแบบ หนึ่งในรูปแบบซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดนครปฐม คือการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พื้นที่นครชัยศรีเป็นอีกหนึ่งจุดยุทธศาสตร์สำคัญในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สะท้อนวัฒนธรรมและพื้นที่เกษตรที่เป็นรอยต่อระหว่างชุมชนเมืองและชนบท ด้วยข้อได้เปรียบของพื้นที่ตั้งและการมีวัฒนธรรมประเพณีประจำถิ่นที่มีเสน่ห์ ผสมกับยุทธศาสตร์ของจังหวัดนครปฐมที่เน้นให้ความสำคัญด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรม การใช้แนวความคิด ในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่นจึงมีความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง จากการลงพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ พบว่า มีลักษณะความเป็นอยู่แบบเกื้อกูลกันระหว่างชุมชน วัด โรงเรียนและหน่วยงานราชการ ดังนั้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบบูรณาการแบบมีส่วนร่วม องค์กรต่าง ๆ ควรร่วมมือ เข้ามามีบทบาท ในการทำงานร่วมกันและเป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดกลไกเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และยังคงรักษาวิถีสภาพ ความเป็นอยู่แบบดั้งเดิม จากสภาพพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร โดยเฉพาะการปลูกข้าว ไม้ผล ไม้ดอกไม้ประดับและเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งอยู่อาศัยอยู่บริเวณริมคลอง

บริเวณนี้จึงมีลักษณะเด่นของ ชีวิตสังคมลุ่มแม่น้ำ มีวิถีชีวิตและการประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่สืบทอดกันมา ยาวนาน ส่งผลให้เกิดการรวมตัวกันของเกษตรกรกลุ่มหนึ่งในพื้นที่เพื่อจัดตั้งและเปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในรูปแบบ “การล่องเรือเที่ยวชมวิถีชีวิตชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์” โดยในปัจจุบันมีจุดสำหรับแวะเที่ยวชมจำนวน ๕ จุด ได้แก่ นาบัวลุ่มแจ่ม สวนกล้วยไม้ บ้านศาลาดิน วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลไม้ตำบลศาลายา และสวนผลไม้ฯ ลุงบุญเลิศ และกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากพืชข้าวเกษตรพัฒนา กลายเป็นโครงข่ายเชิงพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว เชิงเกษตรของชุมชนนับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นต้นมา การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีอยู่ใน ปัจจุบันได้รับความนิยมและตอบรับจากนักท่องเที่ยว รวมทั้งการศึกษาดูงานอย่างกว้างขวางทั้งภาครัฐและ ภาคเอกชน ดังนั้นหากมีการส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยการนำทุนทางธรรมชาติ ทุนทางสังคม มาพัฒนาเพื่อให้เกิดอาชีพ เกิดการกระจายรายได้ ให้แหล่งท่องเที่ยวและสินค้าเกษตรของพื้นที่ชุมชน คลองมหาสวัสดิ์ ผ่านงานวิจัยในการจัดการ งานปรับภูมิทัศน์และผลิตภัณฑ์จากสินค้าพื้นถิ่น ก็จะเป็นการพัฒนาใน หลายๆ มิติ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของจังหวัดนครปฐม ที่เน้นให้ความสำคัญกับการเกษตร การยกระดับการ ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ศาสนาและวัฒนธรรม การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงทางสังคม และการ บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ถึงแม้ว่าบริเวณริมคลองมหาสวัสดิ์แห่งลุ่มน้ำนครชัยศรีนี้ จะมีการจัดการท่องเที่ยวมานานนับสิบปี แต่จากการสำรวจพื้นที่ในเบื้องต้น พบว่า การเดินทางมายังพื้นที่บริเวณริมคลองมหาสวัสดิ์ สามารถเดินทางได้ หลายช่องทางและสามารถเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวได้หลายรูปแบบ เช่น รถยนต์ รถไฟ และจักรยานที่สามารถ ปั่นตามเส้นทางชมแหล่งท่องเที่ยวตามจุดต่าง ๆ ได้ ทั้งนี้หากมีประชาสัมพันธ์ การจัดระบบข้อมูลการท่องเที่ยว กิจกรรมชุมชน เพื่ออำนวยความสะดวกผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศก็จะเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นการปรับภูมิทัศน์ไม่ว่าจะเป็นสถานีไฟ ท่าเรือ วัด แหล่งท่องเที่ยว รวมถึงร้านค้าท้องถิ่น หากมีการปรับ ภูมิทัศน์ที่สะท้อนถึงเอกลักษณ์ของเรื่องราวประวัติศาสตร์ความเป็นมาในท้องถิ่นเพิ่มคุณค่าให้สถานที่ รวมทั้งผลิตภัณฑ์ที่สะท้อนถึงกลิ่นไอของมหาสวัสดิ์ก็จะเป็นสร้างเอกลักษณ์การท่องเที่ยวในมิติใหม่ ของชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์ ดังนั้นในชุดโครงการวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ริมคลองมหาสวัสดิ์ โดยมุ่งเน้นในด้านการปรับภูมิทัศน์ เอกลักษณ์ชุมชน สิ่งแวดล้อม การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน การท่องเที่ยว และการเป็นสื่อกลางในการประสานงานของ ชุมชน หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น จังหวัดและ นักวิชาการ โดยให้เกิดการบูรณาการเพื่อให้เกิดผลกระทบบนพื้นฐานของคุณภาพชีวิตที่ดีบนวิถีเกษตรริมน้ำ

๑.๑.๑ สถานการณ์และข้อมูลของพื้นที่

จังหวัดนครปฐมถือว่าเป็นเมืองที่มีประวัติความเป็นมายาวนานในแผ่นดินสุวรรณภูมิ เป็นศูนย์กลาง กลางของวัฒนธรรม ประชาชนอาศัยและมีวิถีชีวิตอยู่ริมน้ำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีพื้นที่ ๒,๑๖๘.๓๒๗ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑,๓๕๕,๒๐๔ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๔๒ ของประเทศ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๗ อำเภอ ๑๐๖ ตำบล ๙๐๔ หมู่บ้าน

ทิศเหนือ

ติดต่อกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

ทิศใต้

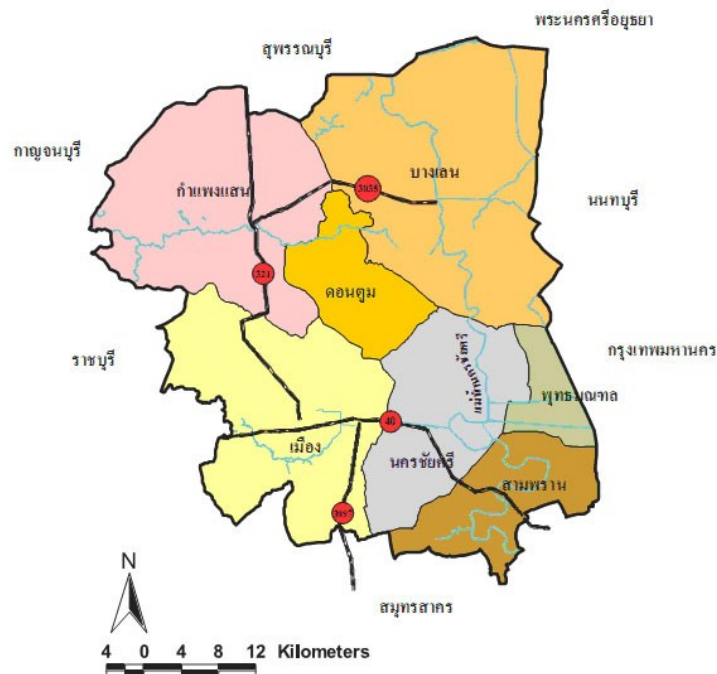
ติดต่อกับอำเภอกระทุ่มแบน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร
และอำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี

ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอไทรน้อย อำเภอบางใหญ่ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี และเขตทวีวัฒนา เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี และอำเภอดำรงวิทยารมย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

บริบทของพื้นที่

ตำบลศาลายา และตำบลมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม เป็นตำบลที่มีศักยภาพ ในด้านการท่องเที่ยว ทั้งสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร และเชิงประวัติศาสตร์ มีประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาอย่างยาวนาน มีคลองประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ คลองมหาสวัสดิ์ เป็นคลองที่ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๔) โปรดเกล้าฯ ให้ขุดเป็นเส้นทางเสด็จพระราชดำเนินไปนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ซึ่งในปัจจุบัน “คลองมหาสวัสดิ์” นอกเหนือจากเป็นคลองประวัติศาสตร์ เป็นเส้นทาง การสัญจรทางน้ำของชาวบ้านริมคลอง เป็นแหล่งน้ำสำหรับการเกษตร และยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีนัก ท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ เข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก เช่น การนั่งเรือชมวิถีชีวิตชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์ นานาบัวลุ่มแจ่ม สวนกล้วยไม้ บ้านศาลาดิน วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลไม้ตำบลศาลายา และสวนผลไม้ฯ ลุ่มบุญเลิศ และกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากพืชข้าวเกษตรพัฒนา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว และผู้เดินทาง ต่างถิ่นแวะเวียนมาเที่ยวชมได้เป็นอย่างดี ประกอบกับเป็นพื้นที่ที่อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร อันเป็นศูนย์รวม ของเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน รวมทั้งการท่องเที่ยวของประเทศไทย ทำให้การเดินทางสะดวกสบายเข้าถึงง่าย เดินทางได้ทั้งทางรถยนต์ส่วนตัว รถจักรยานยนต์ และรถจักรยาน (สกว. ๒๕๖๒. สืบค้นจาก <https://www.trf.or.th>)

จุดเด่นของชุมชนแห่งนี้มีพื้นที่ติดกับคลองมหาสวัสดิ์ ซึ่งคลองมหาสวัสดิ์เป็นคลองที่ขุดขึ้นเพื่อ เป็นเส้นทางเดินเรือขนส่งสินค้าระหว่างแม่น้ำเจ้าพระยากับแม่น้ำท่าจีน ดังนั้นจึงมีผู้คนมาอาศัยอยู่ริมสองฝั่ง คลองมหาสวัสดิ์ และเป็นที่มาของชุมชนหลายชุมชน ซึ่งในแต่ละชุมชนต้องมีการสร้างศาลาไว้เพื่อใช้ขึ้นลงเรือ โดยจะเรียกขานชื่อศาลานั้นๆ ตามลักษณะของแต่ละชุมชน ศาลาของคลองมหาสวัสดิ์นั้นมีทั้งสิ้น ๗ ศาลา โดยหนึ่งในนั้นคือ ศาลาดิน และเป็นหนึ่งในหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดนครปฐม ถือเป็นชุมชน แห่งการเรียนรู้วิถีชุมชนแห่งคลองมหาสวัสดิ์ ที่สามารถเที่ยวได้ตลอดทั้งปี

ภาพที่ ๑ แผนที่บริบทพื้นที่จังหวัดนครปฐม

ในงานวิจัยนี้ มุ่งเน้นในการใช้การท่องเที่ยววิถีเกษตรริมน้ำ ซึ่งจากการย้อนดูข้อมูลสถิติการเข้ามาเที่ยวของนักท่องเที่ยวในพื้นที่บริเวณริมคลองมหาสวัสดิ์ในปี ๒๕๖๑ พบว่า มีนักท่องเที่ยวชาวไทยเข้ามาปีละ ๓,๕๐๐ คน ชาวต่างชาติ ๑,๕๐๗ คน จากเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๐ ถึงร้อยละ ๒๕ ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๓ เวลา น. [www.nakhonpathom.go.th > files > com_news_report](http://www.nakhonpathom.go.th/files/com_news_report))

๑.๑.๒ ทุนเดิมของมหาวิทยาลัยในการทำงานร่วมกับหน่วยงาน/ภาคในพื้นที่

พื้นที่บริเวณริมคลองมหาสวัสดิ์ เป็นชุมชนที่อยู่ใกล้กับตำแหน่งที่ตั้งของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จึงมีโครงการวิจัยในประเด็นต่าง ๆ ที่ดำเนินการมาก่อนหน้านี้ อาทิเช่น การจัดการความรู้ทางการบัญชีเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชน การพัฒนากลยุทธ์การตลาด การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ตลอดจนการจัดการชุมชนแบบมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ระบบนิเวศ และการจัดการขยะมูลฝอย เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นโครงการวิจัยที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพเฉพาะตัวบุคคลให้เกิดความเข้มแข็ง แต่ละโครงการยังมีลักษณะแยกส่วน จึงยังไม่ตอบโจทย์การพัฒนาพื้นที่ตามศักยภาพของชุมชนเพื่อให้เกิดความยั่งยืนอย่างแท้จริง

จากการทบทวนบริบทของมหาวิทยาลัย จะเห็นได้ว่าสถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ครอบคลุมพื้นที่ศาลายา พื้นที่ปิ่นตอผิม จักรวรรดิ พื้นที่วิทยาลัยเพาะช่าง และวิทยาเขตวังไกลกังวล มีการจัดการศึกษาออกเป็น ๗ คณะ และ ๓ วิทยาลัย ประกอบด้วย คณะบริหารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี คณะอุตสาหกรรมการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยเพาะช่าง วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ และวิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนรัตนโกสินทร์ โดยแต่ละส่วนของมหาวิทยาลัยก็มีความโดดเด่นที่แตกต่างกัน เช่น พื้นที่ศาลายาจะมีความเชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมศาสตร์

สถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ นวัตกรรมจัดการ พลังงานและสิ่งแวดล้อม วิทยาลัยเพาะช่างมีความโดดเด่นในด้านศิลปะ งานสร้างสรรค์ พื้นที่บพิธพิมุข จักรวรรดิ เชี่ยวชาญทางด้านภาษา บริหารธุรกิจ และวิทยาเขตวังไกลกังวล มีความเชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว หากได้มีการบูรณาการร่วมกันภายใต้บริบทที่เหมาะสม โดยการบูรณาการร่วมกับทุนทางธรรมชาติ ทุนทางสังคม ที่ชุมชนมีก่อให้เกิดระบบและกลไกขับเคลื่อน รวมถึงการพัฒนาและให้ผลตอบแทนในด้านต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การทำให้ชุมชนสามารถเพิ่มขีดความสามารถ มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานขององค์ความรู้จากงานวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชน ในมิติเศรษฐกิจและอาชีพ ส่งเสริมการมีรายได้ การยกระดับสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม และนวัตกรรมใหม่จากงานวิจัยสู่ชุมชนผ่านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและยังคงรักษาความเป็นมหาสวัสดิ์ไว้

ในการพัฒนาพื้นที่ชุมชนบริเวณริมคลองมหาสวัสดิ์เพื่อเป็นแหล่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ มหาวิทยาลัยควรนำโอกาสจากนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สนับสนุนให้จังหวัดพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ความนิยมในการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ/เกษตร ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร จุดอ่อนของมหาวิทยาลัยจากการวิจัยที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพเฉพาะตัวบุคคล เกิดความเข้มแข็งที่มีลักษณะแยกส่วน รวมถึงจุดอ่อนของพื้นที่คลองมหาสวัสดิ์ในการให้ข้อมูลข่าวสาร การพัฒนาภูมิทัศน์ที่สะท้อนเอกลักษณ์เฉพาะของชุมชน ผลิตภัณฑ์ที่สะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น การพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน และการจัดการสิ่งแวดล้อม และจุดแข็งจากการที่มหาวิทยาลัยมีอาจารย์ นักวิจัย ที่มีองค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาร่วมกันวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่ โดยการวิเคราะห์และพัฒนาโจทย์วิจัยจากปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของคนในชุมชนที่สอดคล้องกับองค์ความรู้ของมหาวิทยาลัย เพื่อสร้างกลไกในการขับเคลื่อน การมีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ โดยชุมชน วัด โรงเรียน องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ร่วมกับมหาวิทยาลัย ร่วมกันพัฒนาพื้นที่บริเวณริมคลองมหาสวัสดิ์ โดยการเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ร่วมคิดร่วมทำ และเรียนรู้ร่วมกันให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อให้เกิดเป็นพื้นที่ต้นแบบของจังหวัดนครปฐมต่อไป

๑.๑.๓ สถานการณ์ปัญหาด้านระบบบริหารจัดการการวิจัยของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์และนักวิจัย ทำการวิจัย เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเริ่มต้นการทำวิจัย ให้กับนักวิจัยของมหาวิทยาลัยในทุก ๆ ด้าน จึงได้จัดให้มีโครงการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิจัย เพื่อสร้างและพัฒนานักวิจัย ซึ่งเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ในหัวข้อของการวิจัย จึงเห็นควรให้มีการบริหารจัดการ และสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยและการพัฒนาศักยภาพของนักวิจัยให้มีความรู้และทักษะทางด้านการวิจัย นับตั้งแต่การพัฒนาโจทย์วิจัยการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงานการวิจัย และการเผยแพร่ผลงานวิจัยเพื่อให้ได้ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่นและประเทศชาติ

ปีงบประมาณ ๒๕๕๗ สำนักบริหารโครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษาและพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้สนับสนุนงบประมาณสำหรับการดำเนินงานวิจัยโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านความหลากหลายทางชีวภาพ กลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพจำนวน ๙ โครงการ โดยโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านความหลากหลายทางชีวภาพนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการวิจัย ถอดบทเรียนการจัดการความรู้กระบวนการวิจัย และเพื่อประเมินผล

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โดยมีปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จการบริหารจัดการเครือข่ายการวิจัย ๓ ปัจจัย ได้แก่ ๑) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาโจทย์วิจัยหรือคำถามการวิจัยที่มีคุณภาพ เหมาะสมและได้มาตรฐานการวางแผนและการเตรียมความพร้อมของทีมวิจัยทั้งก่อนวิจัย ระหว่างวิจัย และหลังวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัยมีศักยภาพในเรื่องที่วิจัย และมีผู้ร่วมวิจัยในลักษณะสหสาขาวิชาชีพ มีการสนับสนุนข้อมูลสารสนเทศ เครื่องมือ อุปกรณ์ สถานที่ที่เอื้อต่อการดำเนินงานวิจัย ๒) ปัจจัยด้านกระบวนการ ประกอบด้วย มีการบริหารนักวิจัย งานวิจัย และงบประมาณ ๓) มีผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ ที่เกิดจากการวิจัยที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรม การบริหารจัดการที่โครงการความหลากหลายทางชีวภาพได้ให้แนวทาง ทำให้นักวิจัยเกิดการพัฒนา ตั้งแต่กระบวนการในการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การเผยแพร่ผลงานวิจัยในเวทีการประชุมระดับชาติ การเสริมสร้างเครือข่ายการวิจัยระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัย และการมีส่วนร่วมของชุมชนที่เป็นพื้นที่ศึกษา เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในกระบวนการด้านการวิจัยระหว่างกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้คำแนะนำ ทั้งนักวิจัยภายในมหาวิทยาลัย และเครือข่ายการวิจัยภายนอก

ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ อาจารย์และนักวิจัยได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยงบประมาณเงินรายได้ ๒๕๕๘ ภายใต้โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ของมหาวิทยาลัย (จำนวน ๒๑ โครงการ) และภายใต้โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิจัยเพื่อชุมชน (จำนวน ๒๒ โครงการวิจัย) โดยมีรูปแบบการพัฒนานักวิจัย ๓ ระยะคือ ๑) ระยะต้นน้ำ เป็นการพัฒนานักวิจัยให้สามารถค้นหาปัญหาการวิจัยเพื่อพัฒนาไปสู่การสร้างโจทย์วิจัย เพื่อพัฒนาสู่ข้อเสนอโครงการวิจัยสมบูรณ์ ๒) ระยะกลางน้ำ เป็นการดูแลติดตามนักวิจัยระหว่างดำเนินการวิจัย เพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการวิจัย และหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน และ ๓) ระยะปลายน้ำ คือ เป็นระยะที่สนับสนุนให้นักวิจัยเผยแพร่ผลการวิจัย และใช้การอบรมเชิงปฏิบัติ จำนวน ๓ ครั้ง เป็นเครื่องมือในการวิจัย และพบว่าภายใต้โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ของมหาวิทยาลัยนั้น ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จ ประกอบด้วย ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติของนักวิจัยความเข้มแข็งของเครือข่ายการวิจัย การมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการวิจัยการมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการทำวิจัยการได้รับงบประมาณสนับสนุนการวิจัยและการจัดสรรเวลาในการทำวิจัย เงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบด้วย ผู้บริหารของหน่วยงานเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนการทำวิจัยของบุคลากรในหน่วยงานผู้เกี่ยวข้องทุกระดับเปลี่ยนแปลงแนวคิดในการทำวิจัยไปในทางที่ถูกต้อง ความเป็นอิสระทางความคิดของนักวิจัยและมีแหล่งเงินทุนสนับสนุนอย่างเพียงพอ และภายใต้โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิจัยเพื่อชุมชน ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการวิจัยเพื่อชุมชนที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย ปัจจัยที่ใส่เข้าไป (Input) ได้แก่ การพัฒนาโจทย์วิจัยตามความต้องการของชุมชนและการสร้างทีมวิจัยที่มาจากกลุ่มคนที่ใฝ่การเรียนรู้และมีจิตสาธารณะ การทำความเข้าใจในแนวคิดและกระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่นร่วมกับชุมชน ตั้งแต่เริ่มต้นวิเคราะห์ปัญหา พัฒนาโจทย์วิจัย การสร้างการมีส่วนร่วมจากทีมวิจัยจากหลากหลายกลุ่มคน หลากหลายบทบาทหน้าที่ในชุมชน การเตรียมทีมและการจัดแบ่งบทบาทการทำงานที่ดี การวางแผน กำหนดเป้าหมายและทิศทางร่วมกันที่ชัดเจน ทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ปัจจัยด้านกระบวนการ (Process) ได้แก่ การติดตามสรุปผลของข้อมูลและตรวจสอบข้อมูลร่วมกันของทีมวิจัย และชุมชนเป็นระยะ การจัดการงบประมาณโครงการให้เป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ การประชุมทีมวิจัยเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและวางแผนการทำงานอย่างต่อเนื่องร่วมกัน มีการออกแบบ เครื่องมือ

วิธีการเก็บข้อมูลอย่างถูกต้องและสอดคล้องกับเนื้อหา ประเด็นศึกษาอย่างรอบด้าน มีการวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบข้อมูลร่วมกันกับคนในชุมชน มีการนำเสนอผลการวิจัยทั้งรายงานความก้าวหน้าและรายงานฉบับสมบูรณ์สู่ชุมชนเป็นระยะ และผลที่เกิดขึ้น (Output) และผลกระทบจากโครงการ (Impact) ได้แก่ การพัฒนาคน การพัฒนาองค์ความรู้ การพัฒนาเครือข่าย และการพัฒนาชุมชน

ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ อาจารย์และนักวิจัยได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยงบประมาณเงินรายได้ ๒๕๕๙ ภายใต้โครงการวิจัยเพื่อการพัฒนา นักวิจัย (จำนวน ๗๖ โครงการ) ในประเภททุนนักวิจัยเพื่อชุมชน ประเภททุนนักวิจัยรุ่นใหม่ และประเภททุนนักวิจัยสหกิจศึกษา ตามกรอบแนวความคิดในการพัฒนา นักวิจัย โดยแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ คือ ๑) ระยะต้นน้ำ เป็นการพัฒนานักวิจัยให้สามารถค้นหาปัญหาการวิจัยแล้วพัฒนาไปสู่การสร้างโจทย์วิจัย พร้อมทั้งสามารถพัฒนาโจทย์วิจัยสู่การพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย ๒) ระยะกลางน้ำ เป็นการดูแลติดตามนักวิจัยระหว่างดำเนินการวิจัยเพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการวิจัย และหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน ๓) ระยะปลายน้ำ คือ เป็นระยะที่สนับสนุนให้นักวิจัยทำการเผยแพร่ผลการวิจัยของตนเอง จากการจัดอบรมพัฒนาศักยภาพนักวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ทำให้ นักวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการวิจัยในแต่ละกระบวนการ ได้ฝึกฝนการพัฒนาโจทย์วิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย กรอบแนวคิดการวิจัย การปรับปรุงข้อเสนอโครงการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล การรายงานสรุปผลการวิจัย และได้ฝึกฝนการนำเสนอผลงานวิจัย การตอบข้อซักถาม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัย วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละกระบวนการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ มหาวิทยาลัยสนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์และนักวิจัยได้รับการสนับสนุนทุนวิจัย โดยเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยงบประมาณเงินรายได้ในประเภททุนต่างๆ เพื่อให้อาจารย์และนักวิจัยส่งข้อเสนอโครงการวิจัยมาขอรับทุนอุดหนุนวิจัย ซึ่งมีกระบวนการพิจารณาโดยคณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยจากเงินรายได้ และการนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัย ภายใต้โครงการพัฒนาศักยภาพนักวิจัย เรื่อง การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย เพื่อให้สามารถพัฒนาปรับปรุงข้อเสนอโครงการวิจัยให้มีคุณภาพและถูกต้องตามหลักกระบวนการวิจัย เป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการวิจัย ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์และนักวิจัยของมหาวิทยาลัย

จากการที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์และนักวิจัย ทำการวิจัย เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเริ่มต้นการทำวิจัยให้กับนักวิจัยของมหาวิทยาลัยในทุก ๆ ด้าน พบว่า อาจารย์และนักวิจัยสามารถปรับปรุงและพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยให้มีคุณภาพและเป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักกระบวนการวิจัย และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย เพื่อเสนอขอรับทุนอุดหนุนงานวิจัยจากแหล่งทุนต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกต่อไป ทั้งนี้ผลจากการวิจัยสามารถนำไปบริการวิชาการได้ โดยมหาวิทยาลัยได้สนับสนุนให้อาจารย์และนักวิจัย ไปบริการวิชาการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับชุมชน เช่น ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ได้นำผลจากการวิจัยไปจัดโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง “โครงการบริการวิชาการเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีหัตถกรรมจักสานเส้นใยพลาสติก” ซึ่งจากผลการวิจัยสามารถนำมาต่อยอดถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการใช้เส้นใยที่คงทนและสวยงาม ผสมผสานกับการออกแบบ ให้ตอบสนองความต้องการของตลาด จึงจัดโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการออกแบบเพื่อเพิ่มมูลค่ากระเป๋าพลาสติกให้กับกลุ่มแม่บ้านที่ประกอบอาชีพจักสาน ตำบลศาลายา อำเภอฟุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม เพื่อให้เกิดประโยชน์กับชุมชนตามความต้องการของชุมชนอย่างชัดเจน

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าการส่งเสริมให้นักวิจัยทำวิจัยรวมทั้งส่งเสริมและผลักดันให้มีการพัฒนานักวิจัยอย่างต่อเนื่อง แต่ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นพบว่า การนำไปใช้ประโยชน์และผลกระทบที่เกิดขึ้นไม่ชัดเจนมากนัก งานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนที่ผ่านมายังคงมีทิศทางที่ไม่ชัดเจน ดังนั้นการปรับเปลี่ยนบทบาทของมหาวิทยาลัยในฐานะหน่วยจัดการ จึงควรเข้ามามีบทบาทในการกำหนดทิศทางให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศและควรบริหารโครงการตั้งแต่ต้นกระบวนการในการหาโจทย์วิจัยที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนและบริบทของจังหวัด และการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทั้งระดับชุมชนและจังหวัดในกระบวนการการทำงานวิจัย ซึ่งแนวคิดดังกล่าว คาดหวังว่าจะเกิดประโยชน์ที่แท้จริงทั้งในส่วน of ชุมชน และมหาวิทยาลัย

๑.๒ วัตถุประสงค์ของโครงการ

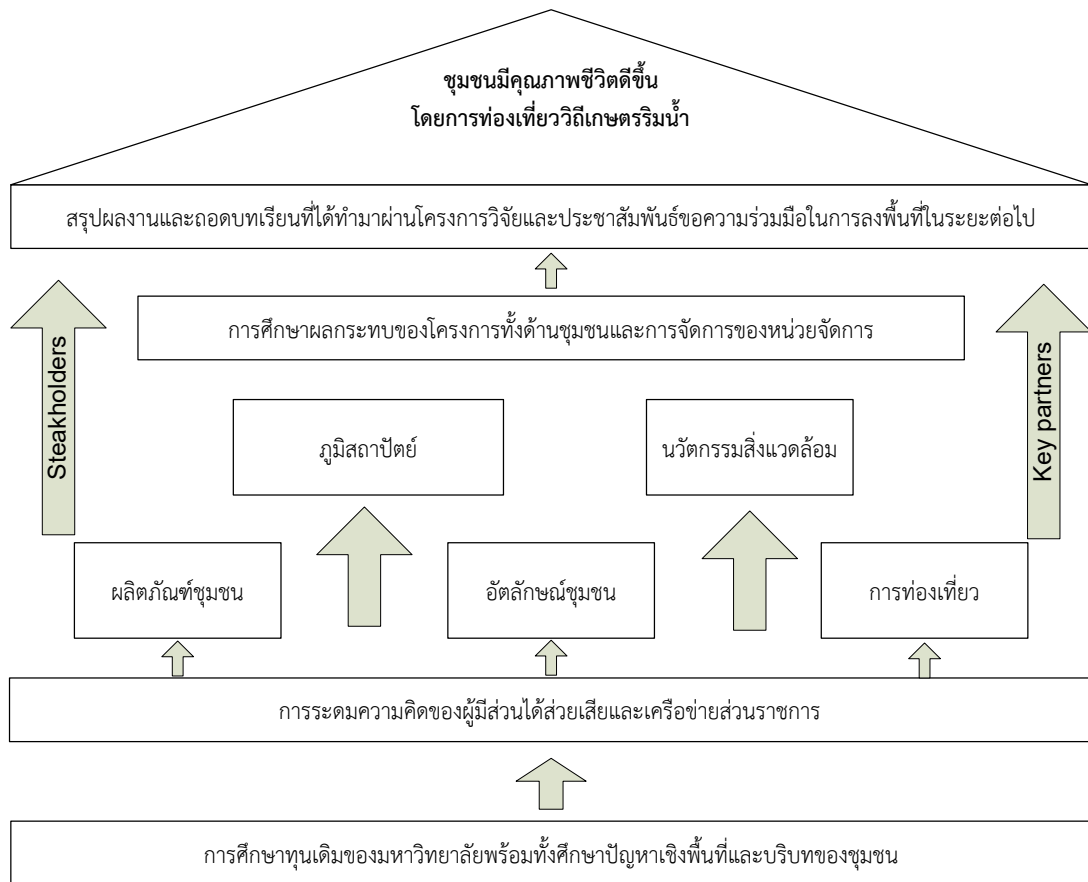
๑.๒.๑ เพื่อพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่หนุนเสริมการพัฒนาพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

๑.๒.๒ เพื่อวิจัยและสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาในมิติเศรษฐกิจและอาชีพ เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม มีอาชีพ มีการกระจายรายได้ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

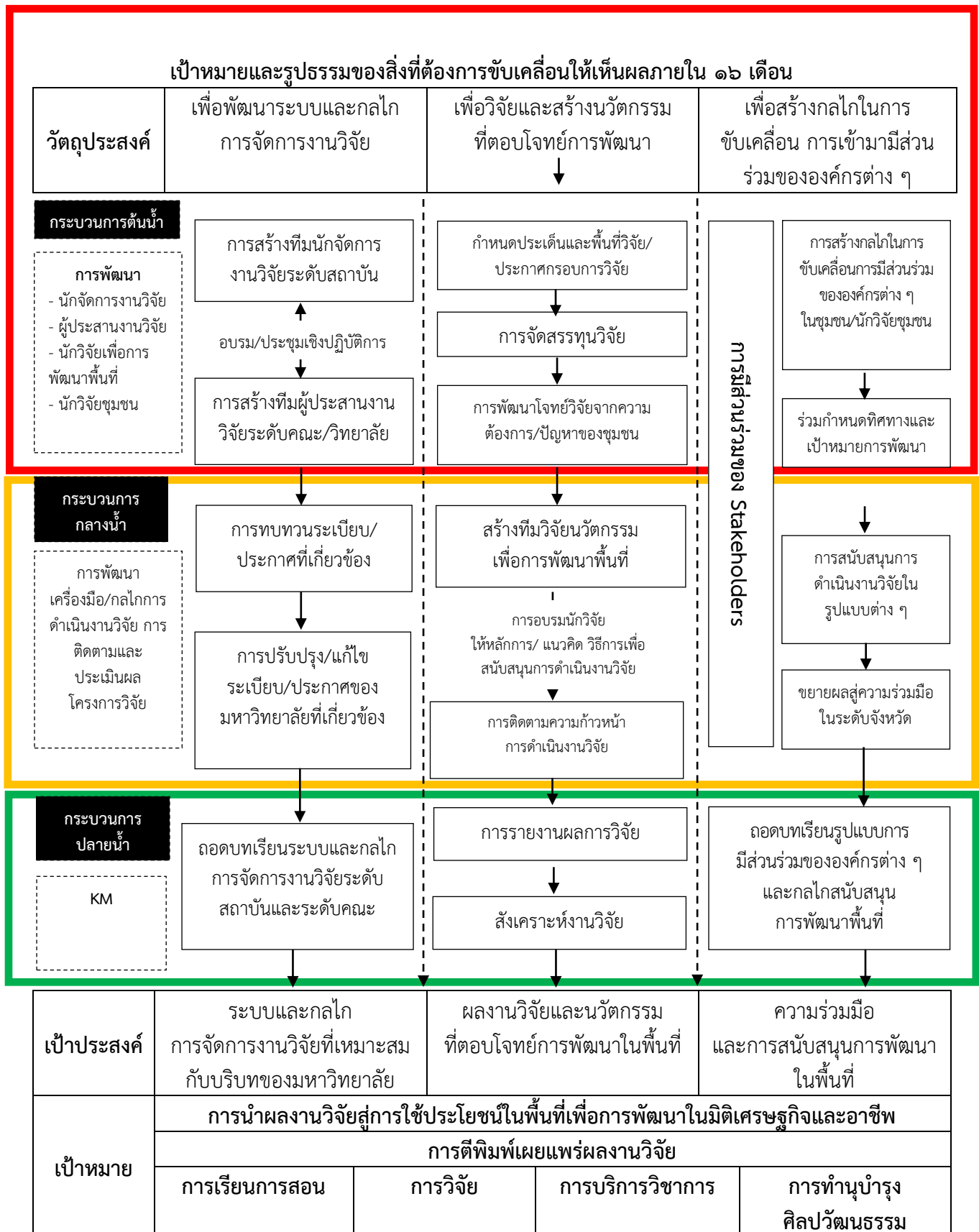
๑.๒.๓ เพื่อสร้างกลไกในการขับเคลื่อน การเข้ามามีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ ในชุมชนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑.๓ กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน

ในแผนการพัฒนาประเทศในปัจจุบัน ได้ให้ความสำคัญในเรื่องเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งคาดหวังว่าจะมีการกระจายรายได้และลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการค้าที่เป็นธรรม สำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลซึ่งมีเครือข่ายการทำงานมีพื้นที่ครอบคลุมทุกภูมิภาค และได้เกิดการรวมกลุ่มกันของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลโดยสถาบันวิจัยและพัฒนา ได้มีการทำงานเชิงพื้นที่ที่มีความเข้มข้น โดยใช้แนวความคิดห่วงโซ่คุณค่าในการพัฒนาโจทย์วิจัยเพื่อตอบสนองการแก้ปัญหาชุมชน ด้วยทิศทางของประเทศที่มีการยกระดับคุณภาพและการจัดการงานวิจัยที่มีคุณภาพ กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลได้ถูกจัดอยู่ในกลุ่มมหาวิทยาลัยเชิงพื้นที่ โดยมีจุดยืนคือการมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาพื้นที่ สำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เป็นอีกมหาวิทยาลัยหนึ่งที่มีการปรับเปลี่ยนการทำงาน โดยมีการจัดตั้งทีมงานสำหรับทำงานเชิงพื้นที่ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสถาบันวิจัยและพัฒนา มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาโจทย์วิจัยร่วมกับนักวิจัยเพื่อตอบสนองความต้องการของพื้นที่ ดังแสดงในภาพที่ ๒

ภาพที่ ๒ กรอบแนวคิดการทำงานเชิงพื้นที่

ภาพที่ ๓ กรอบแนวคิดการบริหารจัดการภายในมหาวิทยาลัย

๑.๔ วิธีดำเนินการ

หน่วยจัดการได้ดำเนินการวางแผนการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

๑. ระยะต้นน้ำ คือการพัฒนาให้นักวิจัยสามารถค้นหาปัญหาการวิจัย ร่วมวิเคราะห์ค้นหาโจทย์และความต้องการของชุมชน แล้วพัฒนาไปสู่การสร้างโจทย์วิจัย พร้อมทั้งสามารถพัฒนาโจทย์วิจัยสู่การพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย สร้างเครือข่ายการวิจัยร่วมกับชุมชนและเครือข่ายภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมสนับสนุนการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย ทั้งนี้หน่วยจัดการได้มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

- ศึกษาข้อมูลจากงานวิจัยก่อนหน้า และจากการเข้าไปร่วมพูดคุยกับชุมชนและผู้นำชุมชน เช่น เจ้าอาวาสวัดสุวรรณาราม ผู้ใหญ่บ้าน หน่วยงานราชการท้องถิ่น เช่น นายกเทศบาลตำบลศาลายา นายกองค์การบริหารส่วนตำบลศาลายาและมหาสวัสดิ์ และสำนักงานเกษตรอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ที่กำกับดูแลพื้นที่ และลงพื้นที่ศึกษาแนวโน้มความเป็นไปได้จากการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค

- ศึกษาบริบทและความพร้อมและความเชี่ยวชาญในมหาวิทยาลัย โดยศึกษาถึงทุนเดิมของมหาวิทยาลัยในการทำงานร่วมกับหน่วยงานและภาคีเครือข่ายในพื้นที่ และสถานการณ์ในการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัย

- พัฒนาข้อเสนอโครงการเชิงหลักการ โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญเป็นที่ปรึกษาโครงการวิจัย เพื่อให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ

- ลงพื้นที่เพื่อจัดเวทีระดมความคิดจากผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholders) ให้ได้มาซึ่งโจทย์วิจัยจากปัญหาและความต้องการของชุมชน เพื่อหาจุดร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

- สร้างกรอบวิจัย จากการจัดเวทีระดมความคิด โดยนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ออกมาเป็นกรอบการวิจัย ๕ กรอบ

- ประกาศเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอรับทุนวิจัยตามกรอบวิจัย

- นักวิจัยพัฒนาข้อเสนอตามกรอบวิจัย และมีการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยโดยคณะกรรมการผู้ทรงวุฒิ ภาคีเครือข่ายและตัวแทนผู้ประกอบการจากชุมชน

- ประกาศรายชื่อผู้ได้รับสนับสนุนทุนวิจัยและลงนามในสัญญา

- สรุปรายชื่อผู้ได้รับจัดสรรทุนวิจัย ผลลัพธ์/ลักษณะการใช้ประโยชน์/กิจกรรมจากโครงการย่อยในรอบระยะเวลา ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน เสนอผู้บริหารและพี่เลี้ยง

ภาพที่ ๔ การลงพื้นที่ปรึกษาหารือกับชุมชน

๒. ระยะกลางน้ำ เป็นการปรับภูมิทัศน์ พัฒนาผลิตภัณฑ์ พัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน และการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงการพัฒนาบุคลากรในชุมชนเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวชุมชน โดยทำการดูแลติดตามนักวิจัยระหว่างดำเนินการวิจัยเพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการวิจัย และหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันผ่านระบบนักวิจัยพี่เลี้ยง มีระบบการติดตามและประเมินผลที่ชัดเจน และมีการรายงานผลการประเมินสู่ระดับผู้บริหารและชุมชน หน่วยจัดการได้ดำเนินการ ดังนี้

- นักวิจัยเริ่มงานวิจัย ตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้

- หน่วยจัดการดำเนินการติดตามติดตามผลการดำเนินงานของนักวิจัยโครงการย่อย โดยลงพื้นที่ร่วมกับนักวิจัยและจัดเวทีรายงานความก้าวหน้า ระยะ ๓ เดือน ระยะ ๖ เดือน และระยะ ๙ เดือน เพื่อทราบความก้าวหน้าในการดำเนินงานวิจัย ปัญหาและอุปสรรค และสิ่งที่จะดำเนินการต่อไป รวมทั้งเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับนักวิจัย และมีการติดตามนักวิจัยรายโครงการที่หน่วยจัดการได้ประเมินแล้วว่ามีผลสำเร็จในการดำเนินงานวิจัย

- ทบทวนระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวิจัย การปรับปรุง/แก้ไขระเบียบ/ประกาศของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง

- สร้างทีมวิจัยนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่

- การอบรมนักวิจัยให้หลักการ/ แนวคิด วิธีการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานวิจัย

- การติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานวิจัย

- สร้างกระบวนการทำให้ความรู้เพื่อหนุนเสริมให้นักวิจัย ด้านการนำผลงานไปใช้ประโยชน์ ทรัพยากรทางปัญญา และการตีพิมพ์เผยแพร่

- สนับสนุนการดำเนินงานวิจัยในรูปแบบต่างๆ

- ขยายผลสู่ความร่วมมือในระดับจังหวัด

๓. ระยะปลายน้ำ คือ เป็นระยะที่สนับสนุนให้นักวิจัยทำการเผยแพร่ผลการวิจัยของตนเอง ทั้งในรูปแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน การให้บริการวิชาการ การตีพิมพ์ การนำเสนอผลงานทางวิชาการ การจัดนิทรรศการ และนำนวัตกรรมชุมชนเข้าสู่กระบวนการทรัพยากรทางปัญญา

- สร้างกระบวนการติดตามผลโดยการลงพื้นที่ร่วมกับนักวิจัยและการจัดเวทีติดตามความก้าวหน้า การดำเนินงานวิจัย รอบ ๑๒ เดือน

- จัดโครงการอบรมการเขียนงานวิจัย การเขียนรายงานวิจัย และการเขียนบทความวิจัย

- สนับสนุนให้นักวิจัยโครงการย่อยเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาบทความวิจัยเชิงพื้นที่ โดยการคัดเลือกผลงานวิจัยที่ได้รับทุน นำมาพัฒนาเป็นบทความวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่

- เวทีปิดโครงการ โดยเชิญคณะกรรมการผู้ทรงวุฒิ ภาควิชาเครือข่ายและตัวแทนผู้ประกอบการจากชุมชน มาร่วมรับฟัง

๑.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๕.๑ ตารางที่ ๑ เป้าหมายของผลผลิต (output) และตัวชี้วัด

วัตถุประสงค์	ผลผลิต	ตัวชี้วัด	
		เชิงคุณภาพ	เชิงปริมาณ
๑. เพื่อพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่หนุนเสริมการพัฒนาพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม	ระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่หนุนเสริมการพัฒนาพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม	ระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่หนุนเสริมการพัฒนาพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม	-
		ระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยสามารถสนับสนุนการดำเนินงานของนักวิจัยให้สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จตามแผนที่กำหนดร้อยละ ๘๐ ของจำนวนโครงการทั้งหมด	ระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยสามารถสนับสนุนการดำเนินงานของนักวิจัยให้สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จตามแผนที่กำหนดร้อยละ ๘๐ ของจำนวนโครงการทั้งหมด
๒. เพื่อวิจัยและสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาในมิติเศรษฐกิจและอาชีพ เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม มีอาชีพ มีการกระจายรายได้ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม	- อาจารย์/นักวิจัยด้านการพัฒนาพื้นที่	อาจารย์/นักวิจัยของมหาวิทยาลัย มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการดำเนินงานวิจัยร่วมกับชุมชนพื้นที่เป้าหมายการวิจัย	ไม่น้อยกว่า ๑๐ คน
	- งานวิจัยและนวัตกรรมหรือผลิตภัณฑ์หรือการบริหารจัดการ	-	งานวิจัยและนวัตกรรมหรือผลิตภัณฑ์หรือการบริหารจัดการที่ตอบโจทย์การพัฒนาในมิติเศรษฐกิจและอาชีพในพื้นที่ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๐ ของจำนวนโครงการทั้งหมด
	ผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์	มีผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของจำนวนโครงการทั้งหมด
	การตีพิมพ์เผยแพร่	มีผลงานที่สามารถตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับชาติและนานาชาติ	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ของจำนวนโครงการทั้งหมด
๓. เพื่อสร้างกลไกในการขับเคลื่อน การเข้ามามีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ ในชุมชนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน	- จำนวนองค์กรความร่วมมือในการทำงานร่วมกันเพื่อหนุนเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่	- เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ	เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยงาน

๑.๕.๒ ตารางที่ ๒ เป้าหมายของผลลัพธ์ (outcome) และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่กระทบต่อสังคม (Outcome)	ตัวชี้วัด
๑. ต้นแบบระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย	เกิดการต่อยอดเพื่อระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาวิจัยรูปแบบอื่น ๆ ในปีต่อไป
๒. เกิดองค์ความรู้จากงานวิจัยที่สามารถนำไปต่อยอดให้เกิดการพัฒนาชุมชน	เกิดโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน และโครงการบริการวิชาการสู่ชุมชน

บทที่ ๒

ทบทวนวรรณกรรม

ในการดำเนินการวิจัยโครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม หน่วยจัดการได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นศึกษาวิจัย ทั้งในส่วนของการบริหารจัดการการวิจัย และการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่ ดังนี้

บริบทของพื้นที่จังหวัดนครปฐม

จังหวัดนครปฐมเป็นอู่อารยธรรมสำคัญที่มีประวัติความเป็นมายาวนานในแผ่นดินสุวรรณภูมิ เป็นเมืองเก่าแก่ที่มีความเจริญรุ่งเรืองด้านพระพุทธศาสนาและเป็นเมืองโบราณมีความสำคัญมากแห่งหนึ่ง จึงมีความได้เปรียบ ด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากมีทรัพยากรพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวหลากหลาย ทั้งเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมประเพณี จังหวัดมีแนวคิดและวัตถุประสงค์ในการจัดการท่องเที่ยวของจังหวัดให้สอดคล้องกับศักยภาพ ของพื้นที่และภูมิทางสังคม ดังนี้

๑. การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (Historical tourism) เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ชมความงามให้เกิดความเพลิดเพลินใจและเพื่อให้มีประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น การทัศนศึกษาคุณค่าทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากปรัชญาทางศาสนา หาคำรู้ สัจธรรมแห่งชีวิต มีการฝึกทำสมาธิ ยึดมั่นในการกระทำดีโดยใช้หลักศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ มีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้น โดยนักท่องเที่ยวจะต้องมีจิตสำนึกและ รับผิดชอบต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมโดยประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ จะมีส่วนร่วมในการจัดการ ท่องเที่ยวด้วย ซึ่งจังหวัดนครปฐมมีศักยภาพและทรัพยากรทางการท่องเที่ยวประเภทนี้ อย่างครบถ้วน เช่น องค์พระ ปฐมเจดีย์ พุทธมณฑล พิพิธภัณฑฯ พระราชวังสนามจันทร์ วัดวออารามต่าง ๆ

๒. การท่องเที่ยวชมวัฒนธรรมและประเพณี (Cultural and traditional tourism) เป็นการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อชมงานประเพณีต่างๆ ที่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้น ๆ จัดขึ้นได้รับความเพลิดเพลินตื่นตาตื่นใจ ในสุนทรียะศิลป์เพื่อศึกษาความเชื่อการยอมรับนับถือ การเคารพพิธีกรรมต่าง ๆ และได้รับความรู้มีความเข้าใจต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรม มีประสบการณ์ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น รวมถึงการท่องเที่ยววิถีชีวิตในชนบท และการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ บนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อธรรมชาติและมิจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรม และคุณค่าของสภาพแวดล้อม รวมถึงการท่องเที่ยวโดยที่ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว ซึ่งจังหวัดนครปฐมมีปัจจัยทางการท่องเที่ยวด้านนี้ครบถ้วน ตามที่ได้กล่าวแล้วสามารถให้บริการ นักท่องเที่ยวได้อย่างทั่วถึง แหล่งท่องเที่ยว ที่สำคัญ ได้แก่ ตลาดน้ำดอนหวาย ตลาดน้ำวัดไร่ขิง ตลาดน้ำลำพญา ตลาดน้ำบางหลวง รศ.๑๒๒ ชมวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของผู้คนริมคลองมหาสวัสดิ์ หมู่บ้านวัฒนธรรมไทยทรงดำ หมู่บ้านวัฒนธรรมไทยโซ่ง งานเทศกาลนมัสการ องค์พระปฐมเจดีย์ งานวันส้มโออำเภอนครชัยศรี งานเทศกาลอาหารผลไม้ งานธรรมาภุชชาติ งานพระราชวังสราญ คล้ายไม้งาม งานประเพณีแข่งขันเรือยาว เป็นต้น

๓. มีแหล่งท่องเที่ยวด้านนันทนาการ เช่น สวนสามพรานริเวอร์ไซด์ ฟาร์มจระเข้และงานแสดงช้าง สามพราน มีสนามกอล์ฟที่ได้มาตรฐาน มีสวนกล้วยไม้ทั้งดงงาม เป็นต้น

๔. การเดินทางท่องเที่ยวสะดวกสามารถไป-กลับได้ การเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้โดยสะดวก ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว มีสัดส่วนมากถึงร้อยละ ๘๐ สามารถนำมาเป็นจุดขายทาง

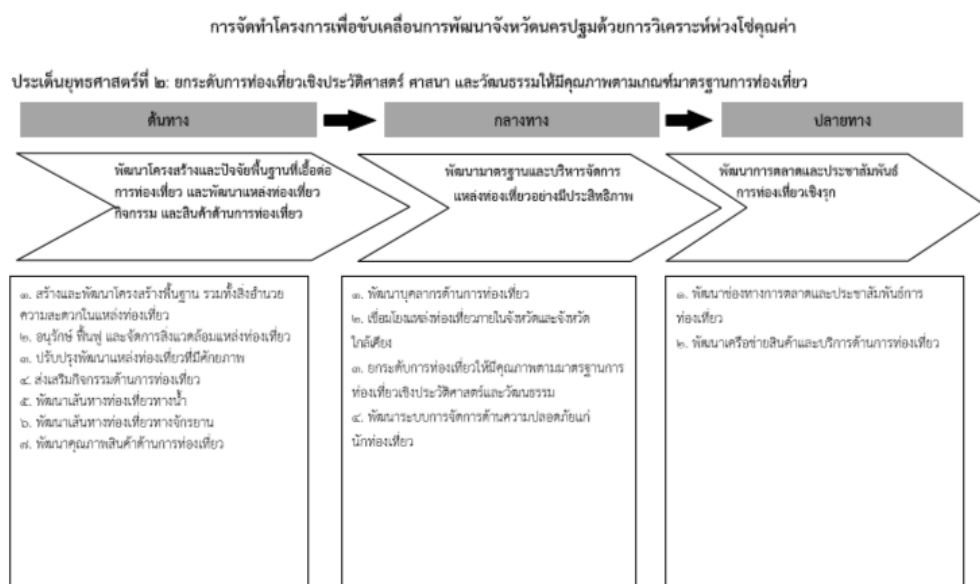
การท่องเที่ยวของจังหวัดได้และสอดคล้องกับข้อมูลสำรวจของกรมการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมา นครปฐมเพื่อให้พระ พักผ่อนหย่อนใจ ต้องการเปลี่ยนบรรยากาศและท่องเที่ยววันเดียวสำหรับคนไทย ส่วนคน ต่างชาติประมาณ ๓ วัน

๕. มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน ทั้งที่พักแรม ร้านอาหาร เครื่องดื่ม สถานบริการต่าง ๆ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครปฐม

ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดนครปฐม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔ จังหวัดได้ดำเนินการตาม นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับ แผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญ นโยบายรัฐบาลและแผนบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ และโมเดลประเทศไทย ๔.๐ ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) แผนยุทธศาสตร์รายสาขาเฉพาะด้าน ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลาง ยุทธศาสตร์การพัฒนา กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑ โดยจังหวัดให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงนโยบาย ระดับชาติและทิศทางการ พัฒนาประเทศสู่การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพื่อตอบสนองศักยภาพและ ความต้องการของประชาชน ในพื้นที่ และเป้าหมายในระดับชาติ

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดนครปฐมให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดได้สะท้อนถึงปัญหาความต้องการที่แท้จริงของประชาชน ซึ่งนำไปสู่การบูรณาการ ในเชิงพื้นที่ (Area-Based) เชิงภารกิจ (Function-Based) และการมีส่วนร่วม (Participation) โดยได้กำหนด เป้าหมายหรือผลลัพธ์สุดท้ายที่จังหวัดต้องการบรรลุและวิธีการที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ซึ่งตั้งอยู่ บนพื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากภาคส่วนต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับศักยภาพ ของพื้นที่และท้องถิ่น ตลอดจนสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

ภาพที่ ๕ การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า

แนวคิดการวิจัยและสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาในมิติเศรษฐกิจและอาชีพ

๒.๑ ด้านการบริหารจัดการการวิจัย

๒.๑.๑ แนวคิดการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัย

กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย (๒๕๕๒) กล่าวสรุปไว้ว่า การบริหารการวิจัยต้องใช้หลักการบริหารใน ๒ มิติ คือ มิติที่ ๑ การบริหารงานในแนวราบ เป็นการบริหารระดับมหาวิทยาลัยผ่านหน่วยงานต่าง ๆ ระดับคณะ และมิติที่ ๒ การบริหารงานในแนวตั้ง เป็นการบริหารซึ่งต้องผ่านคณะและภาควิชาต่าง ๆ โดยมีการจัดโครงสร้างของหน่วยงาน ศูนย์เครื่องมือกลาง ศูนย์/กลุ่มความเป็นเลิศด้านการวิจัย ระบบสนับสนุนอื่น ๆ กระบวนการสนับสนุนการวิจัย กระบวนการพัฒนาข้อเสนอโครงการ การประเมินโครงการ การจัดประชุมวิชาการ และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ สอดคล้องกับ ศิริโรจน์ ผลพันธิน (๒๕๔๗) ทำการการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบัน และเพื่อเสนอแนะรูปแบบการบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาในอนาคตเป็นลักษณะงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยทำการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ในเชิงลึกจากผู้บริหารงานวิจัยโดยตรง จำนวน ๑๒ คน ได้แก่ ผู้บริหารงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา ๕ แห่ง ผู้บริหารหน่วยงานด้านนโยบาย และผู้บริหารหน่วยงานด้านสนับสนุนทุนการวิจัย ใช้แบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด (Open-end questionnaire) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการ วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ผลการศึกษาพบว่า นโยบายด้านวิจัยระดับชาติในแต่ละฉบับมีความสอดคล้องกันและมุ่งเน้นความสำคัญต่อการวิจัยมากขึ้น โดยมุ่งเน้นการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้จริงเพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศของไทย ส่วนการบริหารงานวิจัยในภาพรวมเน้นการบริหารงานวิจัยแบบบูรณาการ โดยใช้ระบบบริหารในรูปแบบชุดโครงการวิจัยและเครือข่ายวิจัย แต่ในทางปฏิบัติพบว่า การสนับสนุนการวิจัยจากรัฐไม่สอดคล้องกับนโยบายส่งเสริมการวิจัย โดยเฉพาะการสนับสนุนด้านจำนวนงบประมาณและการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ หน่วยงานกลางระดับนโยบายของสถาบันอุดมศึกษาไม่ให้ความสำคัญต่อการวิจัยเท่าที่ควร ขาดเอกภาพการบริหารงานวิจัย และยังประสบปัญหาการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสาร ทุนการวิจัย และการเข้าร่วมโครงการวิจัยระดับชาติสู่สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นไปอย่างไม่ทั่วถึงและเท่าเทียมครอบคลุมทั้งหมด การบริหารงานวิจัยในปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาประสบปัญหาการขาดแคลนนักวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ขาดความคล่องตัวของการบริหารงบประมาณ และขาดกลไกหรือระบบการจัดการให้แต่ละภาคีของระบบวิจัยเชื่อมโยงกัน ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาพยายามแก้ปัญหาดังกล่าวโดยการสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่และพัฒนาศักยภาพนักวิจัยที่มีอยู่เดิม การสร้างระบบการบริหารงบประมาณให้มีความสะดวกและรวดเร็ว ส่งเสริมให้นักวิจัยแสวงหาทุนวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกให้มากขึ้น และพยายามสร้างระบบวิจัยให้เชื่อมโยงกันมากขึ้น ทั้งนี้แล้วสถาบันอุดมศึกษามีแนวโน้มบริหารงานวิจัยในรูปแบบเครือข่ายมากขึ้นโดยเฉพาะความร่วมมือทางวิจัย และมีแนวโน้มการจัดรูปองค์กรแบบผสมผสานระหว่างรูปแบบเครือข่ายกับรูปแบบยึดหยุ่น/นวัตกรรมโดยใช้แนวคิดการบริหารงานวิจัยที่สำคัญ คือ เศรษฐกิจฐานความรู้ การวิจัยแบบบูรณาการ การประเมินผลการบริหารงานวิจัยโดยใช้ Balanced Score Card และการเชื่อมโยงองค์ความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยทุกประเภท สนับสนุนความเชื่อมโยงของระบบวิจัยให้มากกว่าปัจจุบัน ควรจัดทำแผนแม่บทการวิจัยระดับอุดมศึกษา และให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีส่วนร่วมในงานวิจัยระดับชาติมากขึ้น ผู้บริหาร

สถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดนโยบายให้สถาบันมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ข้อเสนอแนะเชิงบริหาร ด้านการจัดรูปองค์กรควรผสมผสานระหว่างรูปแบบเครือข่ายกับแบบยึดหยุ่น/นวัตกรรม มีสายบังคับบัญชาที่สั้น เน้นความคล่องตัวและปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ บริหารงานวิจัยโดยใช้นโยบายยึดหยุ่น การวิจัยเชิงรุกและสนับสนุนการวิจัยตามโครงการพิเศษต่าง ๆ ด้านทรัพยากรบุคคล ควรสร้างและพัฒนาทั้งนักวิจัยที่มีตำแหน่งอาจารย์และตำแหน่งนักวิจัย และนักวิจัยในบัณฑิตศึกษา ด้านงบประมาณ ควรใช้ระบบคุณธรรม ให้อำนาจความสะดวกต่อการทำวิจัย โดยเน้นผลลัพธ์ที่ได้จากผลงานวิจัยเป็นหลัก ด้านคุณภาพงานวิจัย ควรเน้นคุณภาพงานวิจัยเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานวิจัย โดยกำหนดมาตรฐานคุณภาพงานวิจัยในทุกขั้นตอน ควรให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สังคมหรือใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยให้มากขึ้น และควรมีหน่วยงาน/คณะทำงานจัดการดูแลทรัพยากรปัญหาที่เกิดจากผลงานวิจัย ด้านความเชื่อมโยงของระบบวิจัย ควรมีการจัดตั้งสถาบันวิจัยเฉพาะทาง จัดตั้งหน่วยงานเชื่อมโยง องค์ความรู้สู่สังคม และด้านความร่วมมือทางวิจัย ควรทำวิจัยแบบคณะวิจัยในรูปแบบเครือข่ายวิจัย โดยผู้บริหารเครือข่ายวิจัยควรมีคุณสมบัติเป็นทั้งนักบริหาร ผู้ประสานงาน และนักวิชาการที่เชี่ยวชาญในเรื่องที่วิจัย และควรให้เครือข่ายวิจัยใช้ทรัพยากรทำวิจัยร่วมกันให้มากที่สุด

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จึงมีแนวคิดเพื่อการพัฒนา นักวิจัย ใน ๓ ระยะคือ

๑) ระยะต้นน้ำ คือการพัฒนา นักวิจัยให้สามารถค้นหาปัญหาการวิจัย ร่วมวิเคราะห์ค้นหาโจทย์และความต้องการของชุมชน แล้วพัฒนาไปสู่การสร้างโจทย์วิจัย พร้อมทั้งสามารถพัฒนาโจทย์วิจัยสู่การพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย สร้างเครือข่ายการวิจัยร่วมกับชุมชนและเครือข่ายภาคที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมสนับสนุนการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย

๒) ระยะกลางน้ำ เป็นการปรับปรุงทัศน พัฒนาผลิตภัณฑ์ พัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน และการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงการพัฒนาศูนย์กลางในชุมชนเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวชุมชน โดยทำการดูแลติดตามนักวิจัยระหว่างดำเนินการวิจัยเพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการวิจัย และหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันผ่านระบบนักวิจัยพี่เลี้ยง มีระบบการติดตามและประเมินผลที่ชัดเจน และมีการรายงานผลการประเมินสู่ระดับผู้บริหารและชุมชน

๓) ระยะปลายน้ำ คือ เป็นระยะที่สนับสนุนให้นักวิจัยทำการเผยแพร่ผลการวิจัยของตนเองทั้งในรูปแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน การให้บริการวิชาการ การตีพิมพ์ การนำเสนอผลงานทางวิชาการ การจัดนิทรรศการ และนำนวัตกรรมชุมชนเข้าสู่กระบวนการทรัพยากรปัญหา

๒.๑.๒ แนวคิดการวิจัยและสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาในมิติเศรษฐกิจและอาชีพ

แนวคิดการวิจัยและสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาในมิติเศรษฐกิจและอาชีพแบ่งเป็น ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการจัดการพื้นที่และภูมิทัศน์ ๒) การพัฒนาสื่อและบรรจุภัณฑ์ ๓) การจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ๔) การพัฒนาศักยภาพการจัดการที่ดีของวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาใน ๕ มิติที่นำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและอาชีพ ดังนี้

ภาพที่ ๖ แนวคิดการวิจัยและสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาในมิติเศรษฐกิจและอาชีพ

๒.๑.๓ แนวคิดการเชื่อมโยงการลงทุนในโครงการวิจัยสู่การใช้ประโยชน์

สมพร อิศวิลานนท์ (๒๕๖๑) กล่าวว่า การลงทุนในโครงการวิจัยเป็นกระบวนการค้นหาข้อเท็จจริง การสร้างองค์ความรู้ใหม่ และการจัดการองค์ความรู้ใหม่ให้เกิดขึ้นกับสังคม ซึ่งองค์ความรู้หรือข้อเท็จจริงที่ได้รับการสะสมในวงเวลาต่างๆก่อให้เกิดเป็นทุนทางปัญญาและก่อปรึขึ้นเป็นสังคมแห่งฐานความรู้ตามมา ประเทศที่มีการสะสมทุนทางปัญญาให้กับสังคมไว้มากหรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งว่าประเทศที่มีฐานการลงทุนทางการวิจัยเพื่อสร้างเทคโนโลยีและนวัตกรรมไว้มากย่อมพัฒนาไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ เป็นสังคมที่มีการวิวัฒนาการในองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง มีระบบและกระบวนการในการนำองค์ความรู้จากการวิจัยไปใช้สร้างเสริมความอยู่ดีกินดีให้กับสังคม ตลอดจนการนำความรู้ไปใช้ในการป้องกันและการแก้ไขปัญหาต่างๆเพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสังคมได้อย่างเหมาะสมสร้างความรู้ความก้าวหน้าทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมให้กับประเทศ ในอีกมิติหนึ่งการลงทุนวิจัยจัดเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีจุดมุ่งหวังในการใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยที่มีอยู่ (อย่างจำกัด) เพื่อการผลิตหรือการสร้างผลงานที่เป็นองค์ความรู้ เทคโนโลยีหรือนวัตกรรม ซึ่งผลผลิตหรือผลงานจากงานวิจัยเมื่อได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์จะส่งผล ต่อการเปลี่ยนแปลงต่อสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อม หรือเสริมสร้างระดับความเป็อยู่และคุณภาพชีวิตของคนในสังคมให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้น สำหรับรูปแบบแนวคิดหรือวิธีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของการดำเนินการวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ที่จะกล่าวถึงในที่นี่ได้แก่ Logical Framework Outcome Mapping และ Theory of Change ดังนี้

๑. Logical Framework Logical Framework เป็นแนวคิดหรือวิธีที่ใช้หลักตรรกะของความ เป็นเหตุและเป็ผลเพื่ออธิบายเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากร (Inputs) ที่ใช้และกิจกรรมการจัดการ

และดำเนินการต่างๆ (Activities) ที่เกิดขึ้นภายในโครงการ จัดทำขึ้นเป็นผลผลิตหรือผลงาน (Outputs) ตามวัตถุประสงค์ที่โครงการได้ระบุไว้ไปพร้อมกับความคาดหวัง (Expect) ให้ผลผลิตหรือผลงานที่ได้รับ ได้ขยายผลออกไปสู่การใช้ประโยชน์เพื่อตอบสนองกับเป้าประสงค์ที่ต้องการและเป้าหมายขั้นสุดท้าย (Purposes and goal) ที่อยากจะเห็นหรือพึงอยากจะให้เกิดขึ้น วิธี Logical Framework จึงเป็นหลักคิดที่สำคัญสำหรับการบริหารจัดการโครงการพัฒนาต่างๆ โดยที่ผู้ออกแบบและการจัดทำแผนโครงการควรที่จะต้องสะท้อนถึงเป้าหมายและเป้าประสงค์สุดท้ายที่โครงการพึงประสงค์จะให้เกิดขึ้นกับภาคีชุมชนที่เกี่ยวข้อง ไปพร้อมๆ กับรูปแบบของกิจกรรมการดำเนินงานต่างๆ ตามแผนงานในโครงการ เพื่อให้ได้ผลผลิตหรือผลงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ภายใต้กรอบของปัจจัยที่มีอยู่อย่างจำกัด วิธี Logical Framework อาจเรียกกันในชื่อ Log Frame หรือ Logic Model

๒. Outcome Mapping หรือ “แผนที่ผลลัพธ์” เป็นแนวคิดหรือวิธีที่ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมหรือความสัมพันธ์ที่เกิดกับภาคีชุมชนเป้าหมายหรือเป็นกลไกการจัดการที่มุ่งถึงผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ (Result base management) ของภาคีเป้าหมายต่างๆ (Boundary partners) เป็นหลัก ทั้งนี้การที่จะทำให้เกิดเป็นผลลัพธ์เกิดขึ้นได้นั้น จะต้องมีกิจกรรมหรือกลไกในการแทรกแซง (Intervention) ผ่านกระบวนการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ การทำให้มีความตระหนักถึง ตลอดจนการสร้างทัศนคติที่ดีซึ่งปัจจัยดังกล่าวหากเกิดขึ้นแล้ว จะทำให้ภาคีเป้าหมายต่างๆ เกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรม (Behavior) ความสัมพันธ์ (Relationship) หรือการกระทำ (Actions) ตามมา และเป็นกลไกสำคัญที่จะเป็นพลังผลักดันขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Social change) ตามมา แนวคิดหรือวิธี Outcome Mapping จึงเป็นรูปแบบของการวางแผนและประเมินผลของโครงการพัฒนาหรือโครงการวิจัย โดยได้เชื่อมขอบเขตความสัมพันธ์ของผลผลิตหรือผลงานอันเกิดขึ้นกับกิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ (Sphere of control) เข้ากับขอบเขตที่โครงการสามารถปฏิสัมพันธ์ สร้างการยอมรับและมีอิทธิพลถึงได้ (Sphere of influence) ซึ่งเท่ากับเป็นการขยายผลงานวิจัยสู่กลุ่มภาคีเป้าหมาย

ทั้งนี้ ในการขยายหรือสร้างความสัมพันธ์กับภาคีเป้าหมาย โครงการอาจจะต้องมีส่วนในการกระตุ้นการสร้างหรืออำนวยความสะดวก เพื่อเอื้อให้เกิดการพัฒนาเชื่อมโยงในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนการสร้างพันธกิจรวม (Engagement) กับภาคีภาคส่วนต่างๆ (Partners or Stakeholders) ให้ได้เขามามีบทบาทเกี่ยวข้องและมีกิจกรรมร่วมกัน อันนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและแนวคิด เกิดการยอมรับขึ้นกับภาคีเป้าหมาย ซึ่งเป็นผลลัพธ์ (Outcomes) และในท้ายที่สุดจะส่งผลต่อชุมชนและสังคมอันเป็นผลกระทบ (Impacts) ในภาพรวมตามมา ทั้งนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นจะเป็นการเปลี่ยนแปลงจากสถานภาพเดิมไปสู่สถานภาพใหม่ (Changes in state or conditions) (ที่ดีขึ้นกว่าเดิม) อันเป็นขอบเขตที่ผู้คนในสังคมสนใจ (Sphere of interest)

แนวคิดหรือวิธี Outcome Mapping ในการสนับสนุนมุ่งเน้นที่การจัดการเพื่อสร้างผลลัพธ์จากผลผลิตหรือผลงานของโครงการวิจัยให้ขยายผลไปสู่ภาคีเป้าหมายต่างๆ โดยโครงการมีบทบาทเพียงการเป็นผูสนับสนุนหรืออำนวยความสะดวกให้กับภาคีหุ้นส่วนต่างๆได้เข้าถึงทรัพยากร ความคิดใหม่ และโอกาสต่าง ๆ พร้อมกับการสร้างความตระหนักรู้ (Awareness) การเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) การปรับเปลี่ยนทัศนคติ (Attitude) การสร้างแรงบันดาลใจ (Aspiration) ให้เกิดขึ้นกับภาคีหุ้นส่วนต่างๆ อันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของภาคีเป้าหมายตามมา

แนวคิดหรือวิธี Outcome Mapping เอื้อประโยชน์ต่อการใช้บริหารจัดการหน่วยงานวิจัยในวง ปลายน้ำและเป็นเครื่องมือที่สนับสนุนการประเมินวิเคราะห์หาผลลัพธ์และผลกระทบในวงกว้าง (Macro level) ของโครงการ ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดหรือวิธี Logical Framework ซึ่งเหมาะที่จะใช้กับการบริหารจัดการงานวิจัย ในหน่วยงานงานวิจัยต้นน้ำ โดยให้ความสำคัญกับแผนงานและการปฏิบัติงาน (Implementation) ให้เป็นไปตาม แผนงาน รวมถึงการติดตามประเมินผล (Monitoring) ระหว่างการดำเนินงานเป็นสำคัญ แนวคิดหรือวิธี Outcome Mapping จึงเป็นการขยายกรอบคิดจากวิธี Logical Framework ไปพร้อมๆกับการให้ความสำคัญ กับกระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลลัพธ์ทั้งโดยตรงและโดยอ้อมให้เกิดขึ้นกับภาคีหุ้นส่วนของโครงการ ส่งผลให้การออกแบบและวางแผนโครงการมีลักษณะเชิงยุทธศาสตร์มากขึ้น เหมาะกับการใช้ในการบริหารจัดการ โครงการของหน่วยบริหารงานวิจัย โดยเฉพาะการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อการขับเคลื่อนเชิงนโยบาย

๓. Theory of Change หรือ “ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง” เป็นแนวคิดหรือวิธีที่มีองค์ประกอบของ โครงสร้างของตัวแปรที่เป็นปัจจัยหลักคล้ายคลึงกับแนวคิดของ Logical Framework และ Outcome Mapping ซึ่งโครงสร้างของตัวแปรที่สำคัญดังกล่าวประกอบด้วย ปัจจัยหรือทรัพยากรนำเข้า (Inputs) กิจกรรมต่างๆ อันนำไปสู่ การได้มาซึ่งผลผลิตหรือผลงาน (Outputs) จากโครงนั้นๆ กิจกรรมหรือกลไกการจัดการเพื่อทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยการขยายผลสู่ภาคีหุ้นส่วนต่างๆ ผ่านการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรม ความสัมพันธ์ แนวคิด หรือการกระทำของ บุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร หน่วยธุรกิจ สถาบัน ที่เป็นภาคีหุ้นส่วนหรือผู้ใช้ประโยชน์ตามเป้าหมายตามบริบทของ ข้อกำหนด (Assumptions) เกิดขึ้นเป็นผลลัพธ์ (Outcomes) และสร้างผลกระทบ (Impacts) ทั้งในระยะสั้นและ ระยะยาว

เนื่องจากทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงเป็นแนวคิดเชิงกระบวนการที่คำนึงถึงความสลับซับซ้อนของ กิจกรรมและกลไกการแทรกแซง (Intervention) ภายใต้ข้อกำหนด (Assumptions) เพื่อการขยายผลสู่ภาคี หุ้นส่วนต่างๆ ทั้งนี้เพราะในสภาพของความเป็นจริงกลไกการแทรกแซงที่เกิดขึ้นกับกิจกรรมหนึ่งอาจส่งผลหลาก หลายไปถึงกิจกรรมอื่นๆ หรือการเกิดส่งผลต่อกันไปมาเป็วงจร (Cyclical process) ระหว่างกิจกรรม ทำให้เกิด เส้นทางสู่ผลลัพธ์ได้ในหลากหลายเส้นทาง (Multiple pathways) ในขณะเดียวกันก็ได้นำถึงกลไก (Drivers) ของความสัมพันธ์อันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรม (behavior) หรือความสัมพันธ์ของบุคคลกลุ่มบุคคล หน่วยธุรกิจ และสถาบันภาครัฐ ที่สนับสนุนให้เกิดการปรับเปลี่ยนสถานภาพของภาคีชุมชนและสังคม ซึ่งเป็นการ ปรับเปลี่ยนจากสถานภาพเดิม (Conventional or traditional platform) ไปสู่สถานใหม่ (New platform) ซึ่งอาจจะเป็ผลมาจากการมีเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ จากการเปลี่ยนแปลงในกฎระเบียบหรือนโยบาย สาธารณะของภาครัฐ หรือจากการได้รับรู้ถึงขอความรูใหม่ เปนตน

๒.๒ ด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่

๒.๒.๑ ประเด็นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่า มีงานวิจัยจำนวนมากที่ ทำการวิจัยในประเด็นนี้ ได้แก่ การวิจัยโดย จงกลพัชร เจตนะจิตร์ (๒๕๔๖) เรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนใน การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการล่องเรือชมสวนเลียบคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอ พุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม” เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยว ในชุมชน นอกจากนั้น พระมหาทองมา ใบทับทิม (๒๕๕๐) ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ

พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา คลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม” ทำการศึกษาลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจ วิถีชีวิต และศึกษาถึงระดับความรู้ความเข้าใจของกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ส่วนงานวิจัยของเจริศา จำปา (๒๕๔๙) เรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน พื้นที่คลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม” มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของเกษตรกรและปัจจัยสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน นอกจากนี้ พัฒน์ศักร อดรรณศิลป์ (๒๕๕๒) ได้วิจัยเรื่อง วิถีชุมชน เลียบคลองมหาสวัสดิ์กับการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วม. มีข้อค้นพบว่า ชุมชนต้องดำเนินการแบบมีส่วนร่วมในรูปคณะกรรมการ ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน จัดให้มีการศึกษาถึงความต้องการของชุมชนและความต้องการของนักท่องเที่ยว มีการวางแผนการท่องเที่ยว และเลือกกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยใช้จุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว มีการจัดตั้งเครือข่ายและสร้างความรู้ความเข้าใจแก่เครือข่ายเพื่อดูแลแหล่งท่องเที่ยว และได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม และยังพบว่า นรวิทย์ ชันธิราช (๒๕๔๘) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท่องเที่ยวเชิงนิเวศ: กรณีศึกษาชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม โดยทำการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ พบว่า ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ รวมทั้ง การมีส่วนร่วมด้านการหาสาเหตุของปัญหาและด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานและปฏิบัติงานยังอยู่ในระดับต่ำ ส่วนงานของนิสาร์ตน์ จุลวงศ์ (๒๕๕๓) ได้ทำการศึกษาการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตร ล่องเรือชมสวนเลียบคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม. เป็นการศึกษาปัญหาอุปสรรคในการจัดการท่องเที่ยว กระบวนการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน โดยพบว่า การจัดการท่องเที่ยวในชุมชนเกิดจากการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีผู้นำที่เข้มแข็ง เสียสละและมีวิสัยทัศน์

พฤติกรรมกรท่องเที่ยวและความพึงพอใจที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว ทำการวิจัยโดย ปรีดา มั่นภา (๒๕๕๗) เรื่อง พฤติกรรมกรท่องเที่ยวเชิงเกษตร: กรณีศึกษา คลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม. มุ่งเน้นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรท่องเที่ยว พฤติกรรมกรตัดสินใจท่องเที่ยว และการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรตัดสินใจท่องเที่ยวของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่ ส่วนด้านความพึงพอใจที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว ทำการวิจัยโดยยศวิทย์ ยุทธะนันท์ (๒๕๕๗) เรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเกษตรเลียบคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม. เป็นการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวภายหลังจากที่ได้เยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยว โดยพบว่า มีระดับความพึงพอใจในแหล่งท่องเที่ยวทั้ง ๔ แห่งเป็นอย่างมาก และมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงในเรื่องความสะอาดและความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงควรจัดทำเอกสารเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว

ประเด็นความคิดเห็นของคนในชุมชนจากการดำเนินการท่องเที่ยว โดยธารทิพย์ ขาวผ่องอำไพ (๒๕๕๒) เรื่อง การศึกษาผลที่เกิดจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีต่อสุขภาวะทางสังคมของคนในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม ทำการศึกษาทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ใน ๕ ด้าน คือ ด้านสุขภาพ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจและด้านสิ่งแวดล้อม โดยด้านสิ่งแวดล้อมมีข้อค้นพบที่น่าสนใจว่า เกิดผลในเชิงลบต่อสภาพภูมิทัศน์ในชุมชนให้เปลี่ยนแปลงไป

การเสริมสร้างอัตลักษณ์และการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยว โดยวิบูลย์ นิมิทวานิชและคณะ (๒๕๖๐) ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการเสริมสร้างอัตลักษณ์ชุมชนสันติสุขเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตามหลัก

พุทธสันติวิธี: กรณีศึกษาชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม เป็นการศึกษาประวัติและพัฒนาการอัตลักษณ์ชุมชนศึกษาแนวคิดการเสริมสร้างอัตลักษณ์ชุมชนตามหลักพุทธสันติวิธี และวิเคราะห์แนวทางการเสริมสร้างอัตลักษณ์ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตามหลักพุทธสันติวิธี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาประวัติและพัฒนาการอัตลักษณ์ชุมชนสันติสุขของชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ ๒) ศึกษาแนวคิดการเสริมสร้างอัตลักษณ์ชุมชนตามหลักพุทธสันติวิธี และ ๓) ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการเสริมสร้างอัตลักษณ์ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐมเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตามหลักพุทธสันติวิธี เป็นการวิจัยคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้นำการศึกษา คณะอาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดลศาลายา ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นำศาสนา และนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ ตำบลมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม จำนวน ๓ ท่าน เพื่อทราบหลักการและแนวคิดการพัฒนา ลักษณะการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของชุมชนโดยใช้หลักพุทธสันติวิธี ผลการวิจัยพบว่า

๑. ปัญหาและการเสริมสร้างการท่องเที่ยวในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จากการศึกษาประวัติและพัฒนาการอัตลักษณ์ชุมชนสันติสุขของชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ พบว่า มีสภาพปัญหาความไม่เข้าใจของคนในชุมชนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมท่องเที่ยวทางน้ำกับเครือข่ายภายนอกพื้นที่ ซึ่งส่งผลกระทบต่ออัตลักษณ์ของชุมชนที่เริ่มเปลี่ยนไป ทำให้ต้องมีการวางแผนในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวในส่วนของตลาดและการประชาสัมพันธ์โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในชุมชนจนเกิดธรรมนูญชุมชนคลองมหาสวัสดิ์อย่างเป็นรูปธรรม

๒. แนวคิดของอัตลักษณ์ชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการชุมชนท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งชุมชนควรจะช่วยกันรักษาวัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิตของท้องถิ่นด้วยให้ได้ การควบคุมรักษาวัฒนธรรมชุมชนหรืออัตลักษณ์ชุมชนต้องบริหารจัดการควบคุมด้วยชุมชนที่มีส่วนร่วมปฏิบัติอยู่ร่วมกันซึ่งสอดคล้องกับหลักสารานุกรมทางพุทธสันติวิธี ซึ่งช่วยเชื่อมโยงประสานสมาชิกชุมชนให้มีทิศทางและแนวคิดจะรักษาอัตลักษณ์ชุมชนเป็นหนึ่งเดียวกัน ซึ่งจะส่งผลให้การเสริมสร้างอัตลักษณ์ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวมีความยั่งยืน

๓. แนวทางการเสริมสร้างเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนด้วยอัตลักษณ์ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์พบว่า ชุมชนมีการจัดการปัญหาความขัดแย้งตามหลักพุทธสันติ กล่าวคือ การใช้หลักสารานุกรม มีการพบปะพูดคุยตกลงแนวทางปฏิบัติและทำกิจกรรมร่วมกัน ระลึกันถึงกัน มีการแบ่งปันหรือกระจายรายได้ร่วมกัน มีการยอมรับกันและกัน ทำให้ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์สามารถคงอัตลักษณ์ของชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความยั่งยืนจนถึงปัจจุบัน

นอกจากนั้น ปิติ มณีเนตร (๒๕๕๔) ได้ศึกษา อัตลักษณ์สถาปัตยกรรมภายในร่วมสมัย กรณีศึกษาชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม โดยการศึกษาจากเอกสาร การสัมภาษณ์ การสำรวจสภาพทางกายภาพด้วยภาพถ่าย พบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนของสถาปัตยกรรมภายในของชุมชนตลาดเก่าศาลายา คือ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม การคมนาคม การเกิดขึ้นของตลาดแห่งใหม่ส่งผลให้ชุมชนเกิดความขบเซา และ ประสบปัญหาด้านการท่องเที่ยว ด้วยความไม่เจตนาของชาวบ้านที่ต้องการจะพัฒนาบ้านเรือนตนเองให้มีความสะดวกสบาย เหมือนอย่างชุมชนบริเวณใกล้เคียงกัน โดยที่ลืมนึกถึงรากเหง้าของชุมชน คุณค่าทางสถาปัตยกรรมทั้งภายในที่เป็นเอกลักษณ์ ทำให้สิ่งที่กล่าวมาค่อยๆ สูญหายไปตามกาลเวลา การฟื้นฟูชุมชนตลาดเก่าศาลายาให้กับมาสู่ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวขึ้น จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจให้ชาวบ้านมีความตระหนักในคุณค่าของเรือนพื้นถิ่น พร้อมทั้งให้ชาวบ้านเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลของชุมชนสู่

สาธารณะ การดำรงไว้ซึ่งรากเหง้าทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น อัตลักษณ์ จึงจะทำให้ชุมชนตลาดเก่าศาลายากลับมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม

ระบบและมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยว โดยงานของ เกษวดี ชมชายผล (๒๕๕๐) ทำการวิจัย การจัดการระบบการท่องเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม โดยเป็นการศึกษาระบบในการจัดการท่องเที่ยว มาตรฐานคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว องค์ประกอบภายในระบบท่องเที่ยว ผลการวิจัยเป็นการนำเสนอแนวทางการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ได้แก่ การรักษาความเป็นเอกลักษณ์ การบริการที่มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของชุมชน การส่งเสริมให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวให้มากขึ้น และการส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่ลดการใช้สารเคมีให้มากขึ้น นอกจากนี้ อภิวัฒน์ วัชรารักษ์ (๒๕๕๓) ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาเชิงนโยบายการท่องเที่ยวเชิงเกษตร กรณีศึกษา คลองมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม. ทำการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ศึกษาปัญหาอุปสรรค และทำการเสนอแนะเชิงนโยบาย ใน ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านพื้นที่ ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรม และกระบวนการ ตลอดจน ด้านการมีส่วนร่วม โดยมีประเด็นที่น่าสนใจในด้านพื้นที่ ซึ่งผู้วิจัยเสนอว่า ควรมีการปรับปรุงถนนที่ใช้ในการเดินทางมายังคลองมหาสวัสดิ์และปรับปรุงถนนที่เชื่อมต่อจุดท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน

สวัสดิ์ นิธิฉิมและคณะ (๒๕๕๖) ทำการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำนครชัยศรี โดยมีข้อค้นพบเกี่ยวกับศักยภาพของชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ว่า มีความพร้อมในการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ดำเนินการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเป็นรูปแบบของการเดินทางท่องเที่ยวแบบ ไป-กลับ มีเรือหางยาวให้บริการ และเสนอแนะให้มีทางเลือกแก่นักท่องเที่ยว ๓ รูปแบบ คือ ๑) แบบท่องเที่ยว ไป - กลับ โดยล่องเรือชมจุดต่างๆ ทั้ง ๗ จุด ใช้เวลาชมประมาณ ๓.๕ ชม. ค่าใช้จ่ายประมาณคนละ ๑๔๐ บาท ๒) แบบท่องเที่ยว พักค้างแรม โดยล่องเรือชมจุดต่างๆ ทั้ง ๗ จุด และพักค้างแรมที่โฮมสเตย์ริมคลองมหาสวัสดิ์ ใช้เวลาชมประมาณ ๑ วัน ๑ คืน ค่าใช้จ่ายประมาณคนละ ๖๔๐ บาท และ ๓) แบบท่องเที่ยว โดยการปั่นจักรยานชมจุดต่างๆ ริมสองฝั่งคลองมหาสวัสดิ์ ใช้เวลาในการเที่ยวชมประมาณ ๑ วัน นอกจากนั้น ภทรียา กิจเจริญ และอิทธิโชติ จักรโพวงศ์ (๒๕๕๔) ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างนโยบายสาธารณะระดับท้องถิ่นที่สนับสนุนการเดินทางและการใช้จักรยาน ในอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม. โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกระแสการเดินทางและการใช้จักรยานของประชาชน และเพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายสาธารณะระดับท้องถิ่นที่สนับสนุนการเดินทางและการใช้จักรยาน ผลการวิจัยได้เสนอแผนการจัดกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ กิจกรรมขี่จักรยานเยี่ยมผู้ป่วย กิจกรรมสำรวจเส้นทางแผนที่จักรยานตำบลมหาสวัสดิ์ กิจกรรมประกวดคำขวัญเชิญชวนท่องเที่ยวมหาสวัสดิ์ และเสนอให้อบต. มหาสวัสดิ์ผลักดันการเดินทางและการใช้จักรยานร่วมกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามแผนยุทธศาสตร์ของพื้นที่

๒.๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีด้านศักยภาพการท่องเที่ยว

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมและความต้องการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว อันจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ภายในแหล่งท่องเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์ลุ่มน้ำนครชัยศรีนั้น ปัจจัยภายในแหล่งท่องเที่ยวที่ควรพิจารณาประการหนึ่งคือ ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งมีแนวคิดและทฤษฎี ดังนี้

ความหมายของศักยภาพการท่องเที่ยว มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของศักยภาพการท่องเที่ยว ดังนี้

วิวัฒน์ชัย บุญศักดิ์ (๒๕๕๐) กล่าวถึงหลักเกณฑ์พิจารณาศักยภาพการท่องเที่ยว ๖ องค์ประกอบ คือ

๑. คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ความสวยงาม ลักษณะเด่นในตัวเอง ความเก่าแก่ทางประวัติศาสตร์ ความเป็นมา สภาพภูมิทัศน์ทางธรรมชาติและวิถีชีวิตโดยรอบ

๒. สภาพการเข้าถึง ได้แก่ สภาพเส้นทาง ลักษณะการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

๓. สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ที่พักแรม ร้านอาหาร-เครื่องดื่ม สถานบริการ ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ สถานพยาบาล การรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

๔. สภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพทางกายภาพ สภาพอากาศ กลิ่น เสียง ควัน ระบบนิเวศ และสภาพอื่นๆ ของแหล่งท่องเที่ยวและบริเวณใกล้เคียง

๕. ข้อจำกัดในการรับนักท่องเที่ยว ได้แก่ ข้อจำกัดทางพื้นที่ ข้อจำกัดทางการบริการ สาธารณูปโภค ปัญหาความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว เป็นต้น

๖. ความมีชื่อเสียงในปัจจุบัน ได้แก่ ความเป็นที่รู้จักแพร่หลายของแหล่งท่องเที่ยว จำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง

เทิดชาย ช่วยบำรุง (๒๕๕๑) กล่าวว่า องค์ประกอบของทรัพยากรท่องเที่ยวควรมีองค์ประกอบหลักอย่างน้อย ๕ ประการ หรือ 5As ดังต่อไปนี้

๑. Accessibility หมายถึง การเข้าถึง คือ มีความสามารถในการเข้าถึง ความสามารถในการคมนาคม ไปยังสถานที่หรือแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างดี เช่น มีถนนคอนกรีตและถนนลาดยาง อยู่ในสภาพที่ดี เข้าถึงง่าย สะดวกสบาย รวมไปถึงการเดินทางโดยวิธีอื่นๆ

๒. Activity หมายถึง กิจกรรม คือ ภายในแหล่งท่องเที่ยวมีสถานที่ ท่องเที่ยวหลายแห่งที่มีกิจกรรมที่ทำให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามามีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวอย่างสมบูรณ์แบบ เช่น การเดินป่าการปั่นจักรยาน การศึกษาธรรมชาติ การพายเรือ การถ่ายรูป เป็นต้น

๓. Amenity หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวก คือ แหล่งท่องเที่ยวต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกเตรียมไว้สำหรับนักท่องเที่ยวอย่างครบครันและเพียงพอ เช่น ด้านสาธารณูปโภค น้ำประปา ไฟฟ้า ถนน โทรศัพท์ สถานีตำรวจ โรงพยาบาล รวมถึงที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก และจุดบริการนักท่องเที่ยว

๔. Attraction หมายถึง สิ่งดึงดูดใจ คือ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวได้ เช่น ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว รวมไปถึงกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ

๕. Accommodation หมายถึง ที่พัก คือ ภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณใกล้เคียงต้องมีที่พักไว้เพื่อบริการนักท่องเที่ยว

ชนิษฐา ทองดี และคณะ (๒๕๕๒: ๕๙) กล่าวว่า การพิจารณาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งจากองค์ประกอบ ต่อไปนี้

๑. คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง สารที่แท้จริงของแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถสร้างความสนใจและดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเยือน เช่น ความเก่าแก่ทางประวัติศาสตร์ ความเป็นมา ความสำคัญทางความเชื่อ บรรพบุรุษ ความสวยงามสภาพภูมิทัศน์ทางธรรมชาติ หรือวิถีชีวิตโดยรอบ ซึ่งมีลักษณะหลายอย่างเป็นนามธรรมและมีข้อปลีกย่อยหลายด้าน การพิจารณาจะต้องใช้องค์รวม โดยอาศัยประสบการณ์ ความรอบรู้และความรอบคอบ

๒. สภาพการเข้าถึง หมายถึง สภาพการคมนาคมไปสู่แหล่งท่องเที่ยว นั้น มีความสะดวกสบาย เหมาะสมสำหรับการเดินทางเพียงไร เช่น ระยะทางจากตัวเมือง ลักษณะการเดินทาง สภาพเส้นทาง ความสะดวกในการเข้าถึง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ถ้าแหล่งท่องเที่ยวใดมีความพร้อมในการเดินทางเข้าถึงได้ทุกเส้นทาง คมนาคมในทุกฤดูกาล พาหนะหาง่าย และราคาพอสมควร ย่อมถือว่ามีความสะดวกและพร้อมมากที่สุด

๓. สิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง สิ่งบริการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว และระบบสาธารณูปโภคที่อยู่ในบริเวณพื้นที่นั้นๆ ที่นักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการได้สะดวกมากน้อยเพียงไร เช่น โรงแรม ร้านอาหาร เครื่องดื่ม สถานบันเทิง ระบบไฟฟ้าประปา โทรศัพท์ สถานพยาบาล สถานีตำรวจ หรือระบบรักษาความปลอดภัย ซึ่งการพิจารณาควรจะต้องพิจารณาด้านคุณภาพและจำนวนไปควบคู่กันด้วย

๔. สภาพแวดล้อม หมายถึง สิ่งรอบตัวของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งรวมทั้งด้านระบบนิเวศน์ และสภาพทางภูมิศาสตร์ เช่น สภาพทางกายภาพ สภาพอากาศ สภาพน้ำ มลภาวะ ชยะ กลิ่น เสียง และความสะดวกอื่นๆ หากแหล่งท่องเที่ยวมีสภาพแวดล้อมที่ดีย่อมสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวได้มากขึ้น

๕. ข้อจำกัดในการรับนักท่องเที่ยว หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดแย้งในการใช้สถานที่นั้นเป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น ข้อจำกัดในการรับนักท่องเที่ยวได้ครั้งละไม่มาก เนื่องจากมีที่พักไม่เพียงพอ น้ำไม่เพียงพอ หรือมีปัญหาเรื่องระบบความปลอดภัย หรือข้อจำกัดด้านอากาศ หรือข้อจำกัดเป็นเขตหวงห้ามของทางราชการหรือเอกชน

๖. ความมีชื่อเสียงในปัจจุบัน หมายถึง ความเป็นที่รู้จักแพร่หลายของแหล่งท่องเที่ยว นั้นๆ ซึ่งอาจวัดได้จากการสอบถาม หรือจากจำนวนนักท่องเที่ยวแต่ละแห่ง

เอกชัย ขำเกิด, ๒๕๕๓: ๑๐-๑๑) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญที่นำมาเป็นเครื่องชี้ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว แบ่งเป็น ๔ อย่าง คือ

๑. ปัจจัยจุดใจหลักของการท่องเที่ยว โดยพิจารณาจากสำคัญของสถานที่ตั้งและลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว นั้นต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวหลายๆด้าน ซึ่งแบ่งเป็น ๓ ชนิดคือ ปัจจัยจุดใจทางธรรมชาติ ปัจจัยจุดใจทางประวัติศาสตร์และศาสนา และปัจจัยจุดใจทางกิจกรรมที่มนุษย์สร้างขึ้น

๒. ปัจจัยประกอบ ได้แก่ คุณค่าดึงดูดใจของสภาพแวดล้อม ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและภูมิทัศน์ อันเป็นเอกลักษณ์ สภาพเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งสะท้อนทำที่พฤติกรรม และสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน โจรผู้ร้าย ภัยธรรมชาติและการเมือง

๓. ปัจจัยสนับสนุนและสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกที่ได้มาตรฐาน เกี่ยวกับที่พักแรมและอาหารของนักท่องเที่ยว การสื่อความหมาย ข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่นสถานบันเทิง ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก

๔. ปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานและเส้นทางคมนาคม จะต้องพิจารณาถึงโครงข่ายการคมนาคมทั้งทางน้ำ ทางบก และทางอากาศ ที่สะดวกสบาย บริการสาธารณะ เช่นไฟฟ้า น้ำใช้ การระบายน้ำ การกำจัดสิ่งโสโครก ตลอดจนระบบสื่อสารคมนาคม

Ida, V. et al., (๒๐๑๔) กล่าวถึงศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย

๑. Prices of service ค่าบริการ
๒. Nature attractions สิ่งดึงดูดใจในธรรมชาติ
๓. Information provided การให้ข้อมูลข่าวสาร
๔. Uniqueness of the destinations ความเป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว
๕. Welcome and acceptance by the local residents การให้การต้อนรับและการยอมรับของเจ้าของพื้นที่
๖. Cultural and social attractions สิ่งดึงดูดใจทางวัฒนธรรมและทางสังคม
๗. Product packages รูปแบบผลิตภัณฑ์
๘. Local transport การคมนาคมในพื้นที่
๙. Transport accessibility การขนส่งเพื่อเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
๑๐. Perceived safety การรับรู้ถึงความปลอดภัย
๑๑. Quality of dining facilities คุณภาพการให้บริการด้านอาหาร
๑๒. Image of the destinations ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว
๑๓. Experiential activities กิจกรรมเชิงประสบการณ์
๑๔. Roads to the destination เส้นทางถนนเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว
๑๕. Quality of accommodation คุณภาพการให้บริการด้านที่พัก

ชิตวร ประดิษฐ์รอด (๒๕๕๗) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวที่เป็นคนวัยทำงานให้เดินทางมาท่องเที่ยวได้ ประกอบไปด้วย

๑. ความดึงดูดใจ หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวได้

๒. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง ความสามารถในการเข้าถึงความสามารถในการคมนาคมไปยังสถานที่หรือแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างดี

๓. ความสำราญจากการท่องเที่ยว หมายถึง ภายในแหล่งท่องเที่ยวมีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่งที่มีกิจกรรมที่ทำให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามามีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวอย่างสมบูรณ์แบบ

๔. องค์ประกอบของการบริการ หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกเตรียมไว้สำหรับนักท่องเที่ยวอย่างครบครันและเพียงพอ

Cooper & Boniface (๑๙๙๘ ใน ชิตวร ประดิษฐ์สอน, ๒๕๕๗: ๑๐) กล่าวว่า แหล่งท่องเที่ยวเป็นสถานที่สำคัญที่จะสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งจะต้องประกอบด้วย 4As คือ

๑. สิ่งดึงดูดใจ (Attractions) แหล่งท่องเที่ยวควรมีสิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ หรือมีลักษณะชวนใจ มีเสน่ห์เฉพาะตัว

๒. การเข้าถึง (Accessibility) แหล่งท่องเที่ยวจะต้องดึงดูดความสนใจได้มากหากมีความสะดวกในการเข้าถึง

๓. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) แหล่งท่องเที่ยวควรก่อให้เกิดความประทับใจ สุขใจและซาบซึ้งในการเที่ยวชม

๔. บริการเสริมที่คนในท้องถิ่นเป็นผู้จัดหาขึ้นมาเอง (Ancillary Service) แหล่งท่องเที่ยวควรจัดสรรบริการด้านต่างๆ ให้กับนักท่องเที่ยว หน่วยงาน และภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่ออำนวยความสะดวกและดึงดูดนักท่องเที่ยวมายังสถานที่ท่องเที่ยว

Collier & Harraway (๑๙๙๗ ใน ชิตวร ประดิษฐ์สอน, ๒๕๕๗: ๑๐) กล่าวว่าแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ๓ ประการ หรือ 3As ได้แก่

๑. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) ที่เกิดจากสถานที่ (Site) หรือเหตุการณ์ (Event) โดยสถานที่อาจเกิดจากธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้นแต่เหตุการณ์ที่นำประทับใจเกิดจากมนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้น

๒. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) หมายถึงบริเวณพื้นที่และโครงสร้างสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ที่สร้างขึ้นรองรับกิจกรรมของผู้มาเยือนและกิจกรรมในการบริหารจัดการพื้นที่ สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว การก่อสร้างปัจจัยพื้นฐาน เช่น ระบบขนส่ง ระบบสื่อสาร ระบบสาธารณูปโภค ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยวเพราะจะช่วยให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบายและเป็นการสร้างภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวด้วย

๓. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) ซึ่งจะต้องมีระบบขนส่ง (Transportation) ประกอบด้วยเส้นทาง ยานพาหนะ และผู้ประกอบการขนส่งเพื่อลำเลียงคนและสิ่งของไปยังจุดหมายปลายทาง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดวงสมร พิกสังข์ (๒๕๕๒) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การสำรวจทุนทางสังคมและการจัดเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลศาลาया จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจทุนทางสังคมวัฒนธรรม และทรัพยากรการท่องเที่ยวของชุมชนเทศบาลตำบลศาลาयाที่สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และการจัดเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ในเรื่องทุนทางสังคม ชาวชุมชนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เช่นการเข้าร่วมทำกิจกรรมในงานประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวศาลาया มีการพบปะพูดคุยกันผ่านการประชุม มีการรวมกลุ่มอาชีพ ๒) แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีความนิยมและมีคุณค่า จำนวน ๙ แหล่ง ซึ่งมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวมี ๗ ด้าน ได้แก่ ความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว การรวมกลุ่มของแหล่งท่องเที่ยว ความปลอดภัยความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยว และความแปลกใหม่น่าสนใจ ๓) การนำเสนอเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจำนวน ๙ แหล่ง โดยการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน ระยะเวลา ๑ วัน ๑ เส้นทาง และเส้นทางท่องเที่ยวทางเรือ อีก ๑ เส้นทาง

ธารทิพย์ ขาวผ่องอำไพ และ ชีรศักดิ์ อุ่นอารมณ์เลิศ (๒๕๕๓) ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยในประเด็นเรื่อง ผลที่เกิดจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีต่อสุขภาวะทางสังคมของคนในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม โดยมีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ เพื่อศึกษาผลที่เกิดจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีต่อสุขภาวะทางสังคมของคนในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม เพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีต่อสุขภาวะทางสังคมของคนในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ของโครงการ และเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อโครงการท่องเที่ยวชมสวนเลียบคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ จากกลุ่มตัวอย่าง คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ใน พื้นที่หมู่ ๑ และหมู่ ๓

ตำบลศาลายา และพื้นที่หมู่ ๓ ตำบลมหาสวัสดิ์ จำนวน ๑๐๙ ครัวเรือน นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวชมโครงการล่องเรือชมสวนเลียบคลองมหาสวัสดิ์ ใช้จำนวนนักท่องเที่ยวในเดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๒๐๐ คน ใช้เครื่องมือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยพบว่า ผลที่เกิดจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีต่อคนในชุมชนเมื่อจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน และภูมิลำเนาพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕และ เมื่อจำแนกตาม อายุ ลักษณะครัวเรือน และการมีส่วนร่วมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕ ตามลำดับ และ๒)ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว พบว่า มีความพึงพอใจในด้าน สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัยการให้บริการ ราคาสินค้าและการจัดการ การคมนาคม และความคิดเห็นในภาพรวมของโครงการอยู่ในระดับมาก และผลที่ได้จากการวิจัยในเชิงคุณภาพพบว่ามีผลทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ใน ๔ ด้าน คือ ด้านสุขภาพ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสิ่งแวดล้อม

บทที่ ๓

การดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย

จากการได้รับจัดสรรทุนโครงการ ซึ่งคาดหวังในการยกระดับคุณภาพชีวิต และการเกิดผลกระทบระดับพื้นที่แล้ว ส่วนหนึ่งที่สำคัญคือ การพัฒนาทักษะของหน่วยบริหารจัดการทุนวิจัยให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการทุนวิจัยทั้งในกระบวนการต้นน้ำ ในการสร้างกรอบวิจัยที่ตอบโจทย์สังคม กระบวนการกลางน้ำ ที่มีการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ ติดตามความก้าวหน้าและส่งเสริมนักวิจัยในการพัฒนาความสามารถในการทำวิจัย และส่วนสุดท้ายในส่วนกระบวนการปลายน้ำคือ การผลักดันให้งานวิจัยที่เกิดจากโครงการมีการนำไปใช้

๓.๑ การพัฒนาทักษะของทีมบริหารจัดการการวิจัย

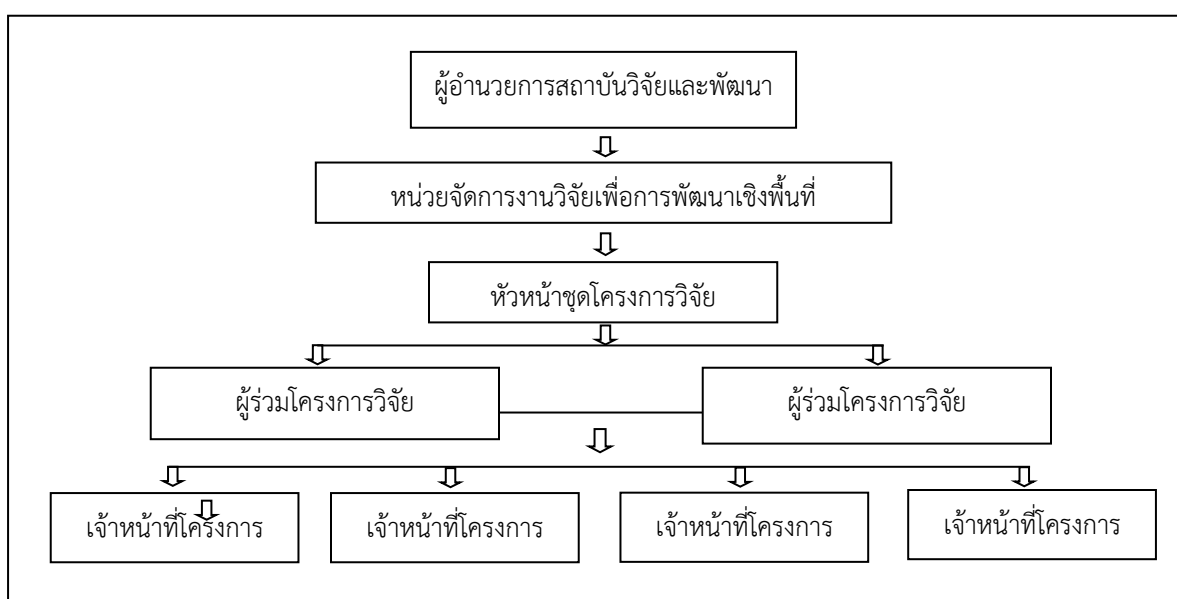
เดิมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์และนักวิจัยทำการวิจัย เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเริ่มต้นการทำวิจัยให้กับนักวิจัย ให้มีความรู้และทักษะทางด้านการวิจัย ในการพัฒนาโจทย์วิจัย การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงานการวิจัย การนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัย และการเผยแพร่ผลงานวิจัย โดยการจัดโครงการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพและอำนวยความสะดวกในการประสานงานและเอกสารให้กับนักวิจัยเท่านั้น แต่จากการเข้าร่วมในฐานะน้องใหม่ของทุนโครงการวิจัยทำทนายไทย และโครงการวิจัยตอบสนองนโยบายเป้าหมายรัฐบาล และตามระเบียบวาระแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๑ กลุ่มเรื่อง นวัตกรรมทางความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่ (ปีที่ ๒) หน่วยจัดการงานวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ได้มีการพัฒนาทักษะของทีมบริหารจัดการการวิจัย ในบทบาทใหม่คือการเป็นนักจัดการงานวิจัย โดยการนำทักษะของการทำงานเป็นทีม การวางแผน การวิเคราะห์/สังเคราะห์ มาใช้ในการบริหารจัดการการวิจัยในทุกๆ ด้าน ซึ่งตลอดระยะ ๖ เดือนที่ผ่านมา นั้น หน่วยจัดการได้พัฒนาและนำทักษะ วิธีดำเนินการมาใช้ในการทำงาน นับตั้งแต่การประเมินศักยภาพและความเชี่ยวชาญและสถานการณ์ในการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยในการดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ทุนเดิมของมหาวิทยาลัยในการทำงานร่วมกับหน่วยงาน/ภาคีเครือข่ายในพื้นที่ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) การลงพื้นที่เพื่อศึกษาบริบทการกำหนดหัวข้อ ขอบเขต พื้นที่ที่จะดำเนินการและได้พัฒนาทักษะของหน่วยจัดการในการจัดเวทีระดมความคิด มีการนำเครื่องมือและวิธีการดำเนินงานมาใช้ เพื่อให้ได้มาซึ่งโจทย์วิจัยจากปัญหาและความต้องการของคนในชุมชน นำมาวิเคราะห์/สังเคราะห์ออกมาเป็นกรอบการวิจัย โดยมีขั้นตอนการพิจารณาเอกสารเชิงหลักการ (Concept paper) การพิจารณาข้อเสนอโครงการ (Full proposal) เพื่อนำไปสู่กระบวนการจัดสรรทุนวิจัย

การพัฒนาทักษะของทีมบริหารจัดการการวิจัย ระยะ ๑๒ เดือน

ตลอดระยะ ๑๒ เดือน ที่ผ่านมา นั้น หน่วยจัดการงานวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ได้มีการพัฒนาทักษะของทีมบริหารจัดการการวิจัย ในบทบาทใหม่ คือ การเป็นนักจัดการงานวิจัย การพัฒนากลไกการบริหารจัดการงานวิจัย และการพัฒนาโครงสร้างในการดำเนินงานการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ โดยมีการจัดตั้งทีมการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ เพื่อทำหน้าที่ประสานงานความร่วมมือ ทั้งภายในมหาวิทยาลัย และภาคีเครือข่าย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) ภายนอกมหาวิทยาลัย

หน่วยจัดการงานวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ได้วางแผนการดำเนินงาน การพัฒนาและการนำทักษะ วิธีดำเนินการมาใช้ในการทำงานพัฒนาเครื่องมือ กลไกการดำเนินงานวิจัย การติดตามและการประเมินผลโครงการ หน่วยจัดการได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาโครงสร้างหรือการสร้างทีม

ภาพที่ ๗ โครงสร้างทีมการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่

๒. แผนการขับเคลื่อน จะแบ่งการดำเนินการเป็น ๓ ปี

- ปีที่ ๑ มุ่งเน้นปัจจัยพื้นฐานการท่องเที่ยว การปฏิรูปทัศน์ ด้านสิ่งแวดล้อม ผลิตภัณฑ์ชุมชนและการท่องเที่ยว
- ปีที่ ๒ มุ่งเน้นการพัฒนาจากฐานข้อมูลในปีแรก และเสริมด้วยศิลปวัฒนธรรม ผสานกับการเชื่อมต่อกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ผ่านการเชื่อมต่อทางเรือ
- ปีที่ ๓ ส่งเสริมและผลักดันผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมขับเคลื่อนผลการดำเนินงานสู่ความยั่งยืน

๓. การติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานวิจัย โครงการวิจัยย่อย

หน่วยจัดการงานวิจัย ได้ดำเนินการจัดทำเครื่องมือการติดตามรายงานความก้าวหน้า ระยะ ๓ เดือน โดยดำเนินการร่วมกับโครงการวิจัย เรื่อง การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการวิจัย เพื่อพัฒนาพื้นที่ บริเวณลุ่มแม่น้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

มงคลรัตน์โกสินทร์ โดยมี ดร.กิตติยา สุหม เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย ในการจัดทำแบบฟอร์มในการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานวิจัย เพื่อให้นักวิจัยโครงการย่อย จำนวน ๑๒ โครงการ ใช้แบบฟอร์มดังกล่าวรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานวิจัย ปัญหาอุปสรรค และสิ่งที่จะดำเนินงานต่อไป รวมทั้งเป็นเตรียมความพร้อมในการรายงานความก้าวหน้าในระยะ ๖ เดือน ต่อคณะกรรมการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

๓.๒ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ด้านเครื่องมือ

หน่วยจัดการงานวิจัย ได้วิเคราะห์พื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม พบว่า ชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร โดยเฉพาะการปลูกข้าว ไม้ผล ไม้ดอก ไม้ประดับและเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งมีการอาศัยอยู่บริเวณริมคลอง ในบริเวณนี้จึงมีลักษณะเด่นของชีวิตสังคมกลุ่มแม่น้ำ มีวิถีชีวิตและการประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่สืบทอดกันมายาวนาน เพื่อเชื่อมโยงในการวางแผนและสร้างกลไกความความร่วมมือในโครงการวิจัยดำเนินงาน จึงได้มีการนำเครื่องมือมาใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

๓.๒.๑ การวิเคราะห์สถานการณ์ (SWOT Analysis)

จากการศึกษาบริบทด้านพื้นที่และทุนเดิมของมหาวิทยาลัย หน่วยจัดการดำเนินการวิเคราะห์สถานการณ์ (SWOT Analysis) เป็นเครื่องมือในการประเมิน จุดแข็ง จุดอ่อน ข้อจำกัดของโอกาสและภัยคุกคามที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

บริบทด้านพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์

๑. จุดแข็ง	- โครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- มีผลผลิตทางการเกษตรที่ได้รับการพัฒนาเป็นสินค้าประจำชุมชนโดยใช้ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๒. จุดอ่อน	- การจัดการท่องเที่ยวในปัจจุบัน ยังไม่ครอบคลุม
- ขาดสิ่งอำนวยความสะดวก
- การให้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นไม่ครอบคลุม
- ขาดการพัฒนาภูมิทัศน์ที่สะท้อนเอกลักษณ์เฉพาะของชุมชนในแต่ละบริเวณของลำน้ำ
- ขาดบรรจุกัญชีที่นำเสนอเอกลักษณ์ของท้องถิ่น
๓. โอกาส	- ความนิยมในการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ/เกษตรมีแหล่งท่องเที่ยวที่ยังสามารถพัฒนาได้อีก
- อยู่ใกล้กรุงเทพ เดินทางสะดวก
๔. ภัยคุกคาม	- การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน
- ภัยธรรมชาติคุกคาม

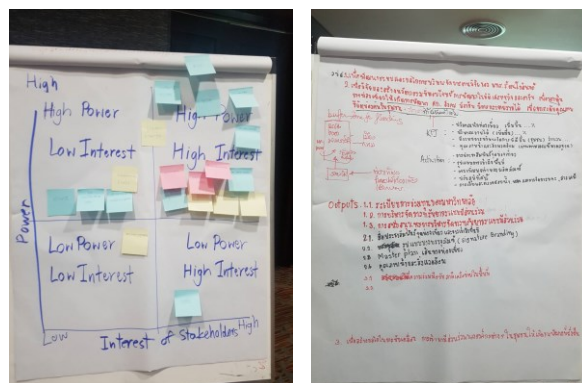
บริบทด้านทุนเดิมของมหาวิทยาลัย

๑. จุดแข็ง - มหาวิทยาลัยมีอาจารย์ นักวิจัย ที่มีองค์ความรู้ความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาเฉพาะด้าน
๒. จุดอ่อน - มหาวิทยาลัยจากการวิจัยที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพเฉพาะตัวบุคคล เกิดความเข้มแข็งที่มีลักษณะแยกส่วน นักวิจัยยังไม่มี ความเชี่ยวชาญการทำงานร่วมกับชุมชน ตั้งแต่กระบวนการวางแผนการทำงาน การเขียนรายงาน
๓. โอกาส - ได้ฝึกการทำงานและเรียนรู้ในด้านวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่
๔. ภัยคุกคาม -

๓.๒.๑ การวิเคราะห์ผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholder analysis)

การวิเคราะห์ผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholder analysis) หน่วยจัดการได้วิเคราะห์ทั้งภายในมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชชมคลรัตนโกสินทร์ และภายนอกแหล่งที่ตั้ง ดังนี้

๑. High Power / Low Interest
 - ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม
 - รองอธิการบดีฝ่ายนโยบายและแผน
 - เจ้าของแหล่งท่องเที่ยว (จำนวน ๕ จุด)
๒. High Power / High Interest
 - ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม
 - สถาบันวิจัยและพัฒนา
 - เจ้าอาวาสวัดสุพรรณาราม
 - นายก อบต.ศาลายา
 - นายกเทศมนตรีตำบลศาลายา
 - ที่ปรึกษาโครงการ (จำนวน ๓ ท่าน)
 - สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา (นครปฐม)
๓. Low Power / Low Interest
 - สำนักงานเกษตรอำเภอฟุทธมณฑล
๔. Low Power / High Interest
 - องค์การนอกภาครัฐ (NGO)

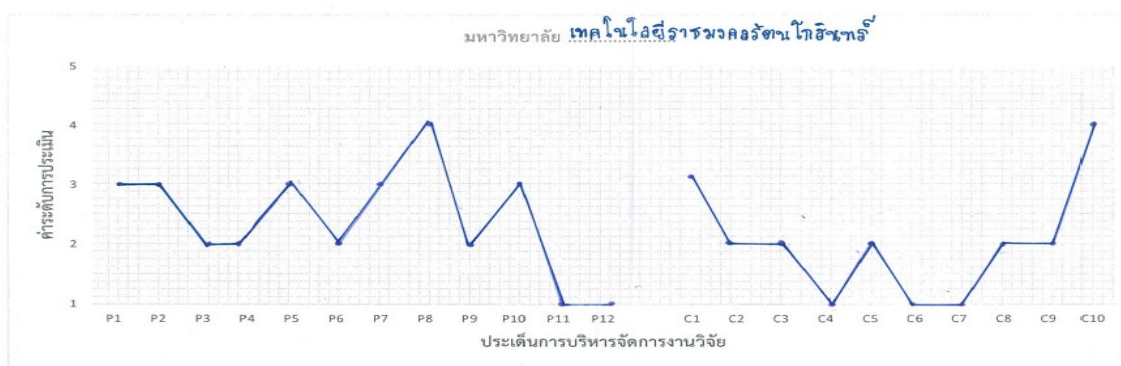

ภาพที่ ๘ การวิเคราะห์ผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholder analysis)

๓.๒.๒ การประเมินตนเอง (Self Assessment)

จากการที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้กำหนดจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการประยุกต์ใช้เครื่องมือบริหารจัดการงานวิจัย ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมเซ็นจูรี พาร์ค กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้หน่วยจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว และได้ประเมินตนเองตามแบบประเมินซึ่งเป็นการทวนสอบเป้าหมายการทำงานของหน่วยจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัย โดยการประเมินตนเองจากกระบวนการทำงาน (Process) และขีดความสามารถ (Competency)

Graph 1 การประเมินระบบบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัย (Self assessment)

ภาพที่ ๙ กราฟการประเมินตนเอง (Self Assessment)

หน่วยจัดการงานวิจัยได้ทำการประเมินตนเอง (Self Assessment) ด้านกระบวนการทำงาน (Process) จำนวน ๑๘ ข้อ พบว่า อยู่ในระดับน่าพอใจ ยังต้องพัฒนาต่อเนื่อง ด้านขีดความสามารถ (Competency) จำนวน ๑๐ ข้อ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ ยังมีข้อปรับปรุงพอสมควร ดังนี้

๑. ด้านกระบวนการทำงาน (Process) จำนวน ๑๒ ข้อ พบว่า มีกระบวนการการทำงานบางส่วนอยู่ในระดับพอใช้ ยังมีข้อปรับปรุงพอสมควร ได้แก่ การออกแบบและวางแผนการจัดเวทีพัฒนารอบการวิจัย โดยเชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญเข้าร่วมครบ รวมถึง การเตรียมลำดับการประชุม วิทยากรและเทคนิคการประชุม, การดำเนินการประชุมในเวที การควบคุมประเด็นและทิศทางการระดมความคิดเห็น และการสรุปความเห็นให้ทุกฝ่ายเห็นตรงกัน การประกาศทุน ที่มีความชัดเจนของโจทย์วิจัย มีการสร้างเงื่อนไขให้เกิดผลกระทบ (Impact) การจัดกระบวนการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย ครอบคลุมถึงการกำหนดผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะทางที่เหมาะสม การเตรียมเอกสารสำหรับการประเมิน การดำเนินการประชุม การสรุปความเห็นเบื้องต้นของที่ประชุม

๒. ด้านขีดความสามารถ (Competency) จำนวน ๑๐ ข้อ พบว่า ขีดความสามารถของหน่วยจัดการมีความสามารถในขั้นเริ่มต้น พื้นฐาน (Novice) ได้แก่ ความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ความเห็น ข้อเสนอแนะต่างๆ และประมวลสรุปเป็นความเห็นเพื่อตัดสินใจในการให้ทุนวิจัย, ความสามารถในการใช้เครื่องมือจัดการงานวิจัยต่างๆ และความสามารถในการผลักดันให้มีโครงสร้าง หรือมีหน่วยจัดการ ในการสร้างกลไกความร่วมมือของมหาวิทยาลัยกับภาคีในพื้นที่ และมีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงการเชื่อมโยงนโยบายบริหารของมหาวิทยาลัยกับระบบบริหารจัดการไปยังคณะ สำนักวิชา และนักวิจัยได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

ทั้งนี้ในการดำเนินงานระยะ ๑๒ เดือน หน่วยจัดการได้ทำการประเมินตนเอง (Self Assessment) ด้านกระบวนการทำงาน (Process) จำนวน ๖ ข้อ พบว่า กระบวนการที่ดำเนินการแล้ว อยู่ในระดับน่าพอใจ ยังต้องพัฒนาต่อเนื่อง ด้านขีดความสามารถ (Competency) จำนวน ๑๐ ข้อ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ ยังมีข้อปรับปรุงพอสมควร ดังนี้ซึ่งเป็นการทวนสอบเป้าหมายการทำงานของหน่วยจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัย โดยการประเมินตนเองจากกระบวนการทำงาน (Process) ตลอดระยะ ๑๒ เดือนที่ผ่านมา ดังนี้

๑. ด้านกระบวนการทำงาน (Process) จำนวน ๖ ข้อ พบว่า มีกระบวนการการทำงานบางส่วน อยู่ในระดับน่าพอใจ ยังต้องพัฒนาต่อเนื่อง ได้แก่ การติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานของนักวิจัย รวมถึงการหนุนช่วยนักวิจัยในการแก้ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน, การจัดเวทีรายงานความก้าวหน้าและ รายงานฉบับสมบูรณ์ครอบคลุมถึงการกำหนดผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะทางที่เหมาะสม การเชิญผู้มีส่วนได้เสีย/ ผู้ใช้ประโยชน์เข้าร่วมให้ความเห็น การเตรียมเอกสารสำหรับการประเมินการดำเนินการประชุม การสรุปความเห็นเบื้องต้นของที่ประชุม, การสรุปความเห็นเรียบเรียงข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและแจ้งกลับ (Feedback) ยังนักวิจัย ถึงผลการพิจารณาและข้อเสนอเพื่อการแก้ไขรายงานความก้าวหน้าหรือรายงานฉบับสมบูรณ์ พร้อมทั้งเงื่อนไขระยะเวลาที่ชัดเจน และการปิดโครงการ รวมถึงการจัดการกับโครงการที่มีปัญหาและจำเป็นต้องยุติโครงการการจัดทำใบสรุปภาพรวมการดำเนินโครงการ และแฟ้มโครงการ

๒. ด้านขีดความสามารถ (Competency) จำนวน ๑๐ ข้อ พบว่า ขีดความสามารถของหน่วยจัดการงานวิจัย มีขีดความสามารถในขั้นปฏิบัติงานได้ (Adequate) ได้แก่ ความสามารถในการวางแผนเตรียมการล่วงหน้า ในการจัดเวทีและกิจกรรมต่างๆ มีการกำหนดเป้าหมายผลที่คาดหวังก่อนการจัดกิจกรรมนั้นๆ และออกแบบการทำกิจกรรม กระบวนการ เทคนิค เครื่องมือ และผู้ที่ควรเชิญเข้าร่วมการประชุมได้อย่างเหมาะสม และความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ความเห็นข้อเสนอแนะต่างๆ และประมวลสรุปเป็นความเห็นเพื่อตัดสินใจในการให้ทุนวิจัย

ตลอดระยะการดำเนินงาน ๑๖ เดือน หน่วยจัดการงานวิจัยได้ทำการประเมินตนเอง (Self Assessment) ด้านกระบวนการทำงาน (Process) และด้านขีดความสามารถ (Competency) ตั้งแต่ต้นกระบวนการจนถึงสิ้นสุดกระบวนการในภาพรวมกระบวนการการทำงานของหน่วยจัดการ ด้านกระบวนการทำงาน (Process) พบว่า อยู่ในระดับ ๓ จาก ๕ ระดับ กระบวนการที่ดำเนินการแล้ว อยู่ในระดับน่าพอใจ ยังต้องพัฒนาต่อเนื่อง ด้านขีดความสามารถ (Competency) อยู่ในระดับ ๓ จาก ๕ ระดับ มีขีดความสามารถในขั้นประยุกต์ใช้ให้เกิดผลตามเป้าหมายได้ (Accomplished)

๓.๓ การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ ด้านกิจกรรม

การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ ด้านกิจกรรม ในระยะ ๖ เดือน หน่วยจัดการงานวิจัย ดำเนินการในกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

๑. การจัดเวทีระดมความคิด

ดำเนินการกำหนดหัวข้อ ที่จะดำเนินการภายใต้ทุนท้าทายไทยฯ เบื้องต้นได้เข้าไปพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อหารือกับภาคีเครือข่ายและผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholders) ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และกำหนดรูปแบบการดำเนินงาน โดยมีเครื่องมือและวิธีการดำเนินการ คือ การจัดเวทีระดมความคิดจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders) ด้วยเครื่องมือการตัดสินใจ

เพื่อให้ได้มาซึ่งโจทย์วิจัยจากปัญหาและความต้องการของคนในชุมชน นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ออกมาเป็นกรอบการวิจัย ทั้งสิ้น ๕ กรอบ ซึ่งได้แก่ ๑) ภูมิสถาปัตยกรรมที่ตอบสนองความต้องการของพื้นที่ของผู้อาศัยและนักท่องเที่ยว ๒) อัตลักษณ์ชุมชน ๓) นวัตกรรมสิ่งแวดล้อม ๔) ผลิตภัณฑ์ชุมชน และ ๕) การท่องเที่ยว

หน่วยจัดการงานวิจัย ได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ พร้อมออกแบบและดำเนินการจัดทำประกาศเปิดรับข้อเสนอโครงการเพื่อเสนอขอรับทุนวิจัย ภายใต้ทุนโครงการวิจัยท้าทายไทย และโครงการวิจัยตอบสนองนโยบายเป้าหมายรัฐบาล และตามระเบียบวาระแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๑ กลุ่มเรื่อง นวัตกรรมทางความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่ (ปีที่ ๒) โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม นำไปสู่กระบวนการจัดสรรทุนวิจัย

ภาพที่ ๑๐ การจัดเวทีระดมความคิด

๒. การพิจารณาเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper)

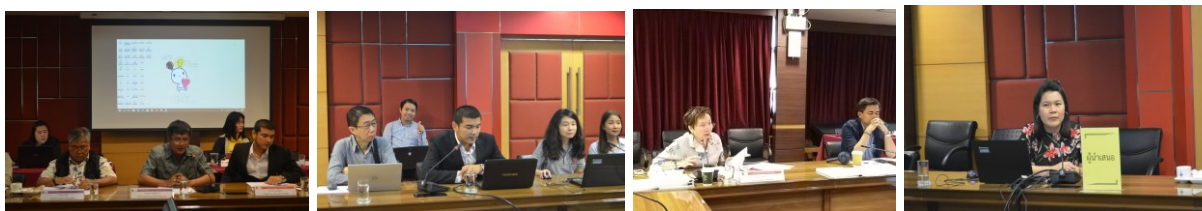
จากกรอบการวิจัย ๕ กรอบ อาจารย์และนักวิจัยให้ความสนใจและส่งเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนทุนวิจัย ทั้งนี้หน่วยจัดการได้ดำเนินการกลั่นกรองเอกสารเชิงหลักการเบื้องต้น ในส่วนของความครบถ้วนของเนื้อหา ผลผลิตและผลลัพธ์ของงานวิจัย และร่วมถึงการจัดทำให้มีการนำเสนอเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) ต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ภาครัฐและผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder) โดยให้นักวิจัยนำเสนอที่ละกรอบวิจัย พร้อมรับฟังข้อเสนอแนะและคำแนะนำ ทั้งนี้เมื่อเสร็จสิ้นการนำเสนอหน่วยจัดการพร้อมด้วยคณะกรรมการได้ดำเนินการสรุปผลการพิจารณาเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเสนอโครงการวิจัย (Full Proposal)

ภาพที่ ๑๑ เวทีการพิจารณาเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper)

๓. การพิจารณาข้อเสนอโครงการ (Full Proposal)

จากการจัดเวทีการนำเสนอเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) ต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ภาควิชาและผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder) หน่วยจัดการงานวิจัย ดำเนินการสรุปผลการพิจารณาเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) โดยมีการปรับรอบการวิจัย ๕ รอบ ภายใต้เงื่อนไขที่มีความสอดคล้องกัน โดยให้ผู้มีผู้ผ่านการพิจารณาเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) ได้ปรับแก้ตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะ เพื่อนำเสนอข้อเสนอโครงการ (Full Proposal) ต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งนี้ หน่วยจัดการงานวิจัยได้ดำเนินการในขั้นตอนการพิจารณาข้อเสนอโครงการ (Full Proposal) ตั้งแต่การจัดเตรียมข้อเสนอโครงการ (Full Proposal) แบบประเมินโครงการ รายชื่อผู้แนะนำเสนอในแต่ละรอบการวิจัย โดยดำเนินการให้นักวิจัยนำเสนอข้อเสนอโครงการ (Full Proposal) พร้อมรับฟังข้อเสนอจากผู้ทรงคุณวุฒิ ภาควิชาและผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder)

ภาพที่ ๑๒ เวทีการพิจารณาข้อเสนอโครงการ (Full Proposal)

๔. กิจกรรมการลงนามในสัญญาเงินทุนอุดหนุนวิจัย

จากการนำเสนอข้อเสนอโครงการ (Full Proposal) ต่อผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder) ในวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒ หน่วยจัดการงานวิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิได้ประชุมเพื่อสรุปผลการพิจารณาการจัดสรรทุนวิจัย ซึ่งมีข้อเสนอโครงการ (Full Proposal) ผ่านการพิจารณาจำนวน ๑๒ โครงการ (ผ่านแบบมีเงื่อนไข) โดยให้นักวิจัยปรับข้อเสนอโครงการตามคำแนะนำของคณะกรรมการในเวทีการนำเสนอที่ผ่านมา และเมื่อได้ปรับแก้ไขเรียบร้อยแล้ว จึงได้จัดกิจกรรมลงนามในสัญญาเงินทุน เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒

ภาพที่ ๑๓ กิจกรรมการลงนามในสัญญา

๕. กิจกรรมประชุมเพื่อจัดตั้งชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวอำเภอพุทธมณฑล

เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมเดอะ รอยัลเจมส์ กอล์ฟ รีสอร์ท หน่วยจัดการงานวิจัย และนักวิจัยภายใต้โครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาแพ็คเกจท่องเที่ยวสำหรับชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัด นครปฐม กรณีศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยวครอบครัว” โดยมี นางสาวโยธกา สีไสไพโร หัวหน้าโครงการวิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้รับเชิญให้เข้าร่วมการประชุมเพื่อจัดตั้งชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวอำเภอพุทธมณฑล มีผู้เข้าร่วม ประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชมรมผู้สูงอายุ ชมรมจิตอาสา และผู้ประกอบการ หน่วยจัดการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมสังเกตการณ์ในการจัดตั้งชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว

ภาพที่ ๑๔ กิจกรรมประชุมเพื่อจัดตั้งชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวอำเภอพุทธมณฑล

การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ ด้านกิจกรรม ระยะ ๑๒ เดือน

การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ ด้านกิจกรรม ระยะ ๑๒ เดือน หน่วยจัดการงานวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้ดำเนินการดังนี้

๖. กิจกรรมการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการวิจัย

๖.๑ การติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการวิจัย ระยะ ๓ เดือน

เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ ดำเนินการจัดการจัดเวทีรายงานความก้าวหน้า ระยะ ๓ เดือน ต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ภาคีเครือข่ายและผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder) ซึ่งเป็นการติดตามความก้าวหน้า ในการดำเนินงานของโครงการย่อย เพื่อให้นักวิจัยรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานวิจัย ปัญหาอุปสรรค และสิ่งที่ จะดำเนินงานต่อไป รวมทั้งเป็นเตรียมความพร้อมในการรายงานความก้าวหน้าในระยะ ๖ เดือน ต่อคณะกรรมการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สมพล ดำรงเสถียร

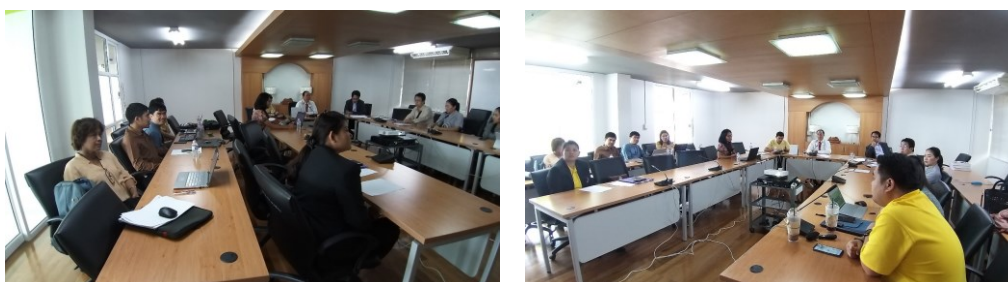
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ นายมนูญ นราสดีไส (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๑ ตำบลศาลายา) และ นายวันชัย สวัสดิ์แดง (ผู้ประกอบการบ้านศาลาดิน)

ภาพที่ ๑๕ กิจกรรมรายงานความก้าวหน้าระยะ ๓ เดือน

๖.๒ การติดตามเพื่อเตรียมความพร้อมในการนำเสนอความก้าวหน้า ระยะ ๖ เดือน

เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ หัวหน้าโครงการวิจัย ผู้ร่วมโครงการวิจัย หน่วยจัดการงานวิจัย พร้อมด้วยนักวิจัยโครงการย่อย เพื่อเตรียมความพร้อมในการนำเสนอความก้าวหน้า ระยะ ๖ เดือน โดยนักวิจัยนำเสนอความก้าวหน้าการดำเนินโครงการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค ของการดำเนินงานวิจัย ต่อหัวหน้าโครงการวิจัย ทั้งนี้มีนักวิจัยเข้าร่วมเพื่อเตรียมความพร้อมในการนำเสนอความก้าวหน้า จำนวน ๑๑ โครงการ จากทั้งหมด ๑๒ โครงการ และมีโครงการวิจัยย่อย จำนวน ๑ โครงการ ไม่เข้าร่วมเพื่อเตรียมความพร้อมในการนำเสนอความก้าวหน้าดังกล่าว คือ โครงการวิจัยเรื่อง ตู้อบผลิตภัณฑ์การเกษตรพลังงานรวมแสงอาทิตย์จากแผงกระจก ซึ่งมี นายเนรฤชลา กำไลทอง เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย

ภาพที่ ๑๖ กิจกรรมเตรียมความพร้อมในการนำเสนอความก้าวหน้า ระยะ ๖ เดือน

๖.๓ การติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการวิจัย ระยะ ๖ เดือน

เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ หน่วยจัดการงานวิจัย ดำเนินการจัดเวทีรายงานความก้าวหน้า ระยะ ๖ เดือน ต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ภาควิชาเครือข่ายและผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder) ซึ่งเป็นการติดตามความก้าวหน้า ในการดำเนินงานของโครงการย่อย เพื่อให้นักวิจัยรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานวิจัย ปัญหาอุปสรรค และสิ่งที่จะดำเนินงานต่อไป รวมทั้งเป็นเตรียมความพร้อมในการรายงานความก้าวหน้าในระยะ ๖ เดือน ต่อคณะกรรมการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) โดยให้นักวิจัย โครงการย่อยทั้ง ๑๒ โครงการนำเสนอผลการดำเนินงานวิจัยในระยะ ๖ เดือนที่ผ่านมา มีการดำเนินงานเป็นไปตามข้อกำหนด (Term of Reference) ตามที่ระบุไว้ในสัญญา ระยะ ๖ เดือน พร้อมทั้งรายงานนวัตกรรม-ผลงาน และลักษณะการใช้ประโยชน์/ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับพื้นที่ ระยะ ๖ เดือน โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.สมพล ดำรงเสถียร เป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ นายมนูญ นราสดีใส (ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลศาลายา) และ นายวันชัย สวัสดิ์แดง (ผู้ประกอบกิจการบ้านศาลาดิน)

ภาพที่ ๑๗ กิจกรรมการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการวิจัย ระยะ ๖ เดือน

การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ ด้านกิจกรรม ระยะ ๑๖ เดือน

๖.๔ การติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการวิจัย ระยะ ๙ เดือน

เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ หน่วยจัดการ ได้ดำเนินการจัดเวทีรายงานความก้าวหน้า ระยะ ๙ เดือน ต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ภาควิชาเครือข่ายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder) ซึ่งเป็นการติดตามความก้าวหน้า การดำเนินงานวิจัยของโครงการย่อย เพื่อให้นักวิจัยรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานวิจัย ปัญหาอุปสรรค และสิ่งที่จะดำเนินงานต่อไป รวมทั้งเป็นเตรียมความพร้อมในการรายงานความก้าวหน้าในระยะ ๑๒ เดือน

ภาพที่ ๑๘ กิจกรรมการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการวิจัย ระยะ ๙ เดือน

๖.๕ โครงการอบรมการเขียนงานวิจัย การเขียนรายงานวิจัย และการเขียนบทความวิจัย

เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ หน่วยจัดการงานวิจัย ได้ดำเนินการจัดโครงการอบรมการเขียนรายงานวิจัย และการเขียนบทความวิจัยภายใต้โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัย เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม เพื่อให้อาจารย์และนักวิจัยของมหาวิทยาลัยมีความรู้ความเข้าใจการเขียนงานวิจัย การเขียนรายงานวิจัย และการเขียนบทความวิจัย เพื่อให้เป็นไปตามหลักวิชาการและตามแผนการดำเนินงานการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาผู้ประสานงานและนักวิจัย โดยมีให้ความสนใจเข้าร่วม จำนวน ๔๐ คน ซึ่งประกอบด้วย นักวิจัยโครงการวิจัยย่อย และอาจารย์ นักวิจัยของมหาวิทยาลัย

ภาพที่ ๑๙ กิจกรรมโครงการอบรมการเขียนงานวิจัย การเขียนรายงานวิจัย และการเขียนบทความวิจัย

๖.๖ การติดตามความก้าวหน้าโครงการโครงการวิจัยย่อย

หน่วยจัดการงานวิจัย ดำเนินการติดตามความก้าวหน้าโครงการวิจัยย่อย โดยการประชุมกลุ่มย่อยแบบไม่เป็นทางการ เพื่อสอบถามและพูดคุยกับนักวิจัย ในส่วนของแผนการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคระหว่างการดำเนินงานวิจัย ผลผลิตและผลลัพธ์งานวิจัย ซึ่งเป็นการหนุนเสริมนักวิจัยในการดำเนินงานร่วมกัน

ภาพที่ ๒๐ กิจกรรมการติดตามความก้าวหน้ารายโครงการ

๖.๗ การติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการวิจัย ระยะ ๑๑ เดือน

เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ หน่วยจัดการงานวิจัย ได้ดำเนินการจัดเวทีรายงานผลการดำเนินงานวิจัยระยะ ๑๑ เดือน เพื่อให้นักวิจัยโครงการย่อย จำนวน ๑๐ โครงการ นำเสนอผลการดำเนินงาน ผลผลิตและผลลัพธ์งานวิจัยตามทีระบุไว้ในเอกสารสัญญา (Term of Reference) พร้อมทั้งรับฟังคำแนะนำและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงร่างรายวิจยฉบับสมบูรณ์ จากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประกอบด้วย ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย อาจารย์สุปราณี จงดีไพศาล ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ศาสตราจารย์ ดร.วรรณศิลป์ พิรพันธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองศาสตราจารย์ ดร.สมพล ดำรงเสถียร ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ณ เกษมผลกุล ผู้ทรงคุณวุฒิมหาวิทยาลัยมหิดล พร้อมด้วยภาคีเครือข่ายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder) ประกอบด้วย นายอุดม โอษฐ์ยัมพราย สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม นางสาวสิริญาภรณ์ ลิ้มศุภรัตน์ ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลมหา และนายวันชัย สวัสดิ์แดง ผู้ประกอบการบ้านศาลาดิน

ภาพที่ ๒๒ การติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการวิจัย ระยะ ๑๑ เดือน

๖.๘ เวทีการนำเสนอผลงานวิจัย ผลผลิต ผลลัพธ์จากผลงานวิจัย (ปิดเวทีในชุมชน)

เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ หน่วยจัดการงานวิจัย ดำเนินการจัดโครงการรายงานสรุปผลผลิต ผลลัพธ์งานวิจัย และนิทรรศการแสดงผลผลิตงานวิจัย ณ วัดสุวรรณาราม ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นการจัดเวทีการนำเสนอผลงานวิจัย (ปิดเวทีในชุมชน) เพื่อให้นักวิจัยนำเสนอผลงานวิจัย ผลผลิต ผลลัพธ์จากผลงานวิจัยและเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประกอบด้วย ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ศาสตราจารย์ ดร.วรรณศิลป์ พิรพันธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองศาสตราจารย์ ดร.สมพล ดำรงเสถียร ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง รองศาสตราจารย์

ดร.เทิดชาย ช่วยบำรุง ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ เกษมผลกุล ผู้ทรงคุณวุฒิมหาวิทยาลัยมหิดล พร้อมด้วยตัวแทนภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคเครือข่ายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder) และนักวิจัย จำนวน ๗๐ คน เพื่อเข้าร่วมกิจกรรม

ภาพที่ ๒๓ เวทีการนำเสนอผลงานวิจัย ผลผลิต ผลลัพธ์จากผลงานวิจัย (ปิดเวทีในชุมชน)

๗. กิจกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมประชุมวิชาการ

๗.๑ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้จัดการประชุมประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ครั้งที่ ๔ และการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรมรอยัล ริเวอร์ กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้โครงการวิจัยทำทนายไทย และโครงการวิจัยตอบสนอง นโยบายเป้าหมายรัฐบาล กลุ่มเรื่องทุนนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่ (ปีที่๒) หน่วยบูรณาการวิจัยและความร่วมมือเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) เรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัย เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยนักวิจัยภายใต้โครงการวิจัยฯ ได้รับเชิญให้เข้าร่วมและนำผลงานมาจัดแสดง ได้แก่

- โครงการวิจัยเรื่อง เรือไฮบริด โดย ดร.ชานนท์ บุญมีพิพิธ จากวิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนรัตนโกสินทร์

- โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชาสมุนไพรจากเกสรบัว โดย ดร.วิจิตรา ปล้องบรรจง และ ดร.กิตติยา สุขหมคนะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ภาพที่ ๒๔ การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ครั้งที่ ๔ และการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ครั้งที่ ๑

๗.๒ การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ ๑๑ และการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ ๑๐ ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติ ฯ จังหวัดเชียงใหม่

หน่วยจัดการ สถาบันวิจัยและพัฒนา ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากร รวมทั้งเป็นการพัฒนา และศักยภาพบุคลากร โดยให้การสนับสนุนบุคลากรไปนำเสนองาน ดังนี้

- ภายใต้ทุนโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
- ภายใต้ทุนโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ประเภทสปาจากทรัพยากรพื้นถิ่นฯ

ภาพที่ ๒๕ การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ ๑๑
และการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ ๑๐

๘. กิจกรรมติดตามความก้าวหน้าและร่วมสังเกตการณ์ในการลงพื้นที่

๘.๑ โครงการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและความต้องการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำนครชัยศรีเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ในวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ภาพที่ ๒๖ กิจกรรมติดตามความก้าวหน้าและร่วมสังเกตการณ์ในการลงพื้นที่
วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ภาพที่ ๒๗ กิจกรรมติดตามความก้าวหน้าและร่วมสังเกตการณ์ในการลงพื้นที่
วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๒

๘.๒ โครงการวิจัยเรื่อง แนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม ในวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ บ้านศาลาดิน

๘.๓ โครงการวิจัยเรื่อง การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณลุ่มแม่น้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

ภาพที่ ๒๙ กิจกรรมติดตามความก้าวหน้าและร่วมสังเกตการณ์ในการลงพื้นที่
วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๓.๔ การปรับปรุงนโยบาย/กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ตามที่มหาวิทยาลัยได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) โดยมีสถาบันวิจัยและพัฒนาดำเนินการฐานะหน่วยจัดการงานวิจัย ได้ประชุมร่วมกับกองคลังและสำนักงานนิติการ เพื่อหารือเกี่ยวกับทุนวิจัยที่ได้รับการสนับสนุน ในส่วนของโครงการวิจัย งบประมาณการเงิน และวิธีการดำเนินการ ซึ่งสำนักงานนิติการได้มีข้อสรุปว่าโครงการวิจัยดังกล่าว นั้น ให้ถือเป็นทุนวิจัย งบประมาณเงินภายนอก ซึ่งเป็นการร่วมทุนวิจัยระหว่างสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ด้านการเงินกองคลังได้มีข้อสรุปด้านการเงินว่า จะต้องเข้าสู่กระบวนการตามพระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้หน่วยจัดการจึงได้หารือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุเพื่อการวิจัยและพัฒนาหรือการให้บริการวิชาการ กับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและกรมบัญชีกลาง ซึ่งพบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ได้มีข้อหารือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุเพื่อการวิจัยและพัฒนาหรือการให้บริการวิชาการ ไปยังคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้พิจารณา ดังนี้ “กรณีที่นักวิจัยได้รับทุนอุดหนุนวิจัยและพัฒนาจากหน่วยงานผู้ให้ทุนโดยตรง หรือผ่านหน่วยงานต้นสังกัดโดยมีความประสงค์ให้นักวิจัยโดยตรง การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุเพื่อใช้ในการวิจัยและพัฒนาดังกล่าว มิใช่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้จัดซื้อจัดจ้าง จึงไม่ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่อย่างไร” ตามแนวทางปฏิบัติข้างต้น หน่วยจัดการงานวิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงนโยบาย/กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑. ระเบียบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการวิจัย พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยเป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการใช้จ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการวิจัยให้เหมาะสม และสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังปรับปรุงใหม่ และให้สอดคล้องกับการบริหารงานของ

มหาวิทยาลัยและเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานยิ่งขึ้น ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการตรวจสอบโดยฝ่ายกฎหมาย สำนักงานนิติการของมหาวิทยาลัย

๒. ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดตั้งหน่วยวิจัย (Research Unit) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยร่วมกันของบุคลากรที่มีความชำนาญในการทำวิจัย และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง หรือสหสาขา ในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยมีทิศทางที่ชัดเจนในการดำเนินงานวิจัยเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ สร้างผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และผลงานสร้างสรรค์ ที่เป็นที่ยอมรับทางวิชาการในระดับประเทศ หรือระดับนานาชาติ มีผลงานที่ได้รับลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร หรืออนุสิทธิบัตร และการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง และสร้างควมมีชื่อเสียงให้แก่มหาวิทยาลัย ตลอดจนมีศักยภาพที่จะสามารถพัฒนาไปสู่ศูนย์วิจัยเฉพาะทาง (Research Center) หรือศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Center of Excellence) ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการตรวจสอบโดยฝ่ายกฎหมาย สำนักงานนิติการของมหาวิทยาลัย)

๓. ทบทวนแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวิจัยและได้ดำเนินการแก้ไขแบบรายงานการนำผลผลิตและผลลัพธ์ของงานวิจัยไปใช้ จากเดิมได้กำหนดเกณฑ์ผลผลิต/ผลลัพธ์ของงานวิจัยสอดคล้องตามงบประมาณทุนวิจัยที่ได้รับจัดสรร ไม่ว่าจะเป็นการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ หรือการตีพิมพ์และการเผยแพร่ จึงได้มีการปรับระดับการเผยแพร่ผลงานวิจัยเชิงพื้นที่ เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทงานวิจัยเชิงพื้นที่

ในส่วนของการปรับปรุงด้านนโยบาย สถาบันวิจัยและพัฒนา ในฐานะหน่วยจัดการงานวิจัย ได้มีการปรับทิศทางการสนับสนุนทุนวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ให้มีช่องทางสำหรับชุดโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ เป็นการส่งเสริมและเตรียมความพร้อมให้กับนักวิจัยในการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีคุณภาพ ในการส่งข้อเสนอโครงการวิจัยไปยังแหล่งทุนต่างๆ โดยในการเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยนั้น ได้มีเงื่อนไขชัดเจนที่จะต้องระบุผู้ใช้ประโยชน์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ชัด และการตั้งเป้าหมาย Objectives and key results (OKR) ของทิศทางวิจัยของประเทศได้

๓.๕ กลไกเชื่อมโยงกับจังหวัดและการเชื่อมโยงกับผู้ใช้ประโยชน์งานวิจัย

“พื้นที่บริเวณริมคลองมหาสวัสดิ์” เป็นพื้นที่ที่มีความน่าสนใจและอยู่ในพื้นที่ตั้งของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจึงกำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมาย ในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ของมหาวิทยาลัย ที่ยังคงรักษามรดกพื้นที่เกษตร วิถีของชุมชนและวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ซึ่งผนวกกับยุทธศาสตร์ของจังหวัดนครปฐม ที่เน้นให้ความสำคัญด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรม

การเชื่อมโยงการทำงานวิจัยกับจังหวัดและผู้ใช้ประโยชน์ ผ่านหน่วยจัดการงานวิจัยที่ได้รับมอบหมายให้กำกับ ดูแลและติดตามการดำเนินงานตั้งแต่กระบวนการต้นน้ำ กระบวนการกลางน้ำ และกระบวนการปลายน้ำ คือ การค้นหาและให้ได้มาซึ่งโจทย์วิจัยจากปัญหาและความต้องการของคนในชุมชน นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ ซึ่งจะทราบถึงปัญหาและความต้องการแต่ละส่วนนั้นใครเป็นผู้ที่เกี่ยวข้อง และเป็นผู้ใช้ประโยชน์โดยตรงจากงานวิจัยจากปัญหาและความต้องการของคนในชุมชน ในฐานะหน่วยจัดการงานวิจัยต้องวิเคราะห์และเป็นสื่อกลางในการเชื่อมโยงโจทย์วิจัยจากปัญหาและความต้องการของคนในชุมชน นักวิจัย ภาควิชาหรือฝ่าย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ใช้ประโยชน์ และจังหวัด ให้เห็นถึงปัญหาและความต้องการของคนในชุมชนอย่างแท้จริง ดังนั้นในฐานะหน่วยจัดการงานวิจัย จะต้องวิเคราะห์และสังเคราะห์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ ที่มีอำนาจหน้าที่ และงบประมาณในการพัฒนา รับรู้การ

ทำงานวิจัยและการดำเนินงานวิจัย ตั้งแต่กระบวนการเริ่มต้น มาร่วมขับเคลื่อนการทำงานตามภารกิจของแต่ละหน่วยงาน เช่น สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม มีบทบาท และงบประมาณที่จะจัดสรรงบประมาณด้านการท่องเที่ยวลงมาในพื้นที่ นายอำเภอพุทธมณฑล ที่กำกับดูแลประชาชนในพื้นที่ในทุกๆด้าน และนำผลผลิตผลลัพธ์งานวิจัยไปขยายในภาพของอำเภอพุทธมณฑล ดังนั้นความร่วมมือกันในพื้นที่จึงเป็นกลไกสำคัญของความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน หน่วยจัดการงานวิจัยจึงได้ออกแบบกลไกความเชื่อมโยง คนในชุมชน นักวิจัย ภาควิชาเครือข่าย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ใช้ประโยชน์ และจังหวัด ดังนี้

๓.๕.๑ จัดเวทีระดมความคิดให้ได้มาซึ่งโจทย์วิจัยจากปัญหาและความต้องการของคนในชุมชน ภายใต้บริบท “คุณภาพชีวิตที่ดีบนวิถีชุมชนริมน้ำ” เป็นเครื่องมือในการดึงภาคีเครือข่าย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ใช้ประโยชน์ มาร่วมขับเคลื่อนการทำงานร่วมกัน เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลมหาสวัสดิ์ องค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา เทศบาลตำบลศาลายา เกษตรอำเภอพุทธมณฑล สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม โดยหน่วยจัดการงานวิจัยที่ได้รับมอบหมายจะเป็นหน่วยที่เข้าไปเชื่อมโยง แต่ละภาคส่วนเข้าด้วยกันเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่

๓.๕.๒ การพัฒนาโจทย์วิจัย โดยหน่วยจัดการงานวิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ปัญหาและความต้องการของคนในชุมชน ออกมาเป็น ๕ กรอบวิจัย ที่มีจุดประสงค์การวิจัยที่แตกต่างกัน แต่อยู่ภายใต้บริบทเดียวกัน คือ “คุณภาพชีวิตที่ดีบนวิถีชุมชนริมน้ำ” โดยการดึงคนในชุมชน นักวิจัย ภาควิชาเครือข่าย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ใช้ประโยชน์ และจังหวัด เชื่อมโยงเข้ากับกรอบการวิจัย เพื่อร่วมกันพัฒนาพื้นที่

๓.๕.๓ จัดเวทีรายงานสรุปผลผลิตผลลัพธ์งานวิจัย และนิทรรศการแสดงผลผลิตงานวิจัย เพื่อให้ให้นักวิจัย นำเสนอผลงานวิจัย ผลผลิต ผลลัพธ์จากผลงานวิจัย (ปิดเวทีในชุมชน) ให้ประชาคมรับทราบ

๓.๕.๔ จัดตั้งช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน ผ่านช่องทางการตลาดของมหาวิทยาลัย โดยการนำสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่ชุมชน วิสาหกิจชุมชน จัดทำขึ้นมาจำหน่ายผ่านร้านค้าภายในมหาวิทยาลัย ผ่านช่องทางตลาดออนไลน์ของมหาวิทยาลัย

บทที่ ๔

การดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่และผลลัพธ์

มหาวิทยาลัยจึงขอเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอรับทุนวิจัย ภายใต้ทุนโครงการวิจัย ทำทายไทย และโครงการวิจัยตอบสนองนโยบายเป้าหมายรัฐบาล และตามระเบียบวาระแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๑ กลุ่มเรื่อง นวัตกรรมทางความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่ (ปีที่ ๒) โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยมีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนการวางแผนการแก้ปัญหาและการพัฒนาพื้นที่ระดับจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการระดมทรัพยากรเข้าสู่การวิจัยเพื่อตอบโจทย์ที่เป็นรูปธรรมของพื้นที่ ตลอดจนทำให้มหาวิทยาลัยเป็นที่พึ่งทางวิชาการให้กับจังหวัด ในการวางแผนและบริหารงบประมาณเพื่อพัฒนาพื้นที่ระดับจังหวัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลเป็นรูปธรรมต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

การดำเนินงานด้านวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่และผลลัพธ์ หน่วยจัดการงานวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีแนวคิดเพื่อการพัฒนา นักวิจัย ใน ๓ ระยะ กระบวนการต้นน้ำ คือ การพัฒนานักวิจัยให้สามารถค้นหาปัญหาการวิจัย ร่วมวิเคราะห์ค้นหาโจทย์และความต้องการของชุมชน แล้วพัฒนาไปสู่การสร้างโจทย์วิจัย พร้อมทั้งสามารถพัฒนาโจทย์วิจัยสู่การพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย สร้างเครือข่ายการวิจัยร่วมกับชุมชนและเครือข่ายภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมสนับสนุนการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย ระยะกลางน้ำ คือ ดูแลติดตามนักวิจัยระหว่างดำเนินการวิจัยเพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการวิจัย และหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันผ่านระบบนักวิจัยพี่เลี้ยง มีระบบการติดตามและประเมินผลที่ชัดเจน และมีการรายงานผลการประเมินสู่ระดับผู้บริหารและชุมชน ระยะปลายน้ำ คือ เป็นระยะที่สนับสนุนให้นักวิจัยทำการเผยแพร่ผลการวิจัยของตนเอง ทั้งในรูปแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน การให้บริการวิชาการ การตีพิมพ์ การนำเสนอผลงานทางวิชาการ การจัดนิทรรศการ และนำนวัตกรรมชุมชนเข้าสู่กระบวนการทรัพย์สินทางปัญญา โดยมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ กรอบวิจัยและประกาศทุน

ในการได้มาซึ่งงานวิจัยที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์ หน่วยจัดการงานวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้ลงพื้นที่และเชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) เข้าร่วมเวทีระดมความคิด เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ณ บ้านศาลาดิน ตำบลมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดประเด็นการวิจัยที่เป็นโจทย์การวิจัยที่มาจากปัญหาและความต้องการของคนในชุมชน เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการทำวิจัยของบุคลากรในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และการนำความรู้ใหม่มาพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยหน่วยจัดการกำหนดรูปแบบของดำเนินการ ดังนี้

๑. กำหนดผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders) และภาคีเครือข่ายเข้าร่วม โดยใช้การวิเคราะห์ผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders Analysis) เป็นเครื่องมือการดำเนินงาน โดยมีผู้ที่เกี่ยวข้องดังนี้

- ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.)
- สำนักงานท่องเที่ยวจังหวัดนครปฐม
- สำนักงานเกษตรอำเภอกุสุมาลย์

- เทศบาลตำบลศาลายา
- องค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา
- องค์การบริหารส่วนตำบลมหาสวัสดิ์
- เจ้าอาวาสวัดสุวรรณาราม
- ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลศาลายา
- ผู้ประกอบการภายในชุมชน

๒. ระดมความคิดเห็นจากปัญหาความต้องการในพื้นที่ ประกอบด้วย ด้านแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว ระบบการจัดการ กิจกรรมการท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อม

๓. การระดมความคิดเห็นภาพรวมจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders) ที่เข้าร่วมการจัดเวทีจากชุดคำถาม ดังนี้

คำถามที่ ๑ ท่านอยากให้คนริมคลองมหาสวัสดิ์ มีคุณภาพชีวิตอย่างไร

ในมิติคุณภาพชีวิต และรวมเรื่องสิ่งแวดล้อม สุขภาพ สังคม วัฒนธรรม

คำถามที่ ๒ ท่านอยากเห็นการท่องเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์เป็นอย่างไร

ในมิติเศรษฐกิจ

ภาพที่ ๓๐ เวทีระดมความคิด เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
ณ บ้านศาลาติน ตำบลมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม

หน่วยจัดการงานวิจัย ใช้เครื่องมือวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัย คือ การจัดเวทีระดมความคิดจากผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholders) อาจารย์/นักวิจัย จำนวน ๔๐ คน ด้วยเครื่องมือการ์ดเทคนิค เพื่อกำหนดเป็นกรอบการวิจัย นำไปสู่กระบวนการจัดสรรทุนวิจัย การดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่และผลลัพธ์ หน่วยจัดการงานวิจัย ใช้วิธีการจัดเวทีระดมความคิด ให้ได้มาซึ่งโจทย์วิจัยจากปัญหาและความต้องการของคนในชุมชน หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และมีการสรุปให้ผู้เข้าร่วมการจัดเวทีเข้าใจตรงกัน และสังเคราะห์ออกมาเป็นกรอบวิจัย ๕ กรอบ ซึ่งมีเป้าหมายที่ได้จากเวทีระดมความคิดร่วมกันคือ “สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีบนวิถีเกษตรริมน้ำ” ดังนี้

๑) การประกาศเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอรับทุนวิจัย

จากการพัฒนาโจทย์วิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ โดยการจัดเวทีระดมความคิด ให้ได้มาซึ่งโจทย์วิจัยจากปัญหาและความต้องการของคนในชุมชน นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ออกมาเป็นกรอบการวิจัยได้ทั้งสิ้น ๕ กรอบ ดังนี้

กรอบที่ ๑ การออกแบบสร้างสรรค์ภายใต้อัตลักษณ์ชุมชน

การออกแบบผลิตภัณฑ์ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ การออกแบบภูมิทัศน์ งานสร้างสรรค์ รูปภาพ ปูนปั้น ที่สะท้อนถึงกลิ่นไอของมหาสวัสดี และเอกลักษณ์ของเรื่องราวประวัติศาสตร์

กรอบที่ ๒ นวัตกรรมจัดการเส้นทางการเข้าถึงพื้นที่

การคมนาคมขนส่ง การออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์เพื่อเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยว เพิ่มคุณค่าและมิติใหม่ของชุมชนริมคลองมหาสวัสดี

กรอบที่ ๓ นวัตกรรมสิ่งแวดล้อม

การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และสิ่งแวดล้อม การแปรรูปและการใช้ประโยชน์จากผักตบชวา

กรอบที่ ๔ นวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต

การพัฒนาและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ และนวัตกรรมการจัดการทางการตลาด เพื่อเพิ่มช่องทางการกระจายรายได้สู่ชุมชน เช่น บัว พักข้าว ผักตบชวา ผลไม้พื้นถิ่น

กรอบที่ ๕ กิจกรรมการท่องเที่ยววิถีชุมชนเพื่อสร้างเสริมความสามัคคี

การจัดระบบข้อมูลการท่องเที่ยว กิจกรรมชุมชน พัฒนาต่อยอดในกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน การบริหารจัดการการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อสร้างเสริมความสามัคคี

และได้ประกาศเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอรับทุนวิจัย ภายใต้ทุนโครงการวิจัยท้าทายไทย และโครงการวิจัยตอบสนองนโยบายเป้าหมายรัฐบาล และตามระเบียบวาระแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๑ กลุ่มเรื่อง นวัตกรรมทางความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่ (ปีที่ ๒) โครงการเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ระหว่างวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึง ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ดังภาคผนวก โดยมีนักวิจัยสนใจส่งข้อเสนอโครงการวิจัย เพื่อเข้าสู่กระบวนการจัดสรรทุนวิจัย โดยมีขั้นตอนและกระบวนการดังต่อไปนี้

๔.๑.๑ การพิจารณาเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper)

จากการประกาศเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอรับทุนวิจัย เอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ หน่วยจัดการได้ดำเนินการในขั้นตอนการพิจารณาเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) ตั้งแต่การจัดเตรียมเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) แบบประเมินโครงการ รายชื่อผู้นำเสนอในแต่ละกรอบการวิจัย โดยดำเนินการให้นักวิจัยเข้านำเสนอเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) พร้อมรับฟังข้อเสนอจากผู้ทรงคุณวุฒิ ภาควิชาและผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders) ดังนี้

๑. กลั่นกรองข้อเสนอโครงการ หน่วยจัดการงานวิจัย ได้ดำเนินการโดยดำเนินการแยกประเภทข้อเสนอโครงการตามกรอบการวิจัย คุณสมบัติของผู้เสนอขอรับทุน ความครบถ้วนของเนื้อหา วิเคราะห์ข้อมูลและจัดกลุ่มเอกสารเชิงหลักการที่มีผลผลิตและผลลัพธ์ที่ชัดเจน ซึ่งสรุปได้ว่ามีผู้ส่งเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) จำนวนทั้งสิ้น ๒๘ เรื่อง ดังนี้

กรอบวิจัย	จำนวน (เรื่อง)
กรอบที่ ๑ การออกแบบสร้างสรรค์ภายใต้อัตลักษณ์ชุมชน	๖
กรอบที่ ๒ นวัตกรรมจัดการเส้นทางการเข้าถึงพื้นที่	๔
กรอบที่ ๓ นวัตกรรมสิ่งแวดล้อม	๗
กรอบที่ ๔ นวัตกรรมใหม่ๆเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต	๔
กรอบที่ ๕ กิจกรรมการท่องเที่ยววิถีชุมชนเพื่อสร้างเสริมความสามัคคี	๗
จำนวนรวม	๒๘

๒. ผู้ส่งเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) นำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ได้แก่ ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย อาจารย์สุปราณี จงดีไพศาล ศาสตราจารย์ ดร.วรรณศิลป์ พิรพันธุ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมพล ดำรงเสถียร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ภาคีเครือข่ายและผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders) ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา องค์การบริหารส่วนตำบลมหาสวัสดิ์ สำนักงานเกษตรอำเภอพุทธมณฑล สำนักงานท่องเที่ยวจังหวัดนครปฐม ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลศาลายา และผู้ประกอบการภายในชุมชนตามกรอบวิจัย เพื่อนำเสนอเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) และรับฟังข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปปรับปรุงและส่งข้อเสนอโครงการฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal) ในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑

ทั้งนี้การนำเสนอเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) มีผู้ไม่เข้าร่วมการนำเสนอเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) จำนวน ๑ คน ซึ่งเป็นผู้นำเสนอในกรอบวิจัยที่ ๓ นวัตกรรมสิ่งแวดล้อม จึงมีผู้นำเสนอทั้งสิ้น ๒๗ คน เป็นเงินทุนวิจัยทั้งสิ้น ๔,๑๖๗,๗๐๐ บาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

กรอบวิจัย ๕ กรอบ	รายชื่อผู้ส่งเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper)	หน่วยงาน
กรอบที่ ๑ การออกแบบสร้างสรรค์ภายใต้อัตลักษณ์ชุมชน	๑. อาจารย์โสรัจ พงศ์โกมล ๒. ผศ.พรชัย จิตติวสุรัตน์ ๓. ผศ.ดร.ฉันทมน โพธิพิทักษ์ ๔. นายประชม ทางทอง ๕. ผศ.ฐิตินา สิริรัตนยานนท์ ๖. ดร.อริญชัย ฌ रणนง	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ คณะบริหารธุรกิจ พื้นที่ศาลายา
กรอบที่ ๒ นวัตกรรมจัดการเส้นทางการเข้าถึงพื้นที่	๑. ผศ.ดร.ณัฐภัค กิตติสุนทรพิศล ๒. ผศ.ดร.ฐปณี รัตนถาวร ๓. อาจารย์พรพิมล ศักดา ๔. ดร.ชานนท์ บุญมีพิพิธ	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนรัตนโกสินทร์
กรอบที่ ๓ นวัตกรรมสิ่งแวดล้อม	๑. ดร.นิติกรณ์ ศิลป์ศิริวานิชย์ ๒. นายกวิน ประทุมณชัย ๓. ผศ.วิศิษฐ์ ลีลาผาดิกุล ๔. ดร.พิรพรรณ พลบุรี ๕. ผศ.ดวงกมล เรือนงาม ๖. ดร.ปรางทิพย์ แก้วเพ็งกรอ	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ คณะวิศวกรรมศาสตร์ พื้นที่ศาลายา วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนรัตนโกสินทร์ วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนรัตนโกสินทร์ วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนรัตนโกสินทร์

กรอบที่ ๔ นวัตกรรมใหม่ๆเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต	๑. ดร.วิจิตรา ปล้องบรรจง ๒. นายนิธินพ ทองวาสนาส่ง ๓. นายเนริฐชล่า กำไลทอง ๔. ผศ.ดร.พงศกร คชาพงศ์กุล	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะบริหารธุรกิจ พื้นที่ศาลายา คณะบริหารธุรกิจ พื้นที่ศาลายา วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนรัตนโกสินทร์
กรอบที่ ๕ กิจกรรมการท่องเที่ยววิถีชุมชนเพื่อสร้างเสริมความสามัคคี	๑. รศ.ดร.เพ็ญศรี ฉิรินัง ๒. นางสาวโยธกา สีไสไพโร ๓. รศ.รุ่งทิวา ชูทอง ๔. ผศ.ดร.ปิยพงศ์ พลับปลึง ๕. ดร.นพลักษณ์ หนักแน่น ๖. ดร.สุพจน์ ไทยสุริยะ ๗. นางสุภาพร บำรุงวงศ์	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ พื้นที่ศาลายา คณะบริหารธุรกิจ พื้นที่ศาลายา คณะบริหารธุรกิจ พื้นที่บึงพิตรพิมุขจักรวรรดิ คณะศิลปศาสตร์ พื้นที่ศาลายา คณะศิลปศาสตร์ พื้นที่บึงพิตรพิมุข จักรวรรดิ คณะอุตสาหกรรมการโรงแรมและการท่องเที่ยว

๓. การประชุมสรุปผลการพิจารณาเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมี การปรับกรอบการวิจัย ๕ กรอบ เพื่อให้ข้อเสนอโครงการวิจัยภายใต้เงื่อนไขมีความสอดคล้องกัน ดังนี้

กรอบวิจัย ๕ กรอบ (เดิม)	กรอบวิจัย ๕ กรอบ (ใหม่)
กรอบที่ ๑ การออกแบบสร้างสรรค์ภายใต้อัตลักษณ์ชุมชน	กรอบที่ ๑ ภูมิสถาปัตยกรรมที่ตอบสนองความต้องการของพื้นที่ของผู้อยู่อาศัยและนักท่องเที่ยว
กรอบที่ ๒ นวัตกรรมจัดการเส้นทางการเข้าถึงพื้นที่	กรอบที่ ๒ อัตลักษณ์ชุมชน
กรอบที่ ๓ นวัตกรรมสิ่งแวดล้อม	กรอบที่ ๓ นวัตกรรมสิ่งแวดล้อม
กรอบที่ ๔ นวัตกรรมใหม่ๆเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต	กรอบที่ ๔ ผลิตภัณฑ์ชุมชน
กรอบที่ ๕ กิจกรรมการท่องเที่ยววิถีชุมชนเพื่อสร้างเสริมความสามัคคี	กรอบที่ ๕ การท่องเที่ยว

ภาพที่ ๓๐ จัดการได้ดำเนินการในขั้นตอนการพิจารณาเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper)
วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๔.๑.๒ การพิจารณาข้อเสนอโครงการ (Full Proposal)

จากการนำเสนอเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) ต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ได้แก่ ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย อาจารย์สุปราณี จงดีไพศาล รองศาสตราจารย์ ดร.สมพล ดำรงเสถียร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และศาสตราจารย์ ดร.วรรณศิลป์ พิรพันธุ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาควิชาเครื่องสายและผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders) ได้แก่ สำนักงานท่องเที่ยวจังหวัดนครปฐม สำนักงานเกษตรอำเภอพุทธมณฑล ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลมหาสวัสดิ์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลศาลายา และนายวันชัย สวัสดิ์แดง ผู้ประกอบการบ้านศาลาดิน โดยหน่วยจัดการงานวิจัย ได้ดำเนินการสรุปผลการพิจารณาเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) ซึ่งมีการปรับรอบการวิจัย ๕ รอบ ภายใต้เงื่อนไขที่มีความสอดคล้องกัน ทั้งนี้ผู้ผ่านการพิจารณาเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) จะต้องดำเนินการปรับแก้ตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะ ซึ่งมีผู้ผ่านการพิจารณาทั้งสิ้น จำนวน ๒๐ คน จำนวน ๑๖ เรื่อง (แบบแข่งขันและไม่แข่งขัน) เพื่อนำเสนอข้อเสนอโครงการ (Full Proposal) ต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ในวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒ หน่วยจัดการงานวิจัย ได้ดำเนินการในขั้นตอนการพิจารณาข้อเสนอโครงการ (Full Proposal) ตั้งแต่การเตรียมข้อเสนอโครงการ (Full Proposal) แบบประเมินโครงการ รายชื่อผู้นำเสนอในแต่ละรอบการวิจัย โดยดำเนินการให้นักวิจัยเข้านำเสนอข้อเสนอโครงการ (Full Proposal) พร้อมรับฟังข้อเสนอจากผู้ทรงคุณวุฒิ ภาควิชาเครื่องสายและผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders) ดังนี้

กรอบวิจัย ๕ รอบ (เดิม)	กรอบวิจัย ๕ รอบ (ใหม่)	ผู้ผ่านการพิจารณาเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper)	ผู้ผ่านการพิจารณาข้อเสนอโครงการ (Full Proposal)	งบประมาณ (บาท)
กรอบที่ ๑ การออกแบบสร้างสรรค์ภายใต้อัตลักษณ์ชุมชน	กรอบที่ ๑ ภูมิสถาปัตยกรรมที่ตอบสนองความต้องการของพื้นที่ของผู้อาศัยและนักท่องเที่ยว	๑. ผศ.ดร.ฐปณี รัตนถาวร ๒. อาจารย์ไสร็จ พฤติโกมล	๑. ผศ.ดร.ฐปณี รัตนถาวร ๒. ดร.ไสร็จ พฤติโกมล	๒๐๐,๐๐๐ ๑๒๐,๐๐๐
กรอบที่ ๒ นวัตกรรมจัดการเส้นทางการเข้าถึงพื้นที่	กรอบที่ ๒ อัตลักษณ์ชุมชน	๑. อาจารย์ประชม ทางทอง	๑. ดร.ประชม ทางทอง	๑๐๐,๐๐๐
กรอบที่ ๓ นวัตกรรมสิ่งแวดล้อม	กรอบที่ ๓ นวัตกรรมสิ่งแวดล้อม	๑. ดร.พิรพรรณ พลบุรี ๒. ผศ.ดร.ฉันทมน โปธิพิทักษ์ ๓. ดร.นิติกรณ์ ศิลปศิริวานิชย์ ๔. อาจารย์กวิน ประทุมณชัย ๕. ดร.ปรางทิพย์ แก้วเพ็ชร ๖. ผศ.วิศิษฐ์ ลีลาผาดิกุล ๗. อาจารย์นิธินพ ทองวาสนาส่ง ๘. ดร.ชานนท์ บุญมีพิพิธ	๑. ผศ.ดร.ฉันทมน โปธิพิทักษ์ ๒. อาจารย์กวิน ประทุมณชัย ๓. อาจารย์นิธินพ ทองวาสนาส่ง ๔. ดร.ชานนท์ บุญมีพิพิธ	๑๒๐,๐๐๐ ๑๐๐,๐๐๐ ๑๐๐,๐๐๐ ๑๕๐,๐๐๐
กรอบที่ ๔ นวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต	กรอบที่ ๔ ผลลัพธ์ชุมชน	๑. ดร.วิจิตรา ปลั่งบรรจง ๒. ผศ.ดวงกมล เรือนงาม ๓. อาจารย์เนรัญชลา กำไลทอง	๑. ดร.วิจิตรา ปลั่งบรรจง ๒. อาจารย์เนรัญชลา กำไลทอง	๑๒๐,๐๐๐ ๑๒๐,๐๐๐
กรอบที่ ๕ กิจกรรมการ	กรอบที่ ๕ การท่องเที่ยว	๑. ผศ.ดร.ปิยพงศ์ พลับพลึง	๑. อาจารย์สุภาพร บำรุงวงศ์	๑๒๐,๐๐๐

กรอบวิจัย ๕ กรอบ (เดิม)	กรอบวิจัย ๕ กรอบ (ใหม่)	ผู้ผ่านการพิจารณา เอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper)	ผู้ผ่านการพิจารณา ข้อเสนอโครงการ (Full Proposal)	งบประมาณ (บาท)
ท่องเที่ยววิถีชุมชนเพื่อ สร้างเสริมความสามัคคี		๒. อาจารย์สุภาพร บำรุงวงศ์ ๓. รศ.รุ่งทิวา ชูทอง ๔. ดร.สุพจน์ ไทยสุริยะ ๕. อาจารย์โยธกา สีไสไพโร ๖. ดร.นพลักษณ์ หนักแน่น	๒. อาจารย์โยธกา สีไสไพโร ๓. ดร.นพลักษณ์ หนักแน่น	๑๐๐,๐๐๐ ๑๐๐,๐๐๐
-	การประเมินผลลัพธ์และ ผลกระทบของโครงการ วิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ บริเวณลุ่มแม่น้ำนครชัย ศรี จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษา มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์	-	๑. ดร.กิตติยา สุขหม	๑๐๐,๐๐๐
จำนวนรวม		๒๐ โครงการ	๑๓ โครงการ	๑,๕๕๐,๐๐๐

จากการนำเสนอข้อเสนอโครงการ (Full Proposal) ต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ภาควิชาเครือข่ายและผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders) ในวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒ หน่วยจัดการงานวิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ประชุมและสรุปผลการพิจารณาการจัดสรรทุนวิจัย โดยมีข้อเสนอโครงการ (Full Proposal) ผ่านการพิจารณาจำนวน ๑๒ โครงการ (ผ่านแบบมีเงื่อนไข) เป็นจำนวนเงินสนับสนุน ๑,๕๕๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิเล็งเห็นถึงความสำคัญของการประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ จึงได้หารือเพื่อจัดทำโครงการวิจัยดังกล่าว จำนวน ๑ โครงการ ภายใต้งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ในการประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณลุ่มแม่น้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ รวมเป็นเงินทุนวิจัยทั้งสิ้น ๑,๕๕๐,๐๐๐ บาท โดยมีระยะเวลาการดำเนินงาน ตั้งแต่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ เป็นเวลา ๑๑ เดือน

รหัสโครงการ	ชื่อโครงการ (Full Proposal)	หัวหน้าโครงการวิจัย	สังกัด/คณะ	งบประมาณ (บาท)	ผลการ ดำเนินงาน / สถานะการ ดำเนินงาน
RDG61A0029-01	แนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์ บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการ เดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยว เชิงเกษตร ในชุมชนคลองมหา สวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม	ผศ. ดร.ฐปณีย์ รัตนถาวร	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และการออกแบบ	๒๐๐,๐๐๐	ทำสัญญาแล้ว
RDG61A0029-02	การออกแบบพัฒนา สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับคนพิการและ ผู้สูงอายุในสถานที่ท่องเที่ยว ชุมชนมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม	ดร.โสรัจ พฤติโกมล	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และการออกแบบ	๑๔๕,๐๐๐	ทำสัญญาแล้ว

รหัสโครงการ	ชื่อโครงการ (Full Proposal)	หัวหน้าโครงการวิจัย	สังกัด/คณะ	งบประมาณ (บาท)	ผลการดำเนินงาน / สถานะการดำเนินงาน
RDG61A0029-03	การศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เพื่อออกแบบและสร้างอัตลักษณ์ แห่งวิถีชีวิตชุมชนตลาดคลองมหาสวัสดิ์ อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม	ดร.ประชม ทางทอง	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และการออกแบบ	๑๐๐,๐๐๐	ทำสัญญาแล้ว
RDG61A0029-04	การพัฒนา และส่งเสริม กิจกรรม เพื่อการท่องเที่ยวสีเขียววิถีคาร์บอนต่ำในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม	ผศ.ดร.ฉันทมน โปธิพิทักษ์	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และการออกแบบ	๑๒๐,๐๐๐	ทำสัญญาแล้ว
-	๕.การจัดและเพิ่มมูลค่า ผักตบชวาด้วยการแปรรูปและพัฒนาเป็นกระถางเพาะต้นไม้ เพื่อจำหน่ายนักท่องเที่ยวชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม	นายกวิน ประทุมณชัย	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และการออกแบบ	๑๐๐,๐๐๐	ลาออกจากราชการ
RDG61A0029-05	การพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนต้นแบบบริเวณคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม ด้วยนวัตกรรมการผลิตเส้นใยจากผักตบชวา	นายนิธิพ ทองวาสนาส่ง	คณะบริหารธุรกิจ พื้นที่สาขาสายา	๑๐๐,๐๐๐	ทำสัญญาแล้ว
RDG61A0029-06	เรือไฮบริด	ดร.ชานนท์ บุญมีพิพิธ	วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อมฯ	๑๗๕,๐๐๐	ทำสัญญาแล้ว
RDG61A0029-07	การพัฒนาชาสมุนไพรจากเกสรบัว	ดร.วิจิตรา ปล้องบรรจง	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๑๔๕,๐๐๐	ทำสัญญาแล้ว
RDG61A0029-08	คู่มือผลิตภัณฑ์การเกษตรพลังงานรวมแสงอาทิตย์จากแผงกระจก	นายเนรัชชา กาโลทอง	คณะบริหารธุรกิจ พื้นที่สาขาสายา	๑๔๕,๐๐๐	ทำสัญญาแล้ว
RDG61A0029-09	ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและความต้องการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำนครชัยศรีเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	นางสุภาพร บำรุงวงศ์	คณะอุตสาหกรรม การโรงแรมและการท่องเที่ยว	๑๒๐,๐๐๐	ทำสัญญาแล้ว
RDG61A0029-10	การพัฒนาแพ็คเกจท่องเที่ยวสำหรับชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยวครอบครัว	นางสาวโยธกา สีใสไพโร	คณะบริหารธุรกิจ พื้นที่สาขาสายา	๑๒๕,๐๐๐	ทำสัญญาแล้ว
RDG61A0029-11	แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธภาพระยะยาวระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	ดร.นพลักษณ์ หนักแน่น	คณะศิลปศาสตร์ พื้นที่สาขาสายา	๑๐๐,๐๐๐	ทำสัญญาแล้ว

รหัสโครงการ	ชื่อโครงการ (Full Proposal)	หัวหน้าโครงการวิจัย	สังกัด/คณะ	งบประมาณ (บาท)	ผลการดำเนินงาน / สถานะการดำเนินงาน
RDG61A0029-12	การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ บริเวณกลุ่มแม่น้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	ดร.กิตติยา สุขหม	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๑๒๕,๐๐๐	ทำสัญญาแล้ว

ทั้งนี้ข้อเสนอโครงการ (Full Proposal) ที่ผ่านการพิจารณาจะต้องดำเนินการปรับแก้ข้อเสนอโครงการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ซึ่งมีข้อเสนอโครงการที่ดำเนินการปรับแก้แล้วเสร็จทั้งสิ้นจำนวน ๑๓ โครงการดังกล่าวข้างต้น เพื่อเตรียมพร้อมในการทำสัญญารับทุนและดำเนินการวิจัยต่อไป และระหว่างหน่วยจัดการงานวิจัยดำเนินการจัดทำเอกสารสัญญารับทุน พบว่าข้อเสนอโครงการที่ผ่านการพิจารณาข้อเสนอโครงการ (Full Proposal) กรอบที่ ๓ นวัตกรรมสิ่งแวดล้อม งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีอาจารย์กวิน ประทุมณชัย เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย ลาออกจากราชการ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน หน่วยจัดการงานวิจัยจึงได้ทบทวนและหาแนวทางเพื่อให้การดำเนินงานเดินต่อไปได้ ระหว่างหน่วยจัดการ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี) และพี่เลี้ยง (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม)

ทั้งนี้หน่วยจัดการงานวิจัยได้เกิดข้อเรียนรู้จากการที่นักวิจัยลาออกจากราชการระหว่างกระบวนการซึ่งได้หาวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการขอคำปรึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม (พี่เลี้ยง) โดยหน่วยจัดการงานวิจัยได้สอบถามแนวทางการแก้ไขปัญหามาใน ๓ แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ ๑ เสนอเปลี่ยนหัวหน้าโครงการจากเดิม นายกวิน ประทุมณชัย เป็น นายจักรพงษ์ ไชยานุพัทธกุล จากการสืบค้นข้อมูลพบว่า อาจารย์คนดังกล่าวเคยได้รับการอุดหนุนทุนวิจัยงบประมาณแผ่นดิน ๒๕๕๙-๒๕๖๐ หน่วยจัดการมีความเห็นว่ามีความเสี่ยงสูงในการดำเนินงานวิจัยโครงการนี้

แนวทางที่ ๒ คัดเลือกโครงการที่มีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดผลกระทบที่ดีต่อโครงการโดยรวม โดยคัดเลือกมา ๑ โครงการที่ไม่ผ่านในรอบพิจารณาข้อเสนอโครงการ โดยให้นักวิจัยจะต้องปรับปรุงข้อเสนอโครงการก่อนได้รับการจัดสรรทุนวิจัย หน่วยวิจัยมีความเห็นว่าเวลาในการดำเนินการพิจารณาข้อเสนอโครงการที่ไม่เหมาะสม ซึ่งจะกระทบกับโครงการโดยรวม

แนวทางที่ ๓ จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้โครงการวิจัยที่เหลืออยู่ โดยจะเพิ่มให้กับโครงการที่สามารถต่อยอดได้และจะกำหนดให้นักวิจัยเพิ่มผลลัพธ์ด้วย

สรุปแนวทางดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว โดยให้ดำเนินการดังนี้ คือ นำเงินส่วนที่เหลือจากโครงการดังกล่าว จำนวนเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน) และเงินคงเหลือสำหรับจัดสรรทุน จำนวนเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน) รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๕๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) โดยจัดสรรให้โครงการที่มีการจัดกิจกรรม และโครงการวิจัยที่ต้องเพิ่มเติมในส่วนของผลลัพธ์งานวิจัย โดยเพิ่มโครงการละ ๒๕,๐๐๐ บาท (สองหมื่นห้าพันบาทถ้วน) ดังนี้

กรอบวิจัย ๕ กรอบ	ผู้ผ่านการพิจารณา ข้อเสนอโครงการ (Full Proposal)	งบประมาณเดิม (บาท)	งบประมาณใหม่ (บาท)
กรอบที่ ๑ ภูมิสถาปัตยกรรมที่ตอบสนองความต้องการของพื้นที่ของผู้อาศัยและนักท่องเที่ยว	๑. อาจารย์โสรัจ พฤตโกมล	๑๒๐,๐๐๐	๑๔๕,๐๐๐
กรอบที่ ๓ นวัตกรรมสิ่งแวดล้อม	๑. ดร.ชานนท์ บุญมีพิพิธ	๑๕๐,๐๐๐	๑๗๕,๐๐๐
กรอบที่ ๔ ผลิตภัณฑ์ชุมชน	๑. ดร.วิจิตร ปล่อยบรรจง	๑๒๐,๐๐๐	๑๔๕,๐๐๐
	๒. อาจารย์เนรยุชลา กำไลทอง	๑๒๐,๐๐๐	๑๔๕,๐๐๐
กรอบที่ ๕ การท่องเที่ยว	๑. อาจารย์โยธกา สีใสไพร	๑๐๐,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐
การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ บริเวณลุ่มแม่น้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	๑. ดร.กิตติยา สุขหม	๑๐๐,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น	๖ โครงการ	๗๑๐,๐๐๐	๘๖๐,๐๐๐

การดำเนินงานด้านวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่และผลลัพธ์ หน่วยจัดการงานวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ในระยะ ๑๒ เดือน หน่วยจัดการได้ดำเนินการในกระบวนการกลางน้ำ คือ การปรับภูมิทัศน์ พัฒนาผลิตภัณฑ์ พัฒนาศักยภาพอาชีพสาขากิจชุมชน และการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงการพัฒนาบุคลากรในชุมชนเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวชุมชน โดยทำการดูแลติดตามนักวิจัยระหว่างดำเนินการวิจัยเพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการวิจัย และหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันผ่านระบบนักวิจัยพี่เลี้ยง มีระบบการติดตามและประเมินผลที่ชัดเจน และมีการรายงานผลการประเมินสู่ระดับผู้บริหารและชุมชน หน่วยจัดการได้ดำเนินการ โดยมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

๔.๑.๓ การติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานวิจัย

๑. การรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานวิจัย ระยะ ๓ เดือน

เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมไอเอยรา ชั้น ๓ สำนักงานอธิการบดี หน่วยจัดการงานวิจัย ได้ดำเนินการจัดเวทีรายงานความก้าวหน้าระยะ ๓ เดือน ให้กับนักวิจัยโครงการย่อยเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับนักวิจัย โดยนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ รองศาสตราจารย์ ดร.สมพล ดำรงเสถียร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง หัวหน้าโครงการวิจัย ภาควิชาเครือข่ายและผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders) ทั้งนี้มีนักวิจัย เข้าร่วมการนำเสนอ จำนวน ๑๑ โครงการ จากทั้งหมด ๑๒ โครงการ โดยมีโครงการวิจัยย่อยไม่เข้าร่วมการนำเสนอ จำนวน ๑ โครงการ ได้แก่ โครงการวิจัยเรื่อง ตู้อบผลิตภัณฑ์การเกษตรพลังงานรวมแสงอาทิตย์จากแผงกระจก ซึ่งมี นายเนรยุชลา กำไลทอง เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย

หน่วยจัดการงานวิจัย ได้ดำเนินการร่วมกับ โครงการวิจัยเรื่อง การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณลุ่มแม่น้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ดร.กิตติยา สุขหม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จัดทำแบบฟอร์มการรายงานความก้าวหน้าระยะ ๓ เดือน เพื่อให้มีนักวิจัยรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานวิจัย ปัญหาอุปสรรค และสิ่งที่ จะดำเนินงานต่อไป รวมทั้งเป็นเตรียมความพร้อมในการรายงานความก้าวหน้าในระยะ ๖ เดือน

๒. การติดตามเพื่อเตรียมความพร้อมในการนำเสนอความก้าวหน้า ระยะ ๖ เดือน

เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ หัวหน้าโครงการวิจัย ผู้ร่วมโครงการวิจัย หน่วยจัดการงานวิจัย และนักวิจัยโครงการย่อย ภายใต้โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ได้ดำเนินกิจกรรมรายงานความก้าวหน้า เพื่อเตรียมความพร้อมในการนำเสนอความก้าวหน้า ระยะ ๖ เดือน ซึ่งในกิจกรรมดังกล่าว นักวิจัยโครงการย่อย นำเสนอความก้าวหน้า การดำเนินโครงการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค การดำเนินกิจกรรมรายงานความก้าวหน้าดังกล่าว ดำเนินการเสมือนนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้นักวิจัยโครงการย่อย ทั้ง ๑๒ โครงการ นำเสนอผลการดำเนินงานวิจัยในระยะ ๖ เดือน ที่ผ่านมา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สมพล ดำรงเสถียร เป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำ และผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder) ได้แก่ นายมนูญ นราสดีใส ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลศาลายา และ นายวันชัย สวัสดิ์แดง ผู้ประกอบการบ้านศาลาดิน โดยมีนักวิจัยโครงการย่อย เข้าร่วมนำเสนอ จำนวน ๑๑ โครงการ จากทั้งหมด ๑๒ โครงการ โดยมีโครงการวิจัยย่อยไม่เข้าร่วมการนำเสนอรายงานความก้าวหน้า จำนวน ๑ โครงการ ได้แก่ โครงการวิจัยเรื่อง ตู้อบผลิตภัณฑ์การเกษตรพลังงานรวมแสงอาทิตย์จากแผงกระจก ซึ่งมี นายเนรฐชล กาฬทอง เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย

๓. การรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานวิจัย ระยะ ๖ เดือน

เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ หน่วยจัดการงานวิจัย ได้ดำเนินการจัดเวทีรายงานความก้าวหน้าระยะ ๖ เดือน ต่อคณะกรรมการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ภาควิชาเครือข่ายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder) ซึ่งเป็นการติดตามความก้าวหน้า ในการดำเนินงานของโครงการย่อยภายใต้โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวน ๑๒ โครงการ เพื่อให้นักวิจัยรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานวิจัย นำเสนอผลการดำเนินงานวิจัยที่ผ่านมา ว่ามีการดำเนินงานเป็นไปตามข้อกำหนด (Term of Reference) ตามที่ระบุไว้ในสัญญา ระยะ ๖ เดือน พร้อมทั้งรายงานนวัตกรรม ผลงานและลักษณะการใช้ประโยชน์/ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับพื้นที่ ปัญหาและอุปสรรค ในระยะ ๖ เดือนที่ผ่านมา และสิ่งที่จะดำเนินงานต่อไป ต่อผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ได้แก่ ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย อาจารย์สุปราณี จงดีไพศาล รองศาสตราจารย์ ดร.สมพล ดำรงเสถียร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และ ศาสตราจารย์ ดร.วรรณศิลป์ ฟีร์พันธุ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาควิชาเครือข่ายและผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders) โดยหน่วยจัดการงานวิจัยได้สรุปผลการดำเนินการจากการรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานวิจัย ระยะ ๖ เดือน ดังนี้

ทั้งนี้เมื่อสิ้นสุดการรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินการวิจัย ระยะ ๖ เดือน หน่วยจัดการงานวิจัย ได้ดำเนินการหารือและสรุปผลการดำเนินงานโครงการวิจัยย่อยทั้ง ๑๒ โครงการ พบว่า

๖.๔.๑ การดำเนินงานวิจัย ระยะ ๖ เดือน ของโครงการวิจัยย่อยโดยรวมยังมีปัญหาอยู่มาก ซึ่งได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก (key stakeholders), ส่วนต่อประสานกับผู้ใช้ (user interface), การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ (user engagement) และผลลัพธ์ (Outcome)

๖.๔.๒ เป้าหมายและความคาดหวัง และการดำเนินการวิจัย ยังไม่สอดคล้องกัน

๖.๔.๓ นักวิจัยทำงานยังดำเนินงานอยู่ใน comfort zone

๖.๔.๔ การรายงานความก้าวหน้าระยะ ๖ เดือน ครั้งนี้ ยังไม่มีเนื้อหาการวิจัยอยู่ในการเขียน

รายงาน ขอให้นักวิจัยโครงการย่อยปรับตามข้อเสนอ กรณีที่ทำได้ขอให้ยุติการดำเนินโครงการวิจัย

๖.๔.๕ รูปแบบการเขียนรายงานผลการดำเนินการแสดงความก้าวหน้าจากการวิเคราะห์ พบว่า สาเหตุหลักมาจากการออกแบบกระบวนการทำวิจัยและการทำงานเชิงพื้นที่ ที่ไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นโจทย์ที่มหาวิทยาลัยต้องแก้ปัญหา

๖.๔.๖ มหาวิทยาลัย ควรจัดโครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเขียนงานวิจัย การเขียนรายงานวิจัย การเขียนบทความ ซึ่งจากการพิจารณาการเขียนรายงานความก้าวหน้าการวิจัย ระยะ ๖ เดือน พบว่า เป็นปัญหาหลักของของวิจัยโครงการย่อยทุกโครงการ และอาจจะเป็นปัญหาในภาพรวมของระดับมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการเขียนงานวิจัย การเขียนรายงานวิจัย การเขียนบทความ ซึ่งมีผลต่อมหาวิทยาลัยในอนาคต

และได้ดำเนินการกลั่นกรอง และแบ่งผลการประเมินโครงการวิจัยออกเป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ ผลงานความก้าวหน้าที่เสนออยู่ในระดับเป็นที่น่าพอใจ และในภาพรวมจัดอยู่ในเกณฑ์ดี
จำนวน ๓ โครงการ ได้แก่

๑.๑ การศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อออกแบบและสร้างอัตลักษณ์แห่งวิถีชีวิตชุมชนตลาดคลองมหาสวัสดิ์ อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม โดยมี นายประชม ทางทอง เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย

๑.๒ การพัฒนาชุมชนไพรจากเกษตรบัว โดยมี ดร.วิจิตรา ปล้องบรรจง เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย

๑.๓ การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณลุ่มแม่น้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โดยมี ดร.กิตติยา สุขหม เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย

กลุ่มที่ ๒ ผลงานความก้าวหน้าที่เสนออยู่ในระดับเป็นที่น่าพอใจ และในภาพรวมจัดอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุง จำนวน ๔ โครงการ ได้แก่

๒.๑ แนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐปณี รัตนถาวร เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย

๒.๒ การออกแบบพัฒนาสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุในสถานที่ท่องเที่ยวชุมชนมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม โดยมี นายโสรัจ พฤตโกล เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย

๒.๓ ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและความต้องการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำนครชัยศรีเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยมี นางสาวพร บำรุงวงศ์ เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย

๒.๔ แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธภาพระยะยาวระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยมี ดร.นพลักษณ์ หนักแน่น เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย

กลุ่มที่ ๓ ผลงานความก้าวหน้าที่เสนออยู่ในระดับไม่เป็นที่น่าพอใจ และในภาพรวมจัดอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุง จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่

๓.๑ การพัฒนา และส่งเสริม กิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวสีเขียววิถีคาร์บอนต่ำในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โดยมี ดร.ฉันทมน โปธิพิทักษ์ เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย

๓.๒ การพัฒนาแพ็คเกจท่องเที่ยวสำหรับชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยวครอบครัว โดยมี นางสาวโยธกา สีใสไพโร เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย

กลุ่มที่ ๔ ผลงานความก้าวหน้าที่เสนออยู่ในระดับไม่เป็นที่น่าพอใจ และในภาพรวมจัดอยู่ในเกณฑ์
ไม่ดี โดยมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุง จำนวน ๓ โครงการ ได้แก่

๔.๑ การพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนต้นแบบบริเวณคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม ด้วย
นวัตกรรมการผลิตเส้นใยจากผักตบชวา โดย นายนิธินพ ทองวาสนาส่ง

๔.๒ เรือไฮบริด โดย ดร.ชานนท์ บุญมีพิพิธ

๔.๓ ตู้อบผลิตภัณฑ์การเกษตรพลังงานรวมแสงอาทิตย์จากแผงกระจก โดย นายเนรัญชลากำไลทอง

ที่	เกณฑ์การประเมิน	หัวหน้าโครงการวิจัย	โครงการวิจัย	ประเด็นข้อสรุป
๑	กลุ่มที่ ๑ อยู่ในระดับเป็นที่ น่าพอใจ และในภาพรวม จัดอยู่ในเกณฑ์ดี	ดร.ประชม ทางทอง	๑. การศึกษาประวัติศาสตร์ ท้องถิ่นเพื่อออกแบบและ สร้างอัตลักษณ์แห่งวิถีชีวิต ชุมชนตลาดคลองมหาสวัสดิ์ อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม	ดำเนินการต่อไม่มีประเด็นเพิ่มเติม
		ดร.วิจิตรา ปล้องบรรจง	๒. การพัฒนาชุมชนไพรจาก เกสรบัว	ดำเนินการต่อไม่มีประเด็นเพิ่มเติม
		ดร.กิตติยา สุขหม	๓. การประเมินผลลัพธ์และ ผลกระทบของโครงการวิจัยเพื่อ พัฒนาพื้นที่บริเวณลุ่มแม่น้ำ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษา มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์	ดำเนินการต่อไม่มีประเด็นเพิ่มเติม
๒	กลุ่มที่ ๒ อยู่ในระดับเป็นที่ น่าพอใจ และในภาพรวม จัดอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดย มีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐปณี รัตนถาวร	๑ แนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์ บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการ เดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยว เชิงเกษตร ในชุมชนคลองมหา สวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม	ดำเนินการต่อไม่มีประเด็นเพิ่มเติม
		ดร.โสรัจ พฤตโกมล	๒. การออกแบบพัฒนา สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับคนพิการ และผู้สูงอายุในสถานที่ท่องเที่ยว ชุมชนมหาสวัสดิ์ จังหวัด นครปฐม	ดำเนินการต่อไม่มีประเด็นเพิ่มเติม
		นางสุภาพร บำรุงวงศ์	๓. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม และความต้องการท่องเที่ยวใน แหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำนครชัยศรี เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่าง ยั่งยืน	ดำเนินการต่อไม่มีประเด็นเพิ่มเติม

ที่	เกณฑ์การประเมิน	หัวหน้าโครงการวิจัย	โครงการวิจัย	ประเด็นข้อสรุป
		ดร.นพลักษณ์ หนักแน่น	๔. แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธภาพระยะยาวระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชน คลองมหาสวัสดิ์ลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	ดำเนินการต่อไม่มีประเด็นเพิ่มเติม
๓	กลุ่มที่ ๓ อยู่ในระดับไม่เป็นที่น่าพอใจ และในภาพรวมจัดอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันทมน โปธิพิทักษ์	๑. การพัฒนา และส่งเสริมกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวสีเขียววิถีคาร์บอนต่ำในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม	มีข้อมูลประเมินที่พอเห็นวิธีการทำงานและการค้นคว้า แต่ควรต้องทำข้อมูลให้ชัดเจนว่า ข้อมูลที่ใช้ประกอบการตัดสินใจผ่าน/ไม่ผ่านผ่านการเก็บข้อมูลมาอย่างไร และผลการประเมินไม่ชัดเจนว่าได้ทำกระบวนการมีส่วนร่วมให้ช่วยสอบถามผลของนักวิจัยอย่างไร และจะให้ชุมชนกำหนดวิธีการแก้ไขอย่างไร ชุมชนมี shared vision ด้วยหรือไม่ที่จะเป็นการท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ เห็นว่าทำต่อไปได้ โดยมี comment ข้างต้น
		นางสาวโยธกา สีไลไพร	๒. การพัฒนาแพ็คเกจท่องเที่ยวสำหรับชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยวครอบครัว	ยังไม่มีข้อมูลการสัมภาษณ์และกระบวนการกับชุมชน แต่มีข้อสรุปว่าจะมีการท่องเที่ยวที่แบบสรุปได้นักวิจัยขาดหลักคิดและวิธีทำงานนี้ เห็นว่าทำต่อไปได้ โดยมี comment ข้างต้น
๔	กลุ่มที่ ๔ อยู่ในระดับไม่เป็นที่น่าพอใจ และในภาพรวมจัดอยู่ในเกณฑ์ไม่ดี โดยมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุง	นายนิธิพ ทองวาสนาส่ง	๑. การพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนต้นแบบบริเวณคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม ด้วยนวัตกรรมการผลิตเส้นใยจากผักตบชวา	มีคำถามว่าเส้นใยที่ได้มีคุณลักษณะอย่างไร เมื่อทำออกมา และจะใช้เส้นใยทำอะไร กอปรกับการพัฒนาเครื่องหันแต่ตัวเครื่อง แต่ไม่มีแนวคิดและวิธีการออกแบบ เห็นควรยุติโครงการ
		ดร.ชานนท์ บุญมีพิพิธ	๒. เรือไฮบริด โดย	เห็นว่ามีข้อมูล review แต่พอผลการวิจัย เป็นเทคนิคอย่างเดียวเลยงานเป็นลักษณะเพียงเอาประเด็นจากพื้นที่ แต่ไม่มีกระบวนการ involve เจ้าของเรือและชุมชนเข้ามาในกระบวนการ เห็นว่าทำต่อไปได้ โดยมี comment ข้างต้น
		นายเนรัญชลากำไลทอง	๓. ตู้อบผลิตภัณฑ์การเกษตร	หลักการการทำงานกับชุมชนหรือ

ที่	เกณฑ์การประเมิน	หัวหน้าโครงการวิจัย	โครงการวิจัย	ประเด็นข้อสรุป
			พลังงานรวมแสงอาทิตย์จากแผงกระจก	พื้นที่ ไม่ชัดเจน เช่น การได้ข้อมูลบริบทของปัญหาของความต้องการผู้อบ แสงอาทิ ตย์ ของชุมชนแบบสอบถามที่ใช้ไม่ตรงประเด็น จึงทำให้ขาดปัจจัยสำคัญทางด้านผู้ใช้ในกระบวนการวิธีการออกแบบ มีแต่ข้อมูลทางเทคนิคเท่านั้น จึงเป็นคำถามว่า ผู้ใช้ต้องการจริง เห็นควรยุติโครงการ

ทั้งนี้ หน่วยจัดการงานวิจัย ได้ดำเนินการให้นักวิจัยที่มีผลงานความก้าวหน้าที่เสนออยู่ในระดับไม่เป็นที่น่าพอใจ และในภาพรวมจัดอยู่ในเกณฑ์ไม่ดี แก้ไขและจัดทำรายงานความก้าวหน้าการวิจัยระยะ ๖ เดือน ฉบับใหม่ เนื่องจากรายงานความก้าวหน้าไม่มีเนื้อหาของการรายงานผลการดำเนินงานวิจัย ซึ่งเนื้อหาที่ควรมีอยู่ในรายงาน ประกอบด้วย การเขียนรายงานกิจกรรม การเขียนผลและองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรม รวมถึงตัวชี้วัดที่ได้ดำเนินการไป และจัดทำแผนการดำเนินกิจกรรมเพื่อการดำเนินการวิจัย (Action Plan) ระยะ ๖ เดือน ที่ผ่านมามีได้ดำเนินกิจกรรมอะไรไปแล้ว และกิจกรรมใดที่ยังไม่ได้ดำเนินงานในระยะ ๖ เดือน พร้อมทั้งจัดทำแผนการดำเนินกิจกรรมเพื่อการดำเนินการวิจัย (Action Plan) ในระยะ ๖ เดือนหลัง และจากการรายงานผลการดำเนินงานวิจัยของนักวิจัยโครงการย่อยทั้ง ๓ โครงการ พบว่า เห็นควรยุติโครงการวิจัย จำนวน ๒ โครงการ ดังตารางข้างต้น ได้แก่

๑. โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนต้นแบบบริเวณคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม ด้วยนวัตกรรมการผลิตเส้นใยจากผักตบชวา โดย นายนิธิพ ทองวาสนาส่ง

๒. โครงการวิจัย เรื่อง ตู้อบผลิตภัณฑ์การเกษตรพลังงานรวมแสงอาทิตย์จากแผงกระจก โดย นายเนรัญชลากำไลทอง

ตารางที่ 3 สรุปผลการนำเสนอความก้าวหน้าการวิจัย โดยหน่วยจัดการ
การนำเสนอความก้าวหน้าโครงการวิจัย ครั้งที่ 2 (รอบ 6 เดือน)

โครงการ	ความก้าวหน้าระยะ 6 เดือน/ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ประเด็นความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	แก้ไขแล้ว	ประเด็นความเห็นของหน่วยจัดการ ต่อรายงานความก้าวหน้าฉบับแก้ไข
1. แนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุด เปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในชุมชนคลอง มหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม โดย ผศ.ดร.ฐปณี รัตนถาวร tapanee.r@rmutr.ac.th 08-6644-6960	- สำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลลักษณะทางกายภาพ วิเคราะห์ศักยภาพและปัญหาของพื้นที่บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์ - สำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลรูปแบบกิจกรรมและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของกิจกรรมกับลักษณะกายภาพ ในบริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยว - จัดทำผังแนวคิด (conceptual plan) การปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยว ผลที่คาดว่าจะได้รับ ผลการศึกษาลักษณะทางกายภาพและรูปแบบกิจกรรม บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่น่าไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการการประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) เพื่อกำหนดแนวความคิดในการออกแบบ (conceptual plan) ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในชุมชน	- รายงานการทำกิจกรรม ไม่ใช่รายงานผลการวิจัย ขาดข้อมูล ข้อวิเคราะห์จากข้อมูลที่ได้ไปเก็บมา - ควรแก้ไขรายงาน เพิ่มเติมเนื้อหาตามที่เสนอด้วย PowerPoint - ควรเพิ่มข้อมูลจากที่สัมภาษณ์ชุมชน/นักท่องเที่ยว	✓	- รายงานฉบับแก้ไขเป็นไปตามข้อเสนอแนะของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ข้อเสนอแนะ

โครงการ	ความก้าวหน้าระยะ 6 เดือน/ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ประเด็นความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	แก้ไขแล้ว	ประเด็นความเห็นของหน่วยจัดการ ต่อรายงานความก้าวหน้าฉบับแก้ไข
2. การออกแบบพัฒนาสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุในสถานที่ท่องเที่ยวชุมชนมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม โดย ดร.โสรัจ พฤทธิโกมล soraj.pru@rmutr.ac.th 08-2788-8931	- ศึกษาข้อมูล ประวัติศาสตร์ ลักษณะภูมิศาสตร์ ชุมชนริมน้ำ คลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม และจากข้อมูลทุติยภูมิ เช่น จากหนังสือ การสืบค้น เพื่อให้ทราบถึง ประวัติความเป็นมาของชุมชนฯ อย่างละเอียด - ลงพื้นที่สำรวจ สำนวจอาคารสถาปัตยกรรมอย่างละเอียดสถานที่สำคัญๆ ถึงการใช้สอยพื้นที่ เก็บข้อมูล รวมถึงเก็บแบบสอบถาม ถึง ปัญหาอุปสรรคในการใช้งาน ของคนพิการ คนชราเป็นหลัก - ทำการออกแบบพัฒนาสถานที่สำคัญๆ ดังกล่าว - ทำการระดมความคิดร่วมกับชุมชนและคนที่มีส่วนร่วม 3 ฝ่าย วิชาการ ชุมชน นักท่องเที่ยว ผลที่คาดว่าจะได้รับ - สร้างความร่วมมือระหว่างชุมชนในการหาแนวทางในการปรับปรุงพื้นที่โดยให้ชุมชน นักท่องเที่ยวและคนพิการเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบพัฒนาสภาพแวดล้อมสำหรับคนทุกเพศทุกวัย - เกิดการศึกษาปัญหาและผลกระทบจากการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการพัฒนาชุมชน 2 แห่ง - ได้แบบ DWR. ในการพัฒนาชุมชน 2 จุด คือ วัดสุวรรณาราม และตลาดน้ำ บ้านศาลาดิน	การเขียนรายงานควรลำดับหัวข้อใหม่ดังนี้ - สภาพเดิม โดยมีรายละเอียดเพิ่มจากที่เคยเขียนในข้อเสนอโครงการ - ความเห็นของชุมชนเกี่ยวกับปัญหาสภาพแวดล้อม - การวิเคราะห์ข้อถ้งนักวิจัย เพื่อนำสู่การออกแบบ ซึ่จุดที่มีปัญหาจริง - ผลการออกแบบ - ความเห็นของชุมชนเกี่ยวกับแบบที่พัฒนา	✓	- รายงานฉบับแก้ไขมีข้อมูลการลงพื้นที่สำรวจชุมชน มีการถ่ายภาพเดิมของชุมชนและนำมาจัดทำวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไข - ผลการวิจัยควรมีการบรรยายผลของการดำเนินกิจกรรมอย่างละเอียด และผลที่ได้จากการดำเนินกิจกรรม - แบบสอบถามไม่มีรายละเอียดว่า ผู้ตอบเป็นกลุ่มคนพิการ ผู้สูงอายุ หรือบุคคลทั่วไป (ประเภทความพิการ) ซึ่งหากได้ข้อมูลครบทุกด้าน ทุกกลุ่มที่มีความเกี่ยวข้อง จะสามารถออกแบบได้ครอบคลุม - ไม่มีการสรุปผลการวิจัยว่าได้ดำเนินการไปถึงขั้นใด กระบวนการใดได้ดำเนินการไปแล้วบ้าง และกระบวนการไหนจะดำเนินการในระยะถัดไป ไม่มีการเขียนรายละเอียดบอกเพียงภาพรวมสั้นๆ

โครงการ	ความก้าวหน้าระยะ 6 เดือน/ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ประเด็นความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	แก้ไขแล้ว	ประเด็นความเห็นของหน่วยจัดการ ต่อรายงานความก้าวหน้าฉบับแก้ไข
3. การศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อ ออกแบบและสร้างอัตลักษณ์แห่งวิถีชีวิต ชุมชนตลาดคลองมหาสวัสดิ์ อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม โดย ดร.ประชม ทางทอง prachom.tha@rmutr.ac.th bigchom16@hotmail.com 08-9995-5401	- รวบรวมเอกสารงานวิจัย และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง - รวบรวมข้อมูลประวัติศาสตร์ - ท้องถิ่นวิถีชีวิตชุมชนตลาดคลองมหาสวัสดิ์ อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม - ศึกษาและวิเคราะห์เพื่อพัฒนา อัตลักษณ์จากวิถี ชีวิตชุมชนตลาดคลองมหาสวัสดิ์ - ผลการศึกษาและวิเคราะห์ - ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง - เพื่อพัฒนา อัตลักษณ์จากวิถีชีวิตชุมชนตลาดคลอง มหาสวัสดิ์	- ควรนำเสนอเนื้อหาเรื่องราวของชุมชน ประวัติศาสตร์ที่ค้น/ ควรเก็บข้อมูลมาให้ ได้มากกว่านี้ - สรุปว่าชุมชนควรมีตัวเลือกของเรื่องราว ที่น่าจะเป็นจุดเด่น/จุดเน้น ของอัตลักษณ์ วิถีชุมชน	✓	- รายงานฉบับแก้ไขเป็นไปตามข้อเสนอแนะ ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ข้อเสนอแนะ - การทบทวนวรรณกรรมแนวคิดเกี่ยวกับ เนื้อหาเรื่องราวของชุมชน ประวัติศาสตร์ที่ ค้นพบน้อย
4. การพัฒนา และส่งเสริม กิจกรรมเพื่อ การท่องเที่ยวสีเขียววิถีคาร์บอนต่ำในพื้นที่ ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม โดย ผศ.ดร.ฉันทมน โพธิพิทักษ์ chantamon.pot@rmutr.ac.th 08-2371-8338	- รายงานผลการดำเนินการตามแผนงาน ทั้งด้าน การพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย และด้าน การวิจัยเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาพื้นที่ - รายงานผลการลงพื้นที่กิจกรรมเดิมที่มีอยู่ของ พื้นที่ชุมชน รวมถึงขั้นตอนการประชาสัมพันธ์ การ ดำเนินการให้ชุมชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว รับรู้ถึง การมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวแบบ คาร์บอนต่ำ และรายงานผลการลงพื้นที่เก็บข้อมูล เชิงปริมาณ หลังจากที่มีการประชาสัมพันธ์ให้ ทราบถึงกิจกรรมการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ - ผลความก้าวหน้าของโครงการ ผลผลิตที่คาดว่าจะ ได้รับ - ได้ทราบถึงผลจากการประชาสัมพันธ์กิจกรรม	- ควรหากรอบแนวคิด 8 ประเด็น ที่จะใช้ วัด(Low carbon society) คาร์บอนต่ำใน พื้นที่ชุมชน มาตรึงไว้เพื่อกำกับการเก็บ ข้อมูล และอธิบายความเชื่อมโยงกับ กิจกรรม 12 กิจกรรม ว่าเป็นกิจกรรมใน Low carbon society ไหนใน 8 ประเด็น จากนั้นจึงเก็บข้อมูลเพื่อให้รู้สถานะของ ชุมชนว่ามีพฤติกรรมเป็น Low carbon society แค่ไหน - การเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยว ไม่ เพียงพอจะชี้ว่าชุมชนเป็น Low carbon society ควรไปเก็บจากพฤติกรรมสมาชิก ในชุมชน	✓	- ควรมีการเขียนรายละเอียดการนำเครื่องมือ ไปใช้ (คนในชุมชน และนักท่องเที่ยว) - ผลการวิจัย ควรมีการอธิบายความ เชื่อมโยงของเกณฑ์กับกิจกรรมที่ใช้ พบว่ามี ตารางการแสดงผลและรูปภาพ แต่ไม่มีการ บรรยายรายละเอียดความเชื่อมโยงในการ เขียนผลของแต่ละจุดที่ทำการเก็บข้อมูลเดิม และข้อมูลเปรียบเทียบ - รูปเล่มรายงานไม่เรียบร้อย

โครงการ	ความก้าวหน้าระยะ 6 เดือน/ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ประเด็นความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	แก้ไขแล้ว	ประเด็นความเห็นของหน่วยจัดการ ต่อรายงานความก้าวหน้าฉบับแก้ไข
	ส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำที่สามารถนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องต่อไปได้ - บทสรุปและสังเคราะห์ถึงปัญหา จุดอ่อน จุดแข็งในการทำงาน - แผนการดำเนินงานในระยะต่อไป - วิเคราะห์ผลการลงพื้นที่ก่อนและหลังการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ ว่า กิจกรรมใดสามารถส่งเสริมพัฒนาไปได้ กิจกรรมควรมีการเสนอแนะแนวทางแก้ไข ผลที่คาดว่าจะได้รับ ทราบถึง การสำรวจพื้นที่ถึง กิจกรรมเดิมใดที่เป็นกิจกรรมวิถีการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ กิจกรรมใดมีการประชาสัมพันธ์และมีการตอบรับในเชิงการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำได้ดี เพื่อตอบวัตถุประสงค์งานวิจัยในข้อที่ 1 คือ แนวทางเชิงกิจกรรมที่ปฏิบัติเพื่อให้เห็นผลต่อการพัฒนาเป็นจุดท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ สำหรับรองรับการท่องเที่ยวสีเขียวอย่างยั่งยืนในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม วิเคราะห์แบบสอบถามถึง ปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำในพื้นที่เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 2 คือ เพื่อศึกษา ลักษณะรูปแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำต่อสาธารณะ			

โครงการ	ความก้าวหน้าระยะ 6 เดือน/ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ประเด็นความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	แก้ไขแล้ว	ประเด็นความเห็นของหน่วยจัดการ ต่อรายงานความก้าวหน้าฉบับแก้ไข
5. การพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน ต้นแบบบริเวณคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัด นครปฐม ด้วยนวัตกรรมการผลิตเส้นใย จากผักตบชวา โดย นายนิธิพ ทองวาสนาส่ง nitinop.ton@rmutr.ac.th 08-5352-1050	- ศึกษาข้อมูล ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง - ออกแบบและสร้างองค์ความรู้ให้กับชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม - ออกแบบและสร้างเครื่องแยกเส้นใยจากผักตบชวา ที่สามารถวัดค่าความชื้นที่เหมาะสมได้อย่างทันที - ผลที่คาดว่าจะได้รับ - ได้รับความรู้ในการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนต้นแบบบริเวณคลองมหาสวัสดิ์	- ไม่เห็นเนื้อหารายงาน - ไม่มีการกำหนดคุณสมบัติเส้นใยที่ต้องการ	✓	- ต้นแบบเครื่องจักร? - บทที่ 5 ไม่มีรายละเอียดข้อมูล - ความสอดคล้องของข้อความถามในแบบสอบถาม ไม่เอื้อต่อการนำมาพัฒนาเครื่องผลิต - ไม่มีความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มชุมชนกับผู้รับซื้อ
6. เรือไฮบริด โดย ดร.ชานนท์ บุญมีพิพิธ chanon.bun@rmutr.ac.th 08-4777-2994	- ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง - ออกแบบและทดสอบการใช้งานเครื่องยนต์ร่วมกับมอเตอร์ไฟฟ้า - ติดตั้งเครื่องยนต์และมอเตอร์ไฟฟ้า - ทดสอบการใช้งานในคลองมหาสวัสดิ์ - ทดสอบการทำเที่ยว - ผลที่คาดว่าจะได้รับ - ต้นแบบระบบส่งกำลังร่วมระหว่างไฟฟ้าและน้ำมัน - ความรู้และเข้าใจระบบส่งกำลังร่วมระหว่างไฟฟ้าและน้ำมัน - การปรับทัศนคติและพฤติกรรมการใช้พลังงาน - เสริมสร้างความรู้และเข้าใจเทคโนโลยีพลังงานทดแทน	- ไม่มีเนื้อหางานวิจัย ไม่เห็นกระบวนการทำงานเก็บข้อมูลจากคนใช้เรือในคลองมหาสวัสดิ์ ในการกำหนดความต้องการใช้งาน คุณสมบัติในการผลิตเรือขึ้นมา - ไม่แน่ใจว่านักวิจัยลงทำงานจริงแค่ไหน ในการทำงานกับชุมชน อาจจะทำแค่ในส่วน of ข้อมูล - ไม่มีข้อมูลทัศนคติ พฤติกรรมชุมชนมานำเสนอ	✓	- บทนำเหมือนกับเอกสารข้อเสนอโครงการ ไม่มีความแตกต่าง - ไม่มีข้อมูลทัศนคติ พฤติกรรมชุมชน - ไม่มีกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวที่ชัดเจน

โครงการ	ความก้าวหน้าระยะ 6 เดือน/ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ประเด็นความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	แก้ไขแล้ว	ประเด็นความเห็นของหน่วยจัดการ ต่อรายงานความก้าวหน้าฉบับแก้ไข
7. การพัฒนาชาสมุนไพรจากเกสรบัว โดย ดร.วิจิตรา ปล้องบรรจง vijitra.pbj@gmail.com 08-9656-1930	- การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของการทำนาบัวและการแปรรูปชาเกสรบัวของเกษตรกรผู้ทำนาบัว - การเตรียมตัวอย่างเกสรบัวจากบัวทั้ง 3 สายพันธุ์ - การศึกษากรรมวิธีในการผลิตชาจากเกสรบัวทั้ง 3 สายพันธุ์ - ตรวจวัดปริมาณสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพ (สารประกอบฟีนอลิก) ของชาเกสรบัวทั้ง 3 สายพันธุ์ - การศึกษาการชงชาเกสรบัว 3 สายพันธุ์ที่เหมาะสมและให้ปริมาณสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพ (สารประกอบฟีนอลิก) ในปริมาณที่สูงที่สุด ผลที่คาดว่าจะได้รับ - ทราบข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มเกษตรกรผู้ทำนาบัวเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชาจากเกสรบัวทั้ง 3 สายพันธุ์ - ได้กรรมวิธีการผลิตชาเกสรบัว และวิธีการชงชาจากเกสรบัวที่ให้ปริมาณสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพในปริมาณสูงที่สุดในชาเกสรบัวแต่ละสายพันธุ์	- ควรเพิ่มเรื่องกระบวนการผลิตชาแบบดั้งเดิมกับแบบสมัยใหม่ อธิบายให้ชัดถ้าจะเปรียบเทียบ ต้องมีตัวอย่างการทดลองจำนวนที่มากพอจะสรุปได้	✓	- รายงานฉบับแก้ไขเป็นไปตามข้อเสนอแนะของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ข้อเสนอแนะ
8. คู่มือผลิตภัณฑ์การเกษตรพลังงานรวม แสงอาทิตย์จากแผงกระจก โดย นายเนรัชชา กำไลทอง naranchala.khu@rmutr.ac.th 08-5844-5199	- เพื่อศึกษาและประมวลองค์ความรู้ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเป้าหมายวิจัย - วางแผนและออกแบบงานวิจัย - สร้างตัวแบบนวัตกรรม ผลที่คาดว่าจะได้รับ - องค์ความรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน - นวัตกรรมต้นแบบในการพัฒนาผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน	- ไม่เห็นรายละเอียดของข้อมูล - ไม่แน่ใจว่านักวิจัยลงทำงานจริงหรือไม่ - ควรเริ่มจากการหาข้อมูลความต้องการคุณสมบัติของตู้อบจากชุมชน เช่น ลดเวลา ต้นทุนต่ำ ให้ความร้อนสูง ฯลฯ - เก็บข้อมูลกับเทคโนโลยีแบบอื่นทั้งที่ชุมชนนี้ หรือชุมชนอื่นใช้อยู่ - นำคุณสมบัติมากำหนดวิธีการสร้างเครื่อง - ทดสอบและแสดงผลตามตัวแปรใน	✓	- บทที่ 3 ข้อมูลรายละเอียดของวิธีการดำเนินการวิจัยไม่ครบถ้วน - บทที่ 4 ผลการวิจัย รูปภาพ ไม่มีการบรรยายรายละเอียด - บทที่ 5 ไม่มีการสรุปการดำเนินการวิจัยที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินการวิจัย และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามกระบวนการวิจัย

โครงการ	ความก้าวหน้าระยะ 6 เดือน/ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ประเด็นความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	แก้ไขแล้ว	ประเด็นความเห็นของหน่วยจัดการ ต่อรายงานความก้าวหน้าฉบับแก้ไข
		คุณสมบัติ - สอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้งาน		- ไม่มีความสอดคล้องของแบบสอบถามจาก ชุมชน เพื่อนำมากำหนดวิธีการวิจัย เครื่องมือ
9. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและความ ต้องการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำ นครชัยศรีเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่าง ยั่งยืน โดย นางสุภาพร บำรุงวงศ์ s.bamrung56@gmail.com 08-1736-4545	- ศึกษา สํารวจข้อมูลเอกสารงานวิจัยและทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง - สํารวจพื้นที่เป้าหมายและวางแผนการ ดำเนินงานในพื้นที่ - ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลสถิตินักท่องเที่ยว - สํารวจเก็บข้อมูลแบบสอบถามนักท่องเที่ยว - สัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการ ท่องเที่ยวเชิงเกษตรคลองมหาสวัสดิ์ - การวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูลที่ได้รับ ผลที่คาดว่าจะได้รับ - ได้แนวคิดทฤษฎีในการดำเนินการวิจัย - ได้ทราบข้อมูลบริบทพื้นที่วิจัย - ได้ทราบข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องเกี่ยวข้องกับ งานวิจัย	- ควบคุมวิธีการเก็บข้อมูลจากกลุ่ม ตัวอย่างให้ชัด - นักวิจัยควรคิดให้ชัดว่าต้องการวิเคราะห์ ความต้องการของนักท่องเที่ยวไทย เทียบ กับต่างชาติ หรือเปรียบเทียบนักท่องเที่ยว ที่เคย/ไม่เคยมาคลองมหาสวัสดิ์ การตอบ คำถามเหล่านี้เพื่อจะบอกอะไร เช่น เพื่อ ชักจูงนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ๆที่อาจจะ สนใจเรียนรู้วิถีชุมชน หรือสนใจมาเป็น ครอบครัวเพราะใกล้กรุงเทพฯ เป็นต้น	✓	- รายงานฉบับแก้ไขเป็นไปตามข้อเสนอแนะ ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ข้อเสนอแนะ
10. การพัฒนาแพ็คเกจท่องเที่ยวสำหรับ ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยวครอบครัว โดย นางสาวโยธกา สีไสไพโร yotaka.sri@Rmutr.ac.th 09-2278-7827	- ศึกษาข้อมูล ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง - ออกแบบและพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมให้กับแหล่งชุมชนเป้าหมาย - ออกแบบและพัฒนารูปแบบธุรกิจท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์ให้กับแหล่งชุมชนเป้าหมาย ผลที่คาดว่าจะได้รับ - ศึกษาข้อมูล ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง - ออกแบบและพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมให้กับแหล่งชุมชนเป้าหมาย	- การเขียนรายงานไม่ดี เอาข้อมูลทอดเทป มาเขียนโดยไม่มีเค้าโครง กรอบความคิด การนำเสนอประเด็น - การสร้างแพ็คเกจไม่มีที่ไปที่มาที่ไปว่าพัฒนา มาอย่างไร เป็นงานวิจัยตรงไหน ใช้ ความเห็นใครมาประกอบหรือตัดสินใจว่า ทำไมควรจัดแบบนี้	✓	- การทบทวนวรรณกรรมแนวคิดเกี่ยวกับ ครอบครัวน้อย - กระบวนการวิจัย ควรเขียนรายละเอียดให้ ชัดเจนในกระบวนการวิจัย ใครทำอะไรที่ ไหน เมื่อไร อย่างไร - หลักเกณฑ์ วิธีการในการจัดทำในส่วนของ กระบวนการวิจัย - ผลการวิจัย ควรมีการศึกษาข้อมูลเดิม แพ็คเกจการท่องเที่ยวเดิมของชุมชนว่ามี

โครงการ	ความก้าวหน้าระยะ 6 เดือน/ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ประเด็นความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	แก้ไขแล้ว	ประเด็นความเห็นของหน่วยจัดการ ต่อรายงานความก้าวหน้าฉบับแก้ไข
	- ออกแบบและพัฒนารูปแบบธุรกิจท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์ให้กับแหล่งชุมชนเป้าหมาย			อะไรบ้าง การสร้าง การออกแบบและการ พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว ควรนำ กระบวนการวิจัยไปจับ หรือกิจกรรมที่ ดำเนินการได้อะไร ควรเขียนบรรยายอย่าง ละเอียด ในรายงานมีการเน้นรูปภาพ กิจกรรม แต่ไม่มีการบรรยายรายละเอียด หรือข้อความรู้ หรือสิ่งที่ได้จากการทำ กิจกรรม การได้มาของแพคเกจ ได้มา อย่างไร การพัฒนา/การออกแบบ/กิจกรรม/ วิเคราะห์มาอย่างไร - ไม่มีผลและกระบวนการวิจัยที่ชัดเจน
11. แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อ สร้างสัมพันธภาพระยะยาวระหว่าง นักท่องเที่ยวและชุมชน คลองมหาสวัสดิ์ ลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดย ดร.นพลักษณ์ หนักแน่น noppalux.mod@gmail.com 0814403170	- ศึกษารวบรวมข้อมูล และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง - ประสานความร่วมมือกับชุมชนและสร้าง เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการ ท่องเที่ยวของชุมชน ความพร้อมและศักยภาพของ ชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อสร้าง สัมพันธภาพระยะยาวของชุมชนกับนักท่องเที่ยว ในรูปแบบเช่าพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์และการผูก ปิ่นโตข้าว - เก็บรวบรวมข้อมูล/วิเคราะห์ศักยภาพของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธภาพระยะ ยาวของชุมชนกับนักท่องเที่ยว - จัดเวทีสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแนวทางการจัดการท่องเที่ยว เพื่อสร้างสัมพันธภาพระยะยาวระหว่าง	- ควรจะเพิ่มการเก็บข้อมูลจากกรณีที่เคย มีการให้เข้ามา เป็นการท่องเที่ยวมาแล้ว ว่าเรามีการจัดการระหว่างผู้ใช้เข้ากับผู้เช่า (นักท่องเที่ยว) อย่างไร วิถีคิดของทั้งสอง ฝ่ายเป็นอย่างไร แล้วเอาข้อมูลมา เปรียบเทียบกับข้อมูลที่เก็บมาแล้วที่ชุมชน คลองมหาสวัสดิ์ เพื่อชี้ช่องว่าง วิเคราะห์ แนวทางการพัฒนาการยกระดับ	✓	- รายงานฉบับแก้ไขเป็นไปตามข้อเสนอแนะ ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ข้อเสนอแนะ

โครงการ	ความก้าวหน้าระยะ 6 เดือน/ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ประเด็นความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	แก้ไขแล้ว	ประเด็นความเห็นของหน่วยจัดการ ต่อรายงานความก้าวหน้าฉบับแก้ไข
	นักท่องเที่ยวกับชุมชนในรูปแบบเช่าพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์และการผูกปิ่นโตข้าว ผลที่คาดว่าจะได้รับ - ทราบความพร้อมและศักยภาพของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพระยะยาวของชุมชนกับนักท่องเที่ยว ในรูปแบบเช่าพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์และการผูกปิ่นโตข้าว - ได้แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพระยะยาวระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชน ในรูปแบบเช่าพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์และการผูกปิ่นโตข้าวจากผู้เกี่ยวข้องในชุมชน			
12.การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ บริเวณลุ่มแม่น้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม วิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โดย ดร.กิตติยา สุขหม skitiya7@gmail.com 08-6745-4387	- วิเคราะห์โครงการวิจัยของทุนอุดหนุนที่ได้รับ การจัดสรร ปี พ.ศ. 2561 - กำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล - กำหนดและสร้างเครื่องมือ - สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย - เก็บรวบรวมข้อมูล ผลที่คาดว่าจะได้รับ - เครื่องมือในการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม	- การประเมินผลกระทบต้องมีกรอบว่าจะดูตัวแปรอะไรบ้าง เช่น การยกระดับรายได้ ความพึงพอใจ จำนวนนักท่องเที่ยว การลงทุนเพื่อสานต่องานตามข้อเสนอแนะจากงานวิจัย เป็นต้น - การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับระบบกลไกบริหารจัดการ น่าจะเพิ่มการจัดรูปแบบกลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่ชัดเจน	✓	- รายงานฉบับแก้ไขเป็นไปตามข้อเสนอแนะของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ข้อเสนอแนะ

การดำเนินงานด้านวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่และผลลัพธ์ หน่วยจัดการงานวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ในระยะ ๑๖ เดือน หน่วยจัดการงานวิจัยได้ดำเนินการในกระบวนการปลายน้ำ คือ ถอดบทเรียนระบบและกลไกการจัดการงานวิจัยระดับสถาบันและระดับคณะ การรายงานผลการวิจัย สังเคราะห์งานวิจัย ถอดบทเรียนรูปแบบการมีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ และกลไกสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ และดำเนินการติดตามนักวิจัยระหว่างดำเนินงานเพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการวิจัย และหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันผ่านระบบนักวิจัยพี่เลี้ยง มีระบบการติดตามและประเมินผลที่ชัดเจน และมีการรายงานผลการประเมินสู่ระดับผู้บริหารและชุมชน หน่วยจัดการได้ดำเนินการ โดยมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

๔. การติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการวิจัย ระยะ ๙ เดือน

เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ หน่วยจัดการงานวิจัย ได้ดำเนินการจัดเวทีรายงานความก้าวหน้า ระยะ ๙ เดือน ต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ภาควิชาครุศาสตร์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder) ซึ่งเป็นการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานของโครงการย่อยภายใต้โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัย เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม เพื่อให้ นักวิจัยรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานวิจัย ปัญหาอุปสรรค และสิ่งที่จะดำเนินงานต่อไป รวมทั้งเป็นเตรียมความพร้อมในการรายงานความก้าวหน้า ในระยะ ๑๑ เดือน นำเสนอความก้าวหน้าการวิจัยต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประกอบด้วย ศาสตราจารย์ ดร.วรรณศิลป์ พิรพันธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองศาสตราจารย์ ดร.สมพล ดำรงเสถียร ผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิสิทธิ์ เกษมผลกุล ผู้ทรงคุณวุฒิมหาวิทยาลัยมหิดล พร้อมด้วยภาควิชาครุศาสตร์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder) ประกอบด้วย นายอุดม โอษฐ์ยิมพราย สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม นางสาวสิริญาภรณ์ ลิ้มศุภรัตน์ ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลมหา และนายวันชัย สวัสดิ์แดง ผู้ประกอบการบ้านศาลาดิน และนักวิจัยโครงการย่อย จำนวน ๑๐ โครงการ เข้าร่วมนำเสนอความก้าวหน้าการวิจัย

ทั้งนี้การรายงานความก้าวหน้าการดำเนินการวิจัยดังกล่าว ทางหน่วยจัดการได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิสิทธิ์ เกษมผลกุล มหาวิทยาลัยมหิดล นักวิชาการประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการดำเนินงานวิจัยร่วมกับชุมชน โดยเฉพาะพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม เข้าร่วมรับฟังการนำเสนอรายงานความก้าวหน้า

๕. โครงการอบรมการเขียนงานวิจัย การเขียนรายงานวิจัย และการเขียนบทความวิจัย

วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ หน่วยจัดการงานวิจัย ได้ดำเนินการจัดโครงการอบรมการเขียนงานวิจัย การเขียนรายงานวิจัย และการเขียนบทความวิจัย ภายใต้โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัย เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ในฐานะหน่วยจัดการงานวิจัย ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการเสริมจุดอ่อนและสร้างจุดแข็งให้กับอาจารย์และนักวิจัย ในการสร้างเสริมองค์ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเกี่ยวกับการเขียนงานวิจัย การเขียนรายงานวิจัย และการเขียนบทความวิจัย จึงจัดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้อาจารย์และนักวิจัยของมหาวิทยาลัยมีความรู้ความเข้าใจการเขียนงานวิจัย การเขียนรายงานวิจัย และการเขียนบทความวิจัย เพื่อให้เป็นไปตามหลักวิชาการและตามแผนการดำเนินงานการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาผู้ประสานงานและนักวิจัย โดยมีให้ผู้มีความสนใจเข้าร่วมโครงการดังกล่าว จำนวน ๔๐ คน ซึ่งประกอบด้วย นักวิจัยโครงการวิจัยย่อย และอาจารย์ นักวิจัยของมหาวิทยาลัย

ซึ่งหัวข้อในการจัดอบรม ประกอบด้วย แนวทางและกระบวนการลงวิจัยชุมชน ขั้นตอนการออกแบบกระบวนการวิจัยเพื่อชุมชน และการออกแบบการเขียนรายงานวิจัย บทความวิจัยชุมชน แนวตัวอย่างการเขียนรายงานวิจัยที่ดี ซึ่งเป็นสร้างจุดแข็งเสริมจุดอ่อนให้นักวิจัยของมหาวิทยาลัย

หน่วยจัดการงานวิจัยได้ดำเนินการให้นักวิจัยโครงการย่อย จัดทำรายงานความก้าวหน้าดำเนินการวิจัย เพื่อให้วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาการเขียนรายงานวิจัยของนักวิจัย และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขให้เป็นไปตามหลักวิชาการและแผนการดำเนินงาน

๖. การรายงานผลการดำเนินงานวิจัยระยะ ๑๑ เดือน

วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ หน่วยจัดการงานวิจัย ได้ดำเนินการจัดเวทีรายงานความก้าวหน้าระยะ ๑๑ เดือน โดยมีนักวิจัยโครงการย่อย ภายใต้โครงการวิจัยเรื่อง ภายใต้โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม นำเสนอความก้าวหน้าการวิจัยต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประกอบด้วย ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย อาจารย์สุปราณี จงดีไพศาล ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม ศาสตราจารย์ ดร.วรรณศิลป์ พิรพันธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองศาสตราจารย์ ดร.สมพล ดำรงเสถียร ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิสิทธิ์ เกษมผลกุล ผู้ทรงคุณวุฒิมหาวิทยาลัยมหิดล พร้อมด้วยภาคีเครือข่ายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder) ประกอบด้วย นายอุดม โอษฐ์ยมพราย สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดนครปฐม นางสาวสิริญาภรณ์ ลิ้มสุภรัตน์ ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลมหา และนายวันชัย สวัสดิ์แดง ผู้ประกอบการบ้านศาลาติน และนักวิจัยโครงการย่อย จำนวน ๑๐ โครงการ เข้าร่วมนำเสนอความก้าวหน้าการวิจัยร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ จากการรายงานผลการดำเนินงานวิจัยระยะ ๑๑ เดือน ซึ่งนักวิจัยได้นำเสนอผลงานวิจัย ผลผลิต ผลลัพธ์จากผลงานวิจัย โดยผลการดำเนินงานพบว่าเป็นไปตามที่ระบุไว้ในสัญญา และการเขียนงานวิจัยภายหลังจากการเข้าร่วมโครงการอบรมการเขียนงานวิจัย การเขียนรายงานวิจัย และการเขียนบทความวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ให้คำชม พร้อมข้อเสนอแนะในการเขียนรายงานว่า การเขียนรายงานงานของนักวิจัยโครงการย่อยดีขึ้นจากเดิม เมื่อครั้งรายงานความก้าวหน้าระยะ ๖ เดือน การเขียนรายงานวิจัยเป็นไปตามหลักวิชาการและแผนการดำเนินงาน

๗. เวทีการนำเสนอผลงานวิจัย ผลผลิต ผลลัพธ์จากผลงานวิจัย (ปิดเวทีในชุมชน)

วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ หน่วยจัดการงานวิจัย ดำเนินการจัดโครงการรายงานสรุปผลผลิต ผลลัพธ์งานวิจัย และนิทรรศการแสดงผลงานวิจัย ณ วัดสุวรรณาราม ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นการจัดเวทีการนำเสนอผลงานวิจัย (ปิดเวทีในชุมชน) เพื่อให้ให้นักวิจัยนำเสนอผลงานวิจัย ผลผลิต ผลลัพธ์จากผลงานวิจัยและเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประกอบด้วย ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม (สกว.) ศาสตราจารย์ ดร.วรรณศิลป์ พิรพันธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองศาสตราจารย์ ดร.สมพล ดำรงเสถียร ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง รองศาสตราจารย์ ดร.เทิดชาย ช่วยบำรุง ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิสิทธิ์ เกษมผลกุล ผู้ทรงคุณวุฒิมหาวิทยาลัยมหิดล พร้อมด้วยตัวแทนภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคีเครือข่ายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder) และนักวิจัย จำนวน ๗๐ คน เพื่อเข้าร่วมกิจกรรม

ทั้งนี้หน่วยงานจัดการวิจัย ได้จัดกิจกรรมในการปิดเวทีในชุมชน โดยมีกิจกรรมเยี่ยมชมพื้นที่วิจัย กิจกรรมสืบสานวัฒนธรรม เยี่ยมชมนิทรรศการงานวิจัย ซึ่งเป็นผลผลิตผลลัพธ์งานวิจัย และนิทรรศการแสดงผล ผลงานวิจัยของโครงการย่อย และการเสวนาในหัวข้อ มหาวิทยาลัยกับการพัฒนาพื้นที่ โดยมีผู้เสวนา ประกอบด้วย ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย (กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้าง โอกาสและความเสมอภาคทางสังคม) นายอุดม โอษฐ์ยัมพราย (ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม) ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.อภิสิทธิ์ เกษมผลกุล (นักวิชาการประวัติศาสตร์ท้องถิ่น) และนายวันชัย สวัสดิ์แดง (ตัวแทน ผู้ประกอบการ)

๔.๒ จำนวนโครงการวิจัย

จากบทสรุปข้อเสนอโครงการ (Full Proposal) ที่ผ่านการพิจารณา หน่วยจัดการจำแนกประเภท โครงการวิจัยตามสาขา ดังนี้

ตารางที่ ๔ ประเภทโครงการวิจัย			
ที่	ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
๑	สถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ ๗ โดยแบ่งเป็น (หัวหน้าโครงการ ๔, ผู้ร่วมวิจัย ๓)	๔	๓๓.๓๓
๒	พลังงานและสิ่งแวดล้อม ๒ โดยแบ่งเป็น (หัวหน้าโครงการ ๑, ผู้ร่วมวิจัย ๑)	๑	๘.๓๐
๓	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ๓ โดยแบ่งเป็น (หัวหน้าโครงการ ๒, ผู้ร่วมวิจัย ๑)	๒	๑๖.๖๗
๔	อุตสาหกรรมบริการโรงแรมและการท่องเที่ยว ๒ โดยแบ่งเป็น (หัวหน้าโครงการ ๑, ผู้ร่วมวิจัย ๑)	๑	๘.๓๐
๕	บริหารธุรกิจ ๗ โดยแบ่งเป็น (หัวหน้าโครงการ ๓, ผู้ร่วมวิจัย ๔)	๓	๒๕.๐๐
๖	ศิลปศาสตร์ ๓ โดยแบ่งเป็น (หัวหน้าโครงการ ๑, ผู้ร่วมวิจัย ๒)	๑	๘.๓๐
รวมโครงการจำแนกตามประเภท		๑๒	๑๐๐.๐๐

๔.๓ จำนวนนักวิจัย

จากบทสรุปข้อเสนอโครงการ (Full Proposal) ที่ผ่านการพิจารณา หน่วยจัดการงานวิจัย ได้จำแนก หญิง-ชายนักวิจัยใหม่, นักวิจัยรุ่นกลาง และนักวิจัยอาวุโส ดังนี้

ตารางที่ ๕ เพศ		
ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
ชาย (หัวหน้าโครงการ ๕, ผู้ร่วมวิจัย ๙)	๕	๔๑.๖๗
หญิง (หัวหน้าโครงการ ๗, ผู้ร่วมวิจัย ๔)	๗	๕๘.๓๓
รวมจำนวนนักวิจัย	๑๒	๑๐๐.๐๐
ประสบการณ์การวิจัย		
ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ

นักวิจัยใหม่ ประสบการณ์ ๐ - ๓ ปี	๔	๓๓.๓๓
นักวิจัยรุ่นกลาง ประสบการณ์ ๓.๑-๖ ปี	๕	๔๑.๖๗
นักวิจัยอาวุโส ประสบการณ์ ๗ ปีขึ้นไป	๓	๒๕.๐๐
รวมจำนวนนักวิจัย	๑๒	๑๐๐.๐๐

ภาพที่ ๓๑ หน่วยจัดการได้ดำเนินการในขั้นตอนการพิจารณาข้อเสนอโครงการ (Full Proposal)
วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒

๔.๔ ผลงานที่มีการนำไปใช้ประโยชน์

ตารางที่ ๖ เปรียบเทียบเป้าหมายของผลผลิต (Output)

วัตถุประสงค์	เป้าหมายเชิงคุณภาพที่กำหนดไว้ในแผน	เป้าหมายเชิงคุณภาพที่กำหนดใหม่	เป้าหมายเชิงปริมาณที่กำหนดไว้ในแผน	เป้าหมายเชิงปริมาณที่กำหนดใหม่
๑. เพื่อพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่หนุนเสริมการพัฒนาพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม	ระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่หนุนเสริมการพัฒนาพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐมต้นแบบ	คงเป้าหมายเดิมไว้ - โดยปรับเพื่อให้ใช้ได้สำหรับทุกพื้นที่	-	เกิดระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่หนุนเสริมการพัฒนาพื้นที่ ๑ ระบบ
	ระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยฯ สามารถสนับสนุนการดำเนินงานของนักวิจัยให้สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จตามแผนที่	คงเป้าหมายเดิมไว้	ระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยฯ สามารถสนับสนุนการดำเนินงานของนักวิจัยให้สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จตามแผนที่	ระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยฯ สามารถสนับสนุนการดำเนินงานของนักวิจัยให้สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จตามแผนที่

วัตถุประสงค์	เป้าหมายเชิงคุณภาพที่กำหนดไว้ในแผน	เป้าหมายเชิงคุณภาพที่กำหนดใหม่	เป้าหมายเชิงปริมาณที่กำหนดไว้ในแผน	เป้าหมายเชิงปริมาณที่กำหนดใหม่
	กำหนด		กำหนด ร้อยละ ๘๐ ของจำนวนโครงการทั้งหมด	กำหนด จำนวนไม่น้อยกว่า ๘ โครงการ
๒.เพื่อวิจัยและสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาในมิติเศรษฐกิจและอาชีพ เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมมีอาชีพ มีการกระจายรายได้ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม	อาจารย์/นักวิจัยของมหาวิทยาลัย มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะการดำเนินงานวิจัยร่วมกับชุมชน พื้นที่เป้าหมายการวิจัย	คงเป้าหมายเดิมไว้	ไม่น้อยกว่า ๑๐ คน	คงเป้าหมายเดิมไว้
	-		งานวิจัยและนวัตกรรมหรือผลิตภัณฑ์หรือการบริหารจัดการที่ตอบโจทย์การพัฒนาในมิติเศรษฐกิจและอาชีพในพื้นที่ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๐ ของจำนวนโครงการทั้งหมด	คงเป้าหมายเดิมไว้
	มีผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์	คงเป้าหมายเดิมไว้	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของจำนวนโครงการทั้งหมด	คงเป้าหมายเดิมไว้
	มีผลงานที่สามารถตีพิมพ์ เผยแพร่ในระดับชาติและนานาชาติ		ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ของจำนวนโครงการทั้งหมด	
๓.เพื่อสร้างกลไกในการขับเคลื่อน การเข้ามามีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ ในชุมชนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน	- เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ		เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยงาน	

๔.๕ การดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่และผลลัพธ์

๔.๕.๑.บริบทของพื้นที่

พื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย ตำบลศาลายาและตำบลมหาสวัสดิ์ โดยมีข้อมูลบริบทของพื้นที่แสดงดังตารางที่ ๗

ตำบลศาลายามีขนาดเนื้อที่ประมาณ ๙,๔๔๔ ไร่ มีประชากรรวมทั้งสิ้น ๙,๗๘๔ คน อาชีพหลักได้แก่ ทำการเกษตร (ทำนาและสวน) อาชีพรองลงมา ได้แก่ รับจ้าง ค้าขาย รับราชการ เป็นต้น มีสถานศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงมหาวิทยาลัยจำนวน ๑๐ แห่ง ด้านสาธารณสุขมีโรงพยาบาลทั้งสิ้น ๒ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลพุทธมณฑลและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวัดสุวรรณ และมีร้านขายยาแผนปัจจุบัน จำนวน ๑

แห่ง มีระบบการคมนาคม โทรคมนาคม และไฟฟ้าที่เข้าถึงทุกพื้นที่ มีแหล่งน้ำธรรมชาติซึ่งเป็นคลองชลประทานสายหลัก จำนวน ๔ คลอง อยู่ในความรับผิดชอบของกรมชลประทาน ได้แก่ คลองมหาสวัสดิ์ คลองทวีวัฒนา คลองโยง คลองบางเตย ส่วนพื้นดินสภาพทั่วไปเป็นดินนา เกิดจากการตกตะกอนบริเวณลุ่มน้ำท่าจีนและลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาคุณภาพของดินมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำการเกษตร

ตำบลมหาสวัสดิ์มีขนาดเนื้อที่ประมาณ ๘,๑๐๖ ไร่ มีประชากรรวมทั้งสิ้น ๘,๘๘๔ คน อาชีพหลัก ได้แก่ การทำนา รองลงมา คือ รับจ้าง ค้าขาย รับราชการ อาชีพถัดมาเป็นการประกอบอาชีพการทำสวน ได้แก่ สวนผลไม้ (มะม่วง มะพร้าว กลั้ว มะนาว มะละกอ) สวนผัก สวนกล้วยไม้ นาบัว และไม้ดอกไม้ประดับ บางส่วนประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ การเลี้ยงปลา เป็นต้น มีสถานศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงมหาวิทยาลัย จำนวน ๖ แห่ง ด้านสาธารณสุขมีโรงพยาบาลทั้งสิ้น ๒ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ตำบลมหาสวัสดิ์ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หอมเกร็ด ๒ และสถานีอนามัย ๒ แห่ง คือ สถานีอนามัยวัดสุวรรณ และสถานีอนามัยมหาสวัสดิ์ อีกทั้งมีระบบการคมนาคม โทรคมนาคม และไฟฟ้าที่เข้าถึงทุกพื้นที่ มีแหล่งน้ำธรรมชาติซึ่งเป็นคลองชลประทานสายหลัก จำนวน ๒ คลอง อยู่ในความรับผิดชอบของกรมชลประทาน ได้แก่ คลองมหาสวัสดิ์ และ คลองโยง

ตารางที่ ๗ แสดงบริบทพื้นที่ของตำบลศาลายาและตำบลมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม

ข้อมูล	ตำบลศาลายา	ตำบลมหาสวัสดิ์
๑. ขนาดพื้นที่	มีพื้นที่ประมาณ ๑๕.๑๑ ตร.กม. (๙,๔๔๔ ไร่)	มีพื้นที่ประมาณ ๑๒.๙๗ ตร.กม.หรือ ๘,๑๐๖ ไร่
๒. พื้นที่ตั้ง	ทิศเหนือ ติดกับ ต.คลองโยง อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ทิศใต้ ติดกับ ต.บางเตย อ.สามพราน จ.นครปฐม ทิศตะวันออก ติดกับ ต.ศาลากวาง อ.บางกรวย จ.นนทบุรี ทิศตะวันตก ติดกับ ต.มหาสวัสดิ์ อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม	ทิศเหนือ ติดกับ ต.คลองโยง อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ทิศใต้ ติดกับ ต.หอมเกร็ด ต.บางเตย อ.สามพราน จ.นครปฐม ทิศตะวันออก ติดกับ ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ทิศตะวันตก ติดกับ ต.จี่วราย อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม
๓. ประชากร	มีประชากรทั้งสิ้น ๙,๗๘๔ คน	มีประชากรจำนวนทั้งสิ้น ๘,๘๘๔ คน
๔. สภาพทางเศรษฐกิจ	๔.๑ อาชีพ อาชีพหลัก ได้แก่ ทำการเกษตร (ทำนาและสวน) อาชีพรองลงมา ได้แก่ รับจ้าง ค้าขาย รับราชการ เป็นต้น	๔.๑ อาชีพ อาชีพหลัก ได้แก่ การทำนา รองลงมา คือ รับจ้าง ค้าขาย รับราชการ อาชีพถัดมาเป็นการประกอบอาชีพการทำสวน ได้แก่ สวนผลไม้ (มะม่วง มะพร้าว กลั้ว มะนาว มะละกอ) สวนผัก สวนกล้วยไม้ นาบัว และไม้ดอกไม้ประดับ บางส่วนประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ การเลี้ยงปลา
๕. สภาพทางสังคม	๕.๑ การศึกษา - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา (บ้านวัดสุวรรณ) - โรงเรียนอนุบาลเอื้อเพชร - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอบต.ศาลายา - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหมู่บ้านหมากมด - โรงเรียนวัดสุวรรณาราม(ตราชูราษฎร์รังสฤษดิ์)	๕.๑ การศึกษา - โรงเรียนอนุบาลพระละมัย - โรงเรียนวัดสุวรรณาราม - โรงเรียนบ้านคลองโยง - โรงเรียนบ้านคลองมหาสวัสดิ์ - มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆสนครปฐม

ข้อมูล	ตำบลศาลายา	ตำบลมหาสวัสดิ์
	- โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล - โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม) - กศน.(วิทยาลัยในวัง) - กาญจนาภิเษกวิทยาลัยช่างทองหลวง - มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ๕.๒ สาธารณสุข - โรงพยาบาลพุทธมณฑล ขนาด ๑๐ เตียง - โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวัดสุวรรณ - ร้านขายยาแผนปัจจุบัน จำนวน ๑ แห่ง	- ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลมหาสวัสดิ์ ๕.๒ สาธารณสุข - โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ตำบลมหาสวัสดิ์ - โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หอมเกร็ด ๒ - สถานีอนามัยวัดสุวรรณ - สถานีอนามัยมหาสวัสดิ์
๖. การบริการพื้นที่และทรัพยากร	๖.๑ การคมนาคม การคมนาคมติดต่อระหว่างหมู่บ้านและชุมชนใกล้เคียง สามารถติดต่อได้โดยทางรถยนต์ส่วนบุคคล รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน มีทั้งถนนลูกรัง ถนนลาดยาง แอสฟัลต์ติกคอนกรีต และถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ดังนี้ ถนนสายหลัก ๓ เส้นทาง อยู่ในความรับผิดชอบของทางหลวงชนบทจังหวัดนครปฐม - นธ. ๓๑๑๔ ศาลายา – นครชัยศรี - นธ. ๔๐๐๖ ศาลายา – บางภาษี - นธ. ๖๐๓๕ เทพนิมิต – ลานตากฟ้า ถนนสายสำคัญที่มีการจราจรหนาแน่น จำนวน ๓ เส้นทาง ได้แก่ - ถนนดาวทอง ๒ - ถนนองค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา - ถนนเฉลิมนิเวศน์ ๑ ถนนที่เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน จำนวน ๕ เส้นทาง ได้แก่ - ถนนศาลายา – บางเตย - ถนนดาวทอง ๑ - ถนนเลียบคลองตาหลี - ถนนเมตตาอรุณ ๒ ถนนทางเข้าสถานที่สำคัญหรือแหล่งท่องเที่ยว จำนวน ๓ เส้นทาง ได้แก่ - ถนนเลียบคลองมหาสวัสดิ์ - ถนนทางเข้าสถาบันแม่ชีไทย (ร.พ.พุทธมณฑล) - ถนนทางเข้าวัดสุวรรณาราม - ถนนทางเข้าสถานีอนามัยวัดสุวรรณาราม ถนนเส้นหลักภายในหมู่บ้าน จำนวน ๘ เส้นทาง ได้แก่ - ถนนเลียบทางรถไฟ - ซอยสุวรรณดี	๖.๑ การคมนาคม การคมนาคมทางบก ถนน ตำบลมหาสวัสดิ์ มีทั้งถนนคอนกรีต ถนนลาดยางและถนนลูกรัง ซึ่งสามารถใช้สัญจรไปได้ตลอดทั้งปี และทั่วถึงทุกหมู่บ้านในตำบล อำเภอ และจังหวัด โดยมีถนนสายที่สำคัญ ดังนี้ - ถนนสายพุทธมณฑล – นครชัยศรี - ถนนสายวัดเทพนิมิต – ลานตากฟ้า - ถนนสายเลียบทางรถไฟสถานีวัดสุวรรณาราม – มหาสวัสดิ์ - ถนนสายเลียบคลองมหาสวัสดิ์ ทางรถไฟ ตำบลมหาสวัสดิ์ มีรถไฟผ่านซึ่งเป็นเส้นทางระหว่างกรุงเทพฯ – จังหวัดในภาคใต้ โดยมีสถานีหยุดรถไฟในเขตหมู่บ้านศาลานกกระจอก ๑ สถานี การขนส่ง ตำบลมหาสวัสดิ์ มีรถประจำทางที่ประชาชนใช้เดินทางติดต่อกันระหว่างตำบลกับที่ว่าการอำเภอพุทธมณฑลและสถานีอื่นๆ จำนวน ๓ สาย คือ - พุทธมณฑล – นครชัยศรี - พุทธมณฑล – หัวพหลู - พุทธมณฑล – หมู่บ้านพฤชา ๔ ๖.๒ การโทรคมนาคม มีไฟฟ้าใช้เกือบทุกครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๙ ของครัวเรือนทั้งหมด แต่การขยายเขตไฟฟ้ายังให้บริการไม่ครอบคลุมทั่วถึงทั้งตำบล และอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค น้ำประปา ตำบลมหาสวัสดิ์ มีน้ำประปาใช้เกือบทุกครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๘ ของครัวเรือนทั้งหมด

ข้อมูล	ตำบลศาลายา	ตำบลมหาสวัสดิ์
	- ถนนเฉลิมนิเวศน์ ๒ - ถนนทางเข้าชุมชนคลองตาหลิ - ถนนเมตตาอรุณ ๑ - ซอยลุมบุญ - ซอยสุพรรณา - ถนนเลียบบคลองทวีวัฒนา ถนนภายในหมู่บ้าน จำนวน ๕ ชุมชน ได้แก่ - ถนนทางเข้าชุมชนคลองตากง - ถนนทางเข้าหมู่บ้านศาลายา ๑ - ถนนภายในชุมชนหลังรางขมกจ จำนวน ๓ ซอย - ถนนชุมชนกุฎลอุทิศ จำนวน ๕ ซอย - ถนนภายในชุมชนคลองตาหลิ (นายยันต์) - ซอยอาภา - ซอยคลองตาพริ้ง - ซอยการดี - ซอยภายในชุมชนบ้านหนองแค หมู่ ๓ จำนวน ๑๔ ซอย - ซอยसानฝัน - ซอยชัยอนุพัทธ์มนตรี - ซอยเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านศาลายา ๖.๒ การโทรคมนาคม - โทรศัพท์บ้าน มีประมาณร้อยละ ๙๐ - การไฟฟ้า (แสดงถึงจำนวนหมู่บ้านที่มีไฟฟ้าและจำนวนประชากรที่ใช้ไฟฟ้า) ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา ประชาชนมีไฟฟ้าใช้จำนวน ๙๙% ของประชากรทั้งหมดที่เหลือยังไม่มีไฟฟ้าใช้ เนื่องจากมาปลูกสร้างอาคารบ้านเรือนใหม่ในบริเวณที่ยังไม่มีการขยายเขตไฟฟ้า ๖.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ คลองชลประทานสายหลัก จำนวน ๔ คลอง ดังนี้ - คลองมหาสวัสดิ์ - คลองทวีวัฒนา - คลองโยง - คลองบางเตย คลองซอย จำนวน ๔ คลอง ได้แก่ - คลองตาหลิ - คลองตาปลั่ง - คลองตาพริ้ง - คลองตากง ๖.๔ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น - ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา พื้นดินอุดมสมบูรณ์เหมาะสมกับการทำ การเกษตร มีคู คลองอยู่ทั่วไป - สภาพทั่วไปเป็นดินนา เกิดจากการตกตะกอน	โดยองค์การบริหารส่วนตำบลมหาสวัสดิ์เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ มีหอถังประปา การเจาะบ่อบาดาลในแต่ละหมู่บ้าน จำนวน ๙ แห่ง วางท่อส่งน้ำประปาไปตามบ้านเรือนประชาชน ๖.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ - คลองธรรมชาติ จำนวน ๒ คลอง ได้แก่ (๑) คลองมหาสวัสดิ์ (๒) คลองโยง - คลองชลประทาน (คลองส่งน้ำ) จำนวน ๙ คลอง ได้แก่ (๑) คลองควาย หมู่ที่ ๑ (๒) คลองปฏิรูป ๑ หมู่ที่ ๒, ๔ (๓) คลองโรงเจ หมู่ที่ ๑, ๔ (๔) คลองปฏิรูป ๒ หมู่ที่ ๓, ๔ (๕) คลองกำนันขาว หมู่ที่ ๒, ๔ (๖) คลองตาแถม หมู่ที่ ๓ (๗) คลองเลียบบทางรถไฟ หมู่ที่ ๑ - ๓ (๘) คลองสุคต หมู่ที่ ๓ (๙) คลองหม่อมเจ้าเฉลิมศรี หมู่ที่ ๓

ข้อมูล	ตำบลศาลายา	ตำบลมหาสวัสดิ์
	บริเวณลุ่มน้ำท่าจีนและลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาคุณภาพของดินมีความอุดมสมบูรณ์	

ที่มา : กองคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙); องค์การบริหารส่วนตำบลมหาสวัสดิ์ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒)

จากข้อมูลพบว่าทั้ง ๒ ตำบลมีพื้นที่ที่เชื่อมต่อกัน มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน โดยเฉพาะแหล่งน้ำธรรมชาติซึ่งเป็นคลองชลประทานสายหลัก คือคลองมหาสวัสดิ์ (รูปที่ ๑) มีการใช้เส้นทางการเดินทางทางน้ำและเป็นที่มาของแหล่งรายได้ของชาวบ้านทั้ง ๒ ตำบลจากตลาดน้ำคลองมหาสวัสดิ์ “บ้านศาลาดิน”

ภาพที่ ๓๒ คลองมหาสวัสดิ์ ซึ่งเป็นเส้นทางการเดินทางทางน้ำของคนในชุมชน

๔.๕.๒ ต้นทุนเดิมของพื้นที่

ตำบลมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม เป็นตำบลที่มีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยว ทั้งสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร และเชิงประวัติศาสตร์ มีประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาอย่างยาวนาน มีคลองประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ คลองมหาสวัสดิ์ เป็นคลองที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๔) โปรดเกล้าฯ ให้ขุดเป็นเส้นทางเสด็จพระราชดำเนินไปนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ซึ่งในปัจจุบัน “คลองมหาสวัสดิ์” นอกเหนือจากเป็นคลองประวัติศาสตร์ เป็นเส้นทางการสัญจรทางน้ำของชาวบ้านริมคลอง เป็นแหล่งน้ำสำหรับการเกษตร และยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มักเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ เข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก เช่น การนั่งเรือชมวิถีชีวิตชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์ ชมนาข้าว ชมนาบัว ชมสวนกล้วยไม้ เลือกซื้อสินค้า OTOP สินค้าแปรรูปทางการเกษตร ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมมหาสวัสดิ์ เป็นต้น ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว และผู้เดินทางต่างถิ่นแวะเวียนมาเที่ยวชมได้เป็นอย่างดี ประกอบกับตำบลมหาสวัสดิ์ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร อันเป็นศูนย์รวมของเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน รวมทั้งการท่องเที่ยวของประเทศไทย ทำให้การเดินทางสะดวกสบายเข้าถึงง่าย

สำหรับกิจกรรมภายในชุมชนประกอบด้วย การจำหน่ายสินค้าชุมชน พืชผัก ผลไม้จากสวน สินค้าทางการเกษตร สินค้า OTOP ของที่ระลึก อาหาร เครื่องดื่ม และของดีตำบลมหาสวัสดิ์ พร้อมชมนิทรรศการ “ชุมชนต้นแบบต่อยอดความดี” การแปรรูปผักตบชวาเป็นดินผสมพร้อมปลูก อีกทั้งชมวิถีชีวิตชุมชน ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ล่องเรือชมสวนเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์ โดยตลาดน้ำคลองมหาสวัสดิ์ บ้านศาลาดิน

จุดเด่นของชุมชนแห่งนี้มีพื้นที่ติดกับคลองมหาสวัสดิ์ ซึ่งคลองมหาสวัสดิ์เป็นคลองที่ขุดขึ้นเพื่อเป็นเส้นทางการเดินเรือขนส่งสินค้าระหว่างแม่น้ำเจ้าพระยากับแม่น้ำท่าจีน ดังนั้นจึงมีผู้คนมาอาศัยอยู่ริมสองฝั่งคลองมหาสวัสดิ์ และเป็นที่มาของชุมชนหลายชุมชน ซึ่งในแต่ละชุมชนต้องมีการสร้างศาลาไว้เพื่อใช้ขึ้นลงเรือ

โดยจะเรียกขานชื่อศาลานั้นๆ ตามลักษณะของแต่ละชุมชน ศาลาของคลองมหาสวัสดิ์นั้นมีทั้งสิ้น ๗ ศาลา โดยหนึ่งในนั้นคือ ศาลาดิน และเป็นหนึ่งในหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดนครปฐม ถือเป็นชุมชน แห่งการเรียนรู้วิถีชุมชนแห่งคลองมหาสวัสดิ์ ที่สามารถเที่ยวได้ตลอดทั้งปี ทั้งนี้จุดท่องเที่ยวของชุมชนทั้ง ๕ จุด แสดงดังตารางที่ ๒

ตารางที่ ๘ แสดงจุดท่องเที่ยวของบ้านศาลาดินทั้ง ๕ จุด พร้อมคำอธิบาย

จุดท่องเที่ยว	คำอธิบาย
 จุดที่ ๑ บ้านข้าวตัง ศาลาดิน	จุดนี้เป็นการนำเสนอเมนูข้าวตังซึ่งเป็นขนมที่เกิดจาก ภูมิปัญญาไทย เกิดจากการรวมตัวของแม่บ้านเกษตรกรชุมชนมหา สวัสดิ์ ได้ทำการแปรรูปสินค้าทางการเกษตร เพิ่มมูลค่าให้กับ ผลผลิต โดยได้คิดค้นและพัฒนาสูตร จนกลายเป็นข้าวตังบ้านศาลา ดิน ด้วยวิธีการทำข้าวตังแห้งที่มีทั้งข้าวกล้องและข้าวไรซ์เบอร์รี ทอดด้วยน้ำมันที่ใหม่ ทำให้ข้าวตังที่ได้มีความกรอบ รสชาติดี อีกทั้ง จุดนี้ยังมีตลาดที่เกษตรกรนำสินค้าเกษตรแบบปลอดสารพิษ เช่น พืชผัก ผลไม้ชนิดต่างๆ มีการจำหน่ายสินค้าชุมชน สินค้า OTOP ของที่ระลึก อาหาร เครื่องดื่ม และของดีตำบลมหาสวัสดิ์ พร้อม กิจกรรมชมนิทรรศการ “ชุมชนต้นแบบต่อยอดความดี” การแปรรูปผักตบชวาเป็นดินผสมพร้อมปลูกลูกมาขายให้กับนักท่องเที่ยว
 จุดที่ ๒ นาบัวลุ่มแจ่ม	จุดนี้ชาวบ้านในชุมชนนำเสนอความสวยงามของนาบัวสดตบงกช นักท่องเที่ยวสามารถนั่งเล่นที่บริเวณศาลากลางน้ำ มีกิจกรรมให้ นักท่องเที่ยวทำ ได้แก่ การพายเรือ และมีการขายน้ำชาเกสรบัวให้ กลุ่มนักท่องเที่ยว ซึ่งรายได้ของชาวบ้านในจุดนี้จะมาจากการขาย บัว ผลไม้ การขายชาเกสรบัวสำหรับนักท่องเที่ยว
 จุดที่ ๓ บ้านฟักข้าว	จุดนี้ชุมชนนำเสนอสวนฟักข้าวอันร่มรื่น ติดอยู่ริมคลอง มหาสวัสดิ์ พร้อมกับการขายผลิตภัณฑ์ต่างๆ สำหรับนักท่องเที่ยว เช่น น้ำฟักข้าว ลูกฟักข้าว หมักรอบฟักข้าว และมีผลิตภัณฑ์ เกี่ยวกับผิวสวย เช่น สบู่ แชมพู เป็นต้น

จุดท่องเที่ยว	คำอธิบาย
 จุดที่ ๔ สวนผลไม้	จุดนี้ชุมชนนำเสนอผลไม้ปลอดสารพิษ เช่น ส้มโอ มะม่วง และผลิตภัณฑ์แปรรูปจากวัตถุดิบทางการเกษตร เช่น กล้วยฉาบ และผลไม้อบแห้ง เมี่ยงดอกบัว ที่หากินไม่ได้ง่าย ๆ จากที่ไหน ให้แก่นักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมรับประทาน นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังมีการได้นั่งรถอีแต่น ซึ่งถือเอกลักษณ์สำคัญอีกหนึ่งอย่างของชาวสาวไทย พร้อมได้ชมวิวทุ่งนาเพลิน ๆ แบบ ๓๖๐ องศา
 จุดที่ ๕ สวนกล้วยไม้	จุดนี้ชุมชนนำเสนอดอกกล้วยไม้หลากหลายสีสันในพื้นที่เพาะปลูกแบบธรรมชาติ โดดเด่นสะดุดตาด้วยกล้วยไม้สีม่วงสด "พันธุ์ทัศนีย์" เอกลักษณ์อันล้ำค่าหนึ่งเดียวของชาวมหาสวัสดิ์

๔.๕.๓ การต่อยอดงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ที่มีต่อพื้นที่เป้าหมายการวิจัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มีพันธกิจในสร้างงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม และงานสร้างสรรค์ที่มีคุณค่า สามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและสังคมได้เล็งเห็นสำคัญโดยมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสังกัดผลิตงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ที่มีคุณภาพ เพื่อนำผลการวิจัยมาช่วยในการพัฒนาประเทศ ซึ่งนับเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งของมหาวิทยาลัยฯ ที่ต้องดำเนินการให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อการเรียนการสอนและการพัฒนาประเทศ ในแต่ละปีมหาวิทยาลัยฯ ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย โดยการจัดสรรทุนวิจัยทั้งจากงบประมาณเงินรายได้และงบประมาณเงินแผ่นดินให้แก่กวิจัยอย่างต่อเนื่องและรวมถึงงบประมาณเงินภายนอกจากแหล่งทุนอื่น ๆ ดังนี้

ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ มีโครงการวิจัยตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและสังคม ในงบประมาณเงินรายได้ จำนวน ๑๒ โครงการ งบประมาณเงินแผ่นดิน จำนวน ๙ โครงการ และงบประมาณเงินภายนอก จำนวน ๓ โครงการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ มีโครงการวิจัยตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและสังคม ในงบประมาณเงินรายได้ จำนวน ๘ โครงการ งบประมาณเงินแผ่นดิน จำนวน ๑ โครงการ และงบประมาณเงินภายนอก จำนวน ๒ โครงการ ซึ่งโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำ

นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม และโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ประเภทสปาจากทรัพยากรพื้นถิ่นด้วยกลไกการขับเคลื่อนห่วงโซ่คุณค่าใหม่ที่มีโครงสร้างการกระจายรายได้สู่ชุมชนอย่างยั่งยืน เป็นโครงการวิจัยงบประมาณภายนอกที่ได้รับการสนับสนุนและเป็นต้นแบบของการดำเนินงานในเรื่องของกระบวนการบริการจัดการงานวิจัย ที่สถาบันวิจัยและพัฒนานำมาเป็นแนวทางในการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการงานวิจัยในงบประมาณเงินแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีโครงการวิจัยตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและสังคม ในงบประมาณเงินรายได้ จำนวน ๑๐ โครงการ งบประมาณเงินแผ่นดิน จำนวน ๑ โครงการ และงบประมาณเงินภายนอก จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนากลไกกลางเพื่อเชื่อมต่อห่วงโซ่คุณค่าใหม่ของเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรพื้นถิ่น มะพร้าวอินทรีย์หีบสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและอาหารพื้นถิ่น โดยใช้โมบายแอปพลิเคชันเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ซึ่งหน่วยจัดการได้นำแนวทางการดำเนินงาน ทักษะ และองค์ความรู้ที่ได้รับจากโครงการวิจัยเรื่อง ของการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม และโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ประเภทสปาจากทรัพยากรพื้นถิ่นด้วยกลไกการขับเคลื่อนห่วงโซ่คุณค่าใหม่ที่มีโครงสร้างการกระจายรายได้ สู่ชุมชนอย่างยั่งยืน มาปรับใช้ตั้งแต่กระบวนการเขียนเสนอขอทุนวิจัย การพัฒนาข้อเสนอโครงการ และรวมถึงการบริหารจัดการโครงการให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้

และจากการที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์และนักวิจัย ทำการวิจัย เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเริ่มต้นการทำวิจัยให้กับนักวิจัยของมหาวิทยาลัยในทุก ๆ ด้านนั้น โดยสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย เพื่อเสนอขอรับทุนอุดหนุนงานวิจัยจากแหล่งทุนต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก ทั้งนี้มหาวิทยาลัยสนับสนุนให้อาจารย์และนักวิจัยไปบริการวิชาการและถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับชุมชน เช่น ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ได้จัดโครงการบริการวิชาการสู่ชุมชน เรื่อง "การถ่ายทอดเทคโนโลยีการขึ้นรูปและพัฒนารูปแบบเครื่องปั้นดินเผาไหสี่หู" ณ กลุ่มอนุรักษ์รูปแบบเครื่องปั้นดินเผาเตาแม่น้ำน้อย อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี เพื่อให้เกิดประโยชน์กับชุมชนตามความต้องการของชุมชนอย่างชัดเจน

๔.๕.๔ กรอบการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อเสนอโครงการที่ออกสัญญากับกรอบวิจัย แสดงดังตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ ความสอดคล้องของข้อเสนอโครงการวิจัยที่ได้รับทุนกับกรอบการวิจัย

กรอบวิจัย	การวิเคราะห์กรอบวิจัย
กรอบวิจัยที่ ๑ ภูมิสถาปัตย์ที่ตอบสนองความต้องการของพื้นที่ของ ผู้อาศัยและนักท่องเที่ยว	โครงการวิจัยที่อนุมัติมีความสอดคล้องกับกรอบวิจัยซึ่งเกี่ยวข้องกับการออกแบบ ภูมิสถาปัตย์ แต่อย่างไรก็ตามเพื่อให้กรอบวิจัยด้านนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ใน ชุมชนได้จริง จึงมีความจำเป็นต้องมีการต่อยอดการวิจัยสำหรับการก่อสร้าง
กรอบวิจัยที่ ๒ อัตลักษณ์ชุมชน	โครงการวิจัยที่อนุมัติมีความสอดคล้องกับกรอบวิจัยซึ่งเกี่ยวข้องกับการหาอัตลักษณ์ ชุมชน แต่อย่างไรก็ตามโครงการในรอบนี้ยังมีจำนวนน้อย ซึ่งอาจจะทำให้ได้ข้อมูล ที่ไม่ครบถ้วนในด้านการหาอัตลักษณ์ อีกทั้งหากต้องการให้โครงการได้รับประโยชน์ สูงสุดนั้น หลังจากเสร็จสิ้นโครงการควรมีการนำเอาอัตลักษณ์ไปใช้จริงในชุมชน เช่น ตราสินค้า
กรอบวิจัยที่ ๓ นวัตกรรมสิ่งแวดล้อม	โครงการทุกโครงการตอบสนองต่อการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมให้มีการพัฒนาผ่าน นวัตกรรมต่างๆ แต่อย่างไรก็ตามโครงการทุกโครงการขาดการวิเคราะห์ความคุ้มค่า และยากต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในชุมชนได้จริง
กรอบวิจัยที่ ๔ ผลิตภัณฑ์ชุมชน	โครงการวิจัยที่อนุมัติมีความสอดคล้องกับกรอบวิจัย มีการนำเอาผลิตภัณฑ์ที่มีใน ชุมชนมาทำการปรับปรุงเพื่อเพิ่มมูลค่าให้สูงขึ้น แต่อย่างไรก็ตามควรมีการส่งเสริม ให้มีการพัฒนาในผลิตภัณฑ์อื่นๆเพิ่มเติมมากขึ้น
กรอบวิจัยที่ ๕ การท่องเที่ยว	โครงการวิจัยที่อนุมัติมีความสอดคล้องกับกรอบวิจัย

๔.๕.๕ ความสอดคล้องของข้อเสนอโครงการวิจัยที่ได้รับทุนกับกรอบการวิจัย

จากกรอบการวิจัยทั้ง ๕ กรอบ คือ กรอบที่ ๑ ภูมิสถาปัตย์ที่ตอบสนองความต้องการของพื้นที่ของผู้อาศัยและนักท่องเที่ยว กรอบที่ ๒ อัตลักษณ์ชุมชน กรอบที่ ๓ นวัตกรรมสิ่งแวดล้อม กรอบที่ ๔ ผลิตภัณฑ์ชุมชน และกรอบที่ ๕ การท่องเที่ยว โดยมีโครงการย่อยรวม ๑๑ โครงการ และมีโครงการที่ ๑๒ ซึ่งไม่ได้รวมอยู่ในกรอบวิจัยดังกล่าว คือ โครงการที่เกี่ยวกับการประเมินผลลัพธ์และผลกระทบทั้งหมด ดังตารางที่ ๔ ซึ่งพบว่าทุกโครงการย่อยที่ได้รับการจัดสรรทุนมีความสอดคล้องกับกรอบวิจัยและสามารถก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน

ตารางที่ ๑๐ ความสอดคล้องของข้อเสนอโครงการวิจัยที่ได้รับทุนกับกรอบการวิจัย

กรอบ	ชื่อโครงการวิจัย	คุณภาพของข้อเสนอโครงการวิจัยและความสอดคล้องของประเด็นวิจัยกับกรอบวิจัย
กรอบที่ ๑ ภูมิสถาปัตย์ที่ตอบสนองความต้องการของพื้นที่ของผู้ อาศัยและนักท่องเที่ยว	๑. แนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม	โครงการสอดคล้องกับกรอบวิจัยเนื่องจากเป็นการศึกษาลักษณะทางกายภาพและรูปแบบกิจกรรมบริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรซึ่งเป็นภูมิทัศน์ที่อยู่ภายในชุมชน ซึ่งหากจะมีการปรับเปลี่ยนในอนาคต ชุมชนสามารถนำแบบที่ได้ศึกษามาแล้วนำไปใช้ได้จริง
	๒. การออกแบบพัฒนาสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุในสถานที่ท่องเที่ยวชุมชนมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม	โครงการสอดคล้องกับกรอบวิจัย เนื่องจากเป็นโครงการที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพื้นที่ในวัดสุวรรณาราม และตลาดน้ำบ้านศาลาดิน ซึ่งเป็นพื้นที่ศึกษาโดยให้ชุมชน นักท่องเที่ยวและคนพิการเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบพัฒนาสภาพแวดล้อมดังกล่าว
กรอบที่ ๒ อัตลักษณ์ชุมชน	๑. การศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อออกแบบและสร้างอัตลักษณ์แห่งวิถีชีวิตชุมชนตลาดคลองมหาสวัสดิ์ อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม	โครงการสอดคล้องกับกรอบวิจัยเนื่องจากเป็นการหาอัตลักษณ์ชุมชนชุมชนผ่านประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อออกแบบและสร้างอัตลักษณ์แห่งวิถีชีวิตชุมชนตลาดคลองมหาสวัสดิ์
กรอบที่ ๓ นวัตกรรมสิ่งแวดล้อม	๑. การพัฒนา และส่งเสริม กิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวสีเขียววิถีคาร์บอนต่ำ ในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม	โครงการสอดคล้องกับกรอบวิจัยเนื่องจากเป็นโครงการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีการสำรวจพื้นที่ถึงกิจกรรมเดิมใดที่เป็นกิจกรรมวิถีการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำกิจกรรมใดมีการประชาสัมพันธ์และมีการตอบรับในเชิงการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำได้ดีเพื่อเป็นรูปแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำต่อสาธารณะ
	๒. การพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนต้นแบบบริเวณคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม ด้วยนวัตกรรมการผลิตเส้นใยจากผักตบชวา	โครงการสอดคล้องกับกรอบวิจัย เนื่องจากเป็นการพัฒนาเครื่องผลิตเส้นใยผักตบ ซึ่งหากโครงการเสร็จสิ้นคาดว่าจำนวนผักตบในคลองจะลดลงและได้องค์ความรู้ในการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนต้นแบบบริเวณคลองมหาสวัสดิ์

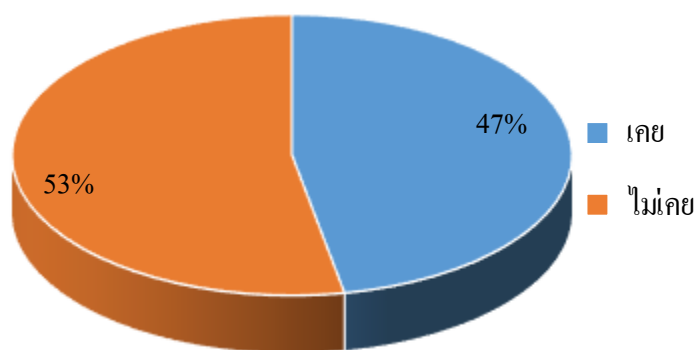
กรอบ	ชื่อโครงการวิจัย	คุณภาพของข้อเสนอโครงการวิจัยและความสอดคล้องของประเด็นวิจัยกับกรอบวิจัย
	๓. เรือไฮบริด , Hybrid boat	โครงการสอดคล้องกับกรอบวิจัย เนื่องจากเป็น การสร้างต้นแบบเรือไฮบริด สามารถประหยัดการใช้น้ำมัน ซึ่งเมื่อเสร็จสิ้นโครงการนอกจากจะได้ต้นแบบเรือประหยัดน้ำมัน นักวิจัยยังสามารถปรับทัศนคติและพฤติกรรมการใช้พลังงานและเสริมสร้างความรู้และเข้าใจเทคโนโลยีพลังงานทดแทน
กรอบที่ ๔ ผลิตภัณฑ์ชุมชน	๑. การพัฒนาชาสมุนไพรจากเกสรบัว	โครงการสอดคล้องกับกรอบวิจัย เนื่องจากเป็นโครงการที่พัฒนาชาสมุนไพรจากเกสรบัว ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยพัฒนาจากเกสรบัวทั้ง ๓ สายพันธุ์ ทำให้ได้กรรมวิธีการผลิตชาเกสรบัวและวิธีการชงชาจากเกสรบัวที่ให้ปริมาณสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพในปริมาณสูงที่สุดในชาเกสรบัวแต่ละสายพันธุ์ และได้ทราบถึงสารประกอบต่างๆ ที่มีในชาบัว ทั้งนี้เมื่อสิ้นสุดโครงการกลุ่มเกษตรกรในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕
	๒. ตู้อบผลิตภัณฑ์การเกษตรพลังงานรวมแสงอาทิตย์จากแผงกระจก	โครงการสอดคล้องกับกรอบวิจัย เนื่องจากเป็นองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนสำหรับการนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน
กรอบที่ ๕ การท่องเที่ยว	๑. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและความต้องการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำนครชัยศรีเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	โครงการสอดคล้องกับกรอบวิจัยเนื่องจากโครงการนี้ทำให้ทราบข้อมูลบริบทพื้นที่วิจัยทราบข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับงานวิจัยจนสามารถพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้
	๒. การพัฒนาแพ็คเกจท่องเที่ยวสำหรับชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยวครอบครัว	โครงการสอดคล้องกับกรอบวิจัยเนื่องจากการออกแบบและพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม รูปแบบธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ให้กับแหล่งชุมชนเป้าหมาย ซึ่งจะทำให้ชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยวมากขึ้น
	๓. แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธภาพระยะยาวระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชน คลองมหาสวัสดิ์ลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	โครงการสอดคล้องกับกรอบวิจัยเนื่องจากเป็นโครงการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นสร้างศักยภาพของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธภาพระยะยาวของชุมชนกับนักท่องเที่ยว ในรูปแบบเช่าพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์และการผูกปิ่นโตข้าว

กรอบ	ชื่อโครงการวิจัย	คุณภาพของข้อเสนอโครงการวิจัยและ ความสอดคล้องของประเด็นวิจัยกับกรอบวิจัย
อื่นๆ	๑. การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ บริเวณลุ่มแม่น้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	- โครงการสรุปปิดท้ายของทุกกรอบวิจัย มีการใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ที่ได้เหมาะสม ซึ่งเป็นที่มาของข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

๔.๕.๖ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการในภาพรวม

จากการดำเนินโครงการดังกล่าวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านมิติของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และมิติของชุมชน ดังนี้

๑. การดำเนินการและการเปลี่ยนแปลงในระดับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีจากการสำรวจจากแบบสอบถาม (รูปที่ ๒) ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ประสบความสำเร็จด้านการกระตุ้นและดึงนักวิจัยที่ไม่เคยทำงานวิจัยเชิงพื้นที่มาก่อนเข้ามาทำงานด้านการวิจัยดังกล่าวเพิ่มมากขึ้นถึงร้อยละ ๕๘ ซึ่งถือเป็นการเปลี่ยนแปลงที่จะผลักดันให้นักวิจัยในระดับมหาวิทยาลัย ที่ร่วมกันทำงานเพื่อท้องถิ่นกันมากขึ้น

ภาพที่ ๓๓ ร้อยละของนักวิจัยที่ทำงานด้านวิจัยเชิงพื้นที่ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

นอกจากนี้มีการสำรวจข้อมูลความต้องการของนักวิจัยโดยใช้แบบสอบถามแก่กลุ่มเป้าหมาย คือนักวิจัยกลุ่มที่ได้รับการจัดสรรทุนจำนวน ๑๒ ทุน ซึ่งเป็นบุคลากรในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในด้านต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ ๓ พบว่า นักวิจัยอยากให้มีการจัดอบรมเทคนิคการเขียนบทความวิชาการเพื่อสังคม ร้อยละ ๕๘.๘ รองลงมาคือ การอบรมระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ/ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) และเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น การวิเคราะห์เนื้อหา การสรุปอุปนัย การสะท้อนกลับข้อมูล ร้อยละ ๕๐ รองลงมาคือ การอบรมเทคนิคการใช้เครื่องมือเพื่อวิเคราะห์ชุมชน การอบรมเทคนิคการสัมภาษณ์/ เทคนิคการสนทนากลุ่ม การอบรมเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เช่น การออกแบบการทดลอง การ

วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และการอบรมอื่น เช่น การใช้โปรแกรมสำหรับการสร้างแผนภูมิวิจัย ร้อยละ ๔๑.๔ ๒๕.๐ ๒๕.๐ และ ๘.๓ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๑ แสดงกิจกรรมความต้องการที่นักวิจัยสนใจและอยากให้มีการจัดอบรมขึ้นในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

กิจกรรมที่นักวิจัยสนใจและอยากให้มีการจัดอบรม	ร้อยละ
เทคนิคการเขียนบทความวิชาการเพื่อสังคม	๕๘.๓
ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ / การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR)	๕๐.๐
เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น การวิเคราะห์เนื้อหา การสรุปอุปนัย การสะท้อนกลับข้อมูล	๕๐.๐
เทคนิคการใช้เครื่องมือเพื่อวิเคราะห์ชุมชน	๔๑.๗
เทคนิคการสัมภาษณ์ / เทคนิคการสนทนากลุ่ม	๒๕.๐
เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เช่น การออกแบบการทดลอง การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ	๒๕.๐
อื่นๆ เช่น การใช้โปรแกรมสำหรับการสร้างแผนภูมิวิจัย	๘.๓

นอกจากนี้จากการดำเนินงาน พบว่า นักวิจัยได้พบปัญหาและอุปสรรคต่างๆ รวมทั้งได้เสนอแนวทางในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ ดังตารางที่ ๔ ซึ่งส่วนใหญ่แสดงให้เห็นว่าปัญหาจะเกิดขึ้นใน ๓ ส่วน ส่วนที่ ๑ เป็นปัญหาเกี่ยวกับแหล่งทุนที่นักวิจัยมองว่ากรอบวิจัยไม่ชัดเจน การให้เงินในการทำวิจัยน้อย และระยะเวลาในการทำวิจัยน้อยเกินไป และกรอบวิจัยต้องปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์และพื้นที่เชิงสังคม โดยนักวิจัยเสนอให้มีความยืดหยุ่นในด้านเวลาและวงเงินในของการทำวิจัย รวมทั้งชุมชนควรเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการร่วมวิจัย

ส่วนที่ ๒ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวนักวิจัยเอง เช่น นักวิจัยเน้นทำงานในห้องปฏิบัติการมากเกินไป นักวิจัยไม่สามารถเข้าถึงชุมชนได้และไม่สามารถเข้าใจปัญหาของชุมชนได้อย่างแท้จริง วิธีการแก้ปัญหา และสิ่งที่นักวิจัยอยากให้สถาบันวิจัยและพัฒนาหนุนเสริม คือ การลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลรวมทั้งให้งบประมาณในการเก็บข้อมูลที่สูงขึ้น รวมถึงการรวมกลุ่มของชุมชนเพื่อสะท้อนปัญหาที่แท้จริงของชุมชน

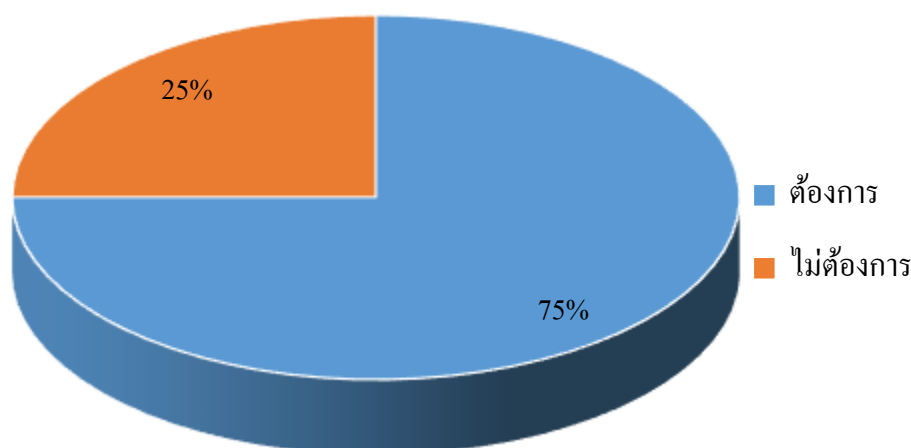
ส่วนที่ ๓ เป็นปัญหาที่นักวิจัยคิดเห็นว่าเกี่ยวข้องกับชุมชน คือ ชุมชนไม่เข้าใจการทำงานและไม่ให้ความร่วมมือ รวมทั้งทัศนคติของชุมชนต่อการพัฒนาที่ไม่ไปในทิศทางเดียวกัน วิธีการแก้ปัญหา คือการสร้างเวทีและการสัมภาษณ์เชิงลึก

ตารางที่ ๑๒ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ปัญหา (ถ้ามี) ในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่	แนวทางการแก้ปัญหา (ถ้ามี)	สิ่งที่ต้องการให้สถาบันวิจัยและพัฒนาหนุนเสริม
ส่วนที่ ๑ ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งทุน		
๑. เวลาในการทำงานน้อยเกินไป	๑. มีการวางแผนในการทำงานที่รัดกุมเพื่อให้ทันเวลา	๑. ขยายเวลา
๒. ความชัดเจนของกรอบวิจัย และเวลาที่จะใช้ในการลงพื้นที่วิจัย	๒. ทำความเข้าใจกรอบวิจัยให้ชัดเจน	๒. ความเข้าใจ
๓. ระยะเวลาและกระบวนการที่ต้อง	๓. การยืดหยุ่น	๓. การเขียนข้อเสนอวิจัยเพื่อชุมชน และ

ปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์และพื้นที่เชิงสังคม		ชุมชนที่ต้องการเข้าร่วมการวิจัย
ส่วนที่ ๒ ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักวิจัย		
๑. งานวิจัยยังเน้นทำในห้องปฏิบัติการ	๑. ต้องถ่ายทอดความรู้ให้ชุมชน	๑. ควรเพิ่มงบประมาณในการเก็บข้อมูล
๒. การเข้าถึงชุมชน	๒. ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูล	๒. งบประมาณในการสนับสนุนที่เหมาะสมกับการวิจัย
๓. ผู้วิจัยไม่เข้าใจปัญหาที่แท้จริงของชุมชน	๓. ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูล	๓. การรวมกลุ่มของชุมชนเพื่อสะท้อนปัญหาที่แท้จริงของชุมชน
ส่วนที่ ๓ ปัญหาเกี่ยวกับชุมชน		
๑. ทักษะคติของชุมชนต่อการพัฒนาที่ไม่ไปในทิศทางเดียวกัน	๑. การสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) ตัวแทนชุมชน	๑. ความชัดเจนของแผนในการดำเนินงานวิจัยตลอดโครงการ
๒. การให้ความร่วมมือของชุมชน	๒. สร้างรายได้	๒. การรวมกลุ่มของชุมชน
๓. ชุมชนไม่เข้าใจการทำงาน	๓. จัดอบรมและบรรยายสนับสนุน	๓. เป็นเจ้าภาพในการฝึกอบรม

นอกจากปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น นักวิจัยมีความต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดตั้งหน่วยจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่เป็นโครงสร้างหลัก เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่โดยเฉพาะ ดังรูปที่ ๓ พบว่านักวิจัยมากถึงร้อยละ ๗๕ ต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าว เนื่องจากเพื่อให้ง่ายต่อการจัดการและการดำเนินการวิจัย มีเจ้าหน้าที่คอยประสานงานและดำเนินการได้สะดวกและรวดเร็ว แต่อย่างไรก็ตามร้อยละ ๒๕ คิดว่าไม่จำเป็น และการจะจัดตั้งหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับความพร้อมของหน่วยงานวิจัยเอง

ภาพที่ ๓๔ ร้อยละของนักวิจัยที่มีของแนวคิดอยากให้มหาวิทยาลัยจัดตั้งหน่วยจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่เป็นโครงสร้างหลักเพื่อทำหน้าที่ในการบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่โดยเฉพาะ

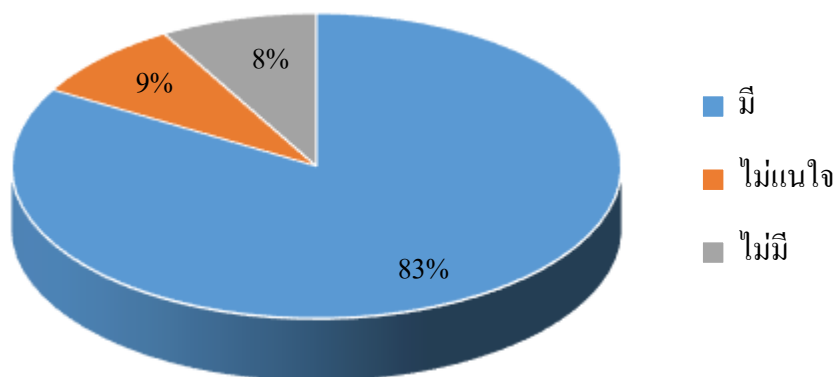
ซึ่งจากความคิดเห็นดังกล่าวจึงเป็นแนวทางให้ทางสถาบันวิจัยและพัฒนาฯ มีแผนเพื่อแก้ปัญหา
ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีดังนี้

ระยะที่ ๑ จัดการฝึกอบรมสำหรับผู้วิจัยที่สนใจในหัวข้อต่างๆ ตามที่เสนอมาโดยผู้เชี่ยวชาญ เช่น
เทคนิคการเขียนบทความวิชาการเพื่อส่งคัม เทคนิคการใช้เครื่องมือเพื่อวิเคราะห์ชุมชน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิง
คุณภาพ เป็นต้น

ระยะที่ ๒ มีการจ้างงานเจ้าหน้าที่เพิ่มเติมเพื่อช่วยประสานงานและทำให้โครงการสำเร็จลุล่วงและ
เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อมหาวิทยาลัยและชุมชน

ระยะที่ ๓ มหาวิทยาลัยจะมีการจัดตั้งหน่วยจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่เป็นโครงสร้างหลักเพื่อทำหน้าที่
ในการบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่โดยเฉพาะ

๒. การดำเนินการและการเปลี่ยนแปลงในระดับภาคในพื้นที่

ภาพที่ ๓๕ การมีส่วนร่วมในการวิจัยระหว่างนักวิจัยและชุมชน

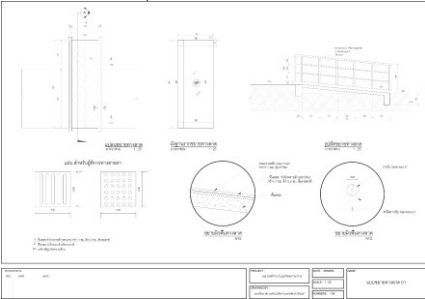
จากการดำเนินงานของโครงการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผ่านตัวแทน
นักวิจัยมีการเข้าถึงชุมชนมากขึ้น และมีการทำงานประสานกับกลุ่มองค์กรในท้องถิ่น ดังรูปที่ ๔ แสดงให้เห็นว่า
นักวิจัยมากถึงร้อยละ ๘๓ มีการทำงานร่วมกับชุมชนและผู้นำชุมชน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มสตรี แม่บ้าน และ
เจ้าของสวนหรือผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

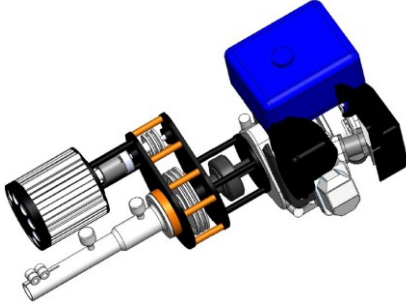
ภาพที่ ๓๖ การมีส่วนร่วมในการวิจัยกับชาวบ้านในพื้นที่เพื่อยกระดับคุณภาพของชาเกสรบัว

จากการประสานงานที่ดีดังกล่าวชุมชนมีทัศนคติที่ดีต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ อีกทั้งจากการสัมภาษณ์ พบว่าชาวบ้านในชุมชนมีความเชื่อมั่นว่านักวิจัยจะสามารถแก้ปัญหาของชุมชนได้อย่างถูกจุดดังรูปที่ ๕ แสดงให้เห็นถึงการทำงานร่วมกันระหว่างนักวิจัยและชาวบ้านที่ผลิตชาบัวเพื่อช่วยกันยกระดับชาเกสรบัว โดยนำชาดังกล่าวไปศึกษาคุณค่าทางโภชนาการและสารออกฤทธิ์ที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย โดยคาดว่าถ้าโครงการดังกล่าวเสร็จสิ้นจะสามารถสร้างยอดขายให้กับชุมชนมากถึงร้อยละ ๕

ตารางที่ ๑๓ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับพื้นที่

ที่	หัวหน้าโครงการวิจัย	ชื่อโครงการวิจัย	ผลที่ได้รับ
๑	ผศ.ดร.รูปณี รัตนถาวร	แนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม	แบบผังบริเวณ (Layout plan) แสดงภาพรวมในการพัฒนาและปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในชุมชนในบริเวณต่างๆ และแบบขยายแสดงรายละเอียด ได้แก่ แปลน รูปด้าน รูปตัด ทศนิยมภาพ และหุ่นจำลอง
๒	ดร.โสรัจ พฤตภูมิ	การออกแบบพัฒนาสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุในสถานที่ท่องเที่ยวชุมชนมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม	- ได้แบบ DWR. ในการพัฒนาชุมชน ๒ จุด คือวัดสุวรรณาราม และตลาดน้ำบ้านศาลาดิน เป็นแบบการปรับปรุงสภาพแวดล้อมเพื่อให้คนทุกคนเข้าถึงและใช้งาน ได้อย่างสะดวก - ได้แนวทางในการออกแบบพัฒนาเสนอต่อชุมชนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนอื่นๆต่อไป

ที่	หัวหน้าโครงการวิจัย	ชื่อโครงการวิจัย	ผลที่ได้รับ
๓	ดร.ประชม ทางทอง	การศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อออกแบบและสร้างอัตลักษณ์แห่งวิถีชีวิตชุมชนตลาดคลองมหาสวัสดิ์ อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม	- ต้นแบบตราสัญลักษณ์ (mascot) จากอัตลักษณ์วิถีชีวิตชุมชนตลาดคลองมหาสวัสดิ์
๔	ผศ.ดร. ฉันทมน โปธิพิทักษ์	การพัฒนา และส่งเสริม กิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวสีเขียววิถีคาร์บอนต่ำ ในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม	ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะรูปแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำต่อสาธารณะ ในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม ปัจจุบัน มีการใช้จักรยาน รวมถึงการออกแบบเพื่อมวลชน แต่ไม่ได้อบรมกลุ่มในทุกจุดการท่องเที่ยว มีการรณรงค์การใช้ถุงผ้า ไซเบอร์จุกซ์ที่สามารถย่อยสลายได้ ส่วนการประชาสัมพันธ์จุดท่องเที่ยว ยังไม่มี การใช้งาน ผ่านการประชาสัมพันธ์ด้วยการ สแกน QR Code ลดการใช้พลังงานจากอุปกรณ์ไฟฟ้า และมีการแยกขยะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสร้างความตระหนัก ไดมุงเน้นที่ผู้ประกอบการ รวมถึง ผู้จัดการของพื้นที่ ซึ่งมีการเตรียมความพร้อมในการส่งเสริมให้เกิดเป็นจุดท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ สำหรับรองรับการท่องเที่ยวสีเขียวอย่างยั่งยืนในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม แต่ควรได้รับการปลูกฝังในเยาวชน โดย จัดดำเนินการจัดโครงการฝึกอบรมมัคคุเทศก์น้อย ของชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม เพื่อตอบสนองการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสร้างความตระหนักในการรักษาชุมชน สภาพแวดล้อม และทรัพยากรของชุมชน รวมทั้งเป็นการปลูกจิตสำนึกแนวทางเชิงกิจกรรมที่ปฏิบัติเพื่อให้เห็นผลต่อการพัฒนาเป็นจุดท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ สำหรับรองรับการท่องเที่ยวสีเขียวอย่างยั่งยืนในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม ได้แบ่งตามผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้คือ - นักท่องเที่ยวจะรณรงค์ ให้ใช้ Car Pool หรือทางเดียวกันไปด้วยกัน รณรงค์การใช้จักรยาน

ที่	หัวหน้าโครงการวิจัย	ชื่อโครงการวิจัย	ผลที่ได้รับ
			การพกุงผาในการท่องเที่ยว และธรรนรค การรักษาคความสะอาด การทิ้งขยะใหลงถ้ตามการแยกขยะผู้มีส่วนไดสวณเสียตาดน - ผู้ประกอบการ ชุมชน จัดทำโปรช่วรประชาสััมพันธผาน application จำหนายสินคาและบริการที่ใขบรรจุภณพธรรมาชาติ เปนมิตรกับสิ่งแวดลอม เตรียมพื้นที่จอดจักรยานแบบสะดวกในทุกจุดท่องเที่ยว และปายประชาสััมพันธ การใขทรัพยากรอยางคุมคา และสรางพฤติกรรมกรท่องเที่ยวสีเขียว - หนวยงานภาครฐ ควบจ้ดใหม้การฝกอบรม ดานความรูและเทคนิดตางๆที่เกียวเนื่งกับแนวคิิดกรท่องเที่ยวสีเขียวอยางยังยืน บรรจุ กรท่องเที่ยวสีเขียวอยางยังยืน ลงในแผนยุทธศาสตรของจังหวัด และจ้ดสรรงบประมาณจากภาครฐ เพื่อกำจ้ดการชุมชนเปนกรท่องเที่ยววิถีเกษตรอยางยังยืน
๕	ดร.ชานนท์ บุญมีพิพิธ	เรือไฮบริด , Hybrid boat	- ระบบเครื่องยนต์สันดาปภายในและระบบไฟฟ้ามาให้พลังงานกลร่วมกันในรูปแบบขนานที่แยกสภาวะการส่งกำลังไปยังเกียร์เพื่อส่งกำลังไปยังใบพัดให้สร้างพลังงานจลน์ที่ทำให้เรือสามารถเคลื่อนที่ไปในทิศทางตรงข้ามกับการสร้างแรงผลักได้ - ออกแบบ ติดตั้งและทดสอบระบบเครื่องยนต์และมอเตอร์ไฟฟ้าพร้อมระบบการควบคุมเรือนำเที่ยวเชิงเกษตรวิถีชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์สามารถนำไปใช้งานหรือทดแทนเครื่องยนต์ที่ใช้งานอยู่ในปัจจุบันได้ทันที - การใช้งานมอเตอร์ไฟฟ้าจะไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมเนื่องด้วยไม่มีเสียงดังเกินกฎหมายแรงงานกำหนดและปริมาณเชื้อเพลิงจากฟอสซิลลดลงจากการใช้เครื่องยนต์ที่ผสมผสานการใช้งานร่วมกับมอเตอร์ไฟฟ้า

ที่	หัวหน้าโครงการวิจัย	ชื่อโครงการวิจัย	ผลที่ได้รับ
๖	ดร.วิจิตรา ปล้องบรรจง	การพัฒนาชาสมุนไพรจากเกสรบัว	๑.ปริมาณสารต้านอนุมูลอิสระ (สารประกอบฟีนอลิก) และการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทางเคมี จุลชีววิทยา และสารปนเปื้อน เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ จากศึกษากระบวนการในการผลิตชาสมุนไพรจากเกสรบัว โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการผลิตชา ๒ แบบ คือ - แบบดั้งเดิม (การตากแห้งด้วยแสงอาทิตย์) - ตามรูปแบบการผลิตชาที่ประกอบด้วยการนึ่ง บด และอบแห้ง พบว่ากระบวนการผลิตชาที่แตกต่างกันไม่ได้ทำให้ปริมาณสารต้านอนุมูลอิสระที่เกิดขึ้นในชาเกสรบัวแตกต่างกัน ผลการศึกษายังพบอีกว่า การชงชาเกสรบัวด้วยน้ำร้อนที่ ๘๐ องศาเซลเซียส สามารถให้ปริมาณต้านอนุมูลอิสระสูงกว่าการชงชาที่ ๖๐ องศาเซลเซียสและ ๙๐ องศาเซลเซียส โดยปริมาณสารต้านอนุมูลอิสระในชาเกสรบัวทั้ง ๓ สายพันธุ์ พบว่า เกสรบัวจากบัวสายพันธุ์สัตตบงกชให้ปริมาณสารต้านอนุมูลอิสระสูงสุด ๙๕.๓๐ µgGAE/ml รองลงมาคือ สายพันธุ์สัตตบุศย์ (๙๑.๓๒ µgGAE/ml) และสายพันธุ์แดงสายรุ้ง (๙๐.๖๗ µgGAE/ml) ตามลำดับ นอกจากนี้ผลการทดสอบและวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมี ทางชีวภาพ เชื้อก่อโรค และสารปนเปื้อน เพื่อเตรียมขอขึ้นทะเบียนชาสมุนไพรตามประกาศฉบับที่ ๒๘๐ (๒๕๔๗) พบว่าอยู่ในเกณฑ์ตามที่กำหนดทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วย ค่าความชื้น ๘.๖ (ร้อยละของน้ำหนัก) ไม่พบจุลินทรีย์ที่ก่อโรค (Salmonella spp. และ Staphylococcus aureas) ไม่พบสารปนเปื้อน ได้แก่ ตะกั่ว แคดเมียม สารหนู และพบทองแดงน้อยกว่า ๐.๑๒ สังกะสี ๐.๒๖ เหล็ก ๐.๒๑ และซิลเวอร์ไดออกไซด์ ๘.๖ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม และไม่พบชนิด ปริมาณสีสังเคราะห์ที่เป็นอันตราย ซึ่งมีความเป็นไปได้ที่ในอนาคตกลุ่มเกษตรกรผู้ทำนาบัวและแปรรูปชาเกสรบัวจะสามารถขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ชาสมุนไพรจากเกสรบัวได้ ๒. การนำเสนองานวิจัยในงานประชุมระดับชาติอย่างน้อย ๑ ครั้ง
๗	นางสุภาพร บำรุงวงศ์	ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและความต้องการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำนครชัยศรี เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	- ได้ประมวลผลจากข้อมูลงานวิจัย - ได้ส่งต่อข้อมูลการวิเคราะห์เกี่ยวกับนักท่องเที่ยว ให้แก่นักวิจัยท่านอื่นในโครงการวิจัย เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป - ได้ให้ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของตน - ได้มีการนำเสนอผลการวิจัยสู่สังคมต่อไป

ที่	หัวหน้าโครงการวิจัย	ชื่อโครงการวิจัย	ผลที่ได้รับ
๘	นางสาวโยธกา สีใสไพร	การพัฒนาแพ็คเกจท่องเที่ยวสำหรับชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยวครอบครัว	กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่นำมาศึกษานั้น โดยส่วนใหญ่มีความต้องการในสถานที่ท่องเที่ยวที่สะดวก สะอาด และปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ ๔.๕๒ รองลงมานักท่องเที่ยวเลือกกิจกรรมและสิ่งอำนวยความสะดวกในประเภทสถานที่ท่องเที่ยวคือ ที่พักสะดวกสบาย ง่าย อาหารอร่อย มีค่าเฉลี่ยที่ ๔.๔๔ นอกจากนั้นมุ่งเน้นไปที่กิจกรรมที่สร้างสรรค์และราคาถูก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ๔.๓๙ แสดงให้เห็นว่าในการพัฒนาแพ็คเกจการท่องเที่ยวชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ต้องอาศัยปัจจัยที่สำคัญข้างต้น ผสานกับวิถีชีวิตของชาวชุมชนในพื้นที่ เพราะนักท่องเที่ยวยังคงต้องการสัมผัสกับบรรยากาศดั้งเดิมของท้องถิ่น ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอแพ็คเกจท่องเที่ยวทั้งหมด ๓ แพ็คเกจ ๑. ปั่นกินลม ชม ๓ นา ๒. เปี่ยมสุข คลุกฝุ่น อุบใจ และ ๓. เริ่มเรียนรู้ ดูแล้วทำ นำกลับบ้าน และได้เสนอแผนในการเตรียมความพร้อมของชาวชุมชนรวมถึงผู้ประกอบการเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวแบบครอบครัวและนักท่องเที่ยวต่างชาติ เพื่อให้ชาวชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ได้มีความรู้ความเข้าใจในความต้องการพื้นฐานของนักท่องเที่ยว สามารถตอบสนองต่อความต้องการและการพัฒนาใหม่ๆ เพื่อให้สามารถยกระดับความเป็นอยู่ของชาวชุมชนในอนาคตต่อไป
๙	ดร.นพลักษณ์ หนักแน่น	แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพระยะยาวระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชน คลองมหาสวัสดิ์ลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	๑. ได้แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพระยะยาวระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมในรูปแบบเข้าพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์และการผูกปิ่นโตข้าว จากผู้เกี่ยวข้องในชุมชน ๒. ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนมีแผนในการส่งเสริมการท่องเที่ยว มีการประสานงานและประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยมีสิ่งที่ดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวคือเป็นพื้นที่เชิงเกษตรที่มีความเป็นธรรมชาติและวิถีชีวิตชุมชน มีความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีสาธารณูปโภคและอุปโภคที่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ส่วนแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพระยะยาวระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมในรูปแบบเข้าพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์และการผูกปิ่นโตข้าว ประกอบด้วย ๓ แนวทาง - แนวทางที่ ๑ ทำนา กินข้าวปลาในทุ่ง ตีพุงดูนา เป็นแนวทางหรือกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวที่สนใจหาประสบการณ์ชีวิตในการทำนาได้ลองมาเป็นชาวนาลงมือปลูกข้าวทำนากับชาวนา เกี่ยวข้าวดำนา กินข้าวที่ปลูก-ปลูกข้าวที่กิน นอนดูนา กินปลาในทุ่งและซื้อข้าวผ่านชาวนา - แนวทางที่ ๒ กินข้าว/ผักออนไลน์ สไตร์ไร้สาร นักท่องเที่ยวสามารถเข้ามาพักผ่อนดื่ม

ที่	หัวหน้าโครงการวิจัย	ชื่อโครงการวิจัย	ผลที่ได้รับ
			เครื่องดื่มและรับประทานอาหารจากนาหรือฟาร์มอินทรีย์ ชมการทำปุ๋ยอินทรีย์ การปลูกผักอินทรีย์ ซื้อผลผลิตอินทรีย์ผ่าน online - แนวทางที่ ๓ แหล่งเรียนรู้ดูงานในเวศสุนทรีย์ คู่วิถีชีวิตชาวนาไทย พิธีกรรมเกี่ยวกับข้าว การทำอาหาร ขนมพื้นบ้าน และการละเล่นไทย
๑๐	ดร.กิตติยา สุขหม	การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ บริเวณลุ่มแม่น้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	- ได้ข้อมูลสารสนเทศในการประเมินระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยและผลลัพธ์ และผลกระทบจากโครงการวิจัยที่สิ้นสุดแล้วในการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยในปีงบประมาณต่อไป การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ที่ต้องการขอเสนอโครงการวิจัยคือ บุคลากรของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ โดยนักวิจัยร้อยละ ๕๖ ไม่เคยทำวิจัยเชิงพื้นที่มาก่อนและสนใจทำวิจัยเชิงพื้นที่เพิ่มขึ้น ซึ่งมีการเข้าร่วมกิจกรรมกับสถาบันวิจัยและพัฒนาเพื่อพัฒนาโจทย์วิจัยในพื้นที่มากถึงร้อยละ ๖๒ ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับทุนถึงร้อยละ ๗๕ ด้านความคิดเห็นต่อปัจจัยนำเข้าของระบบและกลไกการบริหารจัดการของสถาบันวิจัยและพัฒนา พบว่า ระดับความพึงพอใจอยู่ระหว่างความ พึงพอใจปานกลางถึงมาก โดยเฉพาะด้านการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการพัฒนาของพื้นที่ร่วมกับการพัฒนาโจทย์วิจัย นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามเสนออยากให้มีการเพิ่มงบประมาณในการทำวิจัย รวมทั้งต้องการให้มีการทำวิจัยเชิงพื้นที่ทุกปีเพื่อก่อให้เกิดการสร้างประโยชน์แก่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของระบบกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยที่ขอเสนอรับทุนสำหรับนักวิจัยที่ได้รับทุนจัดสรรพบว่าผู้ได้รับทุนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากต่อการดำเนินงานของหน่วยวิจัย เนื่องจากหน่วยวิจัยสามารถถ่ายทอดเป้าหมายหรือจุดประสงค์หลักร่วมกันให้ผู้ได้รับทุนเข้าใจมากถึงร้อยละ ๗๗ ส่งผลให้การดำเนินงานของทุกโครงการเป็นไปตามแผนร้อยละ ๖๙ และสามารถนำผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชนหรือนักวิจัยท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัยได้ถึงร้อยละ ๘๔ แต่อย่างไรก็ตามนักวิจัยร้อยละ ๕๘.๓ ต้องการให้หน่วยงานวิจัยมีการจัดการอบรมเพิ่มเติมเพื่อเสริมให้นักวิจัยมีความรู้มากขึ้น เช่น เทคนิคการเขียนบทความวิชาการทางสังคม นอกจากนี้ร้อยละ ๗๕ ต้องการให้สถาบันวิจัยและพัฒนา มีหน่วยงานเฉพาะสำหรับการการบริหารและจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่โดยเฉพาะ จากการรวบรวมข้อมูลของผู้ตอบในส่วนของผู้บริหาร นักวิจัย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ผู้ประกอบการในชุมชน นักท่องเที่ยว พบว่าการวิจัยเชิงพื้นที่ได้สะท้อนให้เห็นถึงการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ชุมชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่สามารถนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้จริง ส่งผลให้ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์มีนโยบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการขอทุนงบประมาณรายได้ในปี ๒๕๖๔ โดยการเพิ่มเติมในส่วนของการนำเสนอโครงการชุดเพื่อพัฒนาพื้นที่ ส่วนผลลัพธ์ของนักวิจัยที่ได้รับทุน พบว่าผู้ได้รับทุนสามารถบูรณาการงานวิจัยใน

ที่	หัวหน้าโครงการวิจัย	ชื่อโครงการวิจัย	ผลที่ได้รับ
			ด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านการเรียนการสอนมาก ถึงร้อยละ ๙๐ รองลงมาคือบริการวิชาการร้อยละ ๖๐ และ ศิลปวัฒนธรรมร้อยละ ๑๐ นอกจากนั้นงานวิจัยที่ได้ จากโครงการนี้ยังสามารถนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการขอ ตำแหน่งทางวิชาการในด้านของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ พบว่ามีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ ๘๐ ในทุกกรอบการวิจัย ทั้งนี้ หากทุกโครงการสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องจะมีผลทำให้จำนวนนักท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ ๘๐ สิ่งแวดล้อมในชุมชนดีขึ้น ชุมชนมีรายได้ที่สูงขึ้นจากการขายข้าวที่มีคุณภาพ เนื่องจากมีการตรวจสอบแล้วพบว่าไม่มีการปนเปื้อนสารใดๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตราย ซึ่งสามารถตอบสนองต่อ เป้าหมายของโครงการวิจัย คือการพัฒนาคุณภาพชีวิตบริเวณลุ่มน้ำให้ดีขึ้น

บทที่ ๕

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

๕.๑ สรุปภาพผลการดำเนินการจากการทำงาน

๕.๑.๑ ด้านการบริหารจัดการการวิจัย

จากการที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้ดำเนินโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ผลการดำเนินการจากการทำงานด้านการบริหารจัดการการวิจัย ดังนี้

- มีการปรับตัวในการเป็นนักจัดการงานวิจัย ตั้งแต่การวิเคราะห์และประเมินศักยภาพของมหาวิทยาลัยในการบริหารจัดการงานวิจัยร่วมกับชุมชน และภาคีเครือข่ายในพื้นที่ในการทำงานร่วมกัน การวางแผนการดำเนินงาน

- มีการลงพื้นที่เพื่อศึกษาบริบทของชุมชน การหาโจทย์วิจัย การจัดเวทีระดมความคิด การนำเครื่องมือและวิธีการดำเนินการมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชน เพื่อให้ได้โจทย์วิจัยที่มาจากปัญหาและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

- การสร้างกรอบการวิจัย ที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดกรอบการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่
- มีการประกาศเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอรับทุนวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่ แต่เดิมมหาวิทยาลัยมีการประกาศเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยงบประมาณเงินรายได้ และงบประมาณเงินแผ่นดิน และงบประมาณภายนอกอื่นๆ เท่านั้น

- ข้อเสนอโครงการ มีกระบวนการในการกลั่นกรอง การพิจารณาเอกสารเชิงหลักการ (Concept paper) และพิจารณาข้อเสนอโครงการ (Full Proposal) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จึงได้มาซึ่งข้อเสนอโครงการวิจัยที่ตอบโจทย์ปัญหาและความต้องการของพื้นที่

- นักวิจัยให้ความสนใจการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่ โดยมีนักวิจัยส่งเอกสารเชิงหลักการ (Concept paper) เข้าร่วมจำนวน ๒๘ โครงการ

- เกิดนักวิจัยรุ่นใหม่ โดยพบว่ามีนักวิจัยรุ่นใหม่ให้ความสนใจและผ่านการพิจารณาถึงร้อยละ ๓๓.๓๓

โดยตลอดระยะการดำเนินงาน ๑๒ เดือนที่ผ่านมา มีผลงานที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการการวิจัย ดังนี้

๑. ได้เครื่องมือซึ่งแบบฟอร์มในการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานวิจัย แต่เดิมนั้นสถาบันวิจัยและพัฒนาติดตามความก้าวหน้าในรูปแบบของการจัดทำหนังสือบันทึกข้อความและแจ้งไปยังผู้รับทุนวิจัยให้ทราบถึงระยะเวลาการดำเนินงานแต่ละช่วง ปัจจุบันหน่วยจัดการ สถาบันวิจัยและพัฒนาได้ดำเนินการติดตามโดยการจัดทำแบบฟอร์มและมีการจัดเวทีรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานวิจัยเพื่อติดตามในระยะ ๓ เดือน การเตรียมความพร้อมในระยะ ๖ เดือน และการนำเสนอรายงานความก้าวหน้าระยะ ๖ เดือน เพื่อให้ นักวิจัยโครงการย่อยได้รายงานความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานวิจัย

๒. มีกระบวนการกลั่นกรอง และสรุปผลการดำเนินงานของโครงการย่อยในภาพรวมถึงการดำเนินงาน

๓. สถาบันวิจัยและพัฒนานำองค์ความรู้และรูปแบบของการดำเนินงานมาปรับใช้กับการดำเนินงานวิจัยของมหาวิทยาลัย โดยนำมาใช้กับการพัฒนาแผนงานวิจัยเพื่อการสร้างแผนงานวิจัยที่มีคุณภาพสำหรับการเสนอของบประมาณ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๔. หน่วยจัดการ สถาบันวิจัยและพัฒนา ได้นำแนวทางการดำเนินงาน ทักษะ และองค์ความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้ตั้งแต่กระบวนการเขียนเสนอขอทุนวิจัย การพัฒนาข้อเสนอโครงการ และรวมถึงการบริหารจัดการโครงการให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้ทำให้ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ หน่วยจัดการ สถาบันวิจัยและพัฒนา ได้รับทุนสนับสนุนโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนากลไกกลางเพื่อเชื่อมต่อห่วงโซ่คุณค่าใหม่ของเศรษฐกิจฐานทรัพยากรพื้นถิ่น มะพร้าวอินทรีย์ทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและอาหารพื้นถิ่น โดยใช้โมบายแอปพลิเคชันเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

๕. ทักษะในการจัดเวที การคัดกรองและประเมินเนื้อหา โดยการกลั่นกรองเบื้องต้น

๕.๑.๒ ด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่

จากการที่มหาวิทยาลัยได้ดำเนินโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัย เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม นครปฐม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยที่หนุนเสริมการพัฒนาพื้นที่ เพื่อวิจัยและสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาในมิติเศรษฐกิจและอาชีพ เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวในเกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม มีอาชีพ มีการกระจายรายได้ และยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ เป็นการสร้างกลไกในการขับเคลื่อน การเข้ามามีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ ในชุมชนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

หน่วยจัดการ ได้กำหนดแผนการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย และได้ดำเนินการในระยะต้นน้ำและระยะกลางน้ำ ดังนี้

๑. การดำเนินงานในระยะต้นน้ำ

หน่วยจัดการ ได้ดำเนินการจัดเวทีระดมความคิดจากผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholders) ภาควิชาเครือข่ายและผู้ประกอบการในชุมชน ได้มาซึ่งโจทย์วิจัยจากปัญหาและความต้องการของคนในชุมชน นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ออกมาเป็นกรอบการวิจัย ได้ทั้งสิ้น ๕ กรอบ โดยมีโครงการวิจัยที่ได้รับจัดสรรทุนวิจัย เพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่ จำนวนทั้งสิ้น ๑๒ โครงการ ดังนี้

กรอบที่ ๑ ภูมิสถาปัตยกรรมที่ตอบสนองความต้องการของพื้นที่ของผู้อาศัยและนักท่องเที่ยว

- โครงการวิจัยเรื่อง แนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม
- โครงการวิจัยเรื่อง การออกแบบพัฒนาสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุในสถานที่ท่องเที่ยวชุมชนมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม

กรอบที่ ๒ อัตลักษณ์ชุมชน

- โครงการวิจัยเรื่อง การศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อออกแบบและสร้างอัตลักษณ์แห่งวิถีชีวิตชุมชนตลาดคลองมหาสวัสดิ์ อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม

กรอบที่ ๓ นวัตกรรมสิ่งแวดล้อม

- โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนา และส่งเสริม กิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวสีเขียววิถีคาร์บอนต่ำในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม
- โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนต้นแบบบริเวณคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม ด้วยนวัตกรรม การผลิตเส้นใยจากผักตบชวา
- โครงการวิจัยเรื่อง เรือไฮบริด

กรอบที่ ๔ ผลิตภัณฑ์ชุมชน

- โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชาสมุนไพรจากเกสรบัว
- โครงการวิจัยเรื่อง ตู้อบผลิตภัณฑ์การเกษตรพลังงานรวมแสงอาทิตย์จากแผงกระจก

กรอบที่ ๕ การท่องเที่ยว

- โครงการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและความต้องการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำนครชัยศรีเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแพ็คเกจท่องเที่ยวสำหรับชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยวครอบครัว
- โครงการวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธภาพระยะยาวระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชน คลองมหาสวัสดิ์ลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

นอกจากนี้ มีโครงการวิจัยที่ดำเนินการในการประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ จำนวน ๑ โครงการ ในโครงการวิจัยเรื่อง การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณลุ่มแม่น้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

๒. การดำเนินงานในระยะกลางน้ำ

ระยะกลางน้ำ เป็นการปรับปรุงทัศนัย พัฒนาผลิตภัณฑ์ พัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน และการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงการพัฒนาบุคลากรในชุมชนเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวชุมชน โดยทำการดูแลติดตามนักวิจัยระหว่างดำเนินการวิจัยเพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการวิจัย และหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันผ่านระบบนักวิจัยพี่เลี้ยง มีระบบการติดตามและประเมินผลที่ชัดเจน และมีการรายงานผลการประเมินสู่ระดับผู้บริหารและชุมชน หน่วยจัดการได้ดำเนินการ ดังนี้

- กำหนดนักวิจัยเริ่มงานวิจัย ตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้

- สร้างกระบวนการติดตามผลการดำเนินงาน โดยการลงพื้นที่ร่วมกับนักวิจัยและการจัดเวทีติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานวิจัย ระยะ ๓ เดือน ระยะ ๖ เดือน และ ระยะ ๙ เดือน เพื่อให้ นักวิจัยรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ทั้งนี้หน่วยจัดการจะได้ทราบถึงผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานวิจัย

- สร้างกระบวนการการให้ความรู้เพื่อหนุนเสริมให้นักวิจัย ด้านการนำผลงานไปใช้ประโยชน์ ทรัพยากรปัญหา และการตีพิมพ์เผยแพร่ โดยหน่วยจัดการได้กำหนดจัดโครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเขียนงานวิจัย การเขียนรายงานวิจัย การเขียนบทความ อันสืบเนื่องมาจากการพิจารณาการเขียนรายงานความก้าวหน้าการวิจัย ระยะ ๖ เดือน พบว่า เป็นปัญหาหลักของของวิจัยโครงการย่อยทุกโครงการ และอาจจะเป็นปัญหาในภาพรวมของระดับมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการเขียนงานวิจัย การเขียนรายงานวิจัย การเขียนบทความ ซึ่งมีผลต่อมหาวิทยาลัยในอนาคต

- ดำเนินการทบทวนระเบียบ ประกาศ แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวิจัยและได้ดำเนินการแก้ไขแบบการผลิตและผลลัพธ์ของงานวิจัยไปใช้ จากเดิมได้กำหนดเกณฑ์การผลิต/ผลลัพธ์ของงานวิจัย สอดคล้องตามงบประมาณทุนวิจัยที่ได้รับจัดสรร ไม่ว่าจะเป็นการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ หรือการตีพิมพ์และการเผยแพร่ จึงได้มีการปรับระดับการเผยแพร่ผลงานวิจัยเชิงพื้นที่ เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทงานวิจัยเชิงพื้นที่

- สร้างกลไกในการขับเคลื่อน การเข้ามามีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ ในชุมชน โดยดำเนินการสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยในรูปแบบต่างๆ ทั้งนี้หน่วยจัดการ ได้เข้าไปมีส่วนร่วมและให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการกับชุมชน นอกเหนือจากส่วนของงานวิจัยที่กำลังดำเนินการ และเชิงภาคีเครือข่ายระดับจังหวัด อำเภอ ชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholder) เข้าร่วมในกิจกรรมที่หน่วยจัดการได้จัดขึ้น เช่น เวทีรายงานความก้าวหน้าระยะ ๓ เดือน เวทีรายงานความก้าวหน้าระยะ ๖ เดือน และกิจกรรมติดตามความก้าวหน้าและร่วมสังเกตการณ์ในการลงพื้นที่ของนักวิจัยโครงการย่อย

- แผนการทำงานในระยะต่อไปในการดำเนินงานในระยะกลางน้ำ หน่วยจัดการจัดเสริมความรู้ด้านกระบวนการออกแบบการดำเนินงานวิจัยเชิงพื้นที่ และการเขียนรายงาน อยู่ระหว่างการดำเนินการจัดเตรียมงาน

๓. การดำเนินงานในระยะปลายน้ำ

ระยะปลายน้ำ คือ เป็นระยะที่สนับสนุนให้นักวิจัยทำการเผยแพร่ผลการวิจัยของตนเองทั้งในรูปแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน การให้บริการวิชาการ การตีพิมพ์ การนำเสนอผลงานทางวิชาการ การจัดการนิทรรศการ และนำนวัตกรรมชุมชนเข้าสู่กระบวนการทรัพย์สินทางปัญญา

- สร้างกระบวนการติดตามผลโดยการลงพื้นที่ร่วมกับนักวิจัยและการจัดเวทีติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานวิจัย รอบ ๑๒ เดือน

- เวทีปิดโครงการ โดยเชิญคณะกรรมการผู้ทรงวุฒิ ภาควิชาและตัวแทนผู้ประกอบการจากชุมชน มาร่วมรับฟัง

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๒.๑ การวิเคราะห์ปัจจัยเงื่อนไขของความก้าวหน้า

๑. ด้านการบริหารจัดการการวิจัย

๑.๑ การวิเคราะห์ปัจจัยเงื่อนไขของความก้าวหน้า ด้านการบริหารจัดการการวิจัย จากการดำเนินการในบางแผนงานมีความล่าช้า ซึ่งหน่วยจัดการได้เกิดข้อเรียนรู้จากการที่นักวิจัยลาออกจากราชการระหว่างกระบวนการ ซึ่งได้หาวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการขอคำปรึกษาจากสำนักงานสนับสนุนการวิจัย และพี่เลี้ยงนักวิจัย ถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และนำข้อเรียนรู้ที่เกิดขึ้นมาปรับปรุงแนวทางการบริหารจัดการงานวิจัยในระยะต่อไป

๑.๒ การวิเคราะห์ปัจจัยเงื่อนไขของความก้าวหน้า ด้านการบริหารจัดการการวิจัย จากการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานของโครงการวิจัยย่อย ซึ่งหน่วยจัดการได้ข้อเรียนรู้จากโครงการวิจัยที่มีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้ มีผลให้โครงการดังกล่าว จำนวน ๒ โครงการ ต้องยุติการดำเนินโครงการวิจัย ทั้งนี้เป็นข้อเรียนรู้ของหน่วยจัดการที่ได้หารือร่วมกับพี่เลี้ยง หัวหน้าโครงการวิจัยถึงแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว และเพื่อหาทางออกร่วมกันกับนักวิจัยโครงการย่อย

๒. ด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่

มหาวิทยาลัย ได้ดำเนินงานด้านวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่และผลลัพธ์ โดยหน่วยจัดการงานวิจัย มีเป้าหมายในการสนับสนุนการวางแผนการแก้ปัญหาและการพัฒนาพื้นที่ระดับจังหวัด อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการระดมทรัพยากรเข้าสู่การวิจัยเพื่อตอบโจทย์ที่เป็นรูปธรรมของพื้นที่ ตลอดจนทำให้มหาวิทยาลัยเป็นที่พึ่งทางวิชาการให้กับจังหวัด ในการวางแผนและบริหารงบประมาณ เพื่อพัฒนาพื้นที่ระดับจังหวัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลเป็นรูปธรรมต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง ซึ่งมีการแบ่งการดำเนินการออกเป็น ๓ ระยะ ในการดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่ ดังนี้

๑. ระยะต้นน้ำ คือการพัฒนาให้นักวิจัยสามารถค้นหาปัญหาการวิจัย ร่วมวิเคราะห์ค้นหาโจทย์และความต้องการของชุมชน แล้วพัฒนาไปสู่การสร้างโจทย์วิจัย พร้อมทั้งสามารถพัฒนาโจทย์วิจัยสู่การพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย สร้างเครือข่ายการวิจัยร่วมกับชุมชนและเครือข่ายภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมสนับสนุนการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย

๒. ระยะกลางน้ำ ดำเนินการติดตามนักวิจัยระหว่างดำเนินการวิจัยเพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการวิจัย และหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันผ่านระบบนักวิจัยพี่เลี้ยง มีระบบการติดตามและประเมินผลที่ชัดเจน และมีการรายงานผลการประเมินสู่ระดับผู้บริหารและชุมชน

๓. ระยะปลายน้ำ คือ เป็นระยะที่สนับสนุนให้นักวิจัยทำการเผยแพร่ผลการวิจัยของตนเอง ทั้งในรูปแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน การให้บริการวิชาการ การตีพิมพ์ การนำเสนอผลงานทางวิชาการ การจัดนิทรรศการ และนำนวัตกรรมชุมชนเข้าสู่กระบวนการทรัพย์สินทางปัญญา

๕.๒.๒ การวิเคราะห์จุดเด่น และจุดอ่อน ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาระบบจัดการงานวิจัยของสถาบัน

๑. จุดเด่น

- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์และนักวิจัยทำการวิจัย เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเริ่มต้นการทำงานวิจัย ในทุกๆ ด้าน โดยสถาบันวิจัยและพัฒนาเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลการบริหารจัดการงานวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการวิจัย โดยมีผลงานและระบบการบริหารจัดการงานวิจัยที่มีความชัดเจนในการดำเนินงาน ในแต่ละส่วนงานจะดำเนินการที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน โดยส่วนงานแรกได้แก่การบริหารจัดการงานวิจัย ซึ่งดำเนินการในส่วนของการนโยบาย การให้ความรู้ในการดำเนินงานวิจัย โดยจัดให้มีโครงการพัฒนาศักยภาพนักวิจัย เพื่อสร้างและพัฒนานักวิจัย ซึ่งเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ในการดำเนินงานวิจัย การส่งเสริมงานวิจัย ซึ่งดำเนินการในส่วนของการดำเนินงานวิจัย ผลผลิตผลลัพธ์งานวิจัย และสนับสนุนการตีพิมพ์เผยแพร่และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และการบริการวิชาการ ซึ่งดำเนินการในส่วนของการนำความรู้จากงานวิจัยถ่ายทอดให้กับชุมชน

- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โดยสถาบันวิจัยและพัฒนา เป็นหน่วยงานที่ดำเนินการให้เป็นไปตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย โดยเป็นศูนย์กลางบริการวิชาการแก่สังคมที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคมการประกอบการ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รักษาสิ่งแวดล้อม และให้ความสำคัญกับภูมิปัญญาไทย

๒. จุดอ่อน

- จากบริบทของมหาวิทยาลัย จะเห็นได้ว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มีสถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยครอบคลุมพื้นที่ศาลายา พื้นที่ปทุมธานี จักรวรรดิ พื้นที่วิทยาลัยเพาะช่าง และวิทยาเขตวังไกลกังวล มีการจัดการศึกษาออกเป็น ๗ คณะ และ ๓ วิทยาลัย โดยแต่ละสถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยมีความโดดเด่นที่แตกต่างกัน เช่น พื้นที่ศาลายาจะมีความเชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ นวัตกรรมจัดการ พลังงานและสิ่งแวดล้อม วิทยาลัยเพาะช่าง มีความโดดเด่นในด้านศิลปะ พื้นที่ปทุมธานี จักรวรรดิ เชี่ยวชาญทางด้านพัฒนาบุคลากรทางด้านภาษา และพื้นที่วิทยาเขตวังไกลกังวลมีความเชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว ซึ่งจากการที่มหาวิทยาลัยมีสถานที่ตั้งถึง ๔ พื้นที่ และมีความโดดเด่นที่แตกต่างกันซึ่งเป็นข้อดีหากได้มีการบูรณาการร่วมกันภายใต้บริบทที่เหมาะสม แต่การดำเนินงานในการพัฒนาระบบจัดการงานวิจัย เป็นจุดอ่อนในการจัดการงานวิจัย เช่น ด้านประสานงานด้านเอกสารงานวิจัย ที่ต้องใช้เวลาในการดำเนินงานก่อให้เกิดความล่าช้า เป็นต้น

- การรายงานความก้าวหน้าก้าวหน้าการวิจัย ระยะ ๖ เดือน โดยนักวิจัยโครงการย่อย ภายใต้โครงการวิจัยเรื่อง ภายใต้โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมนำเสนอความก้าวหน้าการวิจัยต่อผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องเมื่อวันศุกร์ที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ ที่ผ่านมานั้น พบว่านักวิจัยของมหาวิทยาลัย ยังจุดอ่อนที่ความปรับปรุงเกี่ยวกับการเขียนงานวิจัย การเขียนรายงานวิจัย การเขียนบทความ ซึ่งเป็นปัญหาหลักของของวิจัยโครงการ

ย่อยทุกโครงการ และอาจจะเป็นปัญหาในภาพรวมของระดับมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการเขียนงานวิจัย การเขียนรายงานวิจัย การเขียนบทความ ทั้งนี้อาจส่งผลกระทบต่อมหาวิทยาลัยในอนาคต

๕.๒.๓ การวิเคราะห์ผลสะท้อนของโครงการต่อความตื่นตัวของคณาจารย์ ผู้บริหารชุมชนที่ได้รับประโยชน์ การปรับเปลี่ยนระบบการทำงาน ฯลฯ

จากการสำรวจข้อมูลความต้องการของนักวิจัยโดยใช้แบบสอบถามแก่กลุ่มเป้าหมายคือนักวิจัยกลุ่มที่ได้รับการจัดสรรทุนจำนวน ๑๒ ทุน ซึ่งเป็นบุคลากรในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีในด้านต่างๆ โดยการวิเคราะห์ผลสะท้อนของโครงการต่อความตื่นตัวของคณาจารย์ ผู้บริหารชุมชนที่ได้รับประโยชน์ การปรับเปลี่ยนระบบการทำงาน ฯลฯ ดังนี้

- มหาวิทยาลัย ประสบความสำเร็จด้านการกระตุ้นและดึงนักวิจัยที่ไม่เคยทำงานวิจัยเชิงพื้นที่มาก่อนเข้ามาทำงานด้านการวิจัยดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น ซึ่งถือเป็นการเปลี่ยนแปลงที่จะผลักดันให้นักวิจัยในระดับมหาวิทยาลัยที่ร่วมกันทำงานเพื่อท้องถิ่นมากขึ้น (ดูได้จากการเก็บแบบสำรวจ)

- อาจารย์และนักวิจัยเน้นทำงานในห้องปฏิบัติการมากเกินไป นักวิจัยไม่สามารถเข้าถึงชุมชนได้ และไม่สามารถเข้าใจปัญหาของชุมชนได้อย่างแท้จริง วิธีการแก้ปัญหา และสิ่งที่นักวิจัยอยากให้สถาบันวิจัยและพัฒนาหนุนเสริม คือ การลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลรวมทั้งให้งบประมาณในการเก็บข้อมูลที่สูงขึ้น รวมถึงการรวมกลุ่มของชุมชนเพื่อสะท้อนปัญหาที่แท้จริงของชุมชน

- ชุมชนไม่เข้าใจการทำงานและไม่ให้ความร่วมมือ รวมทั้งทัศนคติของชุมชนต่อการพัฒนาที่ไม่ไปในทิศทางเดียวกัน วิธีการแก้ปัญหา คือการสร้างเวทีและการสัมภาษณ์เชิงลึก

๕.๓ ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาในระยะต่อไป

๕.๓.๑ การพัฒนาของสถาบัน

- ควรส่งเสริมและสนับสนุนด้านการบริหารจัดการการวิจัยและด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่ โดยเป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างคณะ วิทยาลัย และมหาวิทยาลัย

- ควรให้การสนับสนุนและส่งเสริม และเพิ่มจำนวนนักวิจัยรุ่นใหม่ในการดำเนินงานวิจัยที่ได้รับสนับสนุนจากแหล่งทุนภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

- มหาวิทยาลัย ควรส่งเสริมโดยการจัดโครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเขียนงานวิจัย การเขียนรายงานวิจัย การเขียนบทความ ซึ่งจากการพิจารณาการเขียนรายงานความก้าวหน้าการวิจัย ระยะ ๖ เดือน พบว่า เป็นปัญหาหลักของของวิจัยโครงการย่อยทุกโครงการ และอาจจะเป็นปัญหาในภาพรวมของระดับมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการเขียนงานวิจัย การเขียนรายงานวิจัย การเขียนบทความ ซึ่งมีผลต่อมหาวิทยาลัยในอนาคต

๕.๓.๒ การพัฒนาของ สกว./แหล่งทุน ทั้งในด้านเงื่อนไขการสนับสนุนทุน การจัดการระบบที่เสี่ยงการพัฒนาระบบงานสนับสนุนเครือข่าย ฯลฯ

- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ควรจัดโครงการอบรมหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวิจัย ด้านการบริหารจัดการการวิจัยและด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่เป็นประจำทุกเดือน เนื่องจากการจัดกิจกรรมดังกล่าวสามารถนำมาใช้ในการดำเนินงานด้านการจัดการงานวิจัย

ภาคผนวก

๑. บทความสำหรับการเผยแพร่

๑.๑ โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชาสมุนไพรจากเกสรบัว โดย ดร.วิจิตรา ปล้องบรรจง ได้นำส่งในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ ในวารสารชื่อ JMB; Journal of Microbiology and Biotechnology แต่ทั้งนี้ไม่ได้รับการตอบรับจากวารสารดังกล่าว

๑.๒ โครงการวิจัยเรื่อง เรือไฮบริด โดย ดร.ชานนท์ บุญมีพิพิธ ได้รับการคัดเลือกจากฝ่ายบริการวิชาการ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีให้นำไปเผยแพร่ในงานมหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ ๒๕๖๓ (Thailand Research Expo ๒๐๒๐)

๒. กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์

มหาวิทยาลัยได้นำกระบวนการและกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดจากการดำเนินงานภายใต้โครงการวิจัยมาใช้ประโยชน์ พัฒนาและขับเคลื่อนการบริหารจัดการวิจัยของมหาวิทยาลัย ดังนี้

๒.๑ การมีส่วนร่วมกับนักวิจัยในการพัฒนาโจทย์วิจัย

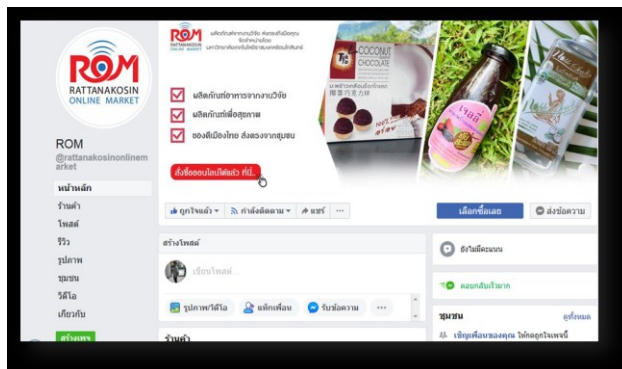
๒.๒ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๒.๓ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับเครือข่ายเกษตรภาคกลางตอนล่าง

๒.๔ การสร้างกลไกเชิงพาณิชย์ของมหาวิทยาลัย

๓. รายชื่อโครงการวิจัยที่ให้การสนับสนุน

รหัสโครงการ	ชื่อโครงการ (Full Proposal)	หัวหน้าโครงการวิจัย	สังกัด/คณะ	งบประมาณ (บาท)
RDG61A0029-01	แนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม	ผศ. ดร.รุฬณี รัตนถาวร	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ	๒๐๐,๐๐๐
RDG61A0029-02	การออกแบบพัฒนาสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุในสถานที่ท่องเที่ยวชุมชนมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม	ดร.โสรัจ พงศ์โกมล	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ	๑๔๕,๐๐๐
RDG61A0029-03	การศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อออกแบบและสร้างอัตลักษณ์แห่งวิถีชีวิตชุมชนตลาดคลองมหาสวัสดิ์ อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม	ดร.ประชม ทางทอง	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ	๑๐๐,๐๐๐
RDG61A0029-04	การพัฒนา และส่งเสริม กิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวสีเขียววิถีคาร์บอนต่ำในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม	ผศ. ดร.ฉันทมน โปธิพิทักษ์	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ	๑๒๐,๐๐๐
RDG61A0029-05	การพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนต้นแบบบริเวณคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม ด้วยนวัตกรรมการผลิตเส้นใยจากผักตบชวา	นายนิธินพ ทองวาสนาส่ง	คณะบริหารธุรกิจ พื้นที่ศาลายา	๑๐๐,๐๐๐
RDG61A0029-06	เรือไฮบริด	ดร.ชานนท์ บุญมีพิพิธ	วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อมฯ	๑๗๕,๐๐๐
RDG61A0029-07	การพัฒนาชุมชนไพรจากเกษตร	ดร.วิจิตรา ปล้องบรรจง	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๑๔๕,๐๐๐
RDG61A0029-08	คู่มือผลิตภัณฑ์การเกษตรพลังงานรวมแสงอาทิตย์จากแผงกระจก	นายเนรุชลา กำไลทอง	คณะบริหารธุรกิจ พื้นที่ศาลายา	๑๔๕,๐๐๐
RDG61A0029-09	ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและความต้องการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำนครชัยศรีเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	นางสุภาพร บำรุงวงศ์	คณะอุตสาหกรรมการโรงแรมและการท่องเที่ยว	๑๒๐,๐๐๐
RDG61A0029-10	การพัฒนาแพ็คเกจท่องเที่ยวสำหรับชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยวครอบครัว	นางสาวโยธกา สีโสไพร	คณะบริหารธุรกิจ พื้นที่ศาลายา	๑๒๕,๐๐๐

รหัสโครงการ	ชื่อโครงการ (Full Proposal)	หัวหน้าโครงการวิจัย	สังกัด/คณะ	งบประมาณ (บาท)
RDG61A0029-11	แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อ สร้างสัมพันธ์ภาพระยะยาวระหว่าง นักท่องเที่ยวและชุมชน คลองมหาสวัสดิ์ ลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	ดร.นพลักษณ์ หนักแน่น	คณะศิลปศาสตร์ พื้นที่ศาลายา	๑๐๐,๐๐๐
RDG61A0029-12	การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของ โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ บริเวณลุ่ม แม่น้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์	ดร.กิตติยา สุเทม	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๑๒๕,๐๐๐

๔. บทคัดย่อผลงานวิจัยที่แล้วเสร็จ

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: RDG61A0029-01

โครงการวิจัย: แนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทาง
ภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์ นครปฐม

คณะผู้วิจัย: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาวรูปณี รัตนถาวร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรชัย จิตติวสุรัตน์

แนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทาง ภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) ศึกษาลักษณะทางกายภาพและลักษณะกิจกรรม บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทาง (๒) เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพ ปัญหาทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของลักษณะทางกายภาพและลักษณะกิจกรรมบริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทาง และ (๓) เพื่อจัดทำผังบริเวณและรายละเอียดการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์ ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ การสำรวจพื้นที่ การสังเกตการณ์อย่างไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เชิงลึก การตอบแบบสอบถาม ร่วมกับการนำเสนอแนวความคิดในการออกแบบและแบบผังบริเวณผ่านการประชุมกลุ่มย่อย การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากชาวชุมชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยพบว่า จุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางสำคัญประกอบด้วยบริเวณวัดสุวรรณารามและบริเวณบ้านศาลาดิน ในการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณวัดสุวรรณาราม กำหนดให้สอดคล้องกับแนวคิดแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ควบคู่กับความเป็นศาสนสถานและวัฒนธรรมท้องถิ่น ประกอบด้วย ๘ พื้นที่ย่อยหรือ “ลาน” ได้แก่ ๑) ลานริมน้ำ ๒) ลานพิพิธภัณฑ ๓) ลานวัด ๔) ลานจอดรถ ๕) ลานโรงเรียน ๖) ลานสถานีรถไฟ ๗) ลานจอดรถชั่วคราว และ ๘) ลานพักผ่อนริมน้ำ ส่วนการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณบ้านศาลาดิน มีความสอดคล้องกับแนวคิดแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ควบคู่กับความเป็นพื้นที่สีเขียวริมคลองและแหล่งเรียนรู้เชิงวิถีเกษตร ประกอบด้วย ๔ พื้นที่ย่อย ได้แก่ ๑) ลานตลาดริมน้ำ ๒) ลานอเนกประสงค์ ๓) ลานจอดรถใหญ่ และ ๔) ลานจอดรถเล็ก งานวิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการใช้ “มาตรการควบคุม” การพัฒนาทางด้านกายภาพ เพื่อความมีระเบียบ สวยงาม สะดวกและปลอดภัยทั้งต่อผู้อยู่อาศัยและผู้มาเยือน และใช้ “มาตรการส่งเสริม” การพัฒนาเชิงพื้นที่ ในการนำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนมาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมในการพัฒนาชุมชน เพื่อช่วยเสริมสร้างเอกลักษณ์ขององค์ประกอบทางภูมิทัศน์ในชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้คงอยู่

คำสำคัญ : การปรับปรุงภูมิทัศน์ จุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทาง แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์ การมีส่วนร่วมของชุมชน

E-mail Address: tapanee.r@rmutr.ac.th

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: RDG61A0029-02
โครงการวิจัย: การออกแบบพัฒนาสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุในสถานที่ท่องเที่ยวชุมชนมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม
คณะผู้วิจัย: ดร.โสรัจ พฤตโกมล

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการพัฒนาออกแบบพื้นที่ที่ใช้หลักการออกแบบเพื่อมวลชนมาใช้ภายในคลองมหาสวัสดิ์ ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดนครปฐม โดยเลือกพื้นที่วัดสุวรรณาราม และตลาดน้ำบ้านศาลาดิน เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ และคนพิการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ออกแบบปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวภายในชุมชนทั้ง ๒ แห่งให้สามารถใช้งานได้อย่างสะดวก ปลอดภัย ลดอุบัติเหตุ เข้าถึงง่าย สะดวกในการใช้งานสำหรับผู้สูงอายุ คนพิการเป็นหลัก

พบว่าคนในชุมชนเกิดอุบัติเหตุ และต้องการปรับปรุง ๖ แห่ง สถานที่สำคัญๆ คือ โป๊ะขึ้นลงเรือ ห้องน้ำ เส้นทางเดิน ที่จอดรถ ป้ายอธิบายสถานที่ จุดจอดรถจักรยานและเก้าอี้รถเข็นสำหรับคนพิการ และจากการเก็บข้อมูลพบว่าการจุดขึ้นลงเรือบริเวณโป๊ะ เป็นจุดที่เกิดอุบัติเหตุมากที่สุดแต่ไม่รุนแรง รongมาเป็นบริเวณเส้นทางเดินที่เป็นระดับ ทำให้ยากต่อการเดินทาง ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำพื้นที่ที่ประสบปัญหามาทำการออกแบบพัฒนา โดยใช้หลักการออกแบบเพื่อมวลชนมาช่วย และทำการเขียนแบบ ประมาณราคาก่อสร้างเพื่อสะดวกในการบริหารจัดการ

สรุปโป๊ะขึ้นลงเรือได้ปรับปรุงเรือพื้นทางเดินป้องกันการลื่น ระดับของโป๊ะให้ขึ้นลงตามระดับของน้ำ ราวจับ ราวกันตก เส้นทางเดินปรับให้เหมาะสมไม่มีระดับให้มีราบเรียบ และมีเส้นทางเดินและเส้นทางจักรยาน ที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุ มีจุดป้องกันการลดความเร็ว ที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุและป้ายสัญญาณสำหรับการข้ามถนน มีจุดจอดรถจักรยานและที่ฝากเก้าอี้รถเข็น มีป้ายสัญญาณสำหรับคนพิการประเภทต่างๆ เช่น ป้ายสำหรับคนพิการทางสายตา เป็นต้น ราคาก่อสร้างทั้ง ๒ แห่งไม่เกิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

คำสำคัญ :

E-mail Address:

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: RDG61A0029-03
โครงการวิจัย: การศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อออกแบบและสร้างอัตลักษณ์
แห่งวิถีชีวิตชุมชนตลาดคลองมหาสวัสดิ์ อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม
คณะผู้วิจัย: ดร.ประชม ทางทอง

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นวิถีชีวิตชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม และ สร้างอัตลักษณ์จากการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและบุคคลภายนอกเพื่อการพัฒนาพื้นที่ในเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน และหาผลระดับการรับรู้เข้าใจและความพึงพอใจสัญลักษณ์อัตลักษณ์ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม และนำผลดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนที่เกิดจากพัฒนาพื้นที่ในเชิงอนุรักษ์มีส่วนร่วมของคนในชุมชนและบุคคลภายนอก โดยการดำเนินวิจัยใช้รูปแบบปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมจาก คณะผู้วิจัย, นักวิชาการตัวแทนชุมชนคลองมหาสวัสดิ์, ราษฎรชุมชน, จิตกรพื้นถิ่น และนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่ให้ร่วมมือกันในการดำเนินการพัฒนาพื้นที่ในเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน ผลของการศึกษาค้นพบว่า กลุ่มชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ และกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร ที่ให้ความร่วมมือในข้อมูลงานวิจัย ในพื้นที่ อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม จำนวน ๘๐ คน มีระดับการรับรู้เข้าใจและความพึงพอใจสัญลักษณ์อัตลักษณ์ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ โดยมีผลปรากฏว่ามีระดับความพึงพอใจที่ดีโดยค่าเฉลี่ยโดยรวมทุกด้านเท่ากับ ($\bar{X} = ๔.๐๘$, $SD = ๐.๗๒$) อยู่ในระดับ ดี จึงสรุปได้ว่ารูปแบบสัญลักษณ์อัตลักษณ์ชุมชน ที่เกิดจากการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นวิถีชีวิตชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม และปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและบุคคลภายนอก ก่อให้เกิดสัญลักษณ์อัตลักษณ์ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ ส่งผลเป็นแนวทางในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนที่เกิดจากพัฒนาพื้นที่ในเชิงอนุรักษ์มีส่วนร่วมของคนในชุมชนและบุคคลภายนอก

คำสำคัญ : ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ออกแบบ อัตลักษณ์ คลองมหาสวัสดิ์ นครปฐม

E-mail Address: prachom.tha@rmutr.ac.th

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: RDG61A0029-04

โครงการวิจัย: การพัฒนา และส่งเสริม กิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวสีเขียววิถีคาร์บอนต่ำ
ในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม

คณะผู้วิจัย: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ฉันทมน โปธิพิทักษ์

การท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม ปัจจุบันเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยว แต่ก็ยังไม่ได้เป็นกิจกรรมคาร์บอนต่ำทั้งหมด ดังนั้นการรณรงค์ และส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ให้ เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำจึงนับว่า เป็นการสร้างนวัตกรรมทางสิ่งแวดล้อมและอัตลักษณ์ใหม่ของชุมชนที่สำคัญ โดยใช้การผสมผสานมาตรการการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อช่วยด้านการรณรงค์ และส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ให้ เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ วัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ ๑) เพื่อศึกษา ลักษณะรูปแบบกิจกรรมที่ส่งเสริม การท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำต่อสาธารณะ ๒) เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสร้างความตระหนักในการรักษา ชุมชน สภาพแวดล้อม และทรัพยากรของชุมชน ๓) เพื่อเสนอแนวทางเชิงกิจกรรมที่ปฏิบัติเพื่อให้เห็นผลต่อการพัฒนา เป็นจุดท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ สำหรับรองรับการท่องเที่ยวสีเขียวอย่างยั่งยืนในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม

ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะรูปแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำผลการศึกษา พบว่า ลักษณะรูปแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำต่อสาธารณะ ในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม ปัจจุบัน มีการใช้จักรยาน รวมถึงการออกแบบเพื่อมวลชน แต่ ไม่ได้ครอบคลุมในทุกจุดการท่องเที่ยว มีการรณรงค์การใช้ถุงผ้า ใช้บรรจุภัณฑ์ที่สามารถย่อยสลายได้ ส่วนการประชาสัมพันธ์จุดท่องเที่ยว ยังไม่มี การใช้งาน ผ่านการประชาสัมพันธ์ด้วยการ สแกน QR Code ลดการใช้พลังงานจากอุปกรณ์ไฟฟ้าและมีการแยกขยะ

ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสร้างความตระหนัก ได้มุ่งเน้นที่ผู้ประกอบการ รวมถึง ผู้จัดการของพื้นที่ ซึ่งมีการเตรียมความพร้อมในการส่งเสริมให้เกิดเป็นจุดท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ สำหรับรองรับการ ท่องเที่ยวสีเขียวอย่างยั่งยืนในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม แต่ควรได้รับการปลูกฝังในเยาวชน โดยจัดดำเนินการจัดโครงการฝึกอบรมภาคเอกชน ของชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม เพื่อตอบสนองการมี ส่วนร่วมของชุมชนในการสร้างความตระหนักในการรักษาชุมชน สภาพแวดล้อม และทรัพยากรของชุมชน รวมทั้งเป็น การปลูกจิตสำนึก

แนวทางเชิงกิจกรรมที่ปฏิบัติเพื่อให้เห็นผลต่อการพัฒนาเป็นจุดท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ สำหรับรองรับการท่องเที่ยวสีเขียวอย่างยั่งยืนในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม ได้แบ่งตามผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ดังนี้คือ นักท่องเที่ยวจะรณรงค์ ให้ใช้ Car Pool หรือทางเดียวกันไปด้วยกัน รณรงค์การใช้จักรยาน การพกถุง ผ้าในการท่องเที่ยว และรณรงค์ การรักษาความสะอาด การทิ้งขยะให้ลงถังตามการแยกขยะ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้าน ผู้ประกอบการ ชุมชน จัดทำโปรชัวร์ประชาสัมพันธ์ผ่าน application จำหน่ายสินค้าและบริการที่ใช้บรรจุภัณฑ์ธรรมชาติ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เตรียมพื้นที่จอดรถจักรยานแบบสะดวกใน ทุกจุดท่องเที่ยว และป้ายประชาสัมพันธ์ การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และสร้างพฤติกรรมการท่องเที่ยวสีเขียว ในส่วน หน่วยงานภาครัฐ ควรจัดให้มีการฝึกอบรม ด้านความรู้และเทคนิคต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับแนวคิดการท่องเที่ยว สีเขียวอย่างยั่งยืน บรรจุ การท่องเที่ยวสีเขียวอย่างยั่งยืน ลงในแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด และจัดสรรงบประมาณ จากภาครัฐ เพื่อการจัดการชุมชนเป็นการท่องเที่ยววิถีเกษตรอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวสีเขียวอย่างยั่งยืน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สิ่งแวดล้อม

E-mail Address: chantamon.pot@rmutr.ac.th

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: RDG61A0029-06
โครงการวิจัย: เรือไฮบริด
คณะผู้วิจัย: ดร.ชานนท์ บุญมีพิพิธ

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรวิถีชีวิตชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์ ในพื้นที่บริเวณกลุ่มลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ได้อาศัยสายน้ำคลองมหาสวัสดิ์เป็นเส้นทางคมนาคมสำหรับการนำนักท่องเที่ยวได้ศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนที่ยังรักษาความเป็นธรรมชาติตามวิถีชีวิตดั้งเดิมซึ่งได้ก่อตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนเรือนำเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์ขึ้นเป็นระยะเวลานานกว่า ๒๐ ปี กระทั่งในปัจจุบันเรือนำเที่ยวยังถูกกำหนดขนาดเรือ ตามมาตราส่วนของไทยสมัยครั้งก่อนคือ เรือขนาด ๓ วา ๒ ศอก หมายถึงเรือขนาดความยาว ๗.๕ เมตร และขนาด ๔ วา คือ ๘ เมตร และทุกลำติดตั้งเครื่องยนต์สันดาปขนาดกำลัง ๖.๕ แรงม้า ถึง ๑๓ แรงม้า (๔,๘๔๙ – ๙,๖๕๘ วัตต์)

จากการศึกษาพบว่า ปัจจุบันเครื่องยนต์ใช้น้ำมันเป็นเชื้อเพลิงตลอดจนมีการใช้งานมาเป็นระยะเวลายาวนานส่งผลต่ออุปกรณ์ต่างๆ เกิดการชำรุดเสียหาย เช่น ท่อไอเสียส่งเสียงดังและคราบน้ำมันรั่วไหลลงแหล่งน้ำจากเพลาส่งกำลังที่สึกหรอ จากผลการพัฒนาใช้มอเตอร์ไฟฟ้าเป็นแหล่งต่อนกำลังร่วมกับเครื่องยนต์ การใช้งานมอเตอร์ไฟฟ้าจะไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมเนื่องด้วยไม่มีเสียงดังเกินกฎหมายแรงงานกำหนด และปริมาณเชื้อเพลิงจากฟอสซิลลดลงจากการใช้เครื่องยนต์ที่ผสมผสานการใช้งานร่วมกับมอเตอร์ไฟฟ้าจะลดลง การปรับเปลี่ยนใช้วัสดุที่เหมาะสมกับเพลาส่งกำลังทำให้ไม่เกิดการรั่วไหลของสารหล่อลื่นต่างๆ ลงแหล่งน้ำ การสำรวจความต้องการของนักท่องเที่ยวแสดงผลไปในทิศทางที่ดีถึงความเหมาะสมและความน่าสนใจต่อการปรับเปลี่ยนการใช้งานเครื่องยนต์เป็นมอเตอร์ไฟฟ้า

คำสำคัญ: เรือ ไฮบริด มอเตอร์ไฟฟ้า การท่องเที่ยวเชิงเกษตร

E-mail Address: chanon.bun@rmutr.ac.th

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: RDG61A0029-07
โครงการวิจัย: การพัฒนาชาสมุนไพรจากเกสรบัว
คณะผู้วิจัย: ดร.วิจิตรา ปล้องบรวง

บัว (*Nelumbo nucifera*) เป็นสมุนไพรพื้นบ้านชนิดหนึ่งที่สำคัญ และมีคุณค่าทางโภชนาการ ซึ่งพบได้ทั่วไปในพื้นที่จังหวัดนครปฐม โดยเฉพาะพื้นที่บ้านศาลาดิน ต.มหาสวัสดิ์ อ.พุทธมณฑล ซึ่งมีสายพันธุ์หลักๆ ที่นิยมปลูกมี ๓ สายพันธุ์ คือ สัตตบุศย์ สัตตบงกช และบัวหลวงพันธุ์แดงสายรุ้ง แต่เน้นการตัดดอกขายเป็นอาชีพหลัก ซึ่งพบว่ามีการตัดดอกบัวที่ขายไม่ได้ราคาเหลือทิ้งค่อนข้างมากที่ต้องทิ้งให้เน่าเสียเป็นปฏิกิริยาตามธรรมชาติ ดังนั้นเกษตรกรผู้ทำนาบัวจึงมีโจทย์วิจัยเกิดขึ้นและอยากพัฒนาเกสรบัวที่เหลือทิ้งเป็นผลิตภัณฑ์ชาเกสรบัว โครงการวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชาสมุนไพรจากเกสรบัวให้สามารถวางจำหน่าย เป็นที่รู้จักและมีความน่าเชื่อถือในกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศที่มาเยี่ยมชม ล่องเรือเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์ โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกสรบัวทั้ง ๓ สายพันธุ์ โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการผลิตชาได้แก่ กระบวนการนึ่ง บด และอบแห้ง การศึกษาปริมาณสารต้านอนุมูลอิสระ (สารประกอบฟีนอลิก) และการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทางเคมี จุลชีววิทยา และสารปนเปื้อนเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ จากศึกษากระบวนการในการผลิตชาสมุนไพรจากเกสรบัว โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการผลิตชา ๒ แบบ คือ ๑. แบบดั้งเดิม (การตากแห้งด้วยแสงอาทิตย์) และ ๒. ตามรูปแบบการผลิตชาที่ประกอบด้วย การนึ่ง บด และอบแห้ง พบว่ากระบวนการผลิตชาที่แตกต่างกันไม่ได้ทำให้ปริมาณสารต้านอนุมูลอิสระที่เกิดขึ้นในชาเกสรบัวแตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาพบอีกว่า การชงชาเกสรบัวด้วยน้ำร้อนที่ ๘๐ องศาเซลเซียส สามารถให้ปริมาณต้านอนุมูลอิสระสูงกว่าการชงชาที่ ๖๐ องศาเซลเซียสและ ๙๐ องศาเซลเซียส โดยปริมาณสารต้านอนุมูลอิสระในชาเกสรบัวทั้ง ๓ สายพันธุ์ พบว่า เกสรบัวจากบัวสายพันธุ์สัตตบงกชให้ปริมาณสารต้านอนุมูลอิสระสูงที่สุด ๙๕.๓๐ µgGAE/ml รองลงมาคือ สายพันธุ์สัตตบุศย์ (๙๑.๓๒ µgGAE/ml) และสายพันธุ์แดงสายรุ้ง (๙๐.๖๗ µgGAE/ml) ตามลำดับ นอกจากนี้ผลการทดสอบและวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมี ทางชีวภาพ เชื้อก่อโรค และสารปนเปื้อน เพื่อเตรียมขอขึ้นทะเบียนชาสมุนไพรตามประกาศฉบับที่ ๒๘๐ (๒๕๕๗) พบว่าอยู่ในเกณฑ์ตามที่กำหนดทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วย ค่าความชื้น ๘.๖ (ร้อยละของน้ำหนัก) ไม่พบจุลินทรีย์ที่ก่อโรค (*Salmonella* spp. และ *Staphylococcus aureus*) ไม่พบสารปนเปื้อน ได้แก่ ตะกั่ว แคดเมียม สารหนู และพบทองแดงน้อยกว่า ๐.๑๒ สังกะสี ๐.๒๖ เหล็ก ๐.๒๑ และซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ๘.๖ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม และไม่พบชนิด ปริมาณสีสังเคราะห์ที่เป็นอันตราย ซึ่งมีความเป็นไปได้ที่ในอนาคตกลุ่มเกษตรกรผู้ทำนาบัวและแปรรูปชาเกสรบัวจะสามารถขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ชาสมุนไพรจากเกสรบัวได้

คำสำคัญ: เกสรบัว, ชาสมุนไพร, นาน้ำบัว

E-mail Address: vijitra.pbj@gmail.com

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: RDG61A0029-09

โครงการวิจัย: ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและความต้องการท่องเที่ยว ในแหล่งท่องเที่ยว
ลุ่มน้ำนครชัยศรี เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

คณะผู้วิจัย: นางสุภาพร บำรุงวงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยพงศ์ พลับพลึง และวรุณทิพย์ บัวคล้าย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ ในความต้องการท่องเที่ยว ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยวที่ส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยว เปรียบเทียบปัจจัย จากนักท่องเที่ยวและปัจจัยของแหล่งท่องเที่ยวที่มีผลต่อพฤติกรรมและความต้องการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว และเสนอแนวทางส่งเสริมพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ใช้วิธีการวิจัยแบบผสม(Mixed Method) ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ จำนวน ๔๐๐ คน ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องในแหล่งท่องเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์และนันทนาการ รวม ๒๐ คน เครื่องมือที่ใช้วิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ความคิดเห็นนักท่องเที่ยว แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และการประชุมกลุ่ม ใช้วิธีการบรรยายเชิงพรรณนา (Descriptive Research)

ผลการวิจัยพบว่า ๑)ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติใน ความต้องการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวเป็นคนในทุกกลุ่มวัย แต่มีอายุระหว่าง ๑๘-๒๕ ปีมากที่สุด มีสถานภาพสมรส การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพนักเรียน/นักศึกษา มากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมาจาก กรุงเทพมหานครมากกว่าและนักท่องเที่ยวต่างชาติจากประเทศจีนมากกว่า มีพฤติกรรมการท่องเที่ยว เพื่อการ พักผ่อนในวันหยุด เหตุผลการเลือกแหล่งท่องเที่ยวจากความมีชื่อเสียงของแหล่ง รับทราบข้อมูลข่าวสารจาก ญาติ/เพื่อน เดินทางมาด้วยรถเช่า/บริษัทนำเที่ยว คาดหวังว่าจะมีมุมถ่ายภาพ/จุดเช็คอินที่เป็นเอกลักษณ์ของ สถานที่มีระยะเวลาเที่ยว๑-๓ ชั่วโมง ค่าใช้จ่ายในการมาเที่ยวเฉลี่ยคนละ ๑,๑๖๑.๓๕ บาท ส่วนใหญ่มาเที่ยว ครั้งแรก มีคะแนนเฉลี่ยในความต้องการทางการท่องเที่ยวใน ๕ ด้านในระดับมาก ๒) ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยว ที่ส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวคือศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว มี ๕ องค์ประกอบ ผลการประเมินจาก นักท่องเที่ยว มีคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก มีผลการประเมินในเชิงคุณภาพอยู่ในระดับดี และมีบางประการที่ควร ได้รับการพัฒนา ๓)เปรียบเทียบปัจจัยจากนักท่องเที่ยวและปัจจัยแหล่งท่องเที่ยว ในความพึงพอใจต่อแหล่ง ท่องเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์มีคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก และในความต้องการการตอบสนองทางการท่องเที่ยว ในฐานะเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนเชิงเกษตร คือ การสร้างอัตลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว มีกระบวนการทาง การตลาดและการประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว และมีกระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน และประสิทธิภาพการให้บริการ ๔)แนวทางส่งเสริมพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมี ๕ แนวทาง คือการจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การวางแผนพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรม ในท้องถิ่น การกระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจสู่ชุมชน และการให้บริการและความปลอดภัย

คำสำคัญ: พฤติกรรมการท่องเที่ยว ความต้องการการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำนครชัยศรี
การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

E-mail Address: s.bamrung56@gmail.com

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: RDG61A0029-10

โครงการวิจัย: ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและความต้องการท่องเที่ยว ในแหล่งท่องเที่ยว
ลุ่มน้ำนครชัยศรี เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

คณะผู้วิจัย: นางสาวโยธกา สีโสไพร นางสาววิภาวรรณ จันทร์ประชุม และนายปวรวิศร์ มาเกิด

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลดีกับธุรกิจที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน อาทิ เช่น ธุรกิจโรงแรมและที่พัก ร้านจำหน่ายของที่ระลึก และการคมนาคมขนส่ง จึงทำให้เกิดการลงทุนจำนวนมหาศาล การจ้างงานและการสร้างรายได้ให้กับคนในประเทศและในชุมชน และในหลายๆชุมชนในประเทศไทย ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ก็นับเป็นอีกชุมชนหนึ่งที่มีประวัติยาวนาน และมีวัฒนธรรมในชุมชนที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติให้มาท่องเที่ยว เรียนรู้วิถีชีวิตในชุมชนได้ หากแต่ว่า ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ยังคงต้องการการพัฒนาและสนับสนุนในด้านต่างๆ โดยเฉพาะการสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนเข้าด้วยกัน จึงจะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวได้

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ทำแผนการท่องเที่ยวทางเชิงวัฒนธรรม โดยการจัดทำแพ็คเกจท่องเที่ยวกลุ่มครอบครัวและชาวต่างชาติ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงของทุกกิจกรรมในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม ๒) เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน สร้างกลุ่มแกนนำชุมชนที่มีความรู้ความสามารถ และเข้าใจความต้องการพื้นฐานของนักท่องเที่ยวกลุ่มครอบครัวและชาวต่างชาติให้สามารถถ่ายทอดและสานต่อแนวทางการพัฒนาชุมชนรุ่นสู่รุ่นอย่างยั่งยืน และ ๓) เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของคนในชุมชน รวมถึงส่งเสริมการประกอบธุรกิจของทุกคนในชุมชนให้ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มครอบครัวและชาวต่างชาติ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทั้งในรูปแบบเชิงคุณภาพและปริมาณ (Mixed Method) โดยใช้ข้อมูลการสัมภาษณ์จากนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิและข้อมูลจากความคิดเห็นชาวชุมชนและผู้ประกอบการภายในชุมชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในพื้นที่ในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒ และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ซึ่งจะวิเคราะห์ผลเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในการแปลผลสถิติในการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่นำมาศึกษานั้น โดยส่วนใหญ่มีความต้องการในสถานที่ท่องเที่ยวที่สะดวก สะอาด และปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ ๔.๕๒ รองลงมานักท่องเที่ยวเลือกกิจกรรมและสิ่งอำนวยความสะดวกในประเภทสถานที่ท่องเที่ยวคือ ที่พักสะดวกสบาย อาหารเช้า อาหารอร่อย มีค่าเฉลี่ยที่ ๔.๔๔ นอกจากนั้นมุ่งเน้นไปที่กิจกรรมที่สร้างสรรค์และราคาถูก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ๔.๓๙ แสดงให้เห็นว่าในการพัฒนาแพ็คเกจการท่องเที่ยวชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ต้องอาศัยปัจจัยที่สำคัญข้างต้น ผสานกับวิถีชีวิตของชาวชุมชนในพื้นที่ เพราะนักท่องเที่ยวยังคงต้องการสัมผัสกับบรรยากาศดั้งเดิมของท้องถิ่น ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอแพ็คเกจท่องเที่ยวทั้งหมด ๓ แพ็คเกจ คือ ๑) ปั่นกินลม ชม ๓ นา ๒) เปี่ยมสุข คลุกฝุ่น อุ่นใจ และ ๓) เริ่มเรียนรู้ ดูแล้วทำ นำกลับบ้าน ซึ่งนอกจากทั้ง ๓ แพ็คเกจแล้ว ผู้วิจัยยังได้เสนอแผนในการเตรียมความพร้อมของชาวชุมชนรวมถึงผู้ประกอบการเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวแบบครอบครัวและนักท่องเที่ยวต่างชาติ เพื่อให้ชาวชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ได้มีความรู้ความเข้าใจในความต้องการพื้นฐานของนักท่องเที่ยว สามารถตอบสนองต่อความต้องการและการพัฒนาใหม่ๆ เพื่อให้สามารถยกระดับความเป็นอยู่ของชาวชุมชนในอนาคตต่อไป

คำสำคัญ: การพัฒนา แพ็คเกจท่องเที่ยว ท่องเที่ยวแบบครอบครัว ครอบครัว นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

E-mail Address: yotaka.sri@Rmutr.ac.th

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: RDG61A0029-11
โครงการวิจัย: แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธภาพพระยะยาวระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
คณะผู้วิจัย: ดร.นพลักษณ์ หนักแน่น ดร.ช่อทิพย์ ศิวพรอนันต์ และดร.สุพจน์ ไทยสุริยะ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑. วิเคราะห์ศักยภาพการจัดการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธภาพพระยะยาวระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม และ ๒. นำเสนอแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธภาพพระยะยาวระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมในรูปแบบเข้าพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์ และการผูกปิ่นโตข้าว กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการท่องเที่ยว ผู้แทนชุมชน ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการที่จัดดำเนินการให้เข้าพื้นที่เพื่อทำเกษตรอินทรีย์ และการผูกปิ่นโตข้าว จำนวน ๒๐ คน คัดเลือกแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

ผลการศึกษาศักยภาพการจัดการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธภาพพระยะยาวระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม พบว่า ชุมชนมีแผนในการส่งเสริมการท่องเที่ยว มีการประสานงานและประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยมีสิ่งที่ดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวคือเป็นพื้นที่เชิงเกษตรที่มีความเป็นธรรมชาติและวิถีชีวิตชุมชน มีความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีสาธารณูปโภคและอุปโภคที่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ส่วนแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธภาพพระยะยาวระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมในรูปแบบเข้าพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์และการผูกปิ่นโตข้าว ประกอบด้วย ๓ แนวทางคือ **แนวทางที่ ๑ ทำนา กินข้าวปลาในทุ่ง ตีพุงดุนา** เป็นแนวทางหรือกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวที่สนใจหาประสบการณ์ชีวิตในการทำนาได้ลองมาเป็นชาวนาลงมือปลูกข้าวทำนากับชาวนา เกี่ยวข้าว ดำนา กินข้าวที่ปลูก-ปลูกข้าวที่กิน นอนดุนา กินปลาในทุ่งและซื้อข้าวผ่านชาวนา **แนวทางที่ ๒ กินข้าว/ผักออนไลน์ สไตล์ไร้สาร** นักท่องเที่ยวสามารถเข้ามาพักผ่อนดื่มเครื่องดื่มและรับประทานอาหารจากนาหรือฟาร์มอินทรีย์ ชมการทำปุ๋ยอินทรีย์ การปลูกผักอินทรีย์ ซื้อผลผลิตอินทรีย์ผ่าน online **แนวทางที่ ๓ แหล่งเรียนรู้ดุนานาเวศสุนทรีย์** วิถีชีวิตชาวนาไทย พิธีกรรมเกี่ยวกับข้าว การทำอาหาร ขนมพื้นบ้าน และการละเล่นไทย

คำสำคัญ : การจัดการการท่องเที่ยว, สัมพันธภาพ, ศักยภาพการจัดการการท่องเที่ยว

E-mail Address: noppalux.mod@gmail.com

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: RDG61A0029-07
โครงการวิจัย: การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณลุ่มแม่น้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
คณะผู้วิจัย: ดร.กิตติยา สุหม และ ดร.ณัฐวุฒิ พลศรี

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อประเมินระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัย ประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่สืบวิถีชุมชนริมแม่น้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ โดยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ที่ต้องการขอเสนอโครงการวิจัยคือ บุคลากรของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ โดยนักวิจัยร้อยละ ๕๖ ไม่เคยทำวิจัยเชิงพื้นที่มาก่อนและสนใจทำวิจัยเชิงพื้นที่เพิ่มขึ้น ซึ่งมีการเข้าร่วมกิจกรรมกับสถาบันวิจัยและพัฒนาเพื่อพัฒนาโจทย์วิจัยในพื้นที่มากถึงร้อยละ ๖๒ ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับทุนถึงร้อยละ ๗๕ ด้านความคิดเห็นต่อปัจจัยนำเข้าของระบบและกลไกการบริหารจัดการของสถาบันวิจัยและพัฒนา พบว่า ระดับความพึงพอใจอยู่ระหว่างความพึงพอใจปานกลางถึงมาก โดยเฉพาะด้านการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการพัฒนาของพื้นที่ร่วมกับการพัฒนาโจทย์วิจัย นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนออยากให้มีการเพิ่มงบประมาณในการทำวิจัย รวมทั้งต้องการให้มีการทำวิจัยเชิงพื้นที่ทุกปีเพื่อก่อให้เกิดการสร้างประโยชน์แก่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของระบบกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยที่ขอเสนอรับทุนสำหรับนักวิจัยที่ได้รับทุนจัดสรรพบว่าผู้ได้รับทุนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากต่อการดำเนินงานของหน่วยวิจัย เนื่องจากหน่วยวิจัยสามารถถ่ายทอดเป้าหมายหรือจุดประสงค์หลักร่วมกันให้ผู้ได้รับทุนเข้าใจมากถึงร้อยละ ๗๗ ส่งผลให้การดำเนินงานของทุกโครงการเป็นไปตามแผนร้อยละ ๖๙ และสามารถนำผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชนหรือนักวิจัยท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัยได้ถึงร้อยละ ๘๔ แต่อย่างไรก็ตามนักวิจัยร้อยละ ๕๘.๓ ต้องการให้หน่วยงานวิจัยมีการจัดการอบรมเพิ่มเติมเพื่อเสริมให้นักวิจัยมีความรู้มากขึ้น เช่น เทคนิคการเขียนบทความวิชาการทางสังคม นอกจากนี้ร้อยละ ๗๕ ต้องการให้สถาบันวิจัยและพัฒนา มีหน่วยงานเฉพาะสำหรับการการบริหารและจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่โดยเฉพาะ จากการรวบรวมข้อมูลของผู้ตอบในส่วนของผู้บริหาร นักวิจัย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ผู้ประกอบการในชุมชน นักท่องเที่ยว พบว่าการวิจัยเชิงพื้นที่ได้สะท้อนให้เห็นถึงการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ชุมชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่สามารถนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้จริง ส่งผลให้ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์มีนโยบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการขอทุนงบประมาณรายได้ในปี ๒๕๖๔ โดยการเพิ่มเติมในส่วนของการนำเสนอโครงการชุดเพื่อพัฒนาพื้นที่ ส่วนผลลัพธ์ของนักวิจัยที่ได้รับทุน พบว่าผู้ได้รับทุนสามารถบูรณาการงานวิจัยในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านการเรียนการสอนมากถึงร้อยละ ๙๐ รองลงมาคือบริการวิชาการร้อยละ ๖๐ และศิลปวัฒนธรรมร้อยละ ๑๐ นอกจากนี้งานวิจัยที่ได้จากโครงการนี้ยังสามารถนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการขอตำแหน่งทางวิชาการในด้านของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ พบว่ามีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ ๘๐ ในทุกกรอบการวิจัย ทั้งนี้ หากทุกโครงการสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องจะมีผลทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นมากกว่าร้อยละ ๘๐ สิ่งแวดล้อมในชุมชนดีขึ้น ชุมชนมีรายได้ที่สูงขึ้นจากการขายชาบัวที่มีคุณภาพเนื่องจากการตรวจสอบแล้วพบว่าไม่มีการปนเปื้อนสารใดๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตราย ซึ่งสามารถตอบสนองต่อเป้าหมายของโครงการวิจัย คือการพัฒนาคุณภาพชีวิตบริเวณลุ่มน้ำให้ดีขึ้น

คำสำคัญ : การประเมิน ผลลัพธ์ ผลกระทบ

E-mail Address: kitiya.suh@rmutr.ac.th

ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

เรื่อง การเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอรับทุนวิจัย

ภายใต้ทุนโครงการวิจัยทำหยาไทย และโครงการวิจัยตอบสนองนโยบายเป้าหมายรัฐบาล
และตามระเบียบวาระแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๑ กลุ่มเรื่อง นวัตกรรมทางความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่ (ปีที่ ๒)

โครงการเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่

บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

๑. ที่มาของโจทย์วิจัย

ตามที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย หน่วยบูรณาการวิจัยและความร่วมมือเพื่อพัฒนาพื้นที่ (หน่วย ABC) มีนโยบายมุ่งเน้นพัฒนาพื้นที่ โดยมีเป้าหมายคือ “ความเข้มแข็งจากฐานราก ความยั่งยืนจากภายใน” และได้มีการเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอรับทุนวิจัย ภายใต้ทุนโครงการวิจัยทำหยาไทย และโครงการวิจัยตอบสนองนโยบายเป้าหมายรัฐบาล และตามระเบียบวาระแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๑ กลุ่มเรื่อง นวัตกรรมทางความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่ (ปีที่ ๒) ซึ่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ในโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยที่หนุนเสริมการพัฒนาพื้นที่ เพื่อวิจัยและสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาในมิติเศรษฐกิจและอาชีพ เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวในเกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม มีอาชีพ มีการกระจายรายได้ และยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ เป็นการสร้างกลไกในการขับเคลื่อนการเข้ามามีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ ในชุมชนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งนี้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้ให้ความสนใจและสนใจ จึงได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นถึงพื้นที่ที่มีความเหมาะสม จากการศึกษาพบว่าพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรียังคงมีพื้นที่การเกษตรและมีกลุ่มเกษตรกรรวมกลุ่มกันเพื่อเปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยังคงรักษาไว้ซึ่งวิถีชีวิตชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์ซึ่งควรอนุรักษ์ไว้

โดยในเบื้องต้นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีได้ลงพื้นที่และเชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) เพื่อดำเนินการจัดเวทีระดมความคิด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดพื้นที่เป้าหมายและประเด็นการวิจัยที่เป็นโจทย์การวิจัยที่มาจากปัญหาและความต้องการของคนในชุมชน และเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการทำวิจัยของบุคลากรในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และการนำความรู้ใหม่มาพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศจึงขอเปิดรับข้อเสนอโครงการโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอรับทุนวิจัย ภายใต้ทุนโครงการวิจัยทำหยาไทย และโครงการวิจัยตอบสนองนโยบายเป้าหมายรัฐบาล และตามระเบียบวาระแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๑ กลุ่มเรื่อง นวัตกรรมทางความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่ (ปีที่ ๒) โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยมีรายละเอียดดังนี้

๒. เป้าหมาย.....

๒. เป้าหมายรวมของการให้ทุนภายใต้ทุนท้าทายไทย

เป้าหมายเพื่อสนับสนุนการวางแผนการแก้ปัญหาและการพัฒนาพื้นที่ระดับจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการระดมทรัพยากรเข้าสู่การวิจัยเพื่อตอบโจทย์ที่เป็นรูปธรรมของพื้นที่ ตลอดจนทำให้มหาวิทยาลัยเป็นที่พึ่งทางวิชาการให้กับจังหวัดในการวางแผนและบริหารงบประมาณเพื่อพัฒนาพื้นที่ระดับจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลเป็นรูปธรรมต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง สำหรับโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม มีเป้าหมายที่ได้จากการสรุปจากเวทีระดมความคิดร่วมกันคือ “สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีบนวิถีเกษตรริมน้ำ”

๓. ทุนวิจัยและวงเงินงบประมาณที่ให้การสนับสนุน

งบประมาณที่ให้การสนับสนุน โครงการละไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

๔. กรอบวิจัย ๕ ด้าน ดังนี้ (เอกสารแนบ ๑)

กรอบที่ ๑ การออกแบบสร้างสรรค์ภายใต้อัตลักษณ์ชุมชน

การออกแบบผลิตภัณฑ์ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ การออกแบบภูมิทัศน์ งานสร้างสรรค์ รูปภาพ ปูนปั้น ที่สะท้อนถึงกลิ่นไอของมหาสวัสดิ์ และเอกลักษณ์ของเรื่องราวประวัติศาสตร์

กรอบที่ ๒ นวัตกรรมจัดการเส้นทางการเข้าถึงพื้นที่

การคมนาคมขนส่ง การออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์เพื่อเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยว เพิ่มคุณค่าและมิติใหม่ของชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์

กรอบที่ ๓ นวัตกรรมสิ่งแวดล้อม

การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และสิ่งแวดล้อม การแปรรูปและการใช้ประโยชน์จากผักตบชวา

กรอบที่ ๔ นวัตกรรมใหม่ๆเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต

การพัฒนาและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ และนวัตกรรมการจัดการทางการตลาด เพื่อเพิ่มช่องทางการกระจายรายได้สู่ชุมชน เช่น บัว พักข้าว ผักตบชวา ผลไม้พื้นถิ่น

กรอบที่ ๕ กิจกรรมการท่องเที่ยววิถีชุมชนเพื่อสร้างเสริมความสามัคคี

การจัดระบบข้อมูลการท่องเที่ยว กิจกรรมชุมชน พัฒนาต่อยอดในกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน การบริหารจัดการการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อสร้างเสริมความสามัคคี

๕. ลักษณะของโครงการที่จะให้การสนับสนุน

๕.๑ ต้องมีชุมชนหรือหน่วยงานที่เป็นผู้รับประโยชน์ที่ชัดเจน และระบุกระบวนการที่จะทำงานร่วมกับภาคีผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๕.๒ ให้ระบุผลลัพธ์ที่คาดหวังที่ชัดเจน ทั้งผลเชิงวิชาการ/องค์ความรู้ และผลเชิงสิ่งประดิษฐ์/นวัตกรรมที่ชุมชนหรือหน่วยงานจะเอาไปใช้

๕.๓ การเชื่อมโยงกับการเรียนการสอนหรือบริการวิชาการ หรือการสร้างนักวิจัยใหม่

๕.๔ ข้อเสนอ.....

๕.๔ ข้อเสนอโครงการที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ผู้รับทุนจะต้องปรับปรุงแก้ไขข้อเสนอโครงการก่อนการอนุมัติให้ทุนสนับสนุนการวิจัย

๕.๕ ผู้รับทุนจะต้องดำเนินการลงนามในสัญญารับทุนวิจัยกับมหาวิทยาลัย ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่รับแจ้งการอนุมัติให้ทุน

๖. คุณสมบัติของผู้เสนอขอรับทุน

๖.๑ หัวหน้าโครงการวิจัยต้องเป็นข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการ หรือนักวิจัย ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เท่านั้น

๖.๒ ผู้ส่งข้อเสนอโครงการวิจัย เป็นหัวหน้าโครงการวิจัยได้เพียง ๑ โครงการ และมีผู้ร่วมวิจัยได้ไม่เกิน ๒ คน

๖.๓ หัวหน้าโครงการวิจัย จะต้องเข้าร่วมอบรม/นำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัย ตามระยะเวลาที่สถาบันวิจัยและพัฒนากำหนดอย่างเคร่งครัด

๗. การพิจารณาข้อเสนอโครงการและเงื่อนไขการเสนอข้อเสนอโครงการ

การส่งข้อเสนอโครงการมี ๒ ขั้นตอน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

๗.๑ เกณฑ์ในการพิจารณาข้อเสนอโครงการเบื้องต้น

- ข้อเสนอโครงการเป็นไปตามเงื่อนไขของประกาศทุนที่ระบุไว้ และมีลักษณะของโครงการเป็นไปตามข้อ ๔ และ ๕
- มีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนสอดคล้องตามแนวทางประกาศทุน
- เอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) ที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิจะต้องจัดส่งข้อเสนอโครงการฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal) ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๗.๒ เกณฑ์ในการพิจารณาข้อเสนอโครงการโดยละเอียด

- การพิจารณาข้อเสนอโครงการโดยละเอียด ประกอบด้วย ๒ ขั้นตอน คือ ๑) การให้คะแนนจากการประเมินเอกสารข้อเสนอโครงการ และ ๒) การให้คะแนนจากการนำเสนอข้อเสนอโครงการ
- ผลการพิจารณาคณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก (สกว.) ถือเป็นที่สุด

๘. การส่งเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) / ข้อเสนอโครงการ (Full Proposal)

๘.๑ ขั้นตอนการส่งข้อเสนอโครงการ

๘.๑.๑ ขั้นตอนการเสนอเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper)

- ผู้เสนอโครงการส่งเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) ความยาวไม่เกิน ๑๐ หน้า ถึงสถาบันวิจัยและพัฒนา ภายในวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๘.๑.๒ ขั้นตอนการเสนอข้อเสนอโครงการ (Full Proposal)

- ผู้เสนอโครงการที่เอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) ได้รับความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิให้ส่งข้อเสนอโครงการฉบับสมบูรณ์ ถึงสถาบันวิจัยและพัฒนา ภายในวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

๘.๒ การส่ง.....

๘.๒ การส่งเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper)

- ผู้สนใจสามารถ Download แบบฟอร์มเอกสาร ได้ที่ <http://www.ird.rmutr.ac.th/blog/๒๐๑๘/๑๑/๑๖/budgetabc๖๒/> ให้จัดทำเอกสารเชิงหลักการโดยใช้ Font TH Sarabun PSK ตัวหนังสือขนาด ๑๖ และมีรายละเอียดครบถ้วนทุกข้อตามที่กำหนด
- หนังสือนำเสนอเอกสารเชิงหลักการ ที่ลงนามโดยหัวหน้าหน่วยงานหรือรองคณบดีประจำพื้นที่ (แล้วแต่กรณี)
- เอกสารเชิงหลักการที่มีการลงนามผู้เสนอโครงการ จำนวน ๕ ชุด พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูลเอกสารเชิงหลักการ (MS word, Pdf) จำนวน ๑ แผ่น
- ขอสงวนสิทธิ์ในการรับพิจารณาเฉพาะเอกสารต้นฉบับที่นำเสนอมีรายละเอียดครบถ้วนตามเงื่อนไขและหากพ้นกำหนดถือว่าเป็นโมฆะ
- การส่งเอกสาร ให้ส่งถึงสถาบันวิจัยและพัฒนาภายในวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เวลา ๑๖.๓๐ น. เท่านั้น

๘.๓ การส่งข้อเสนอโครงการ (Full Proposal)

- ผู้สนใจสามารถ Download แบบฟอร์มเอกสาร ได้ที่ <http://www.ird.rmutr.ac.th/blog/๒๐๑๘/๑๑/๑๖/budgetabc๖๒/> ให้จัดทำข้อเสนอโครงการ (Full Proposal) โดยใช้ Font TH Sarabun PSK ตัวหนังสือขนาด ๑๖ และมีรายละเอียดครบถ้วนทุกข้อตามที่กำหนด
- หนังสือนำเสนอข้อเสนอโครงการ ที่ลงนามโดยหัวหน้าหน่วยงานหรือรองคณบดีประจำพื้นที่ (แล้วแต่กรณี)
- ข้อเสนอโครงการที่มีการลงนามผู้เสนอโครงการ จำนวน ๕ ชุด พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูลเอกสารเชิงหลักการ (MS word, Pdf) จำนวน ๑ แผ่น
- ขอสงวนสิทธิ์ในการรับพิจารณาเฉพาะเอกสารต้นฉบับที่นำเสนอมีรายละเอียดครบถ้วนตามเงื่อนไขและหากพ้นกำหนดถือว่าเป็นโมฆะ
- การส่งเอกสาร ให้ส่งถึงสถาบันวิจัยและพัฒนาภายในวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๖.๓๐ น. เท่านั้น
- ขอสงวนสิทธิ์ไม่ส่งคืนข้อเสนอโครงการวิจัยของผู้ไม่ได้รับทุน โดยจะดำเนินการทำลายข้อเสนอโครงการวิจัยดังกล่าว

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ นางสาวสมกมล ภัทรกิจโสภณ โทร. ๐ ๒๔๔๑ ๖๐๐๐ ต่อ ๒๔๒๕

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
เรื่อง แก้ไขการเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอรับทุนวิจัย
ภายใต้ทุนโครงการวิจัยทำหยาไทย และโครงการวิจัยตอบสนองนโยบายเป้าหมายรัฐบาล
และตามระเบียบวาระแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๑ กลุ่มเรื่อง นวัตกรรมทางความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่ (ปีที่ ๒)
โครงการเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่
บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ตามที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เรื่อง การเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอรับทุนวิจัย ภายใต้ทุนโครงการวิจัยทำหยาไทย และโครงการวิจัยตอบสนองนโยบายเป้าหมายรัฐบาล และตามระเบียบวาระแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๑ กลุ่มเรื่อง นวัตกรรมทางความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่ (ปีที่ ๒) โครงการเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ นั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของผู้ให้ทุน จึงขอแก้ไขความในประกาศข้างต้น ดังต่อไปนี้

ข้อ ๖. คุณสมบัติของผู้เสนอขอรับทุน

จากเดิม “๖.๑ หัวหน้าโครงการวิจัยต้องเป็นข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการ หรือนักวิจัย ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เท่านั้น”

แก้ไขเป็น “๖.๑ หัวหน้าโครงการวิจัยต้องเป็นข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย หรือพนักงานวิทยาลัย ในสายวิชาการ รวมถึงนักวิจัย ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เท่านั้น”

ข้อ ๘.๑ ขั้นตอนการส่งข้อเสนอโครงการ

๘.๑.๑ ขั้นตอนการเสนอเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper)

จากเดิม “ผู้เสนอโครงการส่งเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) ความยาวไม่เกิน ๑๐ หน้า ถึงสถาบันวิจัยและพัฒนา ภายในวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑”

แก้ไขเป็น “ผู้เสนอโครงการส่งเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) ความยาวไม่เกิน ๑๐ หน้า ถึงสถาบันวิจัยและพัฒนา ภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑”

ข้อ ๘.๒ การส่งเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper)

จากเดิม “การส่งเอกสาร ให้ส่งถึงสถาบันวิจัยและพัฒนาภายในวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เวลา ๑๖.๓๐ น. เท่านั้น”

แก้ไขเป็น “การส่งเอกสาร ให้ส่งถึงสถาบันวิจัยและพัฒนาภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เวลา ๑๖.๓๐ น. เท่านั้น”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

๖. เอกสารประกอบที่เป็นผลงานโครงการย่อย

ที่	หัวหน้าโครงการวิจัย	ชื่อโครงการวิจัย	ความก้าวหน้า ระยะ ๖ เดือน (กิจกรรม)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ความก้าวหน้า ระยะ ๑๒ เดือน (กิจกรรม)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๑	ผศ.ดร.ฐปณี รัตนถาวร	แนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม	- สำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลลักษณะทางกายภาพ วิเคราะห์ศักยภาพและปัญหาของพื้นที่บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์ - สำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลรูปแบบกิจกรรม และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของกิจกรรมกับลักษณะทางกายภาพ ในบริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยว - จัดทำผังแนวคิด (conceptual plan) การปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยว	ผลการศึกษาลักษณะทางกายภาพและรูปแบบกิจกรรม บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการการประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) เพื่อกำหนดแนวความคิดในการออกแบบ (conceptual plan) ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในชุมชน	- พัฒนาแบบผังบริเวณและรายละเอียดการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยว - จัดทำแบบผังบริเวณและรายละเอียดการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยวขึ้นสุดท้าย - ประมวลผล สรุปผลการศึกษา และเสนอแนะจัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์	แบบผังบริเวณ (Layout plan) แสดงภาพรวมในการพัฒนาและปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในชุมชนในบริเวณต่างๆ และแบบขยายแสดงรายละเอียด ได้แก่ แปลน รูปด้าน รูปตัดทัศนียภาพ และหุ่นจำลองพร้อมคำอธิบายประกอบ

ที่	หัวหน้าโครงการวิจัย	ชื่อโครงการวิจัย	ความก้าวหน้า ระยะ ๖ เดือน (กิจกรรม)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ความก้าวหน้า ระยะ ๑๒ เดือน (กิจกรรม)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๒	ดร.โสรัจ พฤตโกมล	การออกแบบพัฒนาสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุในสถานที่ท่องเที่ยวชุมชนมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม	- ศึกษาข้อมูล ประวัติศาสตร์ ลักษณะภูมิศาสตร์ ชุมชนริมน้ำ คลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม และจากข้อมูลทุติยภูมิ เช่น จากหนังสือ การสืบค้นเพื่อให้ทราบถึง ประวัติความเป็นมาของชุมชนฯ อย่างละเอียด - ลงพื้นที่สำรวจ สำนวณอาคารสถาปัตยกรรมอย่างละเอียด สถานที่สำคัญ ถึงการใช้สอยพื้นที่ เก็บข้อมูล รวมถึงเก็บแบบสอบถาม ถึง ปัญหาอุปสรรคในการใช้งาน ของคนพิการ คนชราเป็นหลัก - ทำการออกแบบพัฒนาสถานที่สำคัญ ดังกล่าว - ทำการระดมความคิดร่วมกับชุมชนและคนที่มีส่วนร่วม ๓ ฝ่าย วิชาการ ชุมชน นักท่องเที่ยว (ที่มึความรู้)	- สร้างความร่วมมือระหว่างชุมชนในการหาแนวทางในการปรับปรุงพื้นที่โดยให้ชุมชน นักท่องเที่ยวและคนพิการเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบพัฒนาสภาพแวดล้อมสำหรับคนทุกเพศ ทุกวัย - เกิดการศึกษาปัญหาและผลกระทบจากการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการพัฒนาชุมชน ๒ แห่ง - ได้แบบ DWR ในการพัฒนาชุมชน ๒ จุด คือวัดสุวรรณาราม และตลาดน้ำบ้านศาลาดิน	- ทำการปรับปรุงพัฒนาการออกแบบจากข้อสรุปของการร่วมระดมความคิด สถานที่สำคัญๆ พื้นที่ท่องเที่ยวในชุมชนริมน้ำ คลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม รวมถึงทำการผลิตต้นแบบ โดยคัดเลือกจุดที่สำคัญมาผลิตและทดสอบประสิทธิภาพหาผลกระทบ การทดสอบเป็นแบบก่อนและหลังการใช้งาน - เสนอต่อชุมชน และอภิปรายผล - จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์	- ได้แบบ DWR. ในการพัฒนาชุมชน ๒ จุด คือวัดสุวรรณาราม และตลาดน้ำบ้านศาลาดิน เป็นแบบการปรับปรุงสภาพแวดล้อมเพื่อให้คนทุกคนเข้าถึงและใช้งานได้อย่างสะดวก - ได้แนวทางในการออกแบบพัฒนาเสนอต่อชุมชนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนอื่นๆต่อไป

ที่	หัวหน้าโครงการวิจัย	ชื่อโครงการวิจัย	ความก้าวหน้า ระยะ ๖ เดือน (กิจกรรม)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ความก้าวหน้า ระยะ ๑๒ เดือน (กิจกรรม)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๓	ดร.ประชม ทางทอง	การศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อออกแบบและสร้างอัตลักษณ์แห่งวิถีชีวิตชุมชนตลาดคลองมหาสวัสดิ์ อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม	- รวบรวมเอกสารงานวิจัย และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง - รวบรวมข้อมูลประวัติศาสตร์ท้องถิ่นวิถีชีวิตชุมชนตลาดคลองมหาสวัสดิ์ อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม - ศึกษาและวิเคราะห์เพื่อพัฒนาอัตลักษณ์จากวิถีชีวิตชุมชนตลาดคลองมหาสวัสดิ์	- ข้อมูลที่เกี่ยวข้องประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อออกแบบและสร้างอัตลักษณ์แห่งวิถีชีวิตชุมชนตลาดคลองมหาสวัสดิ์ - ผลการศึกษาและวิเคราะห์เพื่อพัฒนาอัตลักษณ์จากวิถีชีวิตชุมชนตลาดคลองมหาสวัสดิ์	- ออกแบบพัฒนาตัวแทนสัญลักษณ์ (mascot) จากอัตลักษณ์วิถีชีวิตชุมชนตลาดคลองมหาสวัสดิ์ - ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคัดเลือกแบบที่เหมาะสม - สร้างตราสัญลักษณ์ (mascot) จากอัตลักษณ์วิถีชีวิตชุมชนตลาดคลองมหาสวัสดิ์ - ประเมินผลประสิทธิภาพของการวิจัย	- ต้นแบบตราสัญลักษณ์ (mascot) จากอัตลักษณ์วิถีชีวิตชุมชนตลาดคลองมหาสวัสดิ์ - ผลสรุปการดำเนินงานด้านโจทย์วิจัย - ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน - ผลความก้าวหน้าของโครงการ ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับ
๔	ผศ.ดร. ฉันทมน โพรพิทักษ์	การพัฒนา และส่งเสริมกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวสีเขียววิถีคาร์บอนต่ำ ในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม	- รายงานผลการดำเนินการตามแผนงาน ทั้งด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย และด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาพื้นที่ - รายงานผลการลงพื้นที่กิจกรรมเดิมที่มีอยู่ของพื้นที่ชุมชน รวมถึงขั้นตอนการประชาสัมพันธ์ การดำเนินการให้ชุมชน ประชาชน และนักท่องเที่ยวรับรู้ถึง การมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวแบบ	- ทราบถึง การสำรวจพื้นที่ถึง กิจกรรมเดิมใดที่เป็นกิจกรรมวิถีการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ - กิจกรรมใดมีการประชาสัมพันธ์และมีการตอบรับในเชิงการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำได้ดี - เพื่อตอบวัตถุประสงค์งานวิจัยในข้อที่ ๑ คือแนวทางเชิงกิจกรรมที่	- รายงานผลการดำเนินการตามแผนงาน ทั้งด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย และด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาพื้นที่ - ประเมินผลและสรุปผล การพัฒนา และส่งเสริม จุดท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ สำหรับรองรับการท่องเที่ยววิถีเกษตรอย่างยั่งยืนในพื้นที่ชุมชนคลอง	- การตอบรับการร่วมมือในการประชาสัมพันธ์กับชุมชนโดยหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนากิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวสีเขียววิถีคาร์บอนต่ำ ในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม - เป็นการตอบวัตถุประสงค์ในข้อ ๓ เพื่อส่งเสริมการมี

ที่	หัวข้อโครงการวิจัย	ชื่อโครงการวิจัย	ความก้าวหน้า ระยะ ๖ เดือน (กิจกรรม)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ความก้าวหน้า ระยะ ๑๒ เดือน (กิจกรรม)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
			คาร์บอนต่ำ และรายงานผลการลงพื้นที่เก็บข้อมูล เชิงปริมาณ หลังจากที่มีการประชาสัมพันธ์ ให้ ทราบถึงก ิจกรร มการ ท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ - ผลความก้าวหน้าของโครงการ ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับ ได้ทราบถึงผลจากการประชาสัมพันธ์กิจกรรมส่งเสริม การท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำที่ สามารถนำไปปฏิบัติอย่าง ต่อเนื่องต่อไปได้ - บทสรุปและสังเคราะห์ถึงปัญหา จุดอ่อน จุดแข็งในการทำงาน - แผนการดำเนินงานในระยะต่อไป วิเคราะห์ผลการลง พื้นที่ ก่อน และ หลัง การ ประชาสัมพันธ์ให้ ความรู้ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวคาร์บอน ต่ำ ว่า กิจกรรมใดสามารถ ส่งเสริมพัฒนาไปได้ กิจกรรม ควร มี การ เสนอแนะแนว ทาง แก่ ไช เพื่ อ ให้ เกิด ความสำเร็จต่อไปได้	ปฏิบัติเพื่อให้เห็นผลต่อ การพัฒนาเป็นจุด ท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ สำหรับรองรับการ ท่องเที่ยวสีเขียวอย่าง ยั่งยืนในพื้นที่ชุมชนคลอง มหาสวัสดิ์ จังหวัด นครปฐม วิเคราะห์แบบสอบถามถึง ปัญหาและอุปสรรคของ การพัฒนาการท่องเที่ยว คาร์บอนต่ำในพื้นที่ เพื่อ ตอบวัตถุประสงคข้อ ๒ คือ เพื่อศึกษา ลักษณะ รูปแบบกิจกรรมที่ส่งเสริม การท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ ต่อสาธารณะ	มหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม ด้วยแบบสอบถาม - ผลสรุปการดำเนินงานด้าน โจทย์วิจัย แนวทางใดสามารถ ส่งเสริมพัฒนาไปได้ เพื่อเป็น กิจกรรมคาร์บอนต่ำได้ กิจกรรมใด ควรมี การ เสนอแนะแนวทางแก้ไข เพื่อให้เกิดความ สำร ะ จ ต่อไปได้ - ปัญหาอุปสรรค และ ข้อเสนอแนะ ในการ ดำเนินงาน การมีส่วนร่วม ของชุมชน ให้ชุมชนเข้าใจ และตระหนักถึงกิจกรรมการ ท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำได้ - ผลความก้าวหน้าของ โครงการ ผลผลิตที่คาดว่าจะ ได้รับ รายงานความก้าวหน้า ฉบับสมบูรณ์	ส่วนร่วมของชุมชนในการ สร้างความตระหนักในการ รักษาชุมชน สภาพแวดล้อม และ ทรัพยากรของชุมชน ในข้อนี้เพื่อเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน ให้ชุมชน เข้าใจและตระหนักถึง กิจกรรมการท่องเที่ยว คาร์บอนต่ำได้

ที่	หัวหน้าโครงการวิจัย	ชื่อโครงการวิจัย	ความก้าวหน้า ระยะ ๖ เดือน (กิจกรรม)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ความก้าวหน้า ระยะ ๑๒ เดือน (กิจกรรม)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๕	ดร.ชานนท์ บุญมีพิพิธ	เรือไฮบริด , Hybrid boat	- ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง - ออกแบบและทดสอบการใช้งานเครื่องยนต์ร่วมกับมอเตอร์ไฟฟ้า - ติดตั้งเครื่องยนต์และมอเตอร์ไฟฟ้า - ทดสอบการใช้งานในคลองมหาสวัสดิ์ - ทดสอบการทำเที่ยว	- ต้นแบบระบบส่งกำลังร่วมระหว่างไฟฟ้าและน้ำมัน - ความรู้และเข้าใจระบบส่งกำลังร่วมระหว่างไฟฟ้าและน้ำมัน - การปรับทัศนคติและพฤติกรรมการใช้พลังงาน - เสริมสร้างความรู้และเข้าใจเทคโนโลยีพลังงานทดแทน	- ทดสอบการทำเที่ยว - สรุปผลการดำเนินงานและส่งมอบนวัตกรรมสู่ชุมชน	- รูปแบบการนำไปใช้งานร่วมกับชีวิตประจำวัน - ปริมาณการใช้พลังงานตามพฤติกรรมของคนขับเรือ - แนวทางการเรียนรู้และการยอมรับการเปลี่ยนแปลงของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ - เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเรือนำเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์ - ต้นแบบเรือนำเที่ยวระบบไฮบริดเชิงเกษตรคลองมหาสวัสดิ์
๖	ดร.วิจิตรา ปล้องบรรจง	การพัฒนาชาสมุนไพรจากเกสรบัว	- การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของการทำนาบัวและการแปรรูปชาเกสรบัวของเกษตรกรผู้ทำนาบัว - การเตรียมตัวอย่างเกสรบัวจากบัวทั้ง ๓ สายพันธุ์ - การศึกษากรรมวิธีในการผลิตชาจากเกสรบัวทั้ง ๓ สายพันธุ์ - ตรวจสอบปริมาณสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพ	- ทราบข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มเกษตรกรผู้ทำนาบัวเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชาจากเกสรบัวทั้ง ๓ สายพันธุ์ - ได้กรรมวิธีการผลิตชาเกสรบัว และวิธีการชงชาจากเกสรบัวที่ให้ปริมาณสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพในปริมาณสูงที่สุดในชา	- การศึกษาการชงชาเกสรบัว ๓ สายพันธุ์ที่เหมาะสมและให้ปริมาณสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพ (สารประกอบฟีนอลิก) ในปริมาณที่สูงที่สุด - ตรวจสอบชนิดของสารปนเปื้อนและการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ - ถ่ายทอดองค์ความรู้และนำเสนอผลการวิจัยให้กับ	- ทราบชนิดของสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพของชาเกสรบัวที่มีประโยชน์ต่อผู้บริโภค - ทราบชนิดของสารที่อาจมีการปนเปื้อนในชาเพื่อหาแนวทางการป้องกันและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชาเกสรบัวให้มีความปลอดภัย

ที่	หัวหน้าโครงการวิจัย	ชื่อโครงการวิจัย	ความก้าวหน้า ระยะ ๖ เดือน (กิจกรรม)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ความก้าวหน้า ระยะ ๑๒ เดือน (กิจกรรม)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
			(สารประกอบพีนอลิก) ของ ชาเกสรวัวทั้ง ๓ สายพันธุ์ - การศึกษาการชงชาเกสรวัว ๓ สายพันธุ์ที่เหมาะสม และให้ปริมาณสารออกฤทธิ์ ทางชีวภาพ (สารประกอบพีนอลิก) ในปริมาณที่สูงที่สุด	เกสรวัวแต่ละสายพันธุ์	กลุ่มเกษตรกร (ทำเป็น ช่วงๆ) - จัดทำรายงานฉบับ สมบูรณ์ และนำเสนอ งานวิจัยในงานประชุม วิชาการ	- เกษตรกรผู้ทำนาบัว สามารถนำความรู้เกี่ยวกับ กระบวนการผลิตชาเกสรวัวไปทำได้จริง - การนำเสนองานวิจัยใน งานประชุมระดับชาติ อย่างน้อย ๑ ครั้ง
๗	นางสุภาพร บำรุงวงศ์	ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม และความต้องการท่องเที่ยวใน แหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำนครชัย ศรีเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน	- ศึกษา สำรวจข้อมูลเอกสาร งานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง - สำรวจพื้นที่เป้าหมายและวางแผน การดำเนินงานในพื้นที่ - ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลสถิตินักท่องเที่ยว - สำรวจเก็บข้อมูล แบบสอบถามนักท่องเที่ยว - สัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วน เกี่ยวข้องในการจัดการ ท่องเที่ยวเชิงเกษตรคลองมหา สวัสดิ์ - การวิเคราะห์ประมวลผล ข้อมูลที่ได้รับ	- ได้แนวคิดทฤษฎีในการ ดำเนินการวิจัย - ได้ทราบข้อมูลบริบทพื้นที่ วิจัย - ได้ทราบข้อมูลเบื้องต้นที่ เกี่ยวข้องเกี่ยวข้องกับ งานวิจัย	- การวิเคราะห์ประมวลผล ข้อมูลที่ได้รับ - การวิเคราะห์ ประมวลผล และตีความผลการวิจัย - ประชุมนำเสนอผลการ วิเคราะห์ข้อมูลแก่นักวิจัย อื่นในกลุ่มการท่องเที่ยว - ประชุมนำเสนอผลการ วิเคราะห์ตีความข้อมูลที่ได้ ให้แก่ชุมชนและรับฟังความ คิดเห็นสะท้อนกลับจาก ชุมชน - จัดทำรูปเล่มรายงานฉบับ สมบูรณ์ - นำเสนอผลการวิจัย	- ได้ประมวลผลจากข้อมูล งานวิจัย - ได้ส่งต่อข้อมูลการ วิเคราะห์เกี่ยวกับ นักท่องเที่ยว ให้แก่นักวิจัย ท่านอื่นในโครงการวิจัย เพื่อ นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป - ได้ให้ชุมชนในแหล่ง ท่องเที่ยว มีโอกาสเข้ามา มีส่วนร่วมในการเสนอความ คิดเห็นเพื่อพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยวของตน - ได้มีการนำเสนอผลการ วิจัยสู่สังคมต่อไป
๘	นางสาวโยธกา สีไสไพโร	การพัฒนาศูนย์พักพิง ท่องเที่ยวสำหรับชุมชน คลองมหาสวัสดิ์ จังหวัด	- ศึกษาข้อมูล ทบทวน งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง - ออกแบบและพัฒนา	-	- ออกแบบและพัฒนา รูปแบบธุรกิจท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์ให้กับแหล่ง	-

ที่	หัวหน้าโครงการวิจัย	ชื่อโครงการวิจัย	ความก้าวหน้า ระยะ ๖ เดือน (กิจกรรม)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ความก้าวหน้า ระยะ ๑๒ เดือน (กิจกรรม)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
		นครปฐม กรณีศึกษากลุ่ม นักท่องเที่ยวครอบครัว	เส้นทางการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมให้กับแหล่งชุมชน เป้าหมาย - ออกแบบและพัฒนา รูปแบบธุรกิจท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์ให้กับแหล่งชุมชน เป้าหมาย		ชุมชนเป้าหมาย - พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และจัดโครงการอบรม เกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจ ท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์ - สรุปผลและจัดทำ รายงานสรุป	
๙	ดร.นพลักษณ์ หนักแน่น	แนวทางการจัดการการ ท่องเที่ยวเพื่อสร้าง สัมพันธภาพระยะยาวระหว่าง นักท่องเที่ยวและชุมชน คลอง มหาสวัสดิ์ลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	- ศึกษารวบรวมข้อมูล และ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง - ประสานความร่วมมือกับ ชุมชนและสร้างเครือข่ายกับ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการ จัดการท่องเที่ยวของชุมชน ความพร้อมและศักยภาพของ ชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว เพื่อสร้างสัมพันธภาพระยะ ยาวของชุมชนกับนักท่องเที่ยว ในรูปแบบเช่าพื้นที่ทำเกษตร อินทรีย์และการผูกปิ่นโตข้าว - เก็บรวบรวมข้อมูล/วิเคราะห์ ศักยภาพของชุมชนในการ จัดการท่องเที่ยวเพื่อสร้าง สัมพันธภาพระยะยาวของ ชุมชนกับนักท่องเที่ยว - จัดเวทีสนทนากลุ่มย่อย	-ทราบความพร้อมและ ศักยภาพของชุมชนในการ จัดการท่องเที่ยวเพื่อสร้าง สัมพันธภาพระยะยาวของ ชุมชนกับนักท่องเที่ยว ใน รูปแบบเช่าพื้นที่ทำเกษตร อินทรีย์และการผูกปิ่นโต ข้าว -ได้แนวทางการจัดการ ท่องเที่ยวเพื่อสร้าง สัมพันธภาพระยะยาว ระหว่างนักท่องเที่ยวกับ ชุมชน ในรูปแบบเช่าพื้นที่ ทำเกษตรอินทรีย์และการผูก ปิ่นโตข้าวจากผู้เกี่ยวข้องใน ชุมชน	-วิเคราะห์/สรุปข้อมูลจาก การทำ focus group แนว ทางการจัดการการท่องเที่ยว เพื่อสร้างสัมพันธภาพระยะ ยาวระหว่างนักท่องเที่ยว และชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ ลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัด นครปฐม ในรูปแบบเช่าพื้นที่ ทำเกษตรอินทรีย์และการผูก ปิ่นโตข้าว - จัดประชุมเพื่อนำเสนอแนว ทางการจัดการการท่องเที่ยว เพื่อสร้างสัมพันธภาพระยะ ยาวระหว่างนักท่องเที่ยว และชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ ลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัด นครปฐมในรูปแบบเช่าพื้นที่ ทำเกษตรอินทรีย์และการผูก	-ได้แนวทางการจัดการ การท่องเที่ยวเพื่อสร้าง สัมพันธภาพระยะยาว ระหว่างนักท่องเที่ยวและ ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ลุ่ม น้ำนครชัยศรี จังหวัด นครปฐมในรูปแบบเช่า พื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์ และการผูกปิ่นโตข้าว จาก ผู้เกี่ยวข้องในชุมชน - ได้รายงานฉบับสมบูรณ์

ที่	หัวหน้าโครงการวิจัย	ชื่อโครงการวิจัย	ความก้าวหน้า ระยะ ๖ เดือน (กิจกรรม)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ความก้าวหน้า ระยะ ๑๒ เดือน (กิจกรรม)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
			(Focus group) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธภาพระยะยาวระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชนในรูปแบบเช่าพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์และการผูกปิ่นโตข้าว		ปิ่นโตข้าว และให้ผู้เกี่ยวข้องร่วมแสดงความคิดเห็น - สรุปผล จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์นำเสนอผู้เกี่ยวข้อง	
๑๐	ดร.กิตติยา สุขหม	การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ บริเวณลุ่มแม่น้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	- วิเคราะห์โครงการวิจัยของทุนอุดหนุนที่ได้รับ การจัดสรร ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - กำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล - กำหนดและสร้างเครื่องมือ - สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย - เก็บรวบรวมข้อมูล	- เครื่องมือในการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม	- สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย - เก็บรวบรวมข้อมูล - การวิเคราะห์ข้อมูล - จัดทำรายงาน	- ข้อมูลสารสนเทศในการประเมินระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยและผลลัพธ์ และผลกระทบจากโครงการวิจัยที่สิ้นสุดแล้ว ในการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยในปีงบประมาณต่อไป

หน่วยจัดการได้ดำเนินการสรุปผลการดำเนินโครงการวิจัยโครงการย่อย จำนวน ๑๒ โครงการ ดังนี้

๑. แนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม

การออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม เพื่อรองรับการเดินทางในระบบรถ-ราง-เรือ ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการสร้างความจดจำและเพิ่มประสบการณ์แก่นักท่องเที่ยว ผ่านการบอกเล่าเรื่องราวของสภาพแวดล้อมชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์ในแต่ละบริเวณ ซึ่งมีประวัติศาสตร์ ความทรงจำ และวิถีการทำเกษตรกรรมริมน้ำ ที่ควรนำมาเป็นข้อมูลประกอบการออกแบบ นอกจากนี้ ขั้นตอนการวิจัยได้นำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งผู้นำชุมชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการท่องเที่ยว ผู้อาวุโส กลุ่มคนวัยทำงาน คนรุ่นใหม่ของชุมชน ตลอดจนภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียนและวัด หน่วยงานจากภาครัฐและท้องถิ่น ฯลฯ เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล การพัฒนาแบบร่าง การจัดทำผังบริเวณพร้อมรายละเอียดการปรับปรุงภูมิทัศน์ เพื่อได้แนวทางการออกแบบตามความต้องการของชุมชนที่สามารถนำไปปรับใช้ได้จริง ผลที่ได้จากการวิจัย เป็นการจัดทำผังบริเวณพร้อมรายละเอียดการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์ ที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายการวิจัยที่ว่า “สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี บนวิถีเกษตรริมน้ำ” ซึ่งนับเป็นประโยชน์โดยตรงต่อชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์ในการพัฒนาชุมชน การขอสนับสนุนงบประมาณ และสามารถเป็นต้นแบบให้แก่ชุมชนอื่นๆ ในบริบทที่ใกล้เคียงกัน หรือนำบางประเด็นที่ค้นพบไปปรับใช้กับชุมชนอื่นๆ ที่มีบริบทแตกต่างกัน อีกทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปกำหนดนโยบายในการวางแผนพัฒนาชุมชนและการท่องเที่ยวบนวิถีเกษตรกรรมริมน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้ มีข้อสรุปที่สำคัญ ๒ ประการ คือ

๑. การทำงานวิจัยภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จากหลักการที่แท้จริงของกระบวนการมีส่วนร่วม คือ กระบวนการที่ชุมชนศึกษาสภาพแวดล้อมชุมชนในอดีตและปัจจุบันด้วยตนเองเป็นหลัก เพื่อสร้างวิสัยทัศน์ (Vision) กำหนดโครงการ (Programming) และลำดับความสำคัญของโครงการ (Prioritizing) เพื่อเสนอเป็นโครงการพัฒนาด้วยงบประมาณของท้องถิ่น โดยมีนักวิจัยและทีมงานเป็นผู้สนับสนุนด้านหลักการ ตัวอย่าง เทคนิคการวางแผน ออกแบบและจัดทำแบบเพื่อนำเสนอ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้แสดงความคิดเห็น ความต้องการ และทัศนะต่างๆ ด้วยการร่วมถกเถียง กลั่นกรอง และตัดสินใจ ที่จะนำไปสู่เป้าหมาย (Purpose) หรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ภายใต้การนำกระบวนการมีส่วนร่วมมาเป็นเครื่องมือในการดำเนินการ ในวิจัยนี้จึงสร้างกระบวนการในการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมการร่วมกันคิดและเสนอแนะให้เห็นภาพรวมในมิติด้านต่างๆ ของการพัฒนาพื้นที่ ตามลำดับความสำคัญและความเข้มข้นของกระบวนการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์โดย

๑.๑ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลลักษณะทางกายภาพและลักษณะกิจกรรม โดยการสำรวจพื้นที่ การสังเกตการณ์อย่างไม่มีส่วนร่วม การตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อรับทราบข้อมูลความต้องการต่างๆ จากคนในชุมชนและผู้มาเยือน

๑.๒ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Focus group) เพื่อชี้แจงข้อมูลที่ได้และสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในการพัฒนาพื้นที่และปรับปรุงภูมิทัศน์ พร้อมทั้ง ร่วมกันค้นหาอัตลักษณ์ของพื้นที่ (Identity)

เพื่อจัดทำผังแนวความคิดในการออกแบบ (Conceptual plan) ร่วมกับทีมนักวิจัยและศิลปิน นักออกแบบในท้องถิ่น

๑.๓ จัดประชุมเพื่อนำเสนอความก้าวหน้าของการวางแผนผังบริเวณและปรับปรุงภูมิทัศน์ และการรับฟังความคิดเห็นเพื่อได้แนวทางการออกแบบตามความต้องการของชุมชน จำนวน ๒ ครั้ง เพื่อให้ได้แบบผังบริเวณที่สามารถนำไปปรับใช้ได้จริง

๒. แนวทางในการเสนอโครงการวิจัยด้านวางแผนและออกแบบทางกายภาพ ควรดำเนินการให้เห็นผลผลิตเป็นรูปธรรมสำหรับวางแผนนโยบายด้านกายภาพในระยะยาว ตัวอย่างเช่น ผังแม่บทภูมิทัศน์ชุมชน ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีขอบเขตและรายละเอียดที่ครอบคลุมหลายด้าน จึงควรเพิ่มระยะเวลาและงบประมาณในการดำเนินงาน ซึ่งจะเกิดผลดีในการสร้างความเข้าใจภาพรวมของแนวทางพัฒนาชุมชนที่ชัดเจน มีความต่อเนื่อง และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

บทสรุปและสังเคราะห์ถึงปัญหา จุดอ่อน จุดแข็งในการทำงานระยะ ๖ เดือน

๑. การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้นำชุมชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการท่องเที่ยว ผู้อาวุโส ตลอดจนภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียนและวัด หน่วยงานจากภาครัฐและท้องถิ่น ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี บางประเด็นที่ไม่ครบถ้วน ก็สามารถสัมภาษณ์เพิ่มเติมได้ ทำให้ทราบความคิดเห็นที่มีต่อสภาพและการจัดการภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยวค่อนข้างครอบคลุม

๒. การสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้มาเยือน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวและผู้เข้ามาใช้พื้นที่ชั่วคราว ได้แก่ กลุ่มพนักงานจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในบริเวณใกล้เคียง ชาวชุมชนในบริเวณใกล้เคียง ซึ่งบางครั้งมีข้อจำกัดในการเก็บข้อมูล เนื่องจากผู้มาเยือนส่วนใหญ่ใช้เวลาอย่างจำกัดในการท่องเที่ยวในแต่ละแหล่ง ยังไม่สามารถรับรู้สภาพทางกายภาพอย่างละเอียด ทำให้ต้องปรับคำถามเป็นประเด็นกว้างๆ ระดับนามธรรม เช่น ความงาม ความเป็นระเบียบ ความสะอาด และให้ผู้สัมภาษณ์สอบถามข้อเสนอแนะและบันทึกเพิ่มเติมด้วย ซึ่งบางครั้งจะได้รับคำตอบที่เป็นประเด็นอื่นๆ นอกเหนือจากสภาพภูมิทัศน์ เช่น ผลไม้ ถิ่นอาศัย อาหาร การประชาสัมพันธ์ เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้มาเยือนสามารถแสดงความคิดเห็นที่เป็นปัญหาปัจจุบันที่เกิดจากการใช้สอยในพื้นที่ที่ได้รับรู้แต่ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นได้ครอบคลุมทั้งหมดของแหล่งท่องเที่ยว

๓. การประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) เพื่อหาข้อสรุปในการจัดทำผังแนวคิด (Conceptual plan) การปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในชุมชน ประกอบด้วยประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้นำชุมชน ผู้อาวุโส สมาชิกในชุมชนที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาชุมชนในเชิงวัฒนธรรม ประเพณี การท่องเที่ยว และบุคคลสำคัญ ผู้แทนจากภาครัฐและท้องถิ่น รวมทั้ง ศิลปิน พบว่า ผู้เข้าร่วมการประชุมกลุ่มย่อย มีความสนใจและให้ความสำคัญต่อการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์ฯ โดยมีข้อคิดเห็นและความพึงพอใจเกี่ยวกับผังแนวคิด (Conceptual plan) ทั้ง ๒ บริเวณ คือ บริเวณวัดสุวรรณารามและบริเวณตลาดน้ำบ้านศาลาดิน มีระดับค่าคะแนนเฉลี่ยที่ ๔.๒๙ เท่ากันทั้ง ๒ พื้นที่ รวมทั้งมีการให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการนำแบบผังบริเวณฯ ไปใช้จริงอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การเขียนของบประมาณที่ใช้ดำเนินการก่อสร้าง เป็นต้น

แผนการดำเนินงานในระยะต่อไป

๑. การพัฒนาแบบผังบริเวณ (Layout plan) และรายละเอียดเพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในชุมชนต่อไป โดยการประชุมประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผังบริเวณ (Layout plan)

๒. การจัดทำผังบริเวณ (Layout plan) และรายละเอียดการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณจุดเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางภายในชุมชนขั้นสุดท้าย

ตัวอย่างการจัดทำผังบริเวณ
สิ่งอำนวยความสะดวกและภูมิสถาปัตยกรรม

ตัวอย่างการออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมทางการท่องเที่ยว

๒. การออกแบบพัฒนาสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุในสถานที่ท่องเที่ยวชุมชนมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม

จังหวัดนครปฐมมีแผนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีนโยบายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบหลายหน่วยงาน ทั้งส่วนพัฒนาชุมชนของจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล หรือแม้แต่อำเภอ โรงพัก โรงเรียน วัด ชุมชน ให้มีการร่วมมือกันช่วยกันในการพัฒนาชุมชนของตนเอง เพื่อรองรับการท่องเที่ยว เนื่องจากจังหวัดนครปฐมเป็นจังหวัดที่มีความสมบูรณ์ทางธรรมชาติ มีแม่น้ำสายสำคัญๆ ไหลผ่านมีตลาดน้ำ และแหล่งท่องเที่ยว วัดสำคัญๆมากมาย และเป็นจังหวัดที่ใกล้กับกรุงเทพมหานครและรองรับการขยายตัวของเมืองหลวงของประเทศ คลองมหาสวัสดิ์เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและชุมชนของจังหวัดนครปฐมเป็นชุมชนริมน้ำที่ยังคงเป็นวิถีชุมชนอยู่และยังคงใช้วิธีการสัญจรด้วยเรือ ชาวบ้านยังพึ่งพิงอยู่กับการทำเกษตรกรรมรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำสวนผลไม้ ปลูกกล้วยไม้ ทำนาบัว การปลูกผักลอยน้ำ ฯ ที่ต้องอาศัยน้ำสะอาดจากลำคลอง จนในที่สุดชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ก็ได้ถูกพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวที่สนใจการท่องเที่ยววิถีชุมชนริมน้ำ สถานที่ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นไม่ว่าจะเป็นตลาดน้ำศาลาตินริมคลองมหาสวัสดิ์ วัดสุวรรณาราม ท่าเรือจุดสำคัญของการท่องเที่ยวทางน้ำนั้นจะช่วยให้รองรับการเข้าถึงและสร้างสภาพแวดล้อมให้เกิดความปลอดภัยในการใช้งานช่วยเหลือให้ผู้สูงอายุ คนพิการ คนท้อง เด็ก และคนทุกเพศทุกวัยมีความสะดวกปลอดภัยในการใช้งานสถานที่ท่องเที่ยวมากขึ้นจนเกิดความประทับใจความเท่าเทียมและเป็นตัวอย่างของการท่องเที่ยวเพื่อชนทุกประเภทโดยแท้จริง

สรุปผลการวิจัย

จากการเก็บข้อมูลพบว่าคนพิการผู้สูงอายุ คนในชุมชนต้องการที่จะพัฒนาพื้นที่ให้มีความสะดวกและสร้างเป็นภาพลักษณ์ที่ดีให้นักท่องเที่ยวรู้ว่าการมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับคนทุกเพศทุกวัยจะช่วยให้พื้นที่วัดสุวรรณารามและตลาดน้ำบ้านศาลาตินเป็นสถานที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาใช้งานมากขึ้น แต่การดูแลรักษาและผลประโยชน์ที่เกิดอยู่เดิมอาจจะส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุง งานวิจัยนี้จะทำแบบเพื่อให้ชุมชนมีแบบและแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ให้เหมาะสมกับคนทุกเพศทุกวัยและเป็นจุดขายให้กับชุมชนเพื่อสร้างความน่าสนใจ แต่ควรมีหน่วยงานที่สนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างเพื่อให้สิ่งที่ผู้วิจัยออกแบบทำงานวิจัยมีผลและสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนอย่างแท้จริง

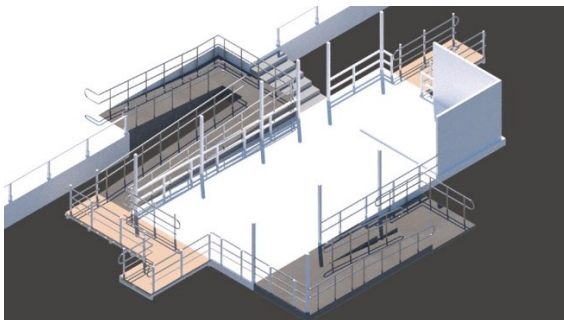
แผนการดำเนินงานในระยะต่อไป

แนวทางในระยะต่อไปเป็น ระยะที่ ๒ คือจัดประชุมกลุ่มเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงพัฒนา โดยมีผู้เชี่ยวชาญที่ประกอบด้วยชุมชน คนพิการที่ใช้พื้นที่ คนสูงอายุที่ใช้พื้นที่ และผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเพื่อมวลชนของวิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล และนักออกแบบที่เชี่ยวชาญเรื่องการออกแบบเพื่อมวลชนมาร่วมประชุมเพื่อหาแนวทางในการพัฒนางานออกแบบที่ถูกสร้างขึ้นจากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ทำการสรุปผลและพัฒนาตรงตามความต้องการของผู้เชี่ยวชาญและนักท้องถิ่นภายในชุมชน

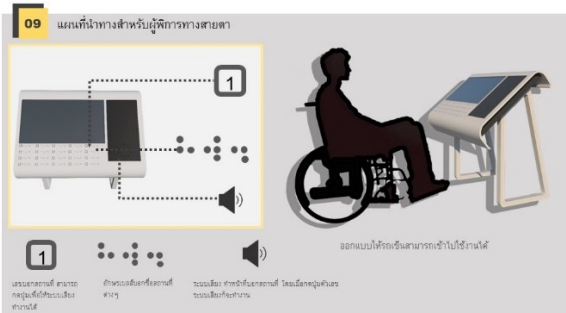
ส่วนระยะสุดท้ายเป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการประชุมกลุ่มมาพัฒนาจัดทำเป็นแบบก่อสร้างและรวบรวมแนวความคิดจากการประชุมกลุ่มเพื่อเก็บเป็นข้อมูลและวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุ

ชุมชนพัฒนาสภาพแวดล้อมเพื่อให้คนสูงอายุและคนพิการที่นั่งเก้าอี้รถเข็นสะดวกในการเข้าไปภายในศาลาวัดสุวรรณาราม ริมคลองมหาสวัสดิ์

แนวทางการปรับปรุงทำเรือสำหรับคนพิการ

แนวทางการออกแบบป้ายสัญลักษณ์สำหรับบอกเส้นทางสำหรับคนพิการ

๓. การศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อออกแบบและสร้างอัตลักษณ์แห่งวิถีชีวิตชุมชนตลาดคลองมหาสวัสดิ์ อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม

ปัจจุบันชุมชนในวิถีเกษตรริมน้ำคลองมหาสวัสดิ์มีการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ล่องเรือคลองมหาสวัสดิ์ โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้ร่วมกับกรมส่งเสริม การเกษตร พัฒนาพื้นที่ทางการเกษตรทั่วประเทศ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และพบว่าสวนผลไม้ริม คลองมหาสวัสดิ์ มีศักยภาพที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้ ผวนวิถีชีวิตชุมชนริมน้ำ จึงได้ ร่วมกันให้ความรู้การจัดการท่องเที่ยวแก่ชาวสวน และผู้นำชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ และจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวล่องเรือชมสวนคลองมหาสวัสดิ์ โดยได้เปิดบริการท่องเที่ยวเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๓ ที่ชุมชนแห่งนี้ ยังได้รับรางวัลชุมชนดีเด่น

ทางการท่องเที่ยว รางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยในปี ๒๕๕๐ อีกด้วย ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวส่งผลทำให้เกิดการสร้างผลผลิตทางการเกษตรแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นข้าวตั้งหน้าต่างๆ จากข้าวกล้อง หอมมะลิ และข้าวไรซ์เบอร์รี่ และการแปรรูปผลิตทางการเกษตรต่างๆ ผลิตภัณฑ์การเกษตรที่นิยมและสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนริมน้ำคลองมหาสวัสดิ์ ก็คือผลิตภัณฑ์แปรรูปการเกษตรของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมมหาสวัสดิ์ ในปัจจุบันผลิตภัณฑ์ของชุมชนดังกล่าวมีความหลากหลายหลากหลายมีการสร้างบรรจุภัณฑ์ในการส่งเสริมรายได้กันมาต่อเนื่อง แต่มีสิ่งหนึ่งที่เกิดการขัดแย้งระหว่างตัวตนของผลิตภัณฑ์กับชุมชนก็คือ อัตลักษณ์ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์

อัตลักษณ์ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ในปัจจุบันถูกสร้างและออกแบบไม่ได้มีความสอดคล้องที่สะท้อนตัวตนของวิถีเกษตรริมน้ำคลองมหาสวัสดิ์ของชุมชน รูปแบบของตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ที่เกิดขึ้นเป็นลักษณะงานที่ถูกอิทธิพลของกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก จนทำให้ส่งผลต่อตัวตนของวิถีเกษตรริมน้ำคลองมหาสวัสดิ์ของชุมชนที่จะนำมาสู่การสูญหายของอัตลักษณ์ชุมชนที่แสดงถึงรากเหง้าหรือวัฒนธรรมของคลองมหาสวัสดิ์อันมีประวัติมาอย่างยาวนาน ดังนั้นการรักษาตัวตนในเรื่องดังกล่าวให้มีความสอดคล้องกับความเป็นอยู่ของชุมชน จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องควรมีการศึกษาและอนุรักษ์ควบคู่กันไปวิถีเกษตรริมน้ำคลองมหาสวัสดิ์และความเป็นอยู่ของเศรษฐกิจชุมชน จากความสำคัญดังกล่าว การศึกษาประวัติและพัฒนาการอัตลักษณ์ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์เพื่ออนุรักษ์ตัวตนวิถีเกษตรริมน้ำคลองมหาสวัสดิ์ของชุมชน อันนำมาสู่การยกระดับคุณภาพของชุมชนจากการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนทำให้เกิดความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากชุมชนในวิถีเกษตรริมน้ำคลองมหาสวัสดิ์จากแนวคิดการพัฒนาอัตลักษณ์ที่แสดงถึงความสำคัญของวิถีชีวิตชุมชนบริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี.

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยในระยะเวลา ๖ เดือน โดยการลงพื้นที่กับชุมชนและเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือคนในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐมและนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (บุคคลภายนอก) โดยใช้การวิจัยที่ผสมผสานการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Research) ค้นพบว่า ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ได้ทำเกษตรแบบผสมผสาน นำวิถีชีวิตและความงามแห่งอัตลักษณ์มาพัฒนาเป็นชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรจนมีชื่อเสียง โดยชาวชุมชนนำเอาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในรูปแบบริมคลองมหาสวัสดิ์ มาสร้างเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยใช้จุดเด่นความเป็นเส้นทางสัญจรทางน้ำตั้งแต่ครั้งโบราณมาเป็นจุดเชื่อมโยงการท่องเที่ยว นอกเหนือกระบวนการดังกล่าวชุมชนได้มีการนำการจัดการเกษตรผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างผลิตภัณฑ์สินค้าต่างๆก่อให้เกิดวัฒนธรรมของชุมชน โดยผลที่เกิดจากการพัฒนาดังกล่าวทำให้ชุมชนมีผลิตภัณฑ์และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรนิเวศในพื้นที่ ซึ่งจากเติบโตดังกล่าวก่อให้เกิดการออกแบบและสร้างพัฒนาตราสัญลักษณ์มากมายเกิดขึ้นกับ บรรจุภัณฑ์ของชุมชน และรวมไปถึงการสร้างตราสัญลักษณ์ของสถานที่ ทำให้เกิดความแตกต่างของพื้นที่และผลิตภัณฑ์ของชุมชนและก่อให้เกิดความสับสนต่อการเข้าใจและจดจำได้ว่าพื้นที่แห่งนี้คืออะไรโดยสามารถอธิบายได้ภาพดังต่อไปนี้

ความเชื่อมโยงของตราสัญลักษณ์ที่เกิดจากชุมชนคลองมหาสวัสดิ์

จากภาพแสดงให้เห็นว่าตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์ทางที่เกิดจากสินค้าทางการเกษตรของชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทอาหาร ต่อยอดพัฒนาผลิตภัณฑ์และนำไปพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสัญลักษณ์ ซึ่งด้วยความหลากหลายของประเภทผลิตภัณฑ์และชุมชนจึงทำให้เกิดตราสัญลักษณ์อย่างมากมายและส่งผลทำให้ มีตราสัญลักษณ์ อย่างมากมายและบางรูปแบบของตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ที่เกิดขึ้นเป็นลักษณะงานที่ถูกอิทธิพลของกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก เช่นการนำตราสัญลักษณ์ทางยุโรปนำมาใช้ จนทำให้ส่งผลต่อตัวตนของวิถีเกษตรริมน้ำคลองมหาสวัสดิ์ของชุมชนที่จะนำมาสู่การสูญหายของอัตลักษณ์ชุมชนที่แสดงถึงรากเหง้าหรือวัฒนธรรมของคลองมหาสวัสดิ์อันมีประวัติมาอย่างยาวนาน ดังนั้นการรักษาตัวตนในเรื่องดังกล่าวให้มีความสอดคล้องกับความเป็นอยู่ของชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญ

ดังนั้นการแก้ปัญหาลำดับต่อไปของคณะวิจัยคือการเข้ามามีส่วนร่วมของงานวิจัยจะช่วยให้เกิดกระบวนการเรียนรู้พัฒนาของอัตลักษณ์ชุมชน โดยยึดชุมชนคลองมหาสวัสดิ์เป็นศูนย์กลางเพื่อหาคำตอบของการวิจัยโดยใช้วิธีการจัด Focus Group ระหว่างนักวิชาการผู้มีความรู้การศึกษาเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเพื่อการบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ด็อกเตอร์ อภิสิทธิ์ เกษมผลกุล กับชุมชน, ปราชญ์ชุมชน, จิตกรพื้นถิ่น เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนมุมมองระหว่างชุมชนชาวบ้านและบุคคลภายนอกชุมชนกระบวนการส่วนร่วมในการพัฒนาอัตลักษณ์แห่งวิถีชีวิตชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม

แผนการดำเนินงานในระยะต่อไป

๑. จัด Focus Group ระหว่างนักวิชาการผู้มีความรู้การศึกษาเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมกับชุมชน, ปราชญ์ชุมชน, จิตกรพื้นถิ่น เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนมุมมองระหว่างชุมชนชาวบ้านและบุคคลภายนอกชุมชนกระบวนการส่วนร่วมในการพัฒนาอัตลักษณ์

๒. ออกแบบพัฒนารูปแบบตัวแทนสัญลักษณ์ (Mascot) จากอัตลักษณ์วิถีชีวิตชุมชนตลาดคลองมหาสวัสดิ์ โดยแนวทางการออกแบบเกิดจากกระบวนการส่วนร่วมของปราชญ์ชุมชน, จิตกรพื้นถิ่น, นักวิชาการผู้มีความรู้การศึกษาเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์สินค้าแปรรูปผลิตทางการเกษตรที่ได้นำตัวละครสัตว์
ที่ไม่ได้เกิดจากการศึกษาอัตลักษณ์ชุมชน มาเป็นตราสัญลักษณ์

๔. การพัฒนา และส่งเสริม กิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวสีเขียววิถีคาร์บอนต่ำ ในพื้นที่ชุมชน คลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม

คลองมหาสวัสดิ์เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและชุมชนของจังหวัดนครปฐมแต่อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ เป็นชุมชนริมน้ำที่ยังคงเป็นวิถีชุมชนอยู่และยังคงใช้วิธีการสัญจรด้วยเรือ ชาวบ้านยังพึ่งพิงอยู่กับการทำเกษตรกรรมรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำสวนผลไม้ ปลูกกล้วยไม้ ทำนาบัว การปลูกผักลอยน้ำ ฯ ที่ต้องอาศัยน้ำสะอาดจากลำคลอง จนในที่สุดชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ ได้ถูกพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวที่สนใจการท่องเที่ยววิถีชุมชนริมน้ำ ทั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาโดยส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมและการท่องเที่ยวในจุดท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ ภายในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม ส่งเสริมการท่องเที่ยวสีเขียวอย่างยั่งยืน โดยศึกษากิจกรรมการท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำที่มีอยู่เดิมในพื้นที่ ทำการศึกษาลักษณะรูปแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำเดิมต่อสาธารณะ ว่ามีลักษณะรูปแบบกิจกรรมอย่างไรบ้าง มีกิจกรรมใดที่ควรส่งเสริมในแนวทางแบบกิจกรรมคาร์บอนต่ำ และกิจกรรมใดควรพัฒนาหรือปรับปรุงให้มีความสอดคล้องกับกิจกรรมคาร์บอนต่ำต่อไป โดยลงพื้นที่สำรวจกิจกรรมคาร์บอนต่ำในพื้นที่ ได้แก่ จุดท่องเที่ยวต่างที่สำคัญ นาบัว “สวนเกษตรผสมผสาน” คุณแจ้ว สวนกล้วยไม้ ศูนย์ OTOP กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมมหาสวัสดิ์ ตลาดน้ำคลองมหาสวัสดิ์ บ้านศาลาดิน วัดสุวรรณาราม และกำหนดนโยบายที่สนับสนุนต่อกิจกรรมคาร์บอนต่ำ ภายใต้มาตรการการจัดการสิ่งแวดล้อมทั้งสามด้าน ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน คนในชุมชน นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ สถานที่ท่องเที่ยว โรงแรม เกิดการเรียนรู้ และตระหนักในสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรของชุมชน เกิดความสมดุลในด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะสามารถเป็นพลังขับเคลื่อนการลดปริมาณก๊าซคาร์บอน ก๊าซเรือนกระจก ซึ่งเป็นหนทางในการใส่ใจสิ่งแวดล้อม รักษาโลก และพัฒนาสังคมส่วนรวม

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยจึงเสนอแนวทางเชิงกิจกรรมที่ปฏิบัติเพื่อให้เห็นผลต่อการพัฒนาเป็นจุดท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ สำหรับรองรับการท่องเที่ยวสีเขียวอย่างยั่งยืนในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม โดยมีมาตรการการจัดการสิ่งแวดล้อมมาเป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางเชิงกิจกรรมที่ปฏิบัติเพื่อให้เห็นผลต่อการพัฒนาเป็นจุดท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ สำหรับรองรับการท่องเที่ยวสีเขียวอย่างยั่งยืน จากภาพรวมกิจกรรมการท่องเที่ยวสีเขียวที่ควรพัฒนาเพื่อเสนอแนวทางเชิงกิจกรรมเพื่อให้เห็นผลต่อการพัฒนาเป็นจุดท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ สำหรับรองรับการท่องเที่ยวสีเขียวอย่างยั่งยืน การลงพื้นที่ได้แนวทางเชิงกิจกรรมที่ปฏิบัติเพื่อให้เห็นผลต่อการพัฒนาเป็นจุดท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ สำหรับรองรับการท่องเที่ยวสีเขียวอย่างยั่งยืนในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม เพื่อจะนำไปประดมความคิดเห็นจากหลายภาคส่วน ในการผลักดันให้เกิดการปฏิบัติจริง หลังจากจะมีการติดตามผลการนำแนวทางเชิงกิจกรรมที่ปฏิบัติเพื่อให้เห็นผลต่อ

การพัฒนาเป็นจุดท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ สำหรับรองรับการท่องเที่ยวสีเขียวอย่างยั่งยืนในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐมไปปฏิบัติใช้จริง และกลับมายังชุมชนเพื่ออภิปรายผลจากการสำรวจ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสร้างความตระหนักในการรักษาชุมชน สภาพแวดล้อม และทรัพยากรของชุมชน

บทสรุปและสังเคราะห์ถึงปัญหา จุดอ่อน จุดแข็งในการทำงานระยะ ๖ เดือน

ปัญหา คือ ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว ให้ความสำคัญในกิจกรรมสีเขียววิถีชุมชนคาร์บอนต่ำ น้อย หากได้รับการกระตุ้น หรือมีแนวทางที่ชัดเจน จะส่งเสริมให้นักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการเห็นความสำคัญของการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

จุดอ่อน คือ การพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมสีเขียววิถีชุมชนคาร์บอนต่ำ มีอยู่บ้างแต่ยังไม่มีภรณ์รงค์หรือมีมาตรการส่งเสริมกิจกรรมสีเขียววิถีชุมชนคาร์บอนต่ำที่เด่นชัด

จุดแข็ง คือ นักท่องเที่ยวให้ความสนใจกิจกรรมสีเขียววิถีชุมชนคาร์บอนต่ำ หากมีแนวทางส่งเสริมที่ชัดเจน จะทำให้นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมในกิจกรรมสีเขียวได้อย่างไม่ขัดเขิน และเต็มใจกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

แผนการดำเนินงานในระยะต่อไป

- การผลักดันให้เกิดการปฏิบัติจริง
- ติดตามผลการนำแนวทางเชิงกิจกรรมที่ปฏิบัติเพื่อให้เห็นผลต่อการพัฒนาเป็นจุดท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ สำหรับรองรับการท่องเที่ยวสีเขียวอย่างยั่งยืนในพื้นที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐมไปปฏิบัติใช้จริง และกลับมายังชุมชนเพื่ออภิปรายผลจากการสำรวจ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสร้างความตระหนักในการรักษาชุมชน สภาพแวดล้อม และทรัพยากรของชุมชน

การสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการพัฒนา และส่งเสริม กิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวสีเขียววิถีคาร์บอนต่ำ สำหรับรองรับการท่องเที่ยวสีเขียวอย่างยั่งยืน

๕. การพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนต้นแบบบริเวณคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม ด้วยนวัตกรรมการผลิตเส้นใยจากผักตบชวา

ปัจจุบันพื้นที่บริเวณลุ่มแม่น้ำท่าจีนในช่วงอำเภอนครชัยศรีเรื่อยลงมาจนถึงอำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม ประสบปัญหาในเรื่องของผักตบชวาที่ลอยหนาแน่นเรือร้างมากกว่า ๑๐ ปี โดยในแต่ละวันจะมีผักตบชวาจากแม่น้ำท่าจีนลอยลงสู่อ่าวไทยไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ตัน หรือคิดเฉลี่ยเป็นเดือนละ ๖๐,๐๐๐ ตันต่อเดือน (ผู้จัดการออนไลน์, ๒๕๖๐) และยังมีสะสมที่บริเวณแหล่งแม่น้ำหลายแห่งอยู่ในปริมาณมาก ประกอบกับปริมาณน้ำในพื้นที่บริเวณลุ่มแม่น้ำท่าจีนช่วงหน้าแล้งจะลดน้อยลง ส่งผลให้ผักตบชวาสามารถขยายพันธุ์ได้อย่างรวดเร็วจนเกิดการหมักหมม ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาในหลายด้าน เช่น การเกิดปัญหาความเน่าเสียของแม่น้ำ การเกิดปัญหาด้านการจราจรทางน้ำ การเกิดปัญหาด้านทัศนียภาพของการท่องเที่ยว โดยพื้นที่ของแหล่งชุมชนเลียบคลองมหาสวัสดิ์นับเป็นพื้นที่หลักในการเร่งป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเร่งด่วน เนื่องจากเป็น

อุปสรรคต่อการระบายน้ำกีดขวางการไหลของน้ำ ส่งผลให้น้ำเอ่อล้นเข้าท่วมพื้นที่เกิดปัญหาน้ำท่วม และก่อให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสีย ซึ่งสร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนที่อาศัยอยู่ริมคลอง และเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลเสียในด้านทัศนียภาพของการท่องเที่ยวบริเวณเลียบบคลองมหาสวัสดิ์ เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวยังคงมีการสัญจรทางเรือเป็นหลักจากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงศึกษาการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนต้นแบบบริเวณคลองมหาสวัสดิ์ ในจังหวัดนครปฐม ที่ประกอบด้วย กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อการเกษตรบ้านศาลาดีนและกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมมหาสวัสดิ์ ที่ประกอบอาชีพเสริมในการหารายได้จากการกำจัดและแปรรูปผักตบชวา ด้วยนวัตกรรมการผลิตเส้นใยจากผักตบชวา โดยผ่านการร่วมมือจากองค์การบริหารส่วนตำบลมหาสวัสดิ์ (ศูนย์เรียนรู้การจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจร) และร้านค้าจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา ณ ตลาดศาลาดีน (ECO Chawa) เพื่อให้เกิดการพัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่สร้างสรรค์จากผักตบชวาให้มีมูลค่าสูงขึ้น

สรุปผลการวิจัย

๑. ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและวิธีการจัดการผักตบชวา จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและวิธีการจัดการผักตบชวา รวมถึงแนวทางการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน บริเวณคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบข้อมูลว่า แหล่งชุมชนส่วนใหญ่ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากผักตบชวาในด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงมีความประสงค์ในการหาวิธีการจัดการผักตบชวาในรูปแบบใหม่ (Mechanical Control) ที่จะสามารถช่วยให้แหล่งชุมชนเกิดรายได้เพิ่มมากขึ้นผ่านการกำหนดเป้าหมายและแผนการกระจายสินค้าและบริการให้ชัดเจน รวมถึงการส่งเสริมการกระจายสินค้าและบริการให้หลากหลายวิธี

๒. ผลการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างต้นแบบเครื่องแยกเส้นใยจากผักตบชวาที่มีความเหมาะสมแก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จากการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนต้นแบบบริเวณคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม ด้วยนวัตกรรมการผลิตเส้นใยจากผักตบชวา” นอกเหนือจากการให้องค์ความรู้เกี่ยวกับการนำเส้นใยจากผักตบชวาไปใช้ประโยชน์ในการทำในรูปแบบของสิ่งทอ อาทิ เช่น กระเป๋า ผ้าเช็ดหน้า ผ้ามาส์ก เสื้อผ้า ร้องเท้า เป็นต้น โครงการวิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องผลิตเส้นใยจากผักตบชวาด้วย เพื่อเป็นต้นแบบให้ชุมชนศาลาดีนสามารถนำเส้นใยผักตบชวาไปต่อยอดในการนำไปทำสิ่งทอหรือนำไปขายต่อให้กับหน่วยงานอื่นๆ ที่ใช้เส้นใยผักตบชวาในการทำผลิตภัณฑ์ ซึ่งการนำผักตบชวาไปขายในรูปแบบเส้นใยจะมีมูลค่าสูงกว่าการนำเส้นใยไปทำปุ๋ยสำเร็จแบบที่ชุมชนทำมาหลายเท่า

บทสรุปและสังเคราะห์ถึงปัญหา จุดอ่อน จุดแข็งในการทำงานระยะ ๖ เดือน

- จากแผนการดำเนินงานโครงการ เกิดความล่าช้ากว่าแผนการดำเนินโครงการจริงเนื่องจากผู้วิจัยใช้เวลาในการศึกษาข้อมูล ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกินกว่ากำหนด เนื่องจากโครงการวิจัยดังกล่าวมีความซับซ้อนของข้อมูลจึงก่อให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินโครงการ รวมถึงการอนุมัติทุนสนับสนุนการวิจัยที่ทางหน่วยที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดสรรให้ล่าช้า

- จุดแข็ง ความชัดเจนในการพัฒนาศักยภาพชุมชนที่เห็นถึงช่องทางในการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน

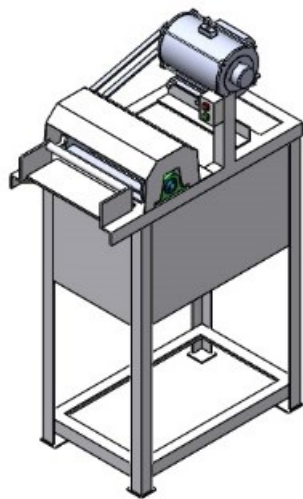
- จุดอ่อน ความพร้อมของข้อมูลในการวิจัย

แผนการดำเนินงานในระยะต่อไป

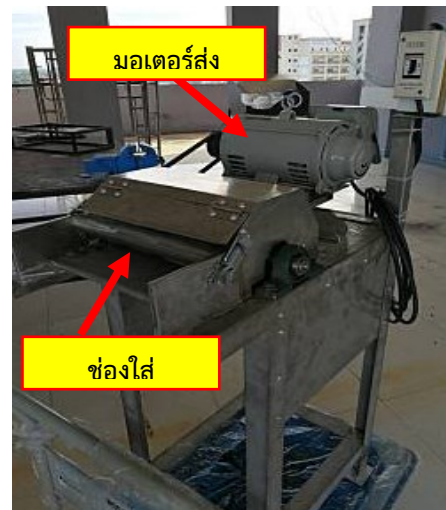
- ออกแบบและสร้างองค์ความรู้ให้กับชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม

ภาพบรรยากาศในการเก็บข้อมูลเพื่อสร้างต้นแบบเครื่องแยกเส้นใยจากผักตบชวา

ต้นแบบเครื่องผลิตเส้นใย

เครื่องผลิตเส้นใยจากผักตบชวา

๖. โครงการ เรือไฮบริด

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรวิถีชีวิตชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์ ในพื้นที่บริเวณกลุ่มลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ได้อาศัยสายน้ำคลองมหาสวัสดิ์เป็นเส้นทางคมนาคมสำหรับการนำนักท่องเที่ยวได้ศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนที่ยังรักษาความเป็นธรรมชาติตามวิถีชีวิตดั้งเดิม แต่จากสภาพสังคมได้ถูกพัฒนาไปตามกาลเวลาส่งผลต่อการเสื่อมสภาพของแหล่งน้ำที่เอื้อต่อการเจริญเติบโตของผักตบชวาที่ขวางเส้นทางคมนาคม และขนาดของลำคลองไม่กว้างขวางจึงทำให้การใช้เรือนำเที่ยวขนาดใหญ่ในปัจจุบันไม่สะดวกมากนักตลอดจน

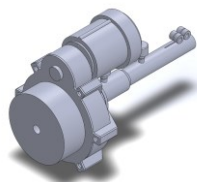
การมีคราบน้ำมันรั่วไหลลงแหล่งน้ำส่งผลต่อการเสื่อมสภาพของน้ำในลำคลองอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการใช้งานเรือขนาดเล็กที่มีความคล่องตัวและสามารถใช้พลังงานในการขับเคลื่อนได้หลากหลายจึงเป็นแนวที่ดีในการดำเนินงานร่วมกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม

สรุปผลการวิจัย

เรือนำเที่ยวเชิงเกษตรคลองมหาสวัสดิ์พัฒนาให้เป็นยานยนต์ประเภทที่ขับเคลื่อนด้วยแหล่งพลังงาน 2 ชนิด โดยนำระบบเครื่องยนต์สันดาปภายในและระบบไฟฟ้ามาให้พลังงานกลร่วมกันในรูปแบบขนานที่แยกสภาวะการส่งกำลังไปยังเกียร์เพื่อส่งกำลังไปยังใบพัดให้สร้างพลังงานจลน์ที่ทำให้เรือสามารถเคลื่อนที่ไปในทิศทางตรงข้ามกับการสร้างแรงผลัก การใช้งานมอเตอร์ไฟฟ้าจะไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมเนื่องจากไม่มีเสียงดังเกินกฎหมายแรงงานกำหนด และปริมาณเชื้อเพลิงจากฟอสซิลลดลงจากการใช้เครื่องยนต์ที่ผสมผสานการใช้งานร่วมกับมอเตอร์ไฟฟ้า

จากผลการศึกษากลุ่มนำเที่ยวเชิงเกษตรคลองมหาสวัสดิ์นั้น พบว่ามีการใช้งานเครื่องยนต์ทั้ง ๔ ขนาด โดยขึ้นอยู่กับความพึงพอใจและกำลังต้นทุนของผู้ที่เป็นเจ้าของเรือ และมีบางลำใช้เครื่องยนต์ที่ผ่านการใช้งานมาแล้ว หรือเครื่องยนต์ที่ไม่พร้อมใช้งานโดยสมบูรณ์ เช่น ระบบคาร์บูเรเตอร์เกิดการสึกหรอ มีคราบน้ำมันไหลล้นออกมา นอตพลาสติกปิดน้ำมันเครื่องชำรุดหรือฉีกขาดจนเกิดคราบน้ำมันเครื่องไหลเยิ้มในบริเวณเครื่องยนต์เนื่องจากเครื่องยนต์ประเภทนี้ ใช้การหล่อลื่นแบบสาด (การกระจายของน้ำมันเครื่องไปยังส่วนต่างๆ ด้วยแรงเหวี่ยงจากข้อเหวี่ยงของเครื่องยนต์) และท่อไอเสียที่ไม่พร้อมใช้งาน เช่น เกิดจากสึกหรอจากอายุการใช้งาน การเปลี่ยนของใหม่ทดแทนแต่ทำให้เกิดเสียงดังมากกว่าปกติ การเปลี่ยนท่อไอเสียผิดประเภท เครื่องยนต์ที่มีสภาพการใช้งานมาเป็นระยะเวลานานจนทำให้เกิดอัตราการกินน้ำมันมากกว่าปกติเนื่องจากแหวนลูกสูบตาย (ค้ำ ไม่สามารถกันแรงดันในห้องเผาไหม้ได้) ทำให้เครื่องยนต์เกิดแรงอัดน้อยกว่ามาตรฐานจึงทำให้ผู้ใช้งานเร่งเครื่องยนต์มากกว่าปกติเพื่อชดเชยกำลังแรงม้าที่สูญเสียไปที่เป็นสาเหตุหลักของ

การเกิดการใช้เชื้อเพลิงในอัตราที่สูงกว่าปกติ หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า เครื่องหลวม ปัจจัยที่กว่ามาสามารถพบได้ในเรือนำเที่ยวเชิงเกษตรคลองมหาสวัสดิ์เป็นส่วนมาก

ลักษณะของระบบเกียร์เรือไฮบริด

คราบน้ำมันจากเพลาลูกสูบและเครื่องยนต์

๗. การพัฒนาชุมชนไพรจากเกษตร

จากการลงพื้นที่และทำงานร่วมกับชุมชน ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบข้อมูลเชิงลึกมากขึ้นซึ่งเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยโดยที่ไม่สามารถหาได้จากตำราหรือเอกสาร อีกทั้งยังสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และพูดคุยแลกเปลี่ยนความเห็นได้มากยิ่งขึ้น

สำหรับการดำเนินงานวิจัยในช่วงแรกเป็นการลงพื้นที่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชน ซึ่งผู้วิจัยได้รับข้อมูลที่มากมายและเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยอย่างมาก แม้ในช่วงแรกจะค่อนข้างมีปัญหาในการนัดหมายเรื่องเวลาเพื่อลงพื้นที่ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อผู้วิจัยปรับเปลี่ยนกระบวนการก็สามารถดำเนินการได้ตามแผน สำหรับการดำเนินการในห้องปฏิบัติการนั้นเป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ โดยได้มีการออกแบบผลิตภัณฑ์เบื้องต้น และนำเสนอรูปแบบโดยการจัดนิทรรศการในงานประชุมวิชาการของมหาวิทยาลัยไปแล้ว ๑ ครั้ง และได้มอบ

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ให้กับผู้นำชุมชน (คุณวันชัย สวัสดิ์แดง) ได้ทราบในเบื้องต้นแล้ว ก่อนที่จะนำเสนอต่อกลุ่มเกษตรกรผู้ทำนาบัว

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปริมาณสารประกอบฟีนอลิกในชาเกสรบัวสายพันธุ์ต่างๆ ทั้ง 3 สายพันธุ์ พบว่า อุณหภูมิของน้ำร้อนและเวลาที่ใช้ในการชงชา มีผลต่อปริมาณสารประกอบฟีนอลิก ซึ่งจากการประเมินข้อมูลในเบื้องต้น พบว่าชาเกสรบัวสายพันธุ์ฉัตรบงกช ที่ชงด้วยน้ำร้อนอุณหภูมิ 80 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 3-5 นาที ให้ปริมาณสารประกอบฟีนอลิกสูงกว่าสายพันธุ์อื่นๆ แต่อย่างไรก็ตามยังไม่ได้วิเคราะห์ความแตกต่างทางสถิติ ว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ ซึ่งจะดำเนินการต่อไปเมื่อได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์แล้ว

แผนการดำเนินงานในระยะต่อไป

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บตัวอย่างเกสรบัวจากนาบัว และเรียนรู้วิธีการเก็บดอกบัว หลังจากนั้นคือ การศึกษากระบวนการอบแห้ง กระบวนการชงชา และปริมาณสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพ ซึ่งการวิจัยในส่วนนี้ ดำเนินการมาแล้วประมาณ 80 % และกำลังดำเนินการวิเคราะห์ความแตกต่างทางสถิติของแต่ละการทดลอง ซึ่งแผนการดำเนินงานขั้นต่อไปคือ การศึกษาระดับความปลอดภัยในการบริโภค ชนิดของสารปนเปื้อนในชา จากเกสรบัวโดยศึกษาคุณสมบัติทางด้านกายภาพ ด้านเคมี และด้านจุลชีววิทยา โดยจะเริ่มดำเนินการในเดือน กันยายน 2562 เป็นต้นไป

วัตถุประสงค์	ผลผลิต	ตัวชี้วัด	
		เชิงคุณภาพ	เชิงปริมาณ
1. เพื่อศึกษากรรมวิธีการผลิตชา และการชงชาเกสรบัวทั้ง 3 สายพันธุ์ ที่ทำให้มีสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพในปริมาณสูง	กรรมวิธีการผลิตชาจากเกสรบัว และวิธีการชงชาจากเกสรบัวที่ ให้สารออกฤทธิ์ทางชีวภาพใน ปริมาณสูงที่สุด	เทียบเคียงกับสูตรทางการค้า	1 สูตรต่อบัว 1 สายพันธุ์
งานในส่วนนี้ดำเนินการไปแล้วประมาณ 80% โดยผู้วิจัยได้เตรียมตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์เรียบร้อยแล้ว และได้ทำการวิเคราะห์ ปริมาณสารออกฤทธิ์ (สารฟีนอลิก) เรียบร้อยแล้ว ได้ผลการทดลองแล้วสำหรับชาบัวที่ชงด้วยน้ำร้อนที่ระดับต่างๆ แต่ยังคงผลการ ทดลองเพิ่มเติมในการสกัดสารออกฤทธิ์ในชาบัวด้วยสารสกัด คาดว่าจะทำการทดลองและได้ผลการทดลองภายในเดือนสิงหาคม 2562			
2. เพื่อศึกษาระดับ ความปลอดภัยในการบริโภค ชนิดของ สารปนเปื้อนในชาจากเกสรบัว โดยศึกษาคุณสมบัติทางด้าน กายภาพ ด้านเคมี และด้านจุล ชีววิทยา	ข้อมูลความปลอดภัยและสาร ปนเปื้อนในชาเกสรบัว 3 สาย พันธุ์	อ้างอิงตามประกาศกระทรวง สาธารณสุข(ฉบับที่ 196) พ.ศ. 2543 เรื่องชา	ผลิตภัณฑ์ชาเกสรต้นแบบ 1 ชิ้น
งานวิจัยส่วนนี้กำลังอยู่ในช่วงดำเนินงาน โดยเริ่มดำเนินงานในเดือนกันยายน			
3. ผลงานเผยแพร่สู่ชุมชนและใน วารสารวิชาการ	ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับ เกษตรกร และนำเสนองานในที่ ประชุมวิชาการ	เกษตรกรมีความรู้ในและ สามารถผลิตชาเกสรบัวได้	กลุ่มเกษตรกรอย่างน้อย 10 คน
สามารถทำได้เมื่อการวิจัยได้ผลทดลองในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2 เรียบร้อยแล้ว			
4. ประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ของนักศึกษา	นักศึกษามีส่วนร่วมในการ เรียนรู้ร่วมกับงานวิจัย	นักศึกษาเข้าใจและมีความรู้ ตลอดกระบวนการผลิตชา เกสรบัว	นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาการ แปรรูปและการประกอบ อาหาร 30 คน

๘. ตู้อบผลิตภัณฑ์การเกษตรพลังงานรวมแสงอาทิตย์จากแผงกระจก

การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จากการสำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชน พบว่า ในการแปรรูปผลผลิตด้านการเกษตรของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมมหาสวัสดิ์ ที่มีผลิตภัณฑ์อันประกอบด้วย ผลไม้และสมุนไพรการแปรรูปชนิดอบแห้งเช่น กลัวยตาก ชিং และ ข้าวต้มมหาสวัสดิ์ เป็นต้น มีปัญหาด้านต้นทุนพลังงานไฟฟ้าหรือค่าไฟฟ้าที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนจะต้องแบกรับเป็นจำนวนสูงมากและมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ นั้น ได้สร้างผลกระทบโดยตรงต่อต้นทุนในกระบวนการผลิตของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากกระบวนการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ของชุมชนในปัจจุบันต้องพึ่งพาพลังงานไฟฟ้าเป็นหลัก กล่าวคืออัตราต้นทุนค่าไฟฟ้าสูงขึ้นเรื่อยๆ แต่ผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนยังคงต้องจำหน่ายในราคาเดิม ส่งผลให้รายได้และกำไรของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีอัตราถดถอยลงเรื่อยๆ จนสมาชิกบางรายของวิสาหกิจชุมชนได้ถอนตัวออกไปเนื่องจากประสบปัญหาขาดทุน จึงได้มีแนวคิดในการศึกษาประยุกต์หลักทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์มาพัฒนาต่อยอดแนวคิดการวิจัยจากนักวิจัยที่ได้ศึกษาในพลังงานแสงอาทิตย์ สร้างตู้อบผลิตภัณฑ์การเกษตรที่ทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยอาศัยพลังงานความร้อนจากการรวมแสงแดดเน้นการนำวัสดุอุปกรณ์ที่ราคาไม่แพง และหาได้ง่ายทั่วไปในท้องตลาดมาออกแบบสร้างนวัตกรรมที่ผสมผสานหลักการทางวิทยาศาสตร์ คำนึงถึงประโยชน์ในวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชน ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตรประจำท้องถิ่น อีกทั้งยังเป็นการสร้างงานสร้างอาชีพที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษต่อสิ่งแวดล้อม และเป็นการใช้พลังงานหมุนเวียนที่ไม่มีวันหมด ช่วยลดต้นทุนการผลิตสินค้าในชุมชน ส่งผลให้สินค้าจากชุมชนสามารถแข่งขันกับสินค้าประเภทเดียวกันที่ผลิตมาจากผู้ประกอบการขนาดใหญ่ได้ นวัตกรรมดังกล่าวอาจเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบการรายย่อยในท้องถิ่นสามารถนำไปต่อยอดให้เกิดประโยชน์

ตู้อบไฟฟ้าแบบเดิม

ตู้อบสแตนเลสใช้ในการอบ

๙. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและความต้องการท่องเที่ยว ในแหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำนครชัยศรี เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์ ในลุ่มน้ำนครชัยศรี ให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ผู้วิจัยเห็นว่าปัญหาจากความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์ จากประเด็นด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดนครปฐมที่จัด

อยู่ในกลุ่มเมืองท่องเที่ยวเมืองหลัก และกลุ่มจังหวัดภาคกลางและปริมณฑล ความสำคัญและคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์ ความต้องพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน รวมทั้งพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสมัยใหม่ มีผลทำให้การจัดการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์ ลุ่มน้ำนครชัยศรี จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาระดับประสิทธิภาพให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ทั้งนี้แนวทางการดำเนินงาน จำเป็นจะต้องศึกษาถึง พฤติกรรม ทศนคติและความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยมีการศึกษาปัจจัยทั้งด้านอุปสงค์หรือ Demand ของนักท่องเที่ยว และด้านอุปทาน หรือ Supply จากแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งจากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาในแหล่งท่องเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์ พบว่าเป็นการศึกษาพฤติกรรมความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวนี้ ยังไม่มีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม ทศนคติและความต้องการการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์ทั้งปัจจัยจากตัวนักท่องเที่ยวเองและปัจจัยที่มาจากแหล่งท่องเที่ยว และนำผลการศึกษาปัจจัยทั้ง ๒ ด้านนี้มานำเสนอต่อชุมชนเพื่อร่วมกันหาแนวทางการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน มีนักท่องเที่ยวเลือกเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้นและอย่างต่อเนื่อง ทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ ดังนั้นการศึกษารายละเอียด ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและความต้องการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำนครชัยศรีเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน นี้จะสามารถตอบสนองต่อยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ จังหวัดนครปฐมและชุมชนผู้เป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวอย่างแท้จริง

ผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์การวิจัย

๑. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติในความต้องการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำนครชัยศรี พบว่า นักท่องเที่ยวทั้งที่เดินทางท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆของกลุ่มน้ำนครชัยศรี ได้แก่ตลอดน้ำดอนหวาย ตลาดน้ำลำพญา และองค์พระปฐมเจดีย์ ทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ส่วนใหญ่ไม่เคยมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์ แต่หากต้องการมาเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนี้คือต้องการมาพักผ่อน มาซื้อสินค้าเกษตร มาศึกษา

๒. ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยวที่ส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยว ของแหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำนครชัยศรี ผลจากการประมวลผลในเบื้องต้นพบว่าในแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพทางการท่องเที่ยวที่เป็นปัจจัยส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยว

๓. เปรียบเทียบปัจจัยจากนักท่องเที่ยวและปัจจัยของแหล่งท่องเที่ยว ที่มีผลต่อพฤติกรรมทศนคติและความต้องการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำนครชัยศรี

- ยังไม่สามารถวิเคราะห์ได้

๔. เสนอแนวทางส่งเสริมพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในแหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำนครชัยศรี ในเบื้องต้นผู้วิจัยขอเสนอแนวทางส่งเสริมพัฒนาศักยภาพ ตามแนวทางทั้ง ๕ ด้าน คือ

- ด้านความสำคัญและคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บนพื้นฐานที่ยังคงดำรงวิถีชีวิตแบบเดิม สภาพชีวิตริมน้ำ ชูประเด็นเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้

- ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค เช่นถนนทางเข้า ป้ายบอกทาง ป้ายประชาสัมพันธ์ ห้องน้ำที่สะอาด สถานที่จอดรถที่เพียงพอ

- ด้านสภาพแวดล้อมและความปลอดภัยของการท่องเที่ยว เช่น การปรับปรุงทัศนียภาพ การดูแลรักษาความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว มาตรการด้านการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช และเพิ่มความเข้มงวดในการดูแลความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ในการขึ้นลงเรือ และระหว่างล่องเรือ

- ด้านสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว เพิ่มกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรม หรือลงมือปฏิบัติได้มากขึ้น เน้นจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว เพิ่มแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทางเลือกให้นักท่องเที่ยวมากขึ้น จัดทำแผนที่ท่องเที่ยวในชุมชน เพิ่มทางเลือกรูปแบบการ

ท่องเที่ยวให้หลากหลายขึ้น เช่นการท่องเที่ยวทางเรือ ทางบก เชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวอื่น จัดแพคเกจการท่องเที่ยว

- ด้านความพร้อมของชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนให้มากขึ้น พัฒนาความเป็นเจ้าบ้านที่ดี พัฒนาเรื่องภาษาต่างประเทศ เป็นต้น

บทสรุปและสังเคราะห์ถึงปัญหา จุดอ่อน จุดแข็งในการทำงานระยะ ๖ เดือน

บทเรียนข้อค้นพบที่ได้ในระยะ ๓ เดือนแรกของการวิจัย

๑. ได้ข้อมูลความเป็นมาของการปฏิรูปที่ดิน ความเป็นมาของการเกิดการจัดท่องเที่ยวเชิงเกษตร ล่องคลองมหาสวัสดิ์ ปัญหาที่เกิดขึ้นของชุมชน จนเกิดแนวทางการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์ ต้องการให้คนที่เข้ามาท่องเที่ยวเป็นกลุ่มคนที่มีรายได้ มีกำลังซื้อ ติดต่อกำหนดเรื่องโฆษณา จุดเด่นคือ เรื่องความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวยังไม่ประสบความสำเร็จ เพราะต้องการให้คลองสวย น้ำใส มีต้นพุทธรักษาปลูก เรือนั่งสบาย มีลูกบวบเป็นท่าเรือ มีจุดเช็คอินให้นักท่องเที่ยว มีของที่ระลึกที่เป็นจุดเด่นของชุมชน

๒. ปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยว จากแนวคิดของชุมชน จุดเด่น คือ ชุมชนนี้ เป็นปอดเพราะเมืองล้อมรอบ รถไฟฟ้าจะมาถึงศาลายา ตรงพุทธมณฑลสาย ๕ เป็นเส้นทางไปกาญจนบุรี – ทวาย มีเส้นทางด่วนล้อมรอบ แต่พื้นที่บริเวณนี้เป็นพื้นที่สีเขียวที่ไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ ขนาด ๑๒ ตารางกิโลเมตร หรือ ๖,๐๐๐ ไร่

๓. ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในรูปแบบการท่องเที่ยววิถีชีวิตเกษตร เน้นการเป็นलगสเตย์ หรือฟาร์มสเตย์ ซึ่งถ้าเป็นโฮมสเตย์เลยไม่ได้เนื่องจากระยะทางที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ คนไม่พักมากนัก อยากเน้นให้มีกิจกรรมหรืออะไรที่มากกว่านี้ คือการที่มีนักท่องเที่ยวมาพักและมีกิจกรรมให้ทำระหว่างพักค้างคืน อาจทำเป็นแพ็คเกจ เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาอยู่ยาวขึ้น

๔. ได้ความคิดเห็นของชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวอำเภอพุทธมณฑล ที่ต้องการให้มีการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว ในภาพของแหล่งท่องเที่ยวอำเภอพุทธมณฑล โดยการตั้งสถานที่สำคัญของอำเภอมายังประโยชน์เป็นแหล่งท่องเที่ยว และเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เช่นวางแผนปรับปรุงป้ายบอกเส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สวยงาม เพื่อให้สถานที่ถ่ายรูปให้นักท่องเที่ยว เพิ่มแหล่งท่องเที่ยวโรงเรียนบ้านคลองโยงให้เป็นแหล่งเรียนรู้ เพราะเป็นโรงเรียนพระราชวัง ส่งเสริมด้านอาชีพให้นักเรียน เป็นหลักสูตรที่ชุมชนคิดให้โรงเรียน เป็นต้นแบบโรงเรียนอื่น

๕. ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวอำเภอพุทธมณฑล มีแนวคิดต้องการให้เกิดการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยว และจัดแพคเกจการท่องเที่ยวแบบพักค้างคืน มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ในสถานที่ท่องเที่ยวให้สวยงาม เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ถ่ายรูปเป็นที่ระลึก การเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์และคลองโยง ซึ่งจะเป็นการขยายเส้นทางท่องเที่ยวของอำเภอพุทธมณฑลออกไป

๖. แนวความคิดในการเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์ ได้แก่การปลูกนาบัวสาย การทำร้านอาหารให้นักท่องเที่ยวมาพักผ่อนชมनाव การเพิ่มบ้านพักรอรับนักท่องเที่ยวที่มาเป็นกลุ่มดูงานให้เพียงพอต่อความต้องการ

๗. แนวคิดการเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวและจุดแวะพัก คือศูนย์การเรียนรู้การเกษตรการทำนา การเรียนศิลปะ ในแนวคิดนิเวศน์สุนทรีย์

๘. แนวคิดการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวบนพื้นฐานของความเป็นมาของเดิมของชุมชน เพราะนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์ ยังคงต้องการเห็นสภาพวิถีชีวิตแบบเดิมของชุมชนที่ยังคงเอกลักษณ์ไว้ เช่น วิถีการเกษตร บ้านเรือน การใช้เรือในการสัญจรไปมา สภาพชีวิตริมคลอง เป็นต้น

บทเรียนข้อค้นพบที่ได้ในระยะ ๖ เดือนของการวิจัย

๑. อัตลักษณ์ของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์ จากการศึกษาเอกสารชั้นต้น ชั้นรอง และข้อมูลชุมชนต่าง ๆ ทำให้ทราบว่าแหล่งท่องเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์มีอัตลักษณ์ที่ควรชูขึ้นมาเป็นจุดเด่น คือ คลอง ข้าว บัว โดยเป็นคลองที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าให้ขุดขึ้นเป็นแนวเส้นตรงและราชทานนาม โดยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทำให้เกิดเส้นทางคมนาคมที่สะดวก และเป็นพื้นที่ทำนาขนาดใหญ่ รวมทั้งมีหลักฐานบ่งบอกถึงการเป็นพื้นที่นาบัวขนาดใหญ่ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ และทั้ง ๓ สิ่งนี้ยังคงความโดดเด่นคู่พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้ ในการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยว ควรยกอัตลักษณ์นี้ขึ้นมาเป็นแนวทางการส่งเสริมและสร้างความโดดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้ โดยทั้ง ๓ สิ่งนี้มีความเชื่อมโยงเกี่ยวเนื่องกัน รวมทั้งการพัฒนาวิจัยประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยอัตลักษณ์ ๓ ประการนี้ เช่นการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากข้าว บัว เป็นต้น

๒. การส่งเสริมแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงหรือสร้างภาพการท่องเที่ยวในระบบลุ่มน้ำนครชัยศรี ที่ประกอบด้วยคลองที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันตามที่ได้รับโปรดเกล้าให้ขุดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๔ และมีนามที่คล้องจองกัน คือ คลองเจดีย์บูชา คลองมหาสวัสดิ์ คลองภาษีเจริญ และคลองดำเนินสะดวก เชื่อมโยงกับคลองที่ขุดในสมัยรัชกาลที่ ๕ คือ คลองทวีวัฒนาและคลองนราภิรมย์ รวมทั้งคลองเก่าแก่ที่มีมาก่อนคือ คลองโยง ทั้งนี้โดยมีคลองมหาสวัสดิ์เป็นคลองแกนที่เชื่อมโยงคลองอื่นเข้าด้วยกัน และส่งเสริมให้เห็นความสำคัญของการฟื้นฟูชื่อเดิม คือ “คลองมหาสวัสดิ์”

๓. การยกย่องเทิดทูนสถาบันกษัตริย์ที่ทรงมีคุณูปการต่อคลองมหาสวัสดิ์

๔. ชุมชนในพื้นที่มีแนวทางการพัฒนาพื้นที่ด้วยการปลูกต้นไม้สร้างความร่มรื่นและสวยงามให้คลองมหาสวัสดิ์ โดยมีความคิดการปลูกพันธุ์ไม้พื้นถิ่น ซึ่งตรงกับสิ่งที่ผู้วิจัยเสนอความคิดในการปลูกพันธุ์ไม้ท้องถิ่น ในการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช ทั้งนี้จะเห็นว่าตามแนวคลองยังคงปรากฏพันธุ์ไม้ดั้งเดิมอยู่บ้าง เช่นต้นทองหลาง เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยเมื่อศึกษาจากเอกสารต่างๆ แลข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบว่าในบริเวณคลองมหาสวัสดิ์มีพันธุ์ไม้ท้องถิ่นหลายชนิด เช่นมะม่วงทุเรียนแห้ง มะม่วงดับเปิด ทองหลาง ต้นตาล และต้นสะแก เป็นต้น เหล่านี้ควรจะมีการส่งเสริมการปลูกเพื่อสร้างรายได้แก่เกษตรกรและเป็นการส่งเสริมการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชตามโครงการพระราชดำริกรมสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า นอกจากนี้ในขณะนี้ได้พบอีกว่าชุมชนในคลองมหาสวัสดิ์ มีความพยายามที่จะขยายกิ่งพันธุ์ไม้พื้นถิ่นจำหน่าย เช่นกิ่งทองหลาง เป็นต้น และนำมาขายยังตลาดน้ำบ้านศาลาดินมีผู้สนใจหาซื้อเช่นกัน

๕. แนวทางข้อเสนอของนักท่องเที่ยวในเรื่องต้องการให้มีอาหารท้องถิ่นจำหน่าย หรือสอนการปรุงอาหาร ในพื้นที่คลองมหาสวัสดิ์มีอาหารพื้นถิ่นหลายชนิดที่ชาวบ้านนิยมบริโภคกัน อาจมาใช้เป็นจุดเด่นเรื่องอาหารการกินของท้องถิ่นและจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวได้ เช่น ข้าวเหนียวมูนปิ้งในกระทะ เป็นต้น สอดคล้องกับแนวคิดของ วิจิตร อภิชาติเกรียงไกร (๒๕๖๒: สัมภาษณ์) กล่าวว่าไปสืบหาดูว่าแต่ละบ้านใครทำอาหาร ขนมอะไรเก่งและอร่อย ก็จัดให้เป็นที่พักนักท่องเที่ยวสามารถไปดู ไปเรียน ไปซื้อได้

๖. การรักษาทรัพยากรบุคคลในพื้นที่ โดยการสำรวจ ศึกษา พัฒนา บุคลากรในพื้นที่คลองมหาสวัสดิ์ว่าใครมีคุณสมบัติเด่นในเรื่องใด เช่นเป็นปราชญ์ เด่นเรื่องการปฏิบัติธรรม รักษาศีล เป็นคนมีความสามารถโดดเด่นในเรื่องในเรื่องหนึ่งเป็นต้น จัดทำประวัติบุคคลเหล่านั้น และ ทำแผนที่เพื่อให้เป็นเส้นทางท่องเที่ยวศึกษาคุณค่าของบุคลากรในท้องถิ่น

แผนการดำเนินงานในระยะต่อไป

- ประชุมนำเสนอผลการวิเคราะห์หาคำถามที่ให้แก่ชุมชนและรับฟังความคิดเห็นสะท้อนกลับจากชุมชน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้อาชีพในชุมชนบ้านศาลาดินที่จัดอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้มแข็งและรายได้ให้แก่ชุมชน

ร่วมประชุมประชาคมเพื่อพัฒนาแผนพัฒนา อบต.ศาลายา เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒

เวทีเสวนาพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว
คลองมหาสวัสดิ์เพื่อความยั่งยืน ณ โรงนา อ.ดร.วิจิตร อภิชาติเกรียงไกร
ศิลปิน นักวิชาการ ชุมชน เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2562

๑๐. การพัฒนาแพ็คเกจท่องเที่ยวสำหรับชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม กรณีศึกษา กลุ่มนักท่องเที่ยวครอบครัว

บริเวณสองฝั่งคลองมหาสวัสดิ์ที่อยู่ในพื้นที่ตำบลศาลายาในปัจจุบันก็มีบ้านเรือนเกิดขึ้นอยู่ห่าง ๆ ซึ่งพัฒนาการมาเป็น “ชุมชนศาลายา” และ “ชุมชนบ้านคลองมหาสวัสดิ์” ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าเสน่ห์ของชุมชนคลองมหาสวัสดิ์นั้นคือวิถีดั้งเดิมของคนกับสายน้ำที่ยังคงผูกพัน และเชื่อมโยงกับอาชีพดั้งเดิม โดยมีเรื่องของการท่องเที่ยวชุมชนมามีส่วนสร้างรายได้เสริมให้กับวิถีเกษตร จนทำให้ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์แห่งนี้เป็นชุมชนท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมมาอย่างยาวนาน แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ทางชุมชนนั้นยังคงมองถึงความต้องการที่จะพัฒนาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะเรื่องของการสร้างจุดขายใหม่ๆ ให้กับชุมชน โดยดึงเอาเอกลักษณ์ดั้งเดิมที่โดดเด่นของชุมชนมาใช้แต่ก็ยังประสบปัญหาในการเชื่อมโยง และการบูรณาการด้านต่างๆ ระหว่างวิถีชีวิตชุมชนเดิมที่ผูกพันกับสายน้ำกับการพัฒนาการท่องเที่ยวสมัยใหม่ผ่านความสะดวกสบายและการขยายตัวของธุรกิจต่างๆ ซึ่งการท่องเที่ยวผ่านการนั่งเรือชมคลองอย่างเดียวไม่อาจเพียงพอและตอบโจทย์ต่อนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ ผู้แสวงหาและต้องการศึกษาวัฒนธรรม (รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร และภาคภูมิ ภักดีวิลาส, ๒๕๕๗) ดังนั้น การท่องเที่ยวที่จะสามารถตอบโจทย์ต่อการพัฒนาของสังคมนั้นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการแหล่งท่องเที่ยว การสร้างคุณภาพร้านอาหาร การปรับปรุงการเดินทาง ปรับปรุงภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมเพื่อความสะอาด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาการพัฒนาแพ็คเกจท่องเที่ยวสำหรับชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม ในกลุ่มนักท่องเที่ยวประเภทครอบครัว โดยมุ่งเน้นการสอดแทรกและเชื่อมโยงกิจกรรมท่องเที่ยวภายในชุมชน เพื่อให้เกิดความน่าสนใจและถ่ายทอดเอกลักษณ์ชุมชนในรูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ภายใต้แนวคิด “สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี บนวิถีเกษตรริมน้ำ”

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาแพ็คเกจการท่องเที่ยวชุมชน ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลเบื้องต้นจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการนำเที่ยวบริษัทเอกชน การสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวต่างชาติ และนักท่องเที่ยวแบบครอบครัว การลงเก็บข้อมูลกับไกด์อิสระ การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการบริษัทนำเที่ยวเอกชน การสัมภาษณ์นักวิชาการผู้ก่อตั้งตลาดชุมชนในพื้นที่ใกล้เคียง และการเข้าร่วมประชุมเก็บข้อมูลการท่องเที่ยวจากผู้นำของตำบลศาลายา ผลการศึกษาที่เป็นปัจจัยการพัฒนาแพ็คเกจท่องเที่ยว พบว่า

- พื้นที่ศาลายาและพุทธมณฑลเป็นเพียงเส้นทางผ่านสำหรับแพ็คเกจท่องเที่ยวหลัก
- เป้าหมายของนักท่องเที่ยวจะมุ่งไปที่สถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักและน่าสนใจก่อน
- การท่องเที่ยวในยุคปัจจุบันต้องการผลลัพธ์มากกว่าการ “แค่มา”
- นักท่องเที่ยวจะประเมินสิ่งที่ได้รับเป็นประสบการณ์เทียบกับเวลา
- สร้างกลไก “เล็กๆรวมพลัง” ที่สามารถเชื่อมโยงสถานที่ท่องเที่ยวเล็กๆหลายที่รวมกัน
- อาศัยและใช้ประโยชน์จากสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง เพื่อสร้างจุดแวะพักมากยิ่งขึ้น
- กำหนดกิจกรรมและรูปแบบการทำกิจกรรมให้สอดคล้องกันและน่าดึงดูดมากยิ่งขึ้น
- มอบ “ต้นวิถี” ของชุมชนให้กับนักท่องเที่ยว จากการ ปลุก เติบโต และออกผล
- พัฒนาการประชาสัมพันธ์โดยมุ่งเน้นที่ชุมชนอย่างแท้จริง

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแพ็คเกจท่องเที่ยวชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ ออกเป็น ๕ กลุ่มดังนี้

P1 : มุ่งเน้นด้านวัฒนธรรมการท่องเที่ยวไทย (Cultural Trip)

เช้าอิมบิญา เที่ยงอิมท๊อง บ่ายอิมเอมใจ

พุทธมณฑล – ตลาดดอนหวาย - ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์

P2 : มุ่งเน้นเจาะกลุ่มนักปั่นจักรยานเพื่อสุขภาพ (Bicycle Trip)

ปั่นกินลม ชม ๓ นา

นาบัว นาข้าว นากล้วยไม้

P3 : มุ่งเน้นการสร้างกิจกรรมเพื่อดึงดูดใจให้กับนักท่องเที่ยว (Activities Trip)

เปี่ยมสุข คลุกฝุ่น อุ้มใจ

ลงเรือล่องแม่น้ำ ทำขนมนางเล็ด ทำปุ๋ยหมักผักตบชวา คั้นน้ำฟักข้าว พับดอกบัวที่นาบัว แล้วจบที่ไหว้พระขอพรวัดสุวรรณ

P4 : มุ่งเน้นการท่องเที่ยวชิมอาหารตามตลาดน้ำ (Enjoy Eating Trip)

เที่ยว ๓ ตลาด, ๓ บรรยากาศ, ๓ วิถี

ตลาดท่านา - ตลาดบ้านศาลาดิน - ตลาดลำพญา

P5 : มุ่งเน้นการสร้างกระบวนการการเรียนรู้ให้กับนักท่องเที่ยว (Learning Trip)

เริ่มเรียนรู้ ดูแล้วทำ นำกลับบ้าน

สร้างคอร์ส/หลักสูตรการเรียนรู้จากศาสตร์ชุมชน เช่น เรียนทำขนมกับป้าแจ้ว ฯลฯ

แผนการดำเนินงานในระยะต่อไป

- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและจัดโครงการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์

การลงพื้นที่สัมภาษณ์เก็บข้อมูล

๑๑. แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธภาพระยะยาวระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

นครปฐมเป็นจังหวัดที่มีประวัติเก่าแก่มายาวนาน เป็นแหล่งอารยธรรมที่สำคัญ เป็นเมืองที่มีความเจริญรุ่งเรืองด้านพระพุทธศาสนา เป็นเมืองโบราณที่ได้เปรียบทั้งด้านประวัติศาสตร์และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งคลองมหาสวัสดิ์ ถูกจัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดนครปฐม ให้บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นพื้นที่ที่มีระยะทางห่างจากกรุงเทพฯ เพียง ๔๕ กิโลเมตร หรือประมาณ ๑ ชั่วโมงทำให้สามารถเดินทางเข้าไปเย็นกลับได้ การจูงใจนักท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมต่างๆ แล้ว การสร้างสัมพันธภาพและการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชนจึงเป็นปัจจัยหนึ่งและเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้เกิดความยั่งยืนได้ กอปรกับชุมชนมีบริบทที่หลากหลายและมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก ประกอบกับประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก การจัดการท่องเที่ยวโดยให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเกษตรที่สอดคล้องกับพื้นที่ เป็นวิธีการหนึ่งในการสร้างสัมพันธภาพระยะยาวให้เกิดขึ้นระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชนในการกลับมาเยือนแหล่งท่องเที่ยวนั้นซ้ำ เพื่อให้ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนการจูงใจนักท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมต่างๆ โดยการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทางการเกษตรกับเกษตรกรในชุมชน เป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวกลับมาเยือนแหล่งท่องเที่ยวหรือดูผลผลิตของตนซ้ำ ประกอบกับกระแสการดูแลสุขภาพด้วยการรับประทานอาหารออร์แกนิกทำให้คนในใจที่จะปลูกผักปลอดสารพิษเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระยะยาวระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ลุ่มน้ำนครชัยศรี

จังหวัดนครปฐมในรูปแบบการเช่าพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์และการผูกปิ่นโต เพื่อเป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพระยะยาวให้เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวและชุมชนรวมถึงเกิดความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

สรุปผลการวิจัย

ผลการดำเนินการงานวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพระยะยาวระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ลุ่มน้ำนครชัยศรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน ๒๐ คน เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพระยะยาวระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม สรุปผลได้ดังนี้

๑. ศักยภาพด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว พบว่า ชุมชนมีพื้นที่ที่สามารถให้นักท่องเที่ยวสามารถลงมือปฏิบัติหรือทำกิจกรรมพร้อมเกษตรกรในชุมชนได้ ประกอบด้วย พื้นที่ของศูนย์เกรียงไกร สวัสดิ์จุ่น พื้นที่ของกำนันอาภรณ์ ช้อยประเสริฐ พื้นที่ของศูนย์วันชัย สวัสดิ์แดง และพื้นที่ของดร.วิจิตร อภิชาติเกรียงไกร

๒. ศักยภาพด้านการเข้าถึงชุมชน พบว่า การเดินทางเข้ามาในชุมชนมีความสะดวก มีถนนลาดยางและป้ายบอกทางชัดเจน สามารถใช้ GPS นำทางมาได้ และการเดินทางเข้ามาในชุมชนได้หลายวิธี คือ เดินทางด้วยรถยนต์ส่วนบุคคล รถมอเตอร์ไซด์ ปั่นจักรยาน รถเมล์สาย ๕๑๕ รถไฟ และเรือ

๓. ศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ในชุมชนมีที่พักแรมที่เป็นโฮมสเตย์ ๓ ที่มีร้านอาหารในชุมชน มีระบบไฟฟ้า ประปา มีความปลอดภัยในทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว

๔. ศักยภาพด้านความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว พบว่า มีพื้นที่จอดรถรองรับนักท่องเที่ยวที่เพียงพอในแต่ละจุด นอกจากนี้ยังมีห้องน้ำที่สะอาดบริการนักท่องเที่ยวทุกจุดเพื่อความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในชุมชน

๕. ศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน พบว่า ประชาชนในชุมชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับนักท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพระยะยาว ดังนี้

๑. เป็นเจ้าบ้านที่ดี ให้การต้อนรับนักท่องเที่ยวที่มาถามข้อมูลต่างๆ มีอัธยาศัยดี คุยแบบยิ้มแย้มแจ่มใส

๒. การบริการของผู้ประกอบการในแต่ละจุด รวมถึงคนขับเรือควรให้ความสุภาพกับนักท่องเที่ยวพร้อมให้คำแนะนำ พูดคุยกับนักท่องเที่ยวอย่างเป็นกันเอง เมื่อนักท่องเที่ยวแวะในแต่ละจุด

๓. การนำผลผลิตทางการเกษตรของคนในชุมชนที่ไม่ได้สัมผัสกับนักท่องเที่ยวโดยตรงมาขายให้นักท่องเที่ยว เพื่อให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมทางอ้อมและมีรายได้เพิ่มขึ้น และนักท่องเที่ยวได้ผลผลิตสดใหม่

๔. จัดให้มีร้านอาหารในรูปแบบคาเฟ่ มีที่พักผ่อนให้นักท่องเที่ยวได้นั่งเล่น หรือพักผ่อน

นอกจากนี้ยังพบว่า คนในชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในการดูแลผลประโยชน์ของชุมชนจากการท่องเที่ยวได้ดังนี้

๑. การอนุรักษ์สิ่งที่มีให้คงอยู่นานๆ ปรับปรุงให้คงอยู่ トラบข้าวลูกข้าวหลาน และใช้วิถีชีวิตเดิมๆ ให้คงไว้

๒. การจ้างงานชาวบ้านตามความถนัดของแต่ละคน เพื่อกระจายรายได้ให้ทั่วถึงชาวบ้าน ปัจจุบันมีเฉพาะกลุ่ม ไม่กระจายให้ชาวบ้าน คนในชุมชนยังไม่ค่อยได้ ยังไม่เข้าถึงชาวบ้าน ควรมีการจ้างงานชาวบ้านตามความถนัดของแต่ละคน

๓. การดูแลความสะอาด โดยให้แต่ละบ้านดูแลบ้านให้สะอาด ถางหญ้า ทำकुคลองให้สวยคอยกำจัดผักตบชวา มีที่นั่งพักเพิ่มขึ้นสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการนั่งพักในชุมชน

๔. ไม่หวังผลประโยชน์จากนักท่องเที่ยวอย่างเดียว ชุมชนควรต้อนรับ ดูแลนักท่องเที่ยวให้ดี หน่วยงานที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลควบคุมแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน พบว่า ประกอบด้วย การท่องเที่ยวแห่ง

ประเทศไทย เกษตรอำเภอลำทะเมนชัยและจังหวัดนครปฐม องค์การบริหารส่วนตำบลมหาสวัสดิ์ และองค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา. ธนาคารการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารออมสิน สปก.

แผนการดำเนินงานในระยะต่อไป

๑. การจัดเวทีสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพระยะยาวระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชน ในรูปแบบเข้าพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์และการผูกปิ่นโตข้าว

๒. จัดประชุมเพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพระยะยาวระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมในรูปแบบเข้าพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์และการผูกปิ่นโตข้าวและให้ผู้เกี่ยวข้องร่วมแสดงความคิดเห็น

๑๒. การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณลุ่มแม่น้ำนครชัยศรีจังหวัดนครปฐมกรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์”

ตามที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ได้รับทุนอุดหนุนวิจัยภายใต้ทุนโครงการวิจัยทำคนไทย และโครงการวิจัยตอบสนองนโยบายเป้าหมายรัฐบาล และตามระเบียบวาระแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๑ กลุ่มเรื่อง นวัตกรรมทางความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่ (ปีที่ ๒) ภายใต้โครงการเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ที่มีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนการวางแผนการแก้ปัญหาและการพัฒนาพื้นที่ระดับจังหวัดอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมหาวิทยาลัยต้องการเป็นที่พึ่งทางวิชาการให้กับจังหวัดในการวางแผนและบริหารงบประมาณเพื่อพัฒนาพื้นที่ระดับจังหวัดให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลเป็นรูปธรรมต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

กรอบการวิจัยของโครงการแสดงดังตารางที่ ๑ ซึ่งประกอบไปด้วย ๕ กรอบ มีผู้เสนอโครงการทั้งสิ้นจำนวน ๒๗ โครงการ และผ่านการพิจารณาและอนุมัติทุนให้สามารถทำวิจัยได้จำนวน ๑๑ โครงการ โดยหากเสร็จสิ้นโครงการวิจัยดังกล่าว ทางมหาวิทยาลัยมีความคาดหวังถึงผลลัพธ์ที่ดี โดยสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่บนวิถีเกษตรริมน้ำ ชุมชนมีอัตลักษณ์ มีนวัตกรรมการจัดการเส้นทางการเข้าถึงพื้นที่ นวัตกรรมสิ่งแวดล้อมและนวัตกรรมใหม่ๆเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และกิจกรรมการท่องเที่ยววิถีชุมชนเพื่อสร้างเสริมความสามัคคีที่เพิ่มมากขึ้น

สรุปผลการวิจัย

จากการรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยโดยใช้แบบสอบถามจำนวน ๑ ชุด เพื่อสอบถามผู้วิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีรัตนโกสินทร์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ที่ได้รับทุนเป็นคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ รองลงมาคือคณะบริหารธุรกิจ โดยส่วนใหญ่ทำงานในวิทยาเขตศาลายา โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้รับทุนถึงร้อยละ ๗๓

ส่วนความคิดเห็นต่อปัจจัยนำเข้าของระบบและกลไกการบริหารจัดการของสถาบันวิจัยและพัฒนา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้คะแนนระดับความพึงพอใจอยู่ระหว่างช่วงความพึงพอใจปานกลางถึงมาก โดยเฉพาะด้านการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการพัฒนาของพื้นที่ร่วมกับการพัฒนาโจทย์วิจัย ซึ่งแสดงให้เห็นว่างานวิจัยที่นำเสนอสามารถตอบโจทย์คนในพื้นที่ได้จริง นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนออยากให้มีการเพิ่มงบประมาณในการทำวิจัย รวมทั้งต้องการให้มีการทำวิจัยเชิงพื้นที่ทุกปีเพื่อก่อให้เกิดการสร้างประโยชน์แก่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง

๗. ผลงานตีพิมพ์

-

๘. ผลงานอื่น ๆ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

96 หมู่ 3 ถนนพุทธมณฑลสาย 5 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170

Tel. 02-441-6000 Fax. 02-441-6059

หนังสือรับรองการให้ประโยชน์ผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

จากหน่วยงานภายนอก

ข้าพเจ้า (นาม/นาม/นางสาว) จรรยา ใสสะอาด พุ่มศรี

ตำแหน่ง (ระดับผู้บริหารขององค์กร/หน่วยงาน) เจ้าอาวาส วัดสุวรรณาราม

ชื่อหน่วยงาน วัดสุวรรณาราม

สถานที่ตั้ง หมู่ 1 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170

เบอร์ติดต่อ -

ขอรับรองว่าได้นำผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ เรื่อง

แนวทางการสร้างพระพุทธรูปด้วยวัสดุโพลิเมอร์แบบหล่อเข้าทรง กายในแหล่งท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม

ซึ่งเป็นผลงานของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พุฒิน รัตนพิลาส

สังกัด คณะ/วิทยาลัย สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ และภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ประเภทของการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ (กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง □ และระบุรายละเอียดการนำไปใช้ประโยชน์ขององค์กร/หน่วยงานของท่าน)

☒ การนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงสาธารณะ

☐ การนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย

☐ การนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์

☐ การนำไปใช้ประโยชน์ทางอื่นของงานสร้างสรรค์

องค์กร/หน่วยงานของท่านนำงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างไร (ระบุ)

ช่วงเวลาในการให้ประโยชน์

- ☐ ตั้งแต่ จนถึง ปัจจุบัน

- ☐ ตั้งแต่ จนถึง

ข้าพเจ้าขอลงนามในหนังสือรับรองการนำไปใช้ประโยชน์ผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อเป็นหลักฐานการนำผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์มาใช้ประโยชน์ดังกล่าว

๓. ฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของหน่วยงาน

ลงลายมือชื่อ Phanida Samrit

(ការបំបែកទឹកកក ចំណងជើង)

ตำแหน่ง เจ้าอาวาสวัดสังฆาราม

หมายเหตุ ประมวลกฎหมายการใช้ประโยชน์จากสถานวิจัย/งานสร้างสรรค์ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงสาธารณะ เช่น ผลงานวิจัยที่นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณชนในเรื่องต่าง ๆ ที่ทำให้อุณหภูมิที่ลดลงและเศรษฐกิจของประชาชนดีขึ้น ได้แก่ การใช้ประโยชน์ด้านสาธารณสุข ด้านการบริหารจัดการสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยภาคประชาชน ด้านศิลป และวัฒนธรรม ด้านวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น
2. การนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย เช่น ใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยเชิงนโยบายในการนำไปประกอบเป็นข้อมูลการประกาศใช้กฎหมายหรือกำหนดมาตรการต่าง ๆ โดยองค์กร หรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เป็นต้น
3. การนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เช่น งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปสู่การพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ หรือผลิตภัณฑ์ซึ่งก่อให้เกิดรายได้หรือนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เป็นต้น
4. การนำไปใช้ประโยชน์ทางอ้อมของงานสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นการสร้างคุณค่าทางจิตใจ ขยายตัวจิตใจ ทำให้เกิดสุนทรียภาพ สร้างความสุข ความสำเร็จ เช่น งานศิลปะนำไปใช้ในโรงพยาบาล ซึ่งได้มีการศึกษาและการประเมินไว้

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

96 หมู่ 3 ถนนพหลโยธินสาย 5 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170

Tel. 02-441-6000 Fax. 02-441-6059

หนังสือรับรองการให้ประโยชน์ผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

จากหน่วยงานภายนอก

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) นายวิริยะ อธิษฐ์
ตำแหน่ง (ระดับผู้บริหารของส่วน/หน่วยงาน) ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
ชื่อหน่วยงาน วิทยาลัยการอาชีพสุพรรณบุรี
สาขาที่ตั้ง 55/2 หมู่ 3 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170
เบอร์ติดต่อ 0814586340

ขอรับรองว่าได้นำผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ เรื่อง แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ
ในชุมชนวิทยาลัยการอาชีพสุพรรณบุรี
ซึ่งเป็นผลงานของ นายวิริยะ อธิษฐ์
สังกัด คณะ/วิทยาลัย วิทยาลัยการอาชีพสุพรรณบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
ประเภทของการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ เผยแพร่สู่สังคม ☒ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้
ประโยชน์ของสังคม/หน่วยงานของท่าน

☒ การนำไปใช้ประโยชน์เชิงสาธารณะ

☐ การนำไปใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย

☐ การนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์

☐ การนำไปใช้ประโยชน์ทางอื่นของงานสร้างสรรค์

องค์กร/หน่วยงานของท่านนำงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างไร (ระบุ)

ช่วงเวลาในการใช้ประโยชน์

☐ ตั้งแต่.....จนถึง ปัจจุบัน

☐ ตั้งแต่.....จนถึง.....

ข้าพเจ้าขอลงนามในหนังสือรับรองการนำไปใช้ประโยชน์ผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เพื่อเป็นหลักฐานการนำผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์มาใช้ประโยชน์ดังกล่าว

นายสุวิทย์ คุ้มทรัพย์

ลงลายมือชื่อ

(นายสุวิทย์ คุ้มทรัพย์)

ตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายบริหาร

หมายเหตุ ประเภทของการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงสาธารณะ เช่น ผลงานวิจัยที่นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณชนในเรื่องต่าง ๆ ที่ทำให้คุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของประชาชนดีขึ้น ได้แก่ การใช้ประโยชน์ด้านสาธารณสุข ด้านการบริหารจัดการสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยแก่ประชาชน ด้านศิลปะและวัฒนธรรม ด้านวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น
2. การนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย เช่น ใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยเชิงนโยบายในการนำไปประกอบเป็นข้อมูลการประกาศใช้กฎหมายหรือกำหนดมาตรการ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ หน่วยงาน หรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เป็นต้น
3. การนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เช่น งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปสู่การพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ หรือผลิตภัณฑ์ซึ่งก่อให้เกิดรายได้หรือนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เป็นต้น
4. การนำไปใช้ประโยชน์ทางอ้อมของงานสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นการสร้างความเข้าใจ ยกระดับจิตใจ ก่อให้เกิดสุนทรียภาพ สร้างความผูกพัน งานศิลปะที่นำไปใช้กับโรงพยาบาล ซึ่งได้มีนักศึกษาและอาจารย์ร่วมเป็น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

เกษวดี ชมชายผล. (๒๕๕๔). การจัดการระบบการท่องเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม.

วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล.

ชนิษฐา ทองดี และคณะ. ๒๕๕๒. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการการศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์เขามหาชัย. (ชุดโครงการการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนท่าจั่ว อำเภอมะนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช) โดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จัดพิมพ์.

จกมลพัชร์ เจตนะจิตร์ (๒๕๔๖) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการล่องเรือชมสวนเลียบคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

จังหวัดนครปฐม. ๒๕๖๒. ข้อมูลทั่วไปจังหวัดนครปฐม (ออนไลน์) วันที่ค้นข้อมูล ๓ มกราคม ๒๕๖๓.

จาก <http://www.nakhonpathom.go.th> > files > com_news_report

เจริศา จำปา (๒๕๔๙) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน พื้นที่คลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ชิตวร ประดิษฐ์รอด. ๒๕๕๗. ปัจจัยองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว และปัจจัยแรงจูงใจในการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวปริณทลของนักท่องเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานคร (การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ)

ดวงสมร พักสังข์. ๒๕๕๒. การสำรวจทุนทางสังคมและการจัดเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลศาลายา จังหวัดนครปฐม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

เทิดชาย ช่วยบำรุง. ๒๕๕๑. การท่องเที่ยวไทยนานาชาติปี พ.ศ.๒๕๕๑. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวไทย.

ธารทิพย์ ขาวผ่องอำไพ (๒๕๕๒) การศึกษาผลที่เกิดจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีต่อสุขภาวะทางสังคมของคนในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

ธารทิพย์ ขาวผ่องอำไพ และ ชีรศักดิ์ อุณารมณเลิศ. ๒๕๕๓. “ผลที่เกิดจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีต่อสุขภาวะทางสังคมของคนในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม”. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒ (มกราคม – มิถุนายน) หน้า ๑๐๐-๑๑๓.

นรวิรุจน์ ชันธิริญ. (๒๕๔๘) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษาชุมชน
คลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นิศาตร์น จุลวงศ์. ๒๕๕๓. การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตร ล่องเรือชมสวน
เลียบคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ปริศนา มั่นเภา (๒๕๕๗) พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร: กรณีศึกษา คลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม.
วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบริการลูกค้า คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราช
ภัฏสวนดุสิต

ปิติ มณีเนตร (๒๕๕๔) อัตลักษณ์สถาปัตยกรรมภายในร่วมสมัย กรณีศึกษา ชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์ ตำบล
ศาลายา อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ได้รับการสนับสนุน
งบประมาณ โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

พัฒนศักดิ์กร อรรถาศิลป์. (๒๕๕๒) วิถีชุมชนเลียบคลองมหาสวัสดิ์กับการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
แบบมีส่วนร่วม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

ภัทริยา กิจเจริญ และอิทธิโชติ จักรโพวงศ์ (๒๕๕๔) การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างนโยบายสาธารณะระดับ
ท้องถิ่นที่สนับสนุนการเดินทางและการใช้จักรยาน ในอำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม.
มหาวิทยาลัยมหิดล

ยศวิรุจน์ ยุทธะนันท์. (๒๕๕๗) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเลียบคลองมหาสวัสดิ์
อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริม
การเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรม
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (๒๕๕๖) เอกสารวิเคราะห์เชิงนโยบาย การฟื้นฟูเมืองแบบมีส่วน
ร่วมโดยใช้ศิลปวัฒนธรรม: กรณีศึกษาย่านกะดีจีน กรุงเทพมหานคร (ออนไลน์) วันที่ค้นข้อมูล ๒๐
ธันวาคม ๒๕๖๒ จาก http://www.cuarp.org/B_resource/B_data/articles/๒๕๕๖_๐๑.

วิบูลย์ นิเมตวานิช, พระมหาดวงเด่น จิตญาโณ และบรรพต ต้นธีรวงศ์ (๒๕๖๐) แนวทางการเสริมสร้างอัตลักษณ์
ชุมชนสันติสุขเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตามหลักพุทธสันติวิธี: กรณีศึกษาชุมชนคลองมหาสวัสดิ์
จังหวัดนครปฐม. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. ปีที่ ๕ ฉบับพิเศษ (พฤษภาคม ๒๕๖๐) หน้า
๘๙-๑๑๒

สวัสดิ์ ฉัตรฉิม สมกมล ภัทรกิจโสภณ และศิริรณภา ขาวผ่องอำไพ. ๒๕๕๖. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์พัฒนารูปแบบ
การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำนครชัยศรี. นครปฐม: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
รัตนโกสินทร์ (สนับสนุนโดย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา).

อภิวัฒน์ วัชรารักษ์. (๒๕๕๓) แนวทางการพัฒนาเชิงนโยบายการท่องเที่ยวเชิงเกษตร กรณีศึกษา คลองมหา
สวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒน
ศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ๒๕๖๒. (ออนไลน์) วันที่ค้นข้อมูล ๒๐
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. จาก <https://www.trf.or.th>

ภาษาอังกฤษ

Ida, V. et al., ๒๐๑๔. “Quality management of the tourist destination in the context of
visitors’ satisfaction”. Procedia Economics and Finance. ๑๒. pp.๗๑๘ – ๗๒๔.

Collier, A, and Harraway, S (๑๙๙๗). Principle of tourism. Auckland: Longman.

Cooper. C., and Boniface, B.G. (๑๙๙๘) Geography of travel and tourism. UK: Butterworth Heinemann.